

1. Uluslararası

El-Ruha

Şosyal Bilimleri Kongresi

9-12 Kasım 2017

Şanlıurfa

ÖZET KİTABI

Editör

Doç. Dr. Zekerîya NAŞ

Doç. Dr. Vecihi ŞÖNMEZ

İksad yayınevi
2017

ISBN-978-605-9885-35-5

KONGRE ÖZET KİTABI

I.ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

8-12 Kasım 2017
Şanlıurfa

Editörler

Doç. Dr. Zekeriya NAS
Doç. Dr. Vecihi SÖNMEZ

Institution Of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publiator: 2014/31220)

TURKEY

TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 631 685 0 853

E posta: kongreiksad@gmail.com

www.iksad.org www.iksadkongre.org

Bu kitabın tüm hakları İKSAD'a aittir. İzinsiz kopyalanamaz ve çoğaltılamaz
Kitapta bulunan eserlerin yasal ve etik sorumluluğu yazarlara aittir

Iksad Publications - 2017©

ISBN – 978-605-9885-35-5

KONGRE KÜNYESİ

KONGRENİN ADI

1. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KATILIM TÜRÜ

Çağrılı ve Davetli

TARİHİ VE YERİ

8 – 12 Kasım 2017 – ŞANLIURFA

ORGANİZATÖR

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

KATILIMCI KURUM

Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK

DAVETLİ KONUŞMACILAR

Doç. Dr. Zekeriya NAS

Doç. Dr. Vecihi SÖNMEZ

Yrd. Doç. Dr. Erkan ALSU

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Mustafa Latif EMEK

GENEL KOORDİNATÖR

Kaldygül ADİLBEKOVA

KONGRE DİLİ

Türkçe (tüm lehçeler) ve İngilizce

KONGRE BİLİM KURULU

Dr. Alma T. AKAJANOVA	Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi
Dr. Alia R. MASALİMOVA	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. Alma T. AKAJANOVA	Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi
Dr. Amanbay MOLDİBAEV	Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi
Dr. Ahmet KULAŞ	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. Akmaral S. SYRGAKBAYEVA	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. Armağan KONAK	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Anatoliy LOGİNOV	Ukrayna Şevçenko Lugan Milli Üniversitesi
Dr. A.S. KİDİRŞAYEV	Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi
Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA	Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü
Dr. Bahit KULBAEVA	S.Baybeşev Aktobe Üniversitesi
Dr. Bakıt OSPANOVA	H.Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk Üniv.
Dr. Bayram BOLAT	Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA	K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge Üniversitesi
Dr. B.K.ZAYADAN	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. Botagul TURGUNBAEVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Caner KARAVİT	Mimar Sinan Üniversitesi
Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA	Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi
Dr. D.K.TÖLEGENOVA	Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi
Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA	Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi
Dr. Dursun KÖSE	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. Elvan YALÇINKAYA	Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Fethi DEMİR	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Gulmira ABDİRASULOVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Gulşat ŞUGAYEVA	Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi
Dr. G.I. ERNAZAROVA	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. İsaevna URKİMBAEVA	Abılay Han Uluslararası İlişkiler Üniversitesi
Dr. Kalemkas KALİBAEVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Karligash BAYTANASOVA	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. K.A.TLEUBERGENOVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Kemal EROL	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Kenjehan MEDEUBAEVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Kenan İLARSLAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Kulaş MAMİROVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Mahabbat OSPANBAEVA	Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi
Dr. Maha Hamdan ALANAZİ	Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü
Dr. Malik YILMAZ	Atatürk Üniversitesi
Dr. Mavlyanov ABDİGAPPAR	Kırgızistan Elaralık Üniversitesi
Dr. Maira ESİMBOLOVA	Kazakistan Narkhoz Üniversitesi
Dr. Maira MURZAHMEDOVA	Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
Dr. Mehmet Recep TAŞ	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Metin KOPAR	Adıyaman Üniversitesi
Dr. Mustafa METE	Gaziantep Üniversitesi
Dr. Mustafa TALAS	Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. M. Salih MERCAN	Bitlis Eren Üniversitesi
Dr. Mustafa ÜNAL	Erciyes Üniversitesi
Dr. Han Nadejda	E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi
Dr. Osman Kubilay GÜL	Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. P.S. PANKOV	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Rustem KOZBAGAROV	M. Tınışbayev Kazak Araç ve İletişim Akademisi
Dr. Sarash KONYRBAEVA	Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
Dr. Salima N. KAİRJANOVA	Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi
Dr. Şara MAJITAYEVA	E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi
Dr. Vera ABRAMENKOVA	Rusya Aile ve Eğitim Çalışmaları Enstitüsü
Dr. Yang ZİTONG	Wuhan Üniversitesi
Dr. Zeynullina AYMAN	S. Toraygırov Pavlodar Devlet Üniversitesi
Dr. Zharkyn BALTABAEVA	Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi
Dr. Zongxian FENG	Xi'an Jiatong Üniversitesi

Institution Of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publisher: 2014/31220)

TR: +90 342 606 06 75

E posta: kongreiksad@gmail.com

www.iksad.org

www.iksadkongre.org

FOTOĞRAF GALERİSİ

Açılış konuşması

Ayn Zeliha oturumundan bir kare

Karakoyun oturumundan bir kare

Rehavi oturumundan bir kare

Açılış resepsiyonu ve yemeği

Sıra gecesi eğlencesi

Katılım belgesi takdimi

Katılım belgesi takdimi

Karakoyun oturumu

Karakoyun oturumu

Sıra gecesi eğlencesi

Halfeti gezimiz

11/11/2017

Kayıt 10:00-10:20
AÇILIŞ KONUŞMASI (09:00 – 09:45)
Mustafa Latif EMEK
Düzenleme Kurulu Başkanı

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Vecihi SÖNMEZ

10:30 – 11:30

Doç. Dr. Hüseyin KOTAMAN OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN KİTAP OKUMA ALIŞKANLIKLARI VE OKUMAYA KARŞI TUTUMLARI 10 DK	Dr.Yilmaz EVAT Kudret Safa GÜMÜŞ KIBRIT ÇÖPLERİNDE KONUŞMA EĞİTİMİNE DAİR FİKİRLER 10 DK	Doç.Dr. Vecihi SÖNMEZ KÖTÜLÜK PROBLEMİNE GENEL BİR BAKIŞ 10 DK	Okt. MERAL GÜLLÜLÜ Okt. GÜLNAZ ÇETİNOĞLU A1-A2 SEVİYESİ İÇİN HAZIRLANMIŞ İSTANBUL YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ VE YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜNÜN YEDİ İKLİM SETİNİN DİL BİLGİSİ KONULARI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI 10 DK	Doç.Dr. Hüseyin KOTAMAN ÖĞRENCİLERİN GÜDÜLENME İÇİN TERCHLERİ 10 DK
--	---	--	---	---

KARAKOYUN SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. M. Salih MERCAN

10:30 – 11:30

Prof. Dr. Ayla KAŞOĞLU NIHAH KINIKOĞLU'NDAN SAVAŞ KARSITI BİR BOSNA SARKISI 10 DK	Yrd. Doç. Dr. İsmail GÜNEŞ AHMED-İ DÂTİ DİVANI'NDA ESKİCİL ÖGELER 10 DK	Dr. Mine ERSEVİNÇ ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE KÖYLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA BİR ÖRNEK: BURSA KÖYLERİNDE DÖNÜŞÜM 10 DK	Arş. Gör. Ahmet AKTAŞ POST-MODERN TÜKETİM TOPLUMUNDA MUHAFAZAKARLARIN DEĞİŞEN TÜKETİM ALGISI 10 DK	Doç. Dr. M. Salih MERCAN MECLİS-İ MEBUSAN'DAN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE 10 DK
---	---	--	--	--

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Dr. Arzu ÖZMERDİVANLI

11:30 – 12:30

Arş. Gör. Yakup TAŞDEMİR Cinsiyete Duyarlı Bütçe: Ülke Deneyimleri ve Türkiye İçin Öneriler 10 DK	Yrd. Doç. Dr. İsmail SEKİ Mesut TANOĞLU TÜRK TİPİ BAŞKANLIK SİSTEMİ BAĞLAMINDA BÖLGESEL KALKINMA POLİTİKALARINA BAKIŞ 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Arzu ÖZMERDİVANLI ORTA DOĞU VE KUZEY AFRIKA ÜLKELERİNDE FİNANSMAN DERİNLEŞME EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ 10 DK	Dr. Hacer KARABAĞ İSTATİSTİKİ VERİLER İŞİĞİNDE ŞANLIURFA KIRSALINDA SOSYO-EKONOMİK DEĞİŞİMİN İNCELENMESİ (1965-2000) 10 DK	Yrd.Doç.Dr. F. Fehime AYDIN Esra KOÇ DAVRANIŞAL İKTİSAD BAĞLAMINDA CİNSİYET FARKININ TÜKETİCİNİN SATIN ALMA KARARINA ETKİSİ: VAN ÖRNEĞİ 10 DK
---	--	---	--	--

KARAKOYUN SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Betül KARAGÖZ YERDELEN

11:30 – 12:30

Arş. Gör. Ayşe İSPİR KURUN "FETİH" VE "CIHAH" KAVRAMLARININ ARAP DÜNYASINDAKİ MODERN ANLAMSAZ ÇAĞRIŞIMLARI: KUVEYT ÖRNEĞİ 10 DK	Arş. Gör. Hasan Hüseyin KAYIŞ Arş. Gör. Lütfü PINAR KAMUSAL ALANIN YAPISAL DÖNÜŞÜMÜ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DEKİ TELEVİZYON TARTIŞMA PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ÇÖZÜMLEMESİ: SİYASET MEYDANI VE TÜRKİYE'NİN GÜNDEMİ ÖRNEKLERİ 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Yılmaz EVAT Okt. Kudret Safa GÜMÜŞ MEHMET AKİF İNAN'A GÖRE İSLÂM BİRLİĞİ 10 DK	Prof. Dr. Betül KARAGÖZ YERDELEN "KÜRESEL ANADOLU HEGEMONYASI" VE KADİM URFA'NIN ÖNCÜ ROLÜ 10 DK	Arş. Gör. Ahmet AKTAŞ TARİKAT SİYASET İLİŞKİSİ 10 DK
---	---	---	---	--

ÖĞLE YEMEĞİ

12:30 – 13:30

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ayla KAŞOĞLU

13:30 – 14:30

Doç. Dr. Gamze ÖKSÜZ Arş. Gör. Dr. Fatih YAPICI "VIŞNE BAHÇESİ" ÇEVİRİLERİNİN RUS DİL BİLİGSEL ÇEVİRİ KURAMLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 10 DK	Dr. Ayşe ATAY RESUL RIZA'NIN ŞİRLERİNDE CEPHE İLERİSİNDEN CEPHE GERİSİNE YÖNELEN TUTUMUYLA SAVAŞ OLGUSU 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Erdem SARIKAYA "AD VERME-AD KOYMA" ANLAM ÇERÇEVESİNDE YAZILAN GAZELER ÜZERİNE 10 DK	Dr. Zekeriya NAS WHY CROSS CULTURAL EDUCATION 10 DK	Prof. Dr. Ayla KAŞOĞLU DORUNTINA BAŞA'NIN PARMAK ADLI OYUNUNDA GERİDE KALANLARIN PARÇALANMIŞ HAYATLARI 10 DK
--	---	---	---	--

KARAKOYUN SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Dr. İbrahim TÜRKERİ

13:30 – 14:30

Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKMAN CELÂLEDDİN ED-DEVVÂNÎ'NİN Şİİ OLDUĞUNA YÖNELİK İDDİALAR ÜZERİNE 10 DK	Öğr. Gör. Dr. İbrahim TÜRKERİ CAMİ TASARIMINDA PLANİMETRİK KURGUNUN YENİDEN TARTIŞILMASI: İSKELE CAMİ TASARIMI 10 DK	Doç. Dr. M. Salih MERCAN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İLK TUTANAKLARINDA VATAN'IN GENEL DURUMU, İÇ İSYANLARLA İLGİLİ BEYAN VE ÇALIŞMALAR 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKMAN HAKİKAT-İ MUHAMMEDİ DÜŞÜNÇESİ VE BU DÜŞÜNÇENİN REFERANSLARIN AKTARAN İKİ KAYNAK VE MÜELLİFLERİ 10 DK	Fatma AYHAN TÜRK GELENEKSEL GİYİM KÜLTÜRÜNDE ŞALVAR 10 DK
---	--	--	--	---

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Sedat CERECİ

14:30 – 15:30

Arş. Gör. Mehmet Akif DESTEK Arş. Gör. İlyas OKUMUŞ Gamze DESTEK GREENWOOD – JOVANOVIC HİPOTEZİNİN GEÇERLİLİĞİNİN ZAMANLA DEĞİŞEN PARAMETRELER ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ 10 DK	Prof. Dr. Sedat CERECİ KAPİTALİZMİN CAZİBELİ TUZAĞI OLARAK MODERN MEDYA İŞLETMELERİ: ÇAĞDAŞ SİGİNAKLAR 10 DK	Doç.Dr. Haluk DUMAN Öğr.Gör.Dr.Mehmet YÜCENURŞEN Öğr. Gör. Ali Aykut PEKER SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA GİRİŞİM FİNANSMANINDA KLASİK VE İSLAMİ FİNANSMAN TEKNİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI MALİYET ANALİZİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. İsmail SEKİ Mahmut ARSLAN TRC2 (Şanlıurfa-Diyarbakır) BÖLGESİ KÜMELENME POTANSİYELİ ANALİZİ 10 DK	Doç. Dr. H. Yunus TAŞ Yrd. Doç. Dr. Mahmut KÜÇÜKOĞLU Öğr. Gör. Mehmet Demirdöğmez SON YÜZYILIN KANAYAN YARASI: MÜLTECİ VE MÜLTECİLERİ ANLAMAYA ÇALIŞMAK 10 DK
--	--	--	--	---

KARAKOYUN SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Murat DEMİR
14:30 – 15:30

Doç. Dr. H. Yunus TAŞ Yrd. Doç. Dr. Mahmut Küçüköğlü Öğr. Gör. Mehmet Demirdöğmez TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİĞİ SORUNU VE ALTERNATİF ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Hayriye İŞİK DÜZ ORANLI VERGİLER VE TÜRKİYE İÇİN BAZI DEĞERLENDİRMELER 10 DK	Ersan ÖZKAN Fikret KARADENİZ GELİR VERGESİ MÜKELLEFLERİNİN VERGİ AFLARI KARŞISINDA TUTUM VE DAVRANIŞLARINI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR SAHA ARAŞTIRMASI: TEKRİRDAGI İLİ ÖRNEĞİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Hayriye İŞİK MÜKELLEF OLMAK YA DA OLMAMAK; KAYITDIŞI EKONOMİ VE VERGİ KAYIPLARI 10 DK	Prof. Dr. Murat DEMİR Yrd. Doç. Dr. Nihat KÜÇÜK TÜRKİYE'DE 2002 SONRASI KAMU HARCAMA VE VERGİ GEİRLERİNİN GELİŞİMİ 10 DK
--	--	---	---	---

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Murat KARAHAN
15:30 – 16:30

Doç. Dr. Rahmi YÜCEL Öğr. Gör. Kayhan AHMETOĞULLARI STRATEJİK ÖNCELİKLERİN MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİ KULLANIM DÜZEYİ VE FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Murat KARAHAN Arş Gör. Medet İĞDE MUHASEBE HATA VE HİLELERİ ÜZERİNDE İÇ KONTROL ROLÜ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Mahmut KÜÇÜKOĞLU Doç. Dr. H. Yunus TAŞ Yrd. Doç. Dr. Oktay Aktürk YEREL KALKINMA VE BÖLGESEL REKABET 10 DK	Yrd. Doç. Dr. İbrahim AKBEN Öğr. Gör. İker İbrahim AVŞAR DİJİTAL TEDARİK ZİNCİRİ VE BULUT BİLİŞİM 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Mahmut Küçüköğlü Doç. Dr. H. Yunus TAŞ Yrd. Doç. Dr. Oktay Aktürk SOSYAL ALTYAPI YATIRIMLARININ BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİ 10 DK
--	---	--	--	--

KARAKOYUN SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Erkan ALSU
15:30 – 16:30

Arş. Gör. İbrahim Onur KOÇAŞLI FİRMALARIN TEKNOLOJİK YENİLİK DAVRANIŞI EDİNİMİNDE TEKNOLOJİ POLİTİKALARININ ÖNEMİ 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Mehmet YÜCENURŞEN Doç. Dr. Haluk DUMAN TMS/TFRS VE VUK ÇERÇEVESİNDE NAKİT VE NAKİT BENZERİ VARLIKLARIN DEĞERLEME İŞLEMLERİ VE FİNANSAL TABLOLARA ETKİSİ 10 DK	Öğr. Gör. Ali Aykut PEKER İbrahim APAK Yusuf POLAT GİRİŞİMİN FİNANSMANINDA KULLANILAN MODERN BİR YÖNTEM: KİTLESEL FONLAMA (CROWDFUNDING) 10 DK	Arş. Gör. İbrahim Onur KOÇAŞLI 1923 İZMİR İKTİSAT KONGRESİNDE ALINAN KARARLARIN DÖNEMİN İKTİSAT POLİTİKALARINA ETKİLERİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Erkan ALSU BORSA DEĞERİ VE FİNANSAL ORANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ BIST 100 İMALAT SEKTÖRÜ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR UYGULAMA 10 DK
---	--	--	---	--

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Necmettin ELMASTAŞ
16:30 – 17:30

Prof. Dr. Necmettin ELMASTAŞ İrfan ARIKAN Mahmut ÖNCÜ SINIF EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFYA İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA 10 DK	Doç. Dr. Mustafa YAZICI Ahmet HANÇER ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ BAŞARILARININ BİLİŞSEL GELİŞİM AÇISINDAN İNCELENMESİ 10 DK	Prof. Dr. Sadeettin PAKSOY Öğr. Gör. Erdal ALANCIOĞLU TÜRKİYE'DE ÖĞRENİM GÖREN ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ SURIYELİ ÖĞRENCİLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 10 DK	Ali CULHA Tuba SAĞIR Tuba ARAR ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN OKULA İLİŞKİN TUTUMLARI 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin USTA Doç. Dr. Ahmet KAYA Mustafa Sami ÇETİN GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE ÖĞRETMEN HAREKETLİLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 10 DK
--	--	---	--	---

KARAKOYUN SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ali EROL
16:30 – 18:10

Dr. Zekeriya NAS THE NEED FOR LIFELONG LEARNING 10 DK	Prof. Dr. Ali EROL SABİR'İN ESERLERİNDE "İNTELİGENT" YA DA "URUSBAŞLI" KAVRAMLARI 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR ARAYIŞ VE KAÇIŞIN METAFORU OLARAK BAUDELAIRE'İN KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ 10 DK	Doç. Dr. Gamze ÖKSÜZ Öğr. Gör. Dr. Fatih YAPICI ALEKSANDR GRIBOYEDOV'UN "AKILDAN BELA" ADLI OYUN ÇEVİRLERİ ÜZERİNE KÜLTÜREL, TOPLUMSAL VE DİLSEL DÜZEMLERDE KARŞILAŞTIRMALI BİR BETİMLEME ÇALIŞMASI 10 DK
Yrd. Doç. Dr. İlyas ERPAY EDİGE DESTAN'INDAKİ İSLAM İNANÇ UNSURLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME 10 DK	Arş. Gör. Ayşe İSPİR KURUN TÜRKÇE KUR'AN ÇEVİRLERİNDE "FETİH" KAVRAMININ EŞ DEĞERLİLİĞİ SORUNSALI 10 DK	Yrd. Doç. Dr. İlyas ERPAY ҚАЗАҚСТАНДА ДІНИ БІЛІМ БЕРУ ЖӘНЕ ТАРИХЫН ОҚЫТУДЫ ЖЕТІЛДІРУ ӘДІС-ТІСІЛДЕРІ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Ahmet BOZYİĞİT İSLAM FELSEFESİNDE MEŞŞAİ EKOLÜN BİLİME KATKILARI 10 DK

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR
17:30-18:20

Yrd. Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR Öğr. Gör. Dr. Gökhan KERSE İYİMSER DUYGUSAL ZEKANIN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİNE ETKİSİ: AMPİRİK BİR ÇALIŞMA 10 DK	Doç. Dr. Belgin AYDINTAN Arş. Gör. Gökhan KENK ÖRGÜTLERDE BİLİŞİM ALT SİSTEMLERİN OLUŞTURDUĞU ENTELEKTÜEL GÜÇ VE BU GÜCÜ HAREKETE GEÇİRMEDE LİDERLERİN ROLÜ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Ahmet KAYAOĞLU Arş. Gör. Cumali KILIÇ Aydın YILDIRIM KRİZ DÖNEMİNDE İŞLETME YÖNETİCİLERİNİN YAŞADIĞI STRES VE BU DURUMUN PAZARLAMA STRATEJİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR Öğr. Gör. Dr. Gökhan KERSE TÜRKİYE'DE GİRİŞİMCİLERİN İŞ FİKRİ OLUŞTURMA DAVRANIŞLARI VE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR: NİTEL BİR ARAŞTIRMA 10 DK
---	--	---	---

19:00-23:00 SIRA GECESİ

ŞANLIURFA

12.11.2017

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Aslı GÜLER
09:30-10:30

Yrd. Doç. Dr. Züleyha YILMAZ BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTI VE TÜRKİYE'DE UYGULANABİLİRLİĞİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Aslı GÜLER KRİZ DÖNEMLERİNDE POLİTİKA FAİZ ORANININ ENFLASYON BEKLENTİLERİ ÜZERİNDEKİ BELİRLİYİCİLİĞİ 10 DK	Doç. Dr. Muharrem ES Bahar MENTEŞE ÇALIŞMA HAYATINDA ÖRGÜTSEL STRES: ÇAĞRI MERKEZİ SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA 10 DK	Mehmet TEMİR Hakan ÖRTEN İhsan ÜNLÜ 7. ve 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DARBE KAVRAMINA YÖNELİK METAFOR ALGILARI 10 DK
---	---	--	--

REHAYİ SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Sevcan YILDIZ
09:30-11:10

Gülsüm ŞİMŞEK Meryem Derya YEŞİLTAŞ LEO LÖWANTHAL VE NORBERT GUTERMAN'IN "PROPHETS OF DECIT" ESERİNE DAİR GENEL BİR DEĞERLENDİRME 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR TAHAR BEN JELLOUN'UN « GİTMEK » ADLI ROMANINDA NAZİM HİKMET İZLERİ 10 DK	Arş. Gör. Serpil AYTÜRE ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİNDE SMYRNA'DA ASİARKHEŞLİK 10 DK	Arş. Gör. Dr. Tansu Hilmi Haçer EVKAF NEZARETİNİN KURULUŞUNUN VAKIFLARIN YÖNETİMLERİNE OLAN ETKİLERİ: MIHRİŞAH VALİDE SULTAN VAKFI ÖRNEĞİ 10 DK
Arş. Gör. Serpil AYTÜRE ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİNDE SMYRNA'NIN İDARI YAPISI 10 DK	Doç. Dr. Hicran Hanım HALAÇ Özge Ceylin YILDIRIM Mazlum KALAK SİVEREK TARİHİ HAMAM YAPILARININ KULLANIM DURUMLARI 10 DK		

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Zafer DOĞU
10:30-11:30

Prof. Dr. Murat KARABULUT Yakup KIZILELMA Öğr. Gör. Mehmet DENİZDURDURAN ORTA FIRAT BÖLÜMÜNDE MAKSİMUM VE MİNİMUM SICAKLIKLARIN TREND ANALİZİ 10 DK	Doç. Dr. Zafer DOĞU Doç. Dr. Erdiç ŞAHİNÖZ YÜKSEK ÖĞRETİMDE KAPANAN BÖLÜMLER: SU ÜRÜNLERİ ÖRNEĞİ 10 DK	Levent KARACA Doç. Dr. Sinan GERÇEK Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM SULAMA BİRLİKLERİNDEKİ YÖNETİM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 10 DK	Doç. Dr. Erdiç ŞAHİNÖZ Doç. Dr. Zafer DOĞU TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNÜN MEVCUT DURUMU 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Nihat KÜÇÜK Prof. Dr. Murat DEMİR TÜRKİYE'DE PAMUK VE DÜNYADAKİ KONUMU: STRATEJİK BİR BAKIŞ 10 DK
---	--	---	--	---

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Kıyal KAMCHYBEKOVA
11:30-12:30

Nesrullah OKAN Yahya ŞAHİN Ahmet ŞİRİN KURAN-I KERİM VE HADİS KAYNAKLARININ İLETİŞİM PSİKOLOJİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Süleyman KOYUNCU İTTİKAD BAĞLAMINDA İSLAMOFOBİYE KELAMI BAKIŞ 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Ali Fikret AYDIN Yrd. Doç. Dr. Tülin ÇAKIR TOPLUMSAL EKOLOJİNİN KURUMSAL İLETİŞİME YANSIMASI: KURUMSAL REKLAMLARDAN ÖRNEKLERLE 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Kıyal KAMCHYBEKOVA ABDİRİM DİL PLANLAMASI EKSENİNDE MEDYA 10 DK	Öğr. Gör. Erol ÇİTÇİ REKLAM AFİŞLERİNDE BİLGİLENDİRME TASARIMI İLKELELERİ 10 DK
---	--	---	--	--

REHAYİ SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Saadettin PAKSOY
11:30-12:30

Yrd. Doç. Dr. Aslı GÜLER ÜCRET PAZARLIĞI KOORDİNASYONUNUN MAKRO EKONOMİK PERFORMANS ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 10 DK	Prof. Dr. Saadettin PAKSOY Öğr. Gör. Erdal ALANCIOĞLU BÖLGESEL KALKINIMDA KAMU YATIRIMLARININ ETKİSİ: GAP BÖLGESİ ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Oktay KIZILKAYA Araş. Gör. Emrah SOFUOĞLU DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Eda DİNERİ TÜRKİYE'DE TURİZM HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ 10 DK
--	---	--	--

12:30-13:30 ÖĞLE YEMEĞİ

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Hatice Nur GERMİR
13:30-14:30

Öğr. Gör. Tunay BOSTAN GÖKTÜRK Arş. Gör. Arif Eser GÜZEL TÜRKİYE'DE YABANCI DOĞRUDAN YATIRIMLARIN GELİR DAĞILIMI ÜZERİNE ETKİSİ (1980-2014): ARDL SINIR TESTİ ANALİZİ 10 DK	Öğr. Gör. Ahmet İŞLER YIRMINCI YÜZYILDA İRAN VE İTALYA'NIN EKONOMİK GELİŞİMLERİNİ KARŞILAŞTIRMA 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Hatice Nur GERMİR İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ GELİŞMELERİN MAKRO ANALİZİ İŞİĞİNDE KADIN İSTİHDAMI; ŞANLIURFA ÖRNEĞİ 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Emrah KOÇAK FİNANSAL GELİŞME, TİCARET VE YENİLİK (İNOVASYON) İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR ANALİZ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Hatice Nur GERMİR 2023 TÜRKİYE İHRACAT STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI BAĞLAMINDA DIŞ TİCARETİMİZ İÇİNDE ŞANLIURFA'NIN YERİ VE ÖNEMİ 10 DK
---	---	--	---	---

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Veysi GÜNAL
14:30-15:30

Doç. Dr. Veysi GÜNAL Doç. Dr. M. Saif ŞAHİNALP Fatma ALTUĞ TEMEL DEMOGRAFİK GÖSTERGELER (SOSYAL GÖSTERGELER) BAĞLAMINDA ŞANLIURFA İL NÜFUSUNUN TÜRKİYE İLE KARŞILAŞTIRILMASI 10 DK	Doç. Dr. Canan Gamze BAL Gökçen AVCU Öğr. Gör. Tamara FETTAHIOĞLU SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ODAĞINDA GENÇLERİN YEŞİL ÜRÜNLERE BAKIŞ AÇILARI 10 DK	Prof. Dr. Ferit KÜÇÜK Yrd. Doç. Dr. Kasım KAYA Yrd. Doç. Dr. Baran ARSLAN TÜKENİMLİK SENDROMUNUN KURUMSAL BAĞLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖĞRETMENLER VE AKADEMİSYENLER ARASINDA KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ 10 DK	Vedat BAKIR Doç. Dr. Aysenur BÜYÜKGÖZE KAVAS ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER GELİŞİMİNİN SOSYODEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 10 DK	Münever BAYAR Reyhan Nuran VARİŞLİ İŞLETMELERİN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE E-İŞE ALIM VE İŞE SEÇME SÜRECİ 10 DK
---	---	---	--	--

REHAVİ SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali TÜRKMEÑOĞLU

14:30-15:30

<p>Betül ÇEBİ Zekeriya ARSLAN Neslihan AVAR VAYVAY</p> <p>MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ 10 DK</p>	<p>Doç. Dr. Canan Gamze BAL Mahsum TUMURBAĞA Tamara FETTAHIOĞLU</p> <p>ÖRNEK OLAYLARLA KRİZ YÖNETİM SÜRECİ 10 DK</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali TÜRKMEÑOĞLU Yrd. Doç. Dr. Berat ÇİÇEK SOSYAL GİRİŞİMCİ KADINLAR: TÜRKİYE'DEN BAŞARILI ÖRNEKLER 10 DK</p>	<p>Mehmet TEMİR Hakan ÖRTEN İhsan ÜNLÜ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM ADAYLARININ PARTİLİ CUMHURBAŞKANLIĞI SİSTEMİNE YÖNELİK METAFOR ALGILARI 10 DK</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin USTA Doç. Dr. Ahmet KAYA Mustafa Sami ÇETİN GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZLERİ (GEM)'NDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN MÜLTETCİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 10 DK</p>
---	--	--	--	---

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Murat AKKUŞ

15:30-16:30

<p>Doç. Dr. Mehmet Sait ŞAHİNALP Doç. Dr. Veysi GÜNAL Fatma ALTUĞ</p> <p>CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE ŞANLIURFA İLİNDE ŞEHİRLERİN NÜFUS ÖLÇÜTÜNE GÖRE GELİŞİMİ 10 DK</p>	<p>Dr. Mutlu ÖZGEN HALK KÜLTÜRÜMÜZDE HEDİYENİN, İKRAMIN VE DUANIN ADI "TATLI" 10 DK</p>	<p>Memet ŞAHAN Yrd. Doç. Dr. Tuuba PEHLİVAN</p> <p>GAZİANTEP'İN TÖRENSEL YEMEKLERİ 10 DK</p>	<p>Öğr. Gör. Dr. Aylin SEYMEN Arş. Gör. Pınar DOLAŞ</p> <p>SÖZSÖZ İLETİŞİMDE KÜLTÜREL FARKLILIKLAR 10 DK</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Murat AKKUŞ İBN AŞÜR'UN TEFİRİ BAĞLAMINDA FONETİK YÖNDE KIRAATLERDEKİ FARKLILIKLAR 10 DK</p>
---	---	--	--	---

REHAVİ SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Öğr. Gör. Laçın AKYIL

15:30-16:30

<p>Öğr. Gör. Celal ESER Öğr. Gör. Dr. Ahmet DOLUNAY</p> <p>SANAT VE (YA) SANATÇININ TOPLUMSAL AHLAK ANLAYIŞI ÜZERİNE 10 DK</p>	<p>Öğr. Gör. Nilüfer Nazende ÖZKANLI SANAYİ DEVRİMİ İLE GELİŞEN HEYKEL SANATI VE HEYKEL SANATINI ETKİLEYEN AKIMLARIN İÇERİSİNDE FİGÜRATİF HEYKEL ANLAYIŞI 10 DK</p>	<p>Öğr. Gör. Banu ERŞANLI SİNEMA AFİŞLERİNDE FOTOĞRAFİN ETKİSİ: KORKU SİNEMASI VE HASAN KARACADAĞ FİLM AFİŞLERİ ÜZERİNE 10 DK</p>	<p>Öğr. Gör. Bahriye YALÇINKAYA DENİZLİ İLİ BOZKURT İLÇESİ GELENEKSEL GÖÇMEN KADIN GİYSİLERİ 10 DK</p>	<p>Öğr. Gör. Laçın AKYIL OSMANLI DEVLETİ'NDE SİYASİ RİTÜELLER 10 DK</p>
--	---	---	--	---

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Fatma ÇAKMAK

16:30-17:30

<p>Arş. Gör. Dr. Çağrı Emin DEMİRBAŞ İNSAN HAKLARI VE İNSANCIL MÜDAHALENİN FELSEFİ DAYANAKLARININ UYUŞMAZLIĞINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME 10 DK</p>	<p>Prof. Dr. Ali EROL</p> <p>AZERBAIJAN EDEBİYATI'NDA MAARİFPERVER-REALİZM KAVRAMI 10 DK</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Fatma ÇAKMAK SÜRİYE İÇ SAVAŞIYLA BİRLİKTE BAŞLAYAN ULUSLARARASI ZORUNLU GÖÇ SÜRECİNDE GÖÇ ALAN İLLERDE ETKİLİ OLAN KAMUSAL PSİKOLOJİNİN SOSYOLOJİK OLARAK TAHLİLİ (ŞANLIURFA ÖRNEĞİ) 10 DK</p>	<p>Öğr. Gör. Ahmet İŞLER MİLLİYETÇİLİK VE DİN BAĞLAMINDA BABANZADE AHMED NAİM BEY'İN "İSLAM'DA DAVAYI KAVMIYET" KONUSUNU DEĞERLENDİRME 10 DK</p>	<p>Öğr. Gör. Şaban ÖZTÜRK</p> <p>PARLAMENTER SİSTEME BAKIŞ: İNGİLTERE ÖRNEĞİ 10 DK</p>
---	--	---	--	--

REHAVİ SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk DEMİRKOL

16:30-17:30

<p>Arş. Gör. Semir ÖLMEZ Doç. Dr. Hanifi Murat MUTLU 3PL LOJİSTİK HİZMETLERİNDE DIŞ KAYNAK KULLANIMI VE İHRACAT PERFORMANSI 10 DK</p>	<p>Arş. Gör. Göl EKİNCİ Öğr. Gör. Bülent YILDIZ GAZİANTEP'TEKİ İŞLETMELERDE KULLANILAN PERFORMANS DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ 10 DK</p>	<p>Arş. Gör. Semir ÖLMEZ Doç. Dr. Hanifi Murat MUTLU FİRMA LOJİSTİĞİNE İLİŞKİN ÖZELLİKLERİN FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ 10 DK</p>	<p>Ahmet ŞİT Yrd. Doç. Dr. Mustafa ŞİT Yrd. Doç. Dr. Haydar KARADAĞ KATILIM BANKALARINDA ELEKTRONİK MEMNUNİYET DÜZEYİNİN ARAŞTIRILMASI: ŞANLIURFA VE GAZİANTEP İLLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA 10 DK</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk DEMİRKOL Neslihan TANIÇ YILDIRIM</p> <p>TARIMSAL FAALİYETLERDE MUHAŞEBENİN ÖNEMİ 10 DK</p>
---	--	--	--	--

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Hakan EVİN

17:30-18:30

<p>Münevver BAYAR Reyhan Nuran VARIŞLI MAVİ YAKALLARDA ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİNİN İLİŞKİSİ: SAĞLIK SEKTÖRÜNDE BİR SAHA ARAŞTIRMASI 10 DK</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali TÜRKMEÑOĞLU</p> <p>ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİNİN İNCELENMESİNDE OTANTİK LİDERLİK DAVRANIŞLARININ ETKİSİ 10 DK</p>	<p>Prof. Dr. Berkan DEMİRAL Doç. Dr. Hakan EVİN</p> <p>E-BELEDİYELİĞİ YENİDEN DÜŞÜNMEK 10 DK</p>	<p>Bilal KÜÇÜKKEPEÇE Prof. Dr. Ahmet Hamdi AYDIN Öğr. Gör. Gülşen KIRPIK KAMU KURUMLARINDA ELEKTRONİK BELGE YÖNETİM SİSTEMİ VE VERİMLİLİK İLİŞKİSİ: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ 10 DK</p>	<p>Doç. Dr. Muharrem ES Bahar MENTEŞE</p> <p>YEREL YÖNETİMLERDE DEZAVANTAJLI GRUPLARA YÖNELİK UYGULANAN SOSYAL POLİTİKALAR: ŞANLIURFA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ 10 DK</p>
--	---	--	--	--

REHAVİ SALONU (Birinci Kat)

OTURUM BAŞKANI: Yrd. Doç. Dr. Murat AKKUŞ

17:30-18:30

<p>Doç. Dr. Vecchi SÖNMEZ</p> <p>AHMED-İ HANİ'NİN "EQİDEYA İMANE" METNİNDEKİ KELİMİ KONULARA BİR YAKLAŞIM</p>	<p>Şaban ÖZTÜRK</p> <p>DEVLETÇİ EKONOMİDEN SOSYAL REFAH DEVLETİNE</p>	<p>Arş. Gör. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU</p> <p>KUYRUKLU YILDIZ ALTINDA BİR İZDİVAĞ ROMANINDA FEMİNİST SÖYLEMLER</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Hikmetullah ERTAŞ</p> <p>İBN ZERKÜN (5.586/1190)</p>	<p>Yrd. Doç. Dr. Murat AKKUŞ</p> <p>KUR'ÂN-I KERİM OKUMA VE KIRAAT İLMİ ANABİLİM DALININ LİSANS EĞİTİMİNDE YAŞANAN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</p>
---	---	--	---	---

AYN ZELİHA SALONU (Zemin Kat)

OTURUM BAŞKANI: Dr. Ozan Deniz YALÇINKAYA

18:30-19:30

<p>Yrd. Doç. Dr. Kıyal KAMCHYBEKOVA ABDIRAIM</p> <p>KIRGIZ TÜRKÇESİNDE DOKUNMA DUYU FİLLERİ VE ANLAMSAL ÖZELLİKLERİ 10 DK</p>	<p>Ali CÜLHA Reşit ATEŞ</p> <p>ÖZEL YETENEKLI ÖĞRENCİLERİN İDEAL ÖĞRETİMNE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI 10 DK</p>	<p>Dr. Ozan Deniz YALÇINKAYA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KONUSMA BECERİSİNDEKİ ZORLUKLAR CHALLENGES IN SPEAKING SKILL IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING 10 DK</p>	<p>Uzm. Resul GEYİK THE VOCABULARY AND LANGUAGE USAGE IN NEWS ACADEMIC JOURNAL AND ITS USAGE IN VAN DYKE'S DISCOURSE ANALYSIS 10 DK</p>	<p>Arş. Gör. İrfan ARIKAN Arş. Gör. Yahya ŞAHİN Mustafa Sami ÇETİN</p> <p>SÜRİYELİ EĞİTİMCİLERİN GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ 10 DK</p>
---	---	--	---	---

"Katılım belgeleri her oturumun sonunda takdim edilir"

10.11.17

Dr. Mutlu ÖZGEN ANŞABACILI BEYDİLİ SIRAÇ TÜRKMENLERİNDE DOĞA İLE İLETİŞİM ZAMANLARI VE ALANLARI 10 DK	Doç. Dr. Hicran Hanım HALAÇ Özge Ceylin YILDIRIM Mazlum KALAK DENİZLİ HULUSİ ORAL EVİ YAPISAL BOZULMALAR VE KORUMA SORUNLARI	Yrd. Doç. Dr. İlhan KARACA ENTEGRASYONDAN ASİMLASYONA ALMANYA'DA 2. VE 3. KUŞAK TÜRK GENÇLERİNİN KÜLTÜREL DÖNÜŞÜMÜ 10 DK	Prof. Dr. Ferit KÜÇÜK Yrd. Doç. Dr. Kasım KAYA Yrd. Doç. Dr. Baran ARSLAN İŞ TATMİNİ VE ÖRGÜSEL BAĞLILIK ARASINDAKİ İLİŞKİ	Arş. Gör. Semra AYDOĞDU BAĞCI ENERJİ TÜKETİMİNİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: E7 ÜLKE GRUBU ANALİZİ
---	---	--	--	---

Sibel BOZKAYA Arş. Gör. Dr. H. Şirin AK "HAKU SAVAS" DOKTRİNİ ve ABD 10 DK	Arş. Gör. Gökhan KENEK Belgin AYDINTAN ÖRGÜSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI, İŞTEN AYRILMA NİYETİ VE İLETİŞİM DOYUMU İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Doç. Dr. 10 DK	Gül EKİNCİ Bülent YILDIZ ÜÇÜNCÜ PARTİ LOJİSTİKTE TARAFILAR ARASINDA FIRSATÇILUĞA ETKİ EDEN FAKTÖRLER 10 DK	Arş. Gör. Semra AYDOĞDU BAĞCI TÜRK VE ALMAN GELİR VE KURUMLAR VERGİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI 10 DK
---	--	---	--

Yrd. Doç. Dr. Emrah DOLGUNSÖZ HOW DO SECOND LANGUAGE READING PROFICIENCY AFFECTS OUR EYES WHILE READING: AN EYE TRACKING STUDY 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Ahmet BOZYİĞİT İSLAM'DA RADİKAL DÜŞÜNENİN KAYNAĞI VE MODERN ANLAYIŞIN SUNDUĞU ÇÖZÜMLER 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk DEMİRKOL Neslihan TANCİ YILDIRIM ÇEVRE MUHASEBE BİLİNCİ VE ULUSLARARASI ÇEVRE MÜZAKERELERİN ÇEVRE MUHASEBESİ İLE İLİŞKİSEL BAĞI 10 DK	Doç. Dr. Rahmi YÜCEL Kayhan AHMETOĞULLARI KAMU TEŞVİKLERİNİN FIRMA PERFORMANSINA ETKİSİ: MARMARA BÖLGESİNDE BİR UYGULAMA 10 DK
---	--	--	---

Yrd. Doç. Dr. Haydar KARADAĞ Yrd. Doç. Dr. Mustafa ŞİT Ahmet ŞİT TÜRKİYE'DE GAYRİMENKUL PIYASASININ GELİŞİMİ VE KATILIM BANKALARI İLE İLİŞKİSİ 10 DK	Dr. Ayşe ATAY MİRZE CELÜD'DEN ANAR'A "KÜÇÜK İNSAN" TİPOLOJİSİ (MEHMMED HESEN VE KEBİRLİNSKI KARAKTERLERİ) 10 DK	Öğr. Gör., Neslihan AVAR VAYVAY Zekeriya ARSLAN Öğr. Gör. Betül ÇEBİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN DEVAMSIZLIK EĞİLMELERİNİN İNCELENMESİ 10 DK	Öğr. Gör. Dr. Arzu ÖZMERDİVANLI HİSSE SENEDİ FİYATLARI İLE MAKROEKONOMİK FAKTÖRLER ARASINDAKİ İLİŞKİ: ULUSLARARASI PIYASALARDA BİR UYGULAMA 10 DK
--	---	--	--

Doç. Dr. Sinan GERÇEK Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM Levent KARACA SULAMA BİRLİKLERİNDEKİ SULAMA SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Hikmetullah ERTAŞ RÂVİ BİYOGRAFİLERİNE DAİR ENDÜLÜS KAYNAKLARI 10 DK	Öğr. Gör. Cebrail TELEK Doç. Dr. Suzan ERGÜN TÜRKİYE EKONOMİSİ VE ORTA GELİR TUZAĞI SORUNU: EKONOMETRIK BİR ANALİZ 10 DK	Doç. Dr. Suzan ERGÜN Öğr. Gör. Cebrail TELEK TÜRKİYE'DE TURİZM GELİRLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ 10 DK
--	---	---	---

Yrd. Doç. Dr. Ahmet KAYAOĞLU Arş. Gör. Cumali KILIÇ Aydın YILDIRIM ÖRGÜSEL DEĞİŞİM VE PAZARLAMA ÇABALARI ÜZERİNDEKİ OLASI ETKİLERİ 10 DK	Mehmet Akif DESTEK İlyas OKUMUŞ Gamze DESTEK TÜRKİYE'DE SAVUNMA HARÇAMALARI VE GELİR DAĞILIMI İLİŞKİSİ 10 DK	Doç. Dr. Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS Vedat BAKIR MESLEKİ REHBERLİK VE KARIYER PSİKOLOJİK DANIŞMANLIĞI ALANINDA İLKÖĞRETİM DÜZEYİNDE YAPILAN ARAŞTIRMALARIN İNCELENMESİ 10 DK	Doç. Dr. Hakan EVİN Prof. Dr. Berkan DEMİRAL YEREL YÖNETİMLER PERSPEKTİFİNDE ULUSLARARASI GÖÇMENLER: SURIYELİLER ÖRNEĞİ 10 DK
---	---	--	--

Kazım KARTAL XIX. YÜZYIL ORTALARINDA İSTANBUL'DA GAYRİMÜSLİMLER (Asitane, Eyup, Galata, Üsküdar) 10 DK	Yrd. Doç. Dr. Süleyman YURTTAŞ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE'DE FARKLI ALANLARDA GÖRÜLEN NEGATİF AYRIMCI DAVRANIŞLARIN UYGULANMA SIKLIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ (BAYBURT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ) 10 DK	Esra GÜR İlkay YILDIZ AR-GE FAALİYETLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ VE TEŞVİKLERİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10 DK	İlkay YILDIZ Esra GÜR BİTLÜS EREN ÜNİVERSİTESİ HEMSİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK HABERLERİNİN TAKİP ETME DURUMLARI 10 DK
--	--	--	---

HALFETİ GEZİSİ

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ	i
BİLİM KURULU	ii
FOTOĞRAF GALERİSİ	iii
KONGRE PROGRAMI	iv
ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Ahmet AKTAŞ <i>POST-MODERN TÜKETİM TOPLUMUNDA MUHAFAZAKÂRLARIN DEĞİŞEN TÜKETİM ALGISI</i>	1
Ahmet AKTAŞ <i>TARİKAT SİYASET İLİŞKİSİ</i>	2
Ahmet BOZYİĞİT <i>İSLÂM FELSEFESİNDE MEŞŞÂİ EKOLÜN BİLİME KATKILARI</i>	3
Ahmet BOZYİĞİT <i>İSLÂM'DA RADİKAL DÜŞÜNCENİN KAYNAĞI VE MODERN ANLAYIŞIN SUNDUĞU ÇÖZÜMLER</i>	4
Ahmet İLYAS <i>MODERN TARİH ARAYIŞLARINDA TOPLUM VE İNSAN</i>	5
Ahmet İŞLER <i>MİLLİYETÇİLİK VE DİN BAĞLAMINDA BABANZADE AHMED NAİM BEY'İN "İSLAM'DA DAVAYI KAVMİYET" KONUSUNU DEĞERLENDİRME</i>	6
Ahmet İŞLER <i>YIRMİNCİ YÜZYILDA İRAN VE İTALYA'NIN EKONOMİK GELİŞİMLERİNİ KARŞILAŞTIRMA</i>	7
Mehmet Emin USTA & Ahmet KAYA & Mustafa Sami ÇETİN <i>GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE ÖĞRETMEN HAREKETLİLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ</i>	8
Mehmet Emin USTA & Ahmet KAYA & Mustafa Sami ÇETİN <i>GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZLERİ (GEM)'NDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN MÜLTECİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ</i>	9
Ali Aykut PEKER & Yusuf POLAT & İbrahim APAK <i>GİRİŞİMİN FİNANSMANINDA KULLANILAN MODERN BİR YÖNTEM: KİTLESEL FONLAMA (CROWDFUNDING)</i>	11
Ali CULHA & Tuba SAĞIR & Tuba ARAR <i>ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN OKULA İLİŞKİN TUTUMLARI</i>	13
Ali CULHA & Reşit ATEŞ <i>ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN İDEAL ÖĞRETMENE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI</i>	14
Ali EROL <i>AZERBAYCAN EDEBİYATI'NDA MAARİFPERVER-REALİZM KAVRAMI</i>	15
Ali EROL <i>SABİR'İN ESERLERİNDE "İNTELİGENT" YA DA "URUSBAŞLI" KAVRAMLARI</i>	17

Ali Fikret AYDIN& Tülin ÇAKIR <i>TOPLUMSAL EKOLOJİNİN KURUMSAL İLETİŞİME YANSIMASI: KURUMSAL REKLAMLARDAN ÖRNEKLERLE</i>	19
Arzu ÖZMERDİVANLI <i>ORTA DOĞU VE KUZAY AFRIKA ÜLKELERİNDE FİNANSAL DERİNLEŞME EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ</i>	20
Arzu ÖZMERDİVANLI <i>HİSSE SENEDİ FİYATLARI İLE MAKROEKONOMİK FAKTÖRLER ARASINDAKİ İLİŞKİ: ULUSLARARASI PİYASALARDA BİR UYGULAMA</i>	22
Aslı GÜLER <i>KRİZ DÖNEMLERİNDE POLİTİKA FAİZ ORANININ ENFLASYON BEKLENTİLERİ ÜZERİNDEKİ BELİRLEYİCİLİĞİ</i>	24
Aslı GÜLER <i>ÜCRET PAZARLIĞI KOORDİNASYONUNUN MAKROEKONOMİK PERFORMANS ÜZERİNDEKİ ETKİSİ</i>	25
Ayla KAŞOĞLU <i>NİHAT KINIKOĞLU'NDAN SAVAŞ KARŞITI BİR BOSNA ŞARKISI</i>	26
Ayla KAŞOĞLU <i>DORUNTİNA BAŞA'NIN PARMAK ADLI OYUNUNDA GERİDE KALANLARIN PARÇALANMIŞ HAYATLARI</i>	27
Ayşe ATAY <i>MİRZE CELİL'DEN ANAR'A "KÜÇÜK İNSAN" TİPOLOJİSİ (MEHEMMED HESEN VE KEBİRLİNSKİ KARAKTERLERİ)</i>	28
Ayşe İSPİR KURUN <i>TÜRKÇE KUR'AN ÇEVİRİLERİNDE "FETİH" KAVRAMININ EŞ DEĞERLİLİĞİ SORUNSALI</i>	30
Ayşe İSPİR KURUN <i>"FETİH" VE "CİHAT" KAVRAMLARININ ARAP DÜNYASINDAKİ MODERN ANLAMSAL ÇAĞRIŞIMLARI: KUVEYT ÖRNEĞİ</i>	31
Vedat BAKIR & Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS <i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER GELİŞİMİNİN SOSYODEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	32
Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS & Vedat BAKIR <i>MESLEKİ REHBERLİK VE KARIYER PSİKOLOJİK DANIŞMANLIĞI ALANINDA İLKÖĞRETİM DÜZEYİNDE YAPILAN ARAŞTIRILARIN İNCELENMESİ</i>	33
Muharrem ES & Bahar MENTEŞE <i>YEREL YÖNETİMLERDE DEZAVANTAJLI GRUPLARA YÖNELİK UYGULANAN SOSYAL POLİTİKALAR: ŞANLIURFA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ</i>	34
Muharrem ES & Bahar MENTEŞE <i>ÇALIŞMA HAYATINDA ÖRGÜTSEL STRES: ÇAĞRI MERKEZİ SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA</i>	35
Banu ERŞANLI <i>SİNEMA AFİŞLERİNDE FOTOĞRAFIN ETKİSİ: KORKU SİNEMASI VE HASAN KARACADAĞ FİLM AFİŞLERİ ÜZERİNE</i>	36
Belgin AYDINTAN & Gökhan KENEK <i>ÖRGÜTLERDE BİLİŞSEL ALT SİSTEMLERİN OLUŞTURDUĞU ENTELEKTÜEL GÜÇ VE BU GÜCÜ HAREKETE GEÇİRMEDE LİDERLERİN ROLÜ</i>	37
Gökhan KENEK & Belgin AYDINTAN <i>ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI, İŞTEN AYRILMA NİYETİ VE İLETİŞİM DOYUMU İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	38

Cebrail TELEK & Suzan ERGÜN TÜRKİYE EKONOMİSİ VE ORTA GELİR TUZAĞI SORUNU: EKONOMETRİK BİR ANALİZ	39
Suzan ERGÜN & Cebrail TELEK TÜRKİYE'DE TURİZM GELİRLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ	41
Ahmet KAYAOĞLU & Cumali KILIÇ & Aydın YILDIRIM KRİZ DÖNEMİNDE İŞLETME YÖNETİCİLERİNİN YAŞADIĞI STRES VE BU DURUMUN PAZARLAMA STRATEJİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	43
Ahmet KAYAOĞLU & Cumali KILIÇ & Aydın YILDIRIM ÖRGÜTSEL DEĞİŞİM VE PAZARLAMA ÇABALARI ÜZERİNDEKİ OLASI ETKİLERİ	45
Çağrı Emin DEMİRBAŞ İNSAN HAKLARI VE İNSANCIL MÜDAHALENİN FELSEFİ DAYANAKLARININ UYUŞMAZLIĞINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME	47
Erdem SARIKAYA "AD VERME-AD KOYMA" ANLAM ÇERÇEVESİNDE YAZILAN GAZELLER ÜZERİNE	48
Eda DİNERİ TÜRKİYE'DE TURİZM HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ	50
Emrah KOÇAK FİNANSAL GELİŞME, TİCARET VE YENİLİK (İNOVASYON) İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR ANALİZ	51
Erol ÇITCI REKLAM AFİŞLERİNDE BİLGİLENDİRME TASARIMI İLKELERİ	53
Ersan ÖZKAN & Fikret KARADENİZ GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN VERGİ AFLARI KARŞISINDA TUTUM VE DAVRANIŞLARINI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR SAHA ARAŞTIRMASI: TEKİRDAĞ İLİ ÖRNEĞİ	54
Murat KARAHAN & Esra YARIMBAŞ & Serpil MORBONCUK MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MUHASEBE DERSİNE YÖNELİK ALGILARI VE BEKLENTİLERİ: GAÜN'DE BİR ARAŞTIRMA	55
F. Fehime AYDIN & Esra KOÇ CİNSİYETİN SATIN ALMA KARARLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN DAVRANIŞSAL İKTİSAT PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	57
Fatih YAPICI & Gamze ÖKSÜZ "VİŞNE BAHÇESİ" ÇEVİRİLERİNİN RUS DİL BİLGİSEL ÇEVİRİ KURAMLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	58
Gamze ÖKSÜZ & Fatih YAPICI ALEKSANDR GRİBOYEDOV'UN "AKILDAN BELA" ADLI OYUN ÇEVİRİLERİ ÜZERİNE KÜLTÜREL, TOPLUMSAL VE DİLSEL DÜZLEMLERDE KARŞILAŞTIRMALI BİR BETİMLEME ÇALIŞMASI	59
Fatma AYHAN TÜRK GELENEKSEL GİYİM KÜLTÜRÜNDE ŞALVAR	60
Canan Gamze BAL & Gökçen AVCU & Tamara FETTAHLIOĞLU SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ODAĞINDA GENÇLERİN YEŞİL ÜRÜNLERE BAKIŞ AÇILARI	62
Gül EKİNCİ & Bülent YILDIZ GAZİANTEP'TEKİ İŞLETMELERDE KULLANILAN PERFORMANS DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ	64

Gül EKİNCİ & Bülent YILDIZ <i>ÜÇÜNCÜ PARTİ LOJİSTİKTE TARAFLAR ARASINDA FIRSATÇILIĞA ETKİ EDEN FAKTÖRLER</i>	65
MERAL GÜLLÜLÜ & GÜLNAZ ÇETİNOĞLU <i>A1-A2 SEVİYESİ İÇİN HAZIRLANMIŞ İSTANBUL YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ VE YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜNÜN YEDİ İKLİM SETİNİN DİL BİLGİSİ KONULARI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	66
Bilal KÜÇÜKKELEPÇE & Ahmet Hamdi AYDIN & Gülşen KIRPIK <i>KAMU KURUMLARINDA ELEKTRONİK BELGE YÖNETİM SİSTEMİ VE VERİMLİLİK İLİŞKİSİ: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ</i>	68
Sibel BOZKAYA & H. Şirin AK <i>“HAKLI SAVAŞ” DOKTRİNİ VE ABD</i>	69
H. Yunus TAŞ & Mahmut KÜÇÜKOĞLU & Mehmet DEMIRDÖĞMEZ <i>SON YÜZYILIN KANAYAN YARASI: MÜLTECİ VE MÜLTECİLERİ ANLAMAYA ÇALIŞMAK</i>	70
H. Yunus TAŞ & Mahmut KÜÇÜKOĞLU & Mehmet DEMIRDÖĞMEZ <i>TÜRKİYE’DE GENÇ İŞSİZLİĞİ SORUNU VE ALTERNATİF ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	71
Hacer KARABAĞ <i>İSTATİSTİKİ VERİLER IŞIĞINDA ŞANLIURFA KIRSALINDA SOSYO-EKONOMİK DEĞİŞİMİN İNCELENMESİ (1965-2000)</i>	73
Hakan EVİN & Berkan DEMİRAL <i>YEREL YÖNETİMLER PERSPEKTİFİNDEN ULUSLARARASI GÖÇMENLER: SURİYELİLER ÖRNEĞİ</i>	74
Berkan DEMİRAL & Hakan EVİN <i>E-BELEDİYESİLİĞİ YENİDEN DÜŞÜNMEK</i>	76
Hatice Nur GERMİR <i>İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ GELİŞMELERİN MAKRO ANALİZİ IŞIĞINDA KADIN İSTİHDAMI; ŞANLIURFA ÖRNEĞİ</i>	78
Hatice Nur GERMİR <i>2023 TÜRKİYE İHRACAT STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI BAĞLAMINDA DIŞ TİCARETİMİZ İÇİNDE ŞANLIURFA’NIN YERİ VE ÖNEMİ</i>	80
Hayriye IŞIK <i>DÜZ ORANLI VERGİLER VE TÜRKİYE İÇİN BAZI DEĞERLENDİRMELER FLAT TAX AND SOME EVALUATIONS FOR TURKEY</i>	82
Hayriye IŞIK <i>MÜKELLEF OLMAK YA DA OLMAMAK; KAYITDIŞI EKONOMİ VE VERGİ KAYIPLARI</i>	83
Hikmetullah ERTAŞ <i>İBN ZERKÛN (Ö.586/1190)</i>	84
Hikmetullah ERTAŞ <i>RÂVİ BİYOGRAFİLERİNE DAİR ENDÛLÛS KAYNAKLARI</i>	85
Hüseyin KOTAMAN <i>OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN KİTAP OKUMA ALIŞKANLIKLARI VE OKUMAYA KARŞI TUTUMLARI</i>	86
Hüseyin KOTAMAN <i>ÖĞRENCİLERİN GÜDÜLENME İÇİN TERCİHLERİ</i>	87
İbrahim AKBEN & İlker İbrahim AVŞAR <i>DİJİTAL TEDARİK ZİNCİRİ VE BULUT BİLİŞİM</i>	89
İbrahim Onur KOÇAŞLI <i>FİRMALARIN TEKNOLOJİK YENİLİK DAVRANIŞI EDİNİMİNDE TEKNOLOJİ POLİTİKALARININ ÖNEMİ</i>	90

İbrahim Onur KOÇAŞLI <i>1923 İZMİR İKTİSAT KONGRESİNDE ALINAN KARARLARIN DÖNEMİN İKTİSAT POLİTİKALARINA ETKİLERİ</i>	91
İbrahim TÜRKERİ <i>CAMİ TASARIMINDA PLANİMETRİK KURGUNUN YENİDEN TARTIŞILMASI: İSKELE CAMİ TASARIMI</i>	92
İlhan KARACA <i>ENTEGRASYONDAN ASİMİLASYONA ALMANYA'DA 2. VE 3. KUŞAK TÜRK GENÇLERİNİN KÜLTÜREL DÖNÜŞÜMÜ</i>	94
İlkay YILDIZ & Esra GÜR <i>BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK HABERLERİNİ TAKİP ETME DURUMLARI</i>	95
Esra GÜR & İlkay YILDIZ <i>AR-GE FAALİYETLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ VE TEŞVİKLERİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	97
İlyas ERPAY <i>EDİGE DESTANI'NDAKİ İSLAM İNANÇ UNSURLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME</i>	99
İlyas ERPAY <i>ҚАЗАҚСТАНДА ДІНИ БІЛІМ БЕРУ ЖӘНЕ ТАРИХЫН ОҚЫТУДЫ ЖЕТІЛДІРУ ӘДІС-ТІСІЛДЕРІ</i>	100
İrfan ARIKAN & Yahya ŞAHİN & Mustafa Sami ÇETİN <i>SURİYELİ EĞİTİMCİLERİN GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ</i>	101
İsmail GÜNEŞ <i>AHMED-İ DÂ'İ DİVANI'NDA ESKİCİL ÖGELER</i>	102
Ferit KÜÇÜK & Kasım KAYA & Baran ARSLAN <i>TÜKENMİŞLİK SENDROMUNUN KURUMSAL BAĞLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖĞRETMENLER VE AKADEMİSYENLER ARASINDA KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ</i>	103
Ferit KÜÇÜK & Kasım KAYA & Baran ARSLAN <i>İŞ TATMİNİ VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	104
Rahmi YÜCEL & Kayhan AHMETOĞULLARI <i>KAMU TEŞVİKLERİNİN FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ: MARMARA BÖLGESİNDE BİR UYGULAMA</i>	105
Rahmi YÜCEL & Kayhan AHMETOĞULLARI <i>STRATEJİK ÖNCELİKLERİN MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİ KULLANIM DÜZEYİ VE FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ</i>	106
Kıyal KAMCHYBEKOVA ABDİRİM <i>DİL PLANLAMASI EKSENİNDE MEDYA</i>	107
Kıyal KAMCHYBEKOVA ABDİRİM <i>KIRGIZ TÜRKÇESİNDE DOKUNMA DUYU FİİLLERİ VE ANLAMSAL ÖZELLİKLERİ</i>	108
Laçin AKYIL <i>OSMANLI DEVLETİ'NDE SİYASİ RİTÜELLER</i>	109
Hasan Hüseyin KAYIŞ & Lütfü PINAR <i>KAMUSAL ALANIN YAPISAL DÖNÜŞÜMÜ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DEKİ TELEVİZYON TARTIŞMA PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ÇÖZÜMLEMESİ: SİYASET MEYDANI VE TÜRKİYE'NİN GÜNDEMİ ÖRNEKLERİ</i>	110
M. Salih MERCAN <i>TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İLK TUTANAKLARINDA VATAN'IN GENEL DURUMU, İÇ İSYANLARLA İLGİLİ BEYAN VE ÇALIŞMALAR</i>	113

M. Salih MERCAN <i>MECLİS-İ MEBUSAN'DAN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE</i>	116
İsmail SEKİ & Mahmut ARSLAN <i>TRC2 (ŞANLIURFA-DİYARBAKIR) BÖLGESİ KÜMELENME POTANSİYELİ ANALİZİ</i>	119
Mahmut KÜÇÜKOĞLU & H. Yunus TAŞ & Oktay AKTÜRK <i>YEREL KALKINMA VE BÖLGESEL REKABET</i>	120
Mahmut KÜÇÜKOĞLU & H. Yunus TAŞ & Oktay AKTÜRK <i>SOSYAL ALTYAPI YATIRIMLARININ BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİ</i>	121
Canan Gamze BAL & Mahsum TUMURBAĞA & Tamara FETTAHLIOĞLU <i>ÖRNEK OLAYLARLA KRİZ YÖNETİM SÜRECİ</i>	122
Murat KARAHAN & Medet İĞDE <i>MUHASEBE HATA VE HİLELERİ ÜZERİNDE İÇ KONTROLÜN ROLÜ</i>	124
Mehmet Akif DESTEK & İlyas OKUMUŞ & Gamze DESTEK <i>GREENWOOD – JOVANOVIC HİPOTEZİNİN GEÇERLİLİĞİNİN ZAMANLA DEĞİŞEN PARAMETRELER ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ</i>	125
Mehmet Akif DESTEK & İlyas OKUMUŞ & Gamze DESTEK <i>TÜRKİYE'DE SAVUNMA HARCAMALARI VE GELİR DAĞILIMI İLİŞKİSİ</i>	126
Mehmet Ali TÜRKMENOĞLU <i>ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİN İNCELENMESİNDE OTANTİK LİDERLİK DAVRANIŞLARININ ETKİSİ</i>	127
Necmettin ELMASTAŞ & Hürşit YETMEN & Sedat BENEK & Mehmet ÖZCANLI <i>VAN GÖLÜ HAVZASI'NDAKİ YERALTI SULARINA VAN GÖLÜ SUYUNUN ETKİSİ VE YERLATI SULARININ TARIMSAL SULAMA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: AHLAT İLÇESİ ÖRNEĞİ</i>	128
Mehmet Sait ŞAHİNALP & Veysi GÜNAL & Fatma ALTUĞ <i>CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE ŞANLIURFA İLİNDE ŞEHİRLERİN NÜFUS ÖLÇÜTÜNE GÖRE GELİŞİMİ</i>	130
Mehmet TEMİR & Hakan ÖRTEN <i>7. VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DARBE KAVRAMINA YÖNELİK METAFOR ALGILARI</i>	132
Mehmet TEMİR & Hakan ÖRTEN <i>SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ PARTİLİ CUMHURBAŞKANLIĞI SİSTEMİNE YÖNELİK METAFOR ALGILARI</i>	133
Mehmet YÜCENURŞEN & Haluk DUMAN <i>TMS/FRS VE VUK ÇERÇEVESİNDE NAKİT VE NAKİT BENZERİ VARLIKLARIN DEĞERLEME İŞLEMLERİ VE FİNANSAL TABLOLARA ETKİSİ</i>	134
Haluk DUMAN & Mehmet YÜCENURŞEN & Ali Aykut PEKER <i>SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA GİRİŞİM FİNANSMANINDA KLASİK VE İSLAMİ FİNANSMAN TEKNİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI MALİYET ANALİZİ</i>	135
Memet ŞAHAN & Tuba PEHLİVAN <i>GAZİANTEP'İN TÖRENSEL YEMEKLERİ</i>	136
İsmail SEKİ & Mesut TANOĞLU <i>TÜRK TİPİ BAŞKANLIK SİSTEMİ BAĞLAMINDA BÖLGESEL KALKINMA POLİTİKALARINA BAKIŞ</i>	137
Mine ERSEVİNÇ <i>ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE KÖYLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA BİR ÖRNEK: BURSA KÖYLERİNDE DÖNÜŞÜM</i>	138
Murat AKKUŞ <i>İBN AŞÛR'UN TEFSİRİ BAĞLAMINDA FONETİK YÖNDEN KIRAATLERDEKİ FARKLILIKLAR</i>	139

Murat DEMİR & Nihat KÜÇÜK TÜRKİYE'DE 2002 SONRASI KAMU HARCAMA VE VERGİ GELİRLERİNİN GELİŞİMİ	141
Ahmet ŞİT & Mustafa ŞİT & Haydar KARADAĞ KATILIM BANKALARI MÜŞTERİLERİNİN MEMNUNİYET DÜZEYİNİN ARAŞTIRILMASI: ŞANLIURFA VE GAZİANTEP İLLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA	142
Haydar KARADAĞ & Mustafa ŞİT & Ahmet ŞİT TÜRKİYE'DE GAYRİMENKUL PİYASASININ GELİŞİMİ VE KATILIM BANKALARI İLE İLİŞKİSİ	143
Mustafa YİĞİTOĞLU KUYRUKLU YILDIZ ALTINDA BİR İZDİVAÇ ROMANINDA FEMİNİST SÖYLEMLER	144
Mutlu ÖZGEN HALK KÜLTÜRÜMÜZDE HEDİYENİN, İKRAMIN VE DUANIN ADI: "TATLI"	145
Mutlu ÖZGEN ANŞABACILI BEYDİLİ SIRAÇ TÜRKMENLERİNDE DOĞA İLE İLETİŞİM ALANLARI VE ZAMANLARI	146
Münevver BAYAR & Reyhan Nuran VARIŞLI İŞLETMELERİN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE E-İŞE ALIM VE İŞE SEÇME SÜRECİ	147
Münevver BAYAR & Reyhan Nuran VARIŞLI MAVİ YAKALILARDA ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİNİ İLİŞKİSİ: SAĞLIK SEKTÖRÜNDE BİR SAHA ARAŞTIRMASI	148
Nilüfer Nazende ÖZKANLI SANAYİ DEVRİMİ İLE GELİŞEN HEYKEL SANATI VE HEYKEL SANATINI ETKİLEYEN AKIMLARIN İÇERİSİNDE FİGÜRATİF HEYKEL ANLAYIŞI	149
Necmettin ELMASTAŞ & İrfan ARIKAN & Mahmut ÖNCÜ SINIF EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFYA İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	150
Nihat KÜÇÜK & Murat DEMİR TÜRKİYE'DE PAMUK VE DÜNYADAKİ KONUMU: STRATEJİK BİR BAKIŞ	151
Oktay KIZILKAYA & Emrah SOFUOĞLU DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	152
Ozan Deniz YALÇINKAYA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KONUŞMA BECERİSİNDEKİ ZORLUKLAR	154
Ömer Faruk DEMİRKOL & Neslihan TANCI YILDIRIM ÇEVRE MUHASEBE BİLİNCİ VE ULUSLARARASI ÇEVRE MÜZAKERELERİN ÇEVRE MUHASEBESİ İLE İLİŞKİSEL BAĞI	156
Ömer Faruk DEMİRKOL & Neslihan TANCI YILDIRIM TARIMSAL FAALİYETLERDE MUHASEBENİN ÖNEMİ	159
Mustafa YAZICI & Ahmet HANÇER ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ BAŞARILARININ BİLİŞSEL GELİŞİM AÇISINDAN İNCELENMESİ	161
Erkan ALSU BORSA DEĞERİ VE FİNANSAL ORANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ BIST 100 İMALAT SEKTÖRÜ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR UYGULAMA	163
Fatma ÇAKMAK SURİYE İÇ SAVAŞIYLA BİRLİKTE BAŞLAYAN ULUSLARARASI ZORUNLU GÖÇ SÜRECİNDE GÖÇ ALAN İLLERDE ETKİLİ OLAN KAMUSAL PSİKOLOJİNİN SOSYOLOJİK OLARAK TAHLİLİ (ŞANLIURFA ÖRNEĞİ)	164

Kazım KARTAL <i>XIX. YÜZYIL ORTALARINDA İSTANBUL'DA GAYRİMÜSLİMLER (ASİTANE, EYÜP, GALATA, ÜSKÜDAR)</i>	165
Murat AKKUŞ <i>KUR'ÂN-I KERİM OKUMA VE KIRAAT İLMİ ANABİLİM DALININ LİSANS EĞİTİMİNDE YAŞANAN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	166
Mustafa AKMAN <i>HAKİKAT-I MUHAMMEDİ DÜŞÜNCESİ VE BU DÜŞÜNCENİN REFERANSLARINI AKTARAN İKİ KAYNAK VE MÜELLİFLERİ</i>	168
Mustafa AKMAN <i>CELÂLEDDİN ED-DEVVÂNÎ'NİN Şİİ OLDUĞUNA YÖNELİK İDDİALAR ÜZERİNE</i>	169
Semra AYDOĞDU BAĞCI <i>ENERJİ TÜKETİMİNİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: E7 ÜLKE GRUBU ANALİZİ</i>	170
Şefik ÖZDEMİR & Gökhan KERSE <i>İYİMSER DUYGUSAL ZEKÂNIN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİNE ETKİSİ: AMPİRİK BİR ÇALIŞMA</i>	171
Mehmet Ali TÜRKMENÖĞLU & Berat ÇİÇEK <i>SOSYAL GİRİŞİMCİ KADINLAR: TÜRKİYE'DEN BAŞARILI ÖRNEKLER</i>	172
Hicran Hanım HALAÇ & Özge Ceylin YILDIRIM & Mazlum KALAK <i>DENİZLİ HULUSİ ORAL EVİ YAPISAL BOZULMALAR VE KORUMA SORUNLARI</i>	173
Hicran Hanım HALAÇ & Mazlum KALAK & Özge Ceylin YILDIRIM <i>SİVEREK TARİHİ HAMAM YAPILARININ KULLANIM DURUMLARI</i>	174
Aylin SEYMEN & Pınar DOLAŞ <i>SÖZSÜZ İLETİŞİMDE KÜLTÜREL FARKLILIKLAR</i>	175
Sedat CERECİ <i>KAPİTALİZMİN CAZİBELİ TUZAĞI OLARAK MODERN MEDYA İŞLETMELERİ: ÇAĞDAŞ SİĞİNAKLAR</i>	176
Resul GEYİK <i>THE VOCABULARY AND LANGUAGE USAGE IN NEWS ACADEMIC JOURNAL AND ITS USAGE IN VAN DYKE'S DISCOURSE ANALYSIS</i>	177
Sadettin PAKSOY & Erdal ALANCIOĞLU <i>TÜRKİYE'DE ÖĞRENİM GÖREN ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ SURIYELİ ÖĞRENCİLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	178
Sadettin PAKSOY & Erdal ALANCIOĞLU <i>BÖLGESEL KALKINMADA KAMU YATIRIMLARININ ETKİSİ: GAP BÖLGESİ ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ</i>	180
Semir ÖLMEZ & Hanifi Murat MUTLU <i>3PL LOJİSTİK HİZMETLERİNDE DIŞ KAYNAK KULLANIMI VE İHRACAT PERFORMANSI</i>	182
Semir ÖLMEZ & Hanifi Murat MUTLU <i>FİRMA LOJİSTİĞİNE İLİŞKİN ÖZELLİKLERİN FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ</i>	183
Semra AYDOĞDU BAĞCI <i>TÜRK VE ALMAN GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ'NİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	184
Serpil AYTÜRE <i>ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ'NDE SMYRNA'NIN İDARİ YAPISI</i>	186
Serpil AYTÜRE <i>ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ'NDE SMYRNA'DA ASİARKHESLİK</i>	187

Levent KARACA & Sinan GERÇEK & Cevdet SAĞLAM <i>SULAMA BİRLİKLERİNDEKİ YÖNETİM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	188
Sinan GERÇEK & Cevdet SAĞLAM & Levent KARACA <i>SULAMA BİRLİKLERİNDEKİ SULAMA SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	189
Gülsüm ŞİMŞEK & Meryem Derya YEŞİLTAŞ <i>LEO LÖWANTHAL VE NORBERT GUTERMAN'IN "PROPHETS OF DECIT" ESERİNE DAİR GENEL BİR DEĞERLENDİRME</i>	190
Süleyman KOYUNCU <i>İ'TİKAD BAĞLAMINDA İSLAMOFOBİYE KELAMİ BAKIŞ</i>	192
Şaban ÖZTÜRK <i>DEVLETÇİ EKONOMİDEN SOSYAL REFAH DEVLETİNE</i>	194
Şaban ÖZTÜRK <i>PARLAMENTER SİSTEME BAKIŞ: İNGİLTERE ÖRNEĞİ</i>	195
Tansu Hilmi HANÇER <i>EVKAF NEZARETİNİN KURULUŞUNUN VAKIFLARIN YÖNETİMLERİNE OLAN ETKİLERİ: MİHRİŞAH VALİDE SULTAN VAKFI ÖRNEĞİ</i>	196
Tunay BOSTAN GÖKTÜRK & Arif Eser GÜZEL <i>TÜRKİYE'DE YABANCI DOĞRUDAN YATIRIMLARIN GELİR DAĞILIMI ÜZERİNE ETKİSİ (1980-2014): ARDL SINIR TESTİ ANALİZİ</i>	198
Tülin KARTAL GÜNGÖR <i>TAHAR BEN JELLOUN'UN « GİTMEK » ADLI ROMANINDA NAZİM HİKMET İZLERİ</i>	199
Tülin KARTAL GÜNGÖR <i>ARAYIŞ VE KAÇIŞIN METAFORU OLARAK BAUDELARE'İN KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ</i>	200
Betül KARAGÖZ YERDELEN <i>"KÜRESEL ANADOLU HEGEMONYASI" VE KADİM URFA'NIN ÖNCÜ ROLÜ</i>	201
Veysi GÜNAL & Sait ŞAHİNALP & Fatma ALTUĞ <i>TEMEL DEMOGRAFİK GÖSTERGELER (SOSYAL GÖSTERGELER) BAĞLAMINDA ŞANLURFA İL NÜFUSUNUN TÜRKİYE İLE KARŞILAŞTIRILMASI</i>	203
Nesrullah OKAN & Yahya ŞAHİN & Ahmet ŞİRİN <i>KURAN-I KERİM VE HADİS KAYNAKLARININ İLETİŞİM PSİKOLOJİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ</i>	206
Murat KARABULUT & Yakup KIZILELMA & Mehmet DENİZDURDURAN <i>ORTA FIRAT BÖLÜMÜNDE MAKSİMUM VE MİNİMUM SICAKLIKLARIN TREND ANALİZİ</i>	207
Yakup TAŞDEMİR <i>CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇE: ÜLKE DENEYİMLERİ VE TÜRKİYE İÇİN ÖNERİLER</i>	209
Bahriye YALÇINKAYA <i>DENİZLİ İLİ BOZKURT İLÇESİ GELENEKSEL GÖÇMEN KADIN GIYSİLERİ</i>	210
Yılmaz EVAT & Kudret Safa GÜMÜŞ <i>MEHMET ÂKİF İNAN'A GÖRE İSLÂM BİRLİĞİ</i>	211
Yılmaz EVAT & Kudret Safa GÜMÜŞ <i>KİBRİT ÇÖPLERİ'NDE KONUŞMA EĞİTİMİNE DAİR FİKİRLER</i>	212
Şefik ÖZDEMİR & Gökhan KERSE <i>TÜRKİYE'DE GİRİŞİMCİLERİN İŞ FİKRİ OLUŞTURMA DAVRANIŞLARI VE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR: NİTEL BİR ARAŞTIRMA</i>	213
Zafer DOĞU & Erdiñç ŞAHİNÖZ <i>YÜKSEK ÖĞRETİMDE KAPANAN FAKÜLTELER: SU ÜRÜNLERİ BÖLÜMLERİ ÖRNEĞİ</i>	214

Erdinç ŞAHİNÖZ & Zafer DOĞU TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNÜN MEVCUT DURUMU	215
Betül ÇEBİ & Zekeriya ARSLAN & Neslihan AVAR VAYVAY MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ	216
Neslihan AVAR VAYVAY & Zekeriya ARSLAN & Betül ÇEBİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN DEVAMSIZLIK EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ	217
Zekeriya NAS THE NEED FOR LIFELONG LEARNING	218
Zekeriya NAS WHY CROSS CULTURAL EDUCATION	219
Züleyha YILMAZ BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDI VE TÜRKİYE'DE UYGULANABİLİRLİĞİ	220
Sevcan YILDIZ & Seden TURAMBERK ÖZERDEN KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ BİZANS ESERLERİ: TRABZON ÖRNEĞİ	221
Vecihi SÖNMEZ KÖTÜLÜK PROBLEMİNE GENEL BİR BAKIŞ	222
Vecihi SÖNMEZ AHMED-İ HÂNÎ'NİN "EQİDEYA İMANÊ" METNİNDEKİ KELÂMÎ KONULARA BİR YAKLAŞIM	223
Emrah DOLGUNSÖZ HOW DO SECOND LANGUAGE READING PROFICIENCY AFFECTS OUR EYES WHILE READING: AN EYE TRACKING STUDY	224
Süleyman YURTTAŞ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE'DE FARKLI ALANLARDA GÖRÜLEN NEGATİF AYRIMCI DAVRANIŞLARIN UYGULANMA SIKLIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ (BAYBURT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)	225
Mahire ÖZÇALIK BONSAİ VE BAHÇE SANATI	226
Mahire ÖZÇALIK ÇİN FELSEFESİNDE FENG-SHUI VE PEYZAJDA UYGULANMASI	227
Ayşe ATAY RÉSUL RIZA'NIN ŞİİRLERİNDE CEPHE İLERİSİNDEN CEPHE GERİSİNE YÖNELEN TUTUMUYLA SAVAŞ OLGUSU	228

POST-MODERN TÜKETİM TOPLUMUNDA MUHAFAZAKÂRLARIN DEĞİŞEN TÜKETİM ALGISI

Arş. Gör. Ahmet AKTAŞ

Siirt Üniversitesi, aktasahmet21@gmail.com

Günümüz toplumlarını en iyi anlatan kavram çiftlerinden biri de “Tüketim Toplumu”dur. Şehirlerin en gözde mekânlarının post-modern dönemin katedralleri olarak ifade edilen AVM’ler olması, insanların günlük zamanlarının büyük bir kısmını bu mekânlarda geçirmesi ve gayrimenkullerin değerlerinin bu mekânlara yakınlığına göre değer kazanması vs. tüketim toplumunun en önemli göstergelerinden biridir. Tüketim endüstrisinin yarattığı ortam içerisinde muhafazakâr kesimin de yeni formlar altında boy gösterdiği görülmektedir. Bir taftan aşırılığın ve israfın haram kılındığı dinsel öğretiler öte taraftan da “ne kadar tüketirsen o kadar varsın” anlayışını sunan kapitalist sistem arasında kalan muhafazakârlar, tüketim alışkanlıklarına dinsel referanslar bularak bu sisteme dâhil olmaktadır. Tesettür defilelerinin düzenlenmesi, VİP hac organizasyonları, İslami otellerde tatil, dinsel sembol ve unsurların birer tüketim malzemesi haline gelmesi muhafazakâr kesimin tüketim anlayışının nasıl dönüştüğünü göstermesi açısından birer örnektir. Özellikle muhafazakâr orta sınıfın yükselişiyle bu tarz tüketim alışkanlıkları daha fazla görünür olmaya başlamıştır. Kapitalist tüketim anlayışıyla herhangi bir farklılık arz etmeyen bu anlayış, bazı argümanlar aracılığıyla makul gösterilmektedir. Buradan hareketle, bu bildirinin amacı, muhafazakâr kesimin daha önce karşı çıktığı tüketim kültürüne nasıl uyum sağladığını ve bunu yaparken hangi argümanların kullanıldığını irdelemektir. Öte yandan dinsel sembol ve nesnelerin birer tüketim malzemesi haline gelmesi ve bunların özellikle kitle iletişim ve reklamlarla ön plana çıkarılma sürecinin incelenmesi de bildirinin bir diğer amacıdır. Araştırmanın bulgularının elde edilmesi sürecinde literatür taraması, basılı ve görsel medya verilerinin incelenmesi, gözlem ve mülakat teknikleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Post-modernite, Tüketim, Muhafazakarlar, Din

TARİKAT SİYASET İLİŞKİSİ

Ahmet AKTAŞ

Arş. Gör. Siirt Üniversitesi, aktasahmet21gmail.com

Siyaset kurumunun amacı insanların karşılıklı çıkarları doğrultusunda bir sistem olduğu düşünülürse din ile yakın bir ilişki içerisinde olması kaçınılmaz bir hal alır. Zira din de toplumda belli kurallar ve karşılıklı haklar çerçevesinde topluma yön vermeye çalışan etkin bir kurumdur. Dinin meşrulaştırma gücü de düşünüldüğünde siyasal yapılanmaların halk nezdinde kabul görmesinde dini meşrulaştırma ön plan çıkmaktadır. Ancak din-siyaset ilişkisini sadece siyasal iktidarın meşruluğu sorununa indirgemek doğru değildir. Dinleri bir "yumuşak ideoloji" ya da dünya görüşü olarak aldığımız zaman, onların bağlılarından istedikleri ritüellerin yanı sıra insanlara bir kimlik verdikleri, davranış kural ve normları üreterek onların nerede nasıl davranılacağını ve nelere dikkat edilmesi gerektiğini de düzenlediklerini görmekteyiz. Buradan hareketle, eğer din, bir toplum içinde yaşayan insanların eylem ve pratiklerini düzenleyecek kurallar koyuyorsa siyasetin de bu düzenlemeler dışında kalması söz konusu olamaz. Din insanların hayatlarında eylemlerini ve yönelimlerini etkilediği gibi siyasete yaklaşımlarını ve siyasal tercihlerini de yönlendirebilmektedir. Bireylerin siyasal eğilimleri kimi zaman içsel bir motivasyonla olurken kimi zamanda bireylerin bağlı bulunduğu dini grupların liderleri tarafından yapılan tavsiyelerle dışsal motivasyon kaynaklı olabilmektedir. Bu bağlamda birer dini grup sayılan Tarikatlar da müntesiplerinin oy eğilimlerini doğrudan ya da dolaylı yollardan etkileme gücüne sahiptirler. Tarikat ileri gelenleri veya onların işaret ettiği kişiler, sahip oldukları "sosyal sermayenin" de etkisiyle siyasal partilerde vekillik ya da yöneticilik yapabilmektedir. Öte yandan tarikat tarzı dini grupların potansiyel oy merkezleri olarak görülmeleri, birtakım imtiyazlar kazanmalarını sağlayabilmektedir. Buradan hareketle birer dini grup olarak kabul edilen tarikatların siyaset ile ilişkilerinin irdelenmesi bu bildirinin ana temasını oluşturmaktadır. Oy verme eğilimlerini şekillendirme, iktidarın veya desteklenmesini istedikleri partilere meşruiyet kazandırma, sahip oldukları güç ve konumu kullanarak ayrıcalık kazanma vb durumlar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarikat, Siyaset, Din, İktidar

İSLÂM FELSEFESİNDE MEŞŞÂÎ EKOLÜN BİLİME KATKILARI

Yrd. Doç. Dr. Ahmet BOZYİĞİT

Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, abozyigit72@hotmail.com

İslâm Felsefesi denildiğinde Meşşâî ve İşrâkî olmak üzere iki ekolden bahsetmek mümkündür. İşrâkiyye olarak da ifade edilen İşrakîlik, hakikate ulaşmada Meşşâî filozofların aksine sezgisel ve duygusal yöntemlerle ulaşılabileceğine inanan Şihabüddin Sühreverdi el-Maktûl'un (1155-1191) nur nazariyesi üzerine kurduğu ekolün adıdır. İşrakîlik, İbn Rüşd'den sonra İslâm Felsefesinin tekrar eski canlı haline gelmesi için bir soluk olmuş, İslâm düşüncesine yeni bir dinamizm katmıştır. Nur, aydınlık, doğu gibi anlamlara gelen İşrak felsefesinin temelinde aslında bir Doğu felsefesi inşa etme düşüncesi mevcuttur. İslâm felsefesinin en geniş literatürünü oluşturan Meşşâî ekol ise hakikat arayışında akli esas kabul ederek ampirist ve rasyonalist bir yaklaşımı esas almıştır. Yürüyenler anlamına gelen Meşşâîlik, Grekçe Peripatetisme kelimesinin Arapça karşılığıdır. Bu isim, Aristo (m.ö. 384-322)'nin Atinada'ki felsefe okulunda ayakta ve yürüyerek derslerini vermesinden ilham alınarak İslâm felsefesinin en önemli ekolü için de kullanılmıştır. Meşşâîler olarak bilinen filozoflar, Fârâbî (870-950), İbn Sinâ (980-1037 ve İbn Rüşd (1126-1198) olarak bilinmektedir. İslâm düşüncesinin hemen hemen her alanında eserler veren düşünürlerimizin akli, nazarî düşünceye olduğu kadar bilimsel düşünce alanında da yaptıkları katkı inkar edilemez. Fârâbî, İbn Sinâ ve İbn Rüşd'ün eserleri, genel olarak, matematik, mantık, fizik, metafizik, astronomi, felsefe, psikoloji, tıp, fıkıh ve diğer alanlarla ilgili eserlerdir. Filozoflarımız, bu eserlerinde küllî birtakım bilgiler vererek genel kanunlara ulaşmış, İslâm dünyasının felsefede ve bilimde büyük mesafe katetmesinde etkili olmuşlardır. Meşşâî filozoflarımızın katkısı sadece İslâm dünyası ile sınırlı kalmamış, aynı zamanda batıdaki düşünürleri de etkileyerek, aydınlanma çağının yaşanmasında belirleyici rol oynamıştır.

Anahtar Kelimeler: İslâm Felsefesi, Meşşâî, İşrâkî, Metafizik, Bilim

İSLÂM'DA RADİKAL DÜŞÜNCENİN KAYNAĞI VE MODERN ANLAYIŞIN SUNDUĞU ÇÖZÜMLER

Yrd. Doç. Dr. Ahmet BOZYİĞİT

Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, abozyigit72@hotmail.com

Müslümanları radikal düşüncelere sevkeden amiller çok çeşitli olmakla birlikte bunların başında cihad, ictihad, savaş, iman, ibadet, ilim, amel gibi dinî birtakım kavramların yanlış anlaşılması, vahyi yanlış yorumlama ve vahyi anlamada bütünsel yaklaşım yerine parçacı yaklaşımın benimsenmesi, sünneti yanlış yorumlama, nassların zahir anlamlarının benimsenmesi, vahyin ve sünnetin asıl ruhunun anlaşılmamış olması ve bu düşüncelerin yol açtığı katı gelenekselci bir anlayış gelir. Müslümanları radikal bir takım düşüncelere sevkeden bu etkenlerin yanında, bu şekilde katı, dar kalıplı kendi düşüncesinin doğruluğundan başka hiçbir düşünceye cevaz vermeyen, kuralcı, statükocu, metinci, zahirî ve aynı zamanda fundamental bir anlayışın ortaya çıkmasının asıl ve en önemli nedenlerinden bir tanesi de, genel anlamda İslam Hukuku, hadis gibi İslam düşüncesinin bir yönüne ağırlık verilirken diğer yönlerinin mesela Felsefî İlimler (İslam Felsefesi) gibi ilimlerin öğrenilmesi ve benimsenmesinin bu düşüncelerin karşıtı olan mezhep, ekol, grup veya fertlerce ihmal edilmesi ve engellenmeye çalışılmasıdır. İslam düşüncesinin tarihi seyrine baktığımız zaman İslam düşüncesinin bir yönüyle gerilemesi, sekteye uğraması, engellenmesi, radikalizmin yükselmesi ile paralellik arz etmektedir. Böyle dönemlerde ve durumlarda radikal hareketlerin ve düşüncelerin önüne geçilemediği, bu tür hareketlerin parladığı ve her alana hakim olmaya başladığı görülür. Karşıt görüş ve düşüncelere hayat hakkının tanınmadığı durumlar şiddet, öfke, yoketme gibi fundamental birtakım düşünceleri de beraberinde getirir. Böyle bir ortamda insanlığın yararına olan düşünceler geçmişte olduğu gibi üretilemez ve ilmî gelişme asırlarca ertelenir ve geri kalır. İslam'ın saf düşüncesinde yeri olmayan radikal düşüncelerin, İslam Tarihinde çeşitli dönemlerde mevcut dinî ve siyasî anlayışa bağlı olarak dönemin önde gelen dinî figürleri tarafından imal edilip yayıldığını söylemek de yanlış olmayacaktır. Konjonktürel olarak desteklenen veya engellenen düşüncelerin böylece radikal bir İslam için altyapı hazırladığı da bir geçektir. İslam'ın saf ve nitelikli ilk ruhuna dönmek için İslâmî düşüncenin bütünsel olarak topluma anlatılması ve kavratılmasının yanında, İslâmî düşüncenin önündeki bütün engellerin kaldırılması ve özgür bir ortamın oluşturulması da bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslâm Felsefesi, Radikalizm, Mezhep, Modernizm, İslâm Hukuku

MODERN TARİH ARAYIŞLARINDA TOPLUM VE İNSAN

Yrd. Doç. Dr. Ahmet İLYAS

Batman Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ahmetilyas@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, modern tarih arayışlarında gelinen son noktanın Türkiye özelinde incelenmesini içermektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde tarihsel vakaların sadece olanı olduğu aktarma işi eski çağlardan kalma bir ritüeldi. Bu yüzden modern tarih anlayışları bu ve buna benzer tarihsel yaklaşımlara yer verse de post-modern tarih felsefesi, olayları kuramsal, sezgisel ve analitik bir düzlem üzerine kurulmasını önemsemeye başladı. Bu çalışmanın ana parametrelerinden biri de modern tarih anlayışlarını geniş bir perspektif içerisinde ele almaktır. Tarihte birincil kaynakların kullanımı artsa da teori yaklaşımına olan özlem giderek depresmeyi ortaya çıkardı. Bu özlem öyle ki tarihçilikte modern ve modernite deyimlerine yer vermek zorunda kaldı. Modern ve modernite kavramları tarihin işini kolaylaştırdığı gibi mekân ve zaman yönünde de değerlendirildiğinde iğne ile kuyu kazılan bir alan olması hasebiyle zorlaştırdığı da iddia edilebilir. Bu açıdan bakıldığında tarihin geldiği yeri ve önemi vurgulamak her zamankinden daha zor olmaya başladı. Bu çalışmanın önemli noktalarından biri de toplum merkezli tarihçiliğin, sanayi devrimi sonrası ilgilendiği konuların başında gelen toplumun geçirdiği evrimi ele almaktır. Çünkü eskiden savaşlar, antlaşmalar, siyasi dönemler tarihin konusu olurken, şimdi toplumun ana merkez olması yadırganmamalıdır. Özellikle kapitalist bir ifadeyle tarih topluma hizmet etmek zorundadır ifadesi, propagandist bir söylem değildir. Tarihinin sınırları daraldı demek de doğru bir yaklaşım olmaz. Tarih doğduğu yere döndü demek daha perspektifli bir yapıyı ortaya çıkarmıştır. Tarih anlayışındaki bu dönüşümün ana hatlarında insanın olması gerekli bir yaklaşımdı. Evet, prior tarihçilikte de insan vardı. Mamafih, insan kudretine uygun bir yaklaşım tasarlanmıştı. İnsanın daha çok soyutlandığı kavramların daha fazla anlamlaştığı bir felsefeden bahsedebiliriz. Özetle bu çalışmada tarihin konusu, zamanı mekanı olaylara bakış açısı ele alınarak tarih geldiği yer olan toplum merkezli tarihçilik bu çalışmanın ortak paydasıdır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Toplum, İnsan, Modernite

MİLLİYETÇİLİK VE DİN BAĞLAMINDA BABANZADE AHMED NAİM BEY'İN “İSLAM'DA DAVAYI KAVMİYET” KONUSUNU DEĞERLENDİRME

Öğr. Gör. Ahmet İŞLER

Muş Alparslan Üniversitesi, a.isler@alparslan.edu.tr

On dokuzuncu yüzyılda Batı Avrupa'da başlayıp tüm dünyayı saran milliyetçilik dalgası, son iki yüzyılın milliyetçilik çağı olarak anılmasında etkili olmuştur. İki yüzyıllık tarihsel değişimin varisi olarak gösterilen milliyetçilik, siyasal ve toplumsal sistemler tarafından kopya edilebilir bir hale gelmiş ve farklı biçimlerde kendini göstermiştir. Fransız İhtilalı'nın de etkisiyle çok uluslu devletlerin içindeki farklı milletler ulus-devlet anlayışına yönelmişti. Osmanlı Devleti, 1856'dan sonra klasik devlet yapısını Osmanlılık üzerine inşa ederek dil, din farkı gözetmeksizin vatandaşlık üzerine kurulu Osmanlı milleti oluşturmak istemiş ancak milliyetçi hareketlerin önüne geçememişti. Abdulhamid, Müslüman unsurların milliyetçilik cereyanına kapılmalarına engel olmak gayesiyle İslamcı bir politika izlese de Abdulhamid'i deviren İttihat Terakki yönetimi, milliyetçi bir devlet politikası izlemiş akabinde Rusya'dan gelen Türkçülerin de etkisiyle Osmanlı'nın son dönemlerinde Türkçü düşünce yaygınlık kazanmıştır. Milliyetçilik düşüncesinin tartışmalara konu olduğu II. Meşrutiyet döneminde, İslamcı bazı düşünürler, milliyetçilik ve ırkçılığı eşdeğer görerek bu akımın İslam milletleri arasındaki kardeşliği ve birliği yok edeceğini savunmuşlardır. Ahmed Naim Bey, Musa Kazım Efendi'nin İslam Mecmuası'nda yayımlanan makalesinden müphem ve müşkil yönleri hakkında açıklama bekleyen Nüzhet Sabit Bey'e, cevap verme ihtiyacı hissederek bu konudaki görüşlerini ortaya koymuştur.

Meşrutiyet döneminin önemli düşünürlerinden Babanzade Ahmet Naim, Sebilürreşad mecmuasındaki yazılarında milliyetçileri ikiye ayırarak, 'Halis Türkçü' ve 'Türkçü-İslamcı' olarak adlandırmıştı. Türkçülerle münakaşanın bir faydasının olmayacağını belirten Naim Bey, 'Türkçü-İslamcılar' ı muhatap aldı. İslam'ın milliyetçilik ve ırkçılığı reddettiğini, bir kalpte iki aşkın barınmadığı gibi, bir zihinde de iki mefkurenin (Türkçü-İslamcı) birlikte olamayacağını ifade etti. Babanzade, milliyetçilik oltasının zehirli olduğunu, o zehri yutanların dinsizlik hastalığına yakalanacağını ve bu hastalıktan kurtulmanın zor olduğunu belirtir. Bu yola girenlerin sonuçta tek fikriyatta sabit kalacağını söyleyen yazar, özetle milliyetçiliğin olduğu yerde dinden bahsedilmeyeceğini savunur. Öte yandan Carlton J. H. Hayes, milliyetçiliğin, milli ve dini duygunun kaynaşmasıyla yeni bir dine dönüştüğü veya dinin yerini tuttuğunu vurgular. "Hayali Cemaatler" kitabının yazarı Anderson ise, 18. yüzyılı, milliyetçiliğin sadece doğum çağı olarak değil, aynı zamanda dinsel düşünce tarzlarının da gün batımı olarak görmektedir. Bu çalışmada Babanzade Ahmed Naim Bey'in görüşleri, modern milliyetçi kuramcılarının fikirleriyle karşılaştırılarak değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Milliyetçilik, Din, İslamcılık, Türkçülük, Türk-İslam Sentezi

YİRMİNCİ YÜZYILDA İRAN VE İTALYA'NIN EKONOMİK GELİŞİMLERİNİ KARŞILAŞTIRMA

Öğr. Gör. Ahmet İŞLER

Muş Alparslan Üniversitesi, a.isler@alparslan.edu.tr

XX. yüzyılda iki dünya savaşından doğrudan veya dolaylı etkilenen İran ve İtalya iki kadim medeniyet olan Roma ve Pers imparatorluğunun devamı niteliğinde iki ülke olma özelliğine sahiptir. İtalya'nın içinde bulunduğu dünya savaşları, rejim değişikliği ve ekonomik buhranlara karşın İran'daki modernleşme süreci, devrim ve ekonomik gelişmeler dikkate alınarak, iki ülke arasında 1970'lerden başlanarak ekonomik gelişim düzeyleri karşılaştırılacaktır. İtalya ve İran nüfus ve işsizlik oranları bakımından benzerlik göstermesine rağmen, Uluslar arası Para Fonu'nun 2011 verilerine göre dünya gelişmişlik sıralamasında İtalya 24. İran ise 84. sırada yer aldığı görülmektedir. İtalya, 1970 GSYİH verilerine göre cari fiyat üzerinden 113,1 milyar dolar değeriyle, dünyada %3.3, Avrupa'da ise %8.2 oranına sahip iken, 2013 yılında GSYİH 2149,5 milyar dolara ulaşmıştır. Dünyadaki oranı %2,8'e düşen ülke, Avrupa'da ise %10 oranına yükselmiştir. İran'ın 1970 GSYİH göstergeleri 10 milyar dolar civarındadır. İran'ın dünyada %0.3, Asya kıtasında ise %2 oranını sahip olduğu görülmektedir. 2013 yıllarına gelindiğinde ise rakamlar şu şekilde değişiklik göstermektedir: İran 2013 GSYİH, cari fiyat üzerinden 492,8 milyar dolar; dünya oranı %0.65, Asya'daki oran, %2. I. ve II. Dünya savaşında ekonomisi alt üst olan İtalya'nın bunca yıkıma rağmen doğu ülkelerinden daha iyi konumda olduğu görülmektedir. Diğer Avrupa ülkelerinde de aynı tablo karşımıza çıkmaktadır. Ekonomik göstergeler İtalya'nın iniş ve çıkışlarına rağmen sürekli bir gelişim içinde olduğunu göstermektedir. İran ise sahip olduğu enerji kaynakları ve bu yolla sağlanan finansal kaynaklarına rağmen beklenen gelişmeyi gösterememiştir. Bu durum 1979'dan beri İran'a uygulanan ambargo da göz önünde bulundurularak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İran, İtalya, Ekonomi, Ambargo

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE ÖĞRETMEN HAREKETLİLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin USTA

Harran Üniversitesi, mehmeteminusta@gmail.com

Doç. Dr. Ahmet KAYA

Harran Üniversitesi, akaya574@hotmail.com

Öğr. Gör. Mustafa Sami ÇETİN

Harran Üniversitesi, msamicetin@hotmail.com

GAP Projesi, Türkiye'nin en önemli bölgesel kalkınma projelerinden biridir. Ekonomik kalkınmanın yanı sıra eğitim alanında da bölgedeki soruların giderilerek, bu konudaki niceliksel artıştan ziyade niteliksel artışının sağlanması için MEB tarafından yatırımlara büyük bir hız verilmiş durumdadır. Niceliksel olarak eğitime ilişkin altyapı yatırımları yapılmakta, mevcut dersliklere ve okullara ek yeni derslikler ve okullar yapılmaktadır. MEB tarafından sözleşmeli öğretmenlik yöntemiyle öğretmen atamaları yapılarak bölgedeki öğretmen açığı da hızla kapatılmaktadır. Bölgeye MEB tarafından bu anlamda pozitif ayrımcılık yapılmakta ve Doğu Anadolu Bölgesi ile birlikte öğretmen atamalarının %90'ı son yıllarda bu bölgeye yapılmaktadır. Ancak bu nokta da en büyük sorun, bölgeye atanan öğretmen unsurunun nüfus hareketliliğinin yoğun olması nedeniyle deyim yerindeyse yeni atanan öğretmenler bölgede tutulamamakta ve dolayısıyla bölgede tecrübeli öğretmen eksikliği had safhaya çıkmaktadır. Bölge genelinde öğretmenlerin görev sürelerinin ortalama 1,5 yıl olması bu anlamda manidardır ve bölgede görev yapan tecrübeli öğretmenlerin evlilik, sağlık...vb. bir sebep bularak zorunlu çalışma sürelerini bile tamamlamadan bölgeden ayrılmaya çalışmalarını hatta büyük çoğunluğunun ayrılması dikkat çekicidir. Bu nedenle bu araştırmada amaç; tecrübeli öğretmenlerin bölgeden ayrılma sebeplerinin tespit edilerek onların bölgedeki kalış süresini artırmak için neler yapılabilir? sorularına yanıt aramaktır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yöntemi kullanılacaktır. Araştırma kapsamında Şanlıurfa'da görev yapan 15 okul yöneticisi ve 15 öğretmen olmak üzere 30 kişinin görüşlerine başvurulacaktır. İçerik analizi yapılarak sorulara verilen yanıtlar temalar halinde açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Hareketliliği, GAP Bölgesi, Yönetici, Öğretmen

GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZLERİ (GEM)'NDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN MÜLTECİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin USTA

Harran Üniversitesi, mehmeteminusta@gmail.com

Doç. Dr. Ahmet KAYA

Harran Üniversitesi, akaya574@hotmail.com

Öğr. Gör. Mustafa Sami ÇETİN

Harran Üniversitesi, msamicetin@hotmail.com

Bu araştırmanın mülteci öğrencilerin eğitimine yönelik Geçici Eğitim Merkezleri (GEM)'nde görev yapan öğretmenlerin bu merkezlerdeki eğitim süreci ve öğrencilere ilişkin algılarını belirlemektir. Bunun için genelde şu sorulara cevap aranacaktır: (i) Mülteci öğrencilerin eğitimine yönelik uygulamalar nasıldır? (ii) Mülteci öğrencilere yönelik eğitim uygulamalarında yaşanan sorunlar nelerdir? (iii) Eğitim uygulamalarının mülteci öğrencilere etkisi nedir? Özelde de şu sorulara cevap aranacaktır:

Mülteci öğrencilik ve mülteci öğrencilere öğretmenlik ne anlam ifade etmektedir? Bu kavramlara ilişkin duygularınız nelerdir?

Mülteci öğrencilere yönelik eğitim uygulamalarınız nelerdir/nasıldır? (Kayıt süreci, uyum eğitimi, hazırlık eğitimi, telafi eğitimlerivb. açılardan)

Mülteciliğin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir? (Dil, iletişim, eğitim, akademik başarı, sosyal, psikolojik ...vb. açılardan)

Okul personelinin mülteci öğrencilere karşı tutumları/davranışları/bakışları konusundaki gözlemlerinizi nelerdir? (Kabullenme/ayırıcılık/önyargı ...vb. açılardan)

Mülteci öğrencilere yönelik eğitim uygulamalarına/politikalarına yönelik algılarınız/görüşleriniz nelerdir? (Yeterlik/kalite, ihtiyaca cevap verebilirlik, koordinasyon, barınma ...vb. açılardan)

Mülteci öğrencilerin yaşadıkları sorunlar/zorluklar nelerdir? (Dil, iletişim, eğitsel, akademik başarı, sosyal/sosyal çevre, psikolojik, kabullenme, ekonomik ...vb. açılardan)

Buradaki eğitim uygulamalarının mülteci öğrencileri nasıl etkilemektedir ya da eğitim uygulamalarının mülteci öğrencilere etkisi nedir? (Eğitsel, akademik başarı, dil, iletişim, psikolojik, sosyal ...vb. açılardan)

Mülteci öğrencilere yönelik eğitim politikalarının/uygulamalarının olumlu ve olumsuz/eksik yönleri nelerdir? Eksikliklerin giderilmesi ve mülteci öğrencilerin eğitimlerinin daha nitelikli hale getirilmesi için neler yapılabilir?

Mülteci öğrenci olmayı neye benzettiğinize ilişkin 3 metafor/mecaz/benzetme söyleyiniz.

“Mülteci öğrencilikbenzer. Çünkü.....”, “Mülteci öğrenci olmak..... gibidir. Çünkü.....”, “Mülteci öğrencileri kendilerini gibi hissediyorlar. Çünkü.....”

Araştırmanın çalışma grubu, Şanlıurfa ilindeki Geçici Eğitim Merkezleri (GEM)'nde görev yapan 30 öğretmenden oluşacaktır. Bu çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşmesi yöntemleri kullanılacaktır. Öğretmenler için ayrı yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşmesi formu hazırlanmıştır. Veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Geçici Eğitim Merkezleri, Mülteci Öğrencileri, Öğretmen

آل روها

GİRİŞİMİN FİNANSMANINDA KULLANILAN MODERN BİR YÖNTEM: KİTLESEL FONLAMA (CROWDFUNDING)

A MODERN METHOD USED IN FINANCING ENTERPRISE: CROWDFUNDING

Ali Aykut PEKER

Öğr.Gör., Aksaray Üniversitesi, aykutpeker@aksaray.edu.tr

Yusuf POLAT

Arş.Gör., Aksaray Üniversitesi, ypolat2384@hotmail.com

İbrahim APAK

Arş.Gör., Aksaray Üniversitesi, apakibrahim@gmail.com

Günümüzde teknolojinin ve sosyal medyanın olağanüstü gelişimi sayesinde ortaya çıkan ve dikkatleri üzerine çeken kitlesel fonlama, geleneksel finansman yöntemlerine alternatif bir yöntem olarak adlandırılmaktadır. Kitlesel fonlama, girişimcilerin iş kurma süreçlerinde yararlandıkları geleneksel finansman yöntemlerine ilave olarak internet üzerinden özellikle genç ve yeni girişimcileri desteklemek amacıyla ortaya çıkmış modern bir finansman tekniğidir. Gelişen teknoloji olanakları ile birlikte girişimcilerin sundukları iş fikirlerinin internet üzerinden çok sayıda yatırımcıya ulaşmasını sağlayarak, küçük miktarlarda toplanan fonlar ile iş fikirlerinin finanse edilmesini sağlamaktadır. Kitlesel fonlama vasıtasıyla; orijinal bir iş fikrine sahip olup yeterli sermayesi bulunmayan girişimcilerin, ortak bir ağ ile iş fikirlerine ilgi duyan katılımcıların desteğini alarak, iş fikirlerinin girişimcilik faaliyetlerine dönüştürülmesi sağlanmaktadır. Bu çalışmada kitlesel fonlama yöntemi hakkında gerçekleştirilen literatür taramasıyla kitlesel fonlama finansman yöntemi hakkında kavramsal bir değerlendirme yapılmaktadır. Ayrıca kitlesel fonlama yönteminin Türkiye'deki mevcut durumu ve girişimcilerin iş fikirlerini hayata geçirme potansiyeli incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimciliğin Finansmanı, Kitlesel Fonlama

Crowdfunding, emerging and attracting attention today due to the extraordinary development of technology and social media, is called an alternative to traditional financing methods. In addition to traditional financing methods that entrepreneurs use in their business establishment process, crowdfunding is a modern financing technique that has emerged over the internet to support especially young and new entrepreneurs. Enabling business ideas for entrepreneurs to reach a large number of investors over the internet along with developing technology possibilities, crowdfunding provides financing of business ideas with funds collected in small quantities. Through crowdfunding, business ideas of the entrepreneurs who have an original business idea and do not have enough capital are transformed into entrepreneurial activities by taking the support of participants who are interested in business ideas via a common network. In this study, it is be examined that implementation potential of the present situation in Turkey and business ideas of entrepreneurs by conducting literature searches

on national and international studies and by making a conceptual assessment about the concept of crowdfunding method.

Keywords: Entrepreneurship, Financing Enterprise, Crowdfunding

آل روهها

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN OKULA İLİŞKİN TUTUMLARI

Ali CULHA

Doktora Öğrencisi, Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezi; ali.63.44@hotmail.com

Tuba SAĞIR

MEB, Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezi; tuba_sagir@hotmail.com

Tuba ARAR

MEB, Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezi; tubaarar@gmail.com

Bu araştırmada özel yetenekli öğrencilerin okula ilişkin tutumlarının düzeyinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca araştırmada özel yetenekli öğrencilerin cinsiyet, yaş ve okul türü gibi değişkenlere göre anlamlı olarak farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Özel yetenekli öğrenciler bilişsel, duyuşsal ve fiziksel gelişim özellikleri itibariyle akranlarından farklı özellikler gösteren öğrencilerdir. Bu farklı özelliklerinden dolayı akranlarından farklı olarak ek bir eğitim görmektedirler. Bu eğitim kurumu en yaygın olanı Türkiye’de sadece özel yetenekli öğrencilere eğitim ve öğretim faaliyetleri gerçekleştiren Bilim ve Sanat Merkezleridir. Bu merkezlere gelecek olan öğrenciler birincisi tablet uygulamasıyla yapılan bir sınav ikincisi zeka testi veya alan yeteneği (müzik ve görsel sanatlar için) uygulamaları şeklinde gerçekleştirilen iki aşamalı ölçme aracıyla seçilmektedirler. Yaştlarından farklı özellikler gösteren bu öğrencilerin okula ilişkin tutumlarında da bir farklılığın olup olmadığı ve okula ilişkin tutumlarının düzeyi araştırılmıştır. Bunun yanında kendi aralarındaki kişisel değişkenlere göre de farklılaşma olup olmadığı istatistiksel yöntemlerle araştırılmıştır. İstatistik işlemleri SPSS 16.0 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma nicel bir araştırma olup tarama modeliyle yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezine kayıtlı 118 öğrenci oluşturmaktadır. Evrenin küçük olması nedeniyle örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Kuruma devam eden ve ulaşılabilen 83 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. (Araştırmanın istatistiksel işlemleri henüz devam etmektedir. Bu nedenle özet metnine alınmamıştır. Kongre tarihine kadar tamamlanacaktır).

Anahtar Kelimeler: Okul, Tutum, Özel yetenek

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN İDEAL ÖĞRETMENE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Ali CÜLHA

Doktora Öğrencisi, Şanlıurfa BİLSEM, ali.63.44@hotmail.com

Reşit ATEŞ

MEB, Şanlıurfa BİLSEM, resitates@gmail.com

21. yüzyılda teknolojinin gelişmesi, ihtiyaçların farklılaşması ve hızlı değişimlerin yaşanmasıyla birlikte örgütler ve işgörenler varlıklarını sürdürebilmek amacıyla faaliyetlerinde bu gelişim ve değişimlere ayak uydurmaya çalışmaktadırlar. Şüphesiz, eğitim örgütleri ve işgörenlerini bu çabanın dışında tutmak mümkün değildir. Dolayısıyla değişen dünya şartlarıyla birlikte öğrencilerin algıladıkları öğretmen profilinin de farklılaşabileceği düşünülmektedir. Buradan hareketle günümüzdeki öğrencilerin ideal öğretmene ilişkin algıları araştırılmaya değer görülmüştür. Bu araştırmada özel yetenekli öğrencilerin ideal öğretmene ilişkin metaforik algılarını belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel yöntemler kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezinde eğitim gören 38 özel yetenekli ortaokul ve lise öğrencisinin görüşü yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla alınmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda öğrencilere ideal öğretmene ilişkin metaforlarını belirlemeye yönelik bir soru yöneltilmiştir. Araştırmanın verilerini elde etmek amacıyla 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Şanlıurfa Bilim ve Sanat Merkezinde eğitim gören 38 özel yetenekli ortaokul ve lise öğrencisinden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırmada gönüllülük esas alınarak ortaokul ve lise öğrencilerinin görüşleri alınmıştır. Her öğrencinin ‘İdeal öğretmen ...gibidir. Çünkü...’ formatında ideal öğretmene ilişkin metaforlarını ve gerekçesini iletebileceği yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla araştırmanın verileri elde edilmiştir. Çalışma grubu oluşturulurken hem kız hem erkek öğrencilerin olması, hem özel okulda hem de devlet okulunda okuyan öğrencilerin bulunması, hem ortaokul hem de lise öğrencilerinin yer alması ve farklı sosyo-ekonomik yapıya sahip ailelerin çocuklarının yer almasına özen gösterilerek araştırmanın geçerliği sağlanmaya çalışılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın bulguları incelendiğinde 38 özel yetenekli öğrenci tarafından 24 farklı metaforun oluşturulduğu görülmektedir. Bu metaforlar; yakınlık, destek, ihtiyaç, durumsallık, bilgi, beceri, işlevsellik, etkinlik ve tecrübe olmak üzere oluşturulan 9 temada toplanmıştır. Yakınlık temasında 13 metafor, destek temasında 4 metafor, ihtiyaç temasında 4 metafor, durumsallık temasında 4 metafor, bilgi temasında 4 metafor, beceri temasında 4 metafor, işlevsellik temasında 2 metafor, etkinlik temasında 2 metafor, tecrübe temasında ise 1 metafor, yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenek, İdeal Öğretmen, Metafor

AZERBAJCAN EDEBİYATI'NDA MAARİFPERVER-REALİZM KAVRAMI THE CONCEPT OF MAARİFPERVER-REALİZM IN AZERBAIJANI LITERATURE

Prof. Dr. Ali EROL

Ege Üniversitesi , erolali99@gmail.com

Azerbaycan'da eğitim ve terbiye meselesi, 19. yy'ın ikinci yarısından itibaren organize ve sistematik çalışmalarla daha bilinçli bir şekilde ele alınmaya başlanmıştır. Toplum için sanat anlayışının giderek rağbetini artırması, aynı konunun sanat, edebiyat ve kültür adamları tarafından da sıklıkla işlenmesi sonucunu doğurmuştur. Çocuklara ve gençlere yöneldikleri ya da onları konu edindikleri edebi eserleri ile eğitim çalışmalarına büyük katkı sağlayan bu yazarların oluşturdukları akım, Azerbaycan edebiyatı kaynaklarında “Maarifperver Realizm” adı ile tasnif edilmiştir. Bakıhanlı Kudsi'den başlayarak Süleyman Sani Ahundov, Abdulla Şaik gibi pek çok isim tarafından bilimsel metod ve yöntemlerle geliştirilecek olan bu temayül, Realizm ve Romantizm gibi iki önemli akım yanında alternatif bir üçüncü edebi akım olarak kendine yer bulabilmiştir. Füyuzât , Molla Nasreddin, Hayat, Sada gibi güçlü yayın organlarının ancak sosyo-politik ya da ideolojik yayınlarla geniş kitlelere ulaşabildiği bir ortamda eğitim ve terbiye konusunu öne çıkaran “Maarifçiler” çocuk edebiyatına ağırlık vermeleri ile farklı bir misyon üstlenmişlerdir. Bize göre bu alandaki hemen bütün yazarların aynı zamanda birer pedagoğ ve öğretmen olmaları, Avrupa'daki pedagojik gelişmeleri takip ederek eğitim bakanlığı ile birlikte projeler üretmeleri “Azerbaycan Uşşak Edebiyyatı”nın başarısındaki en büyük etken olmuştur. Bu bildiride, Azerbaycan çocuk edebiyatının banisi olan söz konusu isimler “Maarifperver Realizm” kavramı ve edebi akımı çerçevesinde, amaç-yöntem ve sonuç ilişkisi içerisinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan Edebiyatı, Çocuk Edebiyatı, Maarifperver Realizm

The education and upbringing of the children and young people was a subject of attention in Azerbaijan and was more and more systematised as from the second half of the 19th c. The thought of art for society's sake was becoming more popular and education was a recurring theme in art, literature and culture. The literary trend is known as “Maarifperver Realizm” in Azerbaijani literature and characterised by an emphasis on children and young people; and their education. The Maarifperver-Realizm movement was treated and developed by scientific methods by many writers such as Bakıhanlı Kudsi, Süleyman Sani Ahundov and Abdulla Şaik. As a matter of fact Maarifperver-Realizm gained acceptance as a third alternative literary movement next to the two very important movements namely Realism and Romanticism. While major media organs such as Füyuzat, Molla Nasreddin, Hayat and Sada reached mass readers with their socio-political and ideological publications, “Maarifçiler (Educators)” undertook a different mission by emphasizing the importance of children's literature. The fact that almost all those writers were also pedagogues and teachers who

followed developments in Europe and contributed to projects together with the ministry of education was the most important element in the achievement of “Azerbaycan Uşşak Edebiyyatı (Azerbaijani Children’s Literature)”. This paper studies the foremost figures of Azerbaijani Children’s Literature with an emphasis on Educational Realism concept and literature.

Keywords: Azerbaijani Literature, Children’s Literature, Educational Realism

آل روها

SABİR'İN ESERLERİNDE “İNTELİĞENT” YA DA “URUSBAŞLI” KAVRAMLARI THE CONCEPTS OF “İNTELİĞENT” OR “URUSBAŞLI” İN SABİR'S WORKS

Prof. Dr. Ali EROL

Ege Üniversitesi , erolali99@gmail.com

20. yy'ın başlarında yeniden şekillenmeye başlayan Azerbaycan edebiyatında dikkatleri çeken temayüllerden birisi de milli kültür kaynaklarına işlerlik kazandırma düşüncesi olmuştur. Ancak söz konusu şekillenmenin Batı ve Rusya kaynaklı olması tıpkı Türkiye'de olduğu gibi “Uruslaşma” tanımlaması ile “Frenkleşme” tartışmalarını beraberinde getirmiş, batılılaşmanın niteliği üzerinde polemikler yaşanmıştır. Ülkemizde, geçiş dönemi olarak bildiğimiz Tanzimat yıllarında ve sonrasında Mehmet Akif Ersoy, Mehmet Emin Yurdakul, Halide Edip Adivar, Ziya Gökalp, Cemil Meriç gibi ilim ve sanat adamları tarafından sistematize edilmeye çalışılan batılılaşma meselesi Azerbaycan'da da Hüseyinzade Ali Bey, Ahmed Ağaoğlu, Hüseyin Cavid M. Emin Resulzade gibi isimler tarafından kültürel, edebi ve sanatsal faaliyetler çerçevesinde yönlendirilmeye çalışılmıştır. Özellikle Molla Nasreddin'de yayımlanan eserleri ile başlıbaşına bir ekol mesabesine ulaşmış olan Ali Ekber Sabir, “söyledikleri” kadar “söyleme biçimi” ile de bu polemiği geniş kitlelere ulaştırabilmiş ender şairlerdendir. Şairin eserleri oldukça sade ve anlaşılır olduğu kadar, tersinleme ironi ve istihzaları ile de adeta birer şifreler manzumesi niteliğindedir. Bu bağlamda onun şiirlerinde aslında olumlu anlamlar taşıyan “ahund”, “molla”, “ürefa”, “inteligent”, “mekteb”, “mescid” gibi pek çok kelimenin kinayeli bir dille ters yüz edildiğini görebiliriz. Aynı şekilde “inteligent”, “urusbaşlı” ya da “rusça okumuşlar” gibi kavramları irdelediği şiirleri ile söz konusu polemiğe satirik bir üslupla katılan Sabir, bu tür çalışmalarında milli bir tavır sergiler. Bu bildiride Ali Ekber Sabir'in, batılılaşma konusunda fanatik bir tutum içerisinde olan zihniyetle ilgili tespit ve değerlendirmeleri, eserlerinden örneklerle ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan Edebiyatı, Ali Ekber Sabir, Hophopname

As Azerbaijani literature took on a new form at the beginning of the 20th c, one of the leading trends was treating national cultural resources more and more. However since the new formation originated from the West and Russia , it brought along discussions and polemics about the characteristics of said westernisation in Azerbaijan similar to those in Turkey and introduced the controversial concepts of “Uruslaşma (Russianisation)” and “Frenkleşme (Europeanisation)”. The westernisation issue was interpreted and explained by the intelligentsia such as Mehmet Akif Ersoy, Mehmet Emin Yurdakul, Halide Edip Adivar, Ziya Gökalp, Cemil Meriç during the transitional Tanzimat Reform era and afterwards in Turkey; in Azerbaijan Hüseyinzade Ali Bey, Ahmed Ağaoğlu, Hüseyin Cavid and M. Emin Resulzade played a prominent role in writing and treating the subject of westernisation in cultural discussions, art and literature. Among those writers, Ali Ekber Sabir featured as a unique

figure owing to his poems published in Molla Nasreddin. His significance lies in his style as much as his subject matters and in being one of the rare poets who could reach large numbers of readers. His poems are simple and easy to understand yet are intrinsically coded with ironical features they contain. In that regard, the meanings of conventionally positive words such as “ahund”, “molla”, “ürefa”, “intelligent”, “mekteb” and “mescid” were sarcastically altered in his poems. In a similar way, Sabir maintained a national point of view and analysed various concepts such as “intelligent”, “urusbaşı” or “rusça okumuşlar” through his satirical style in his poems. This article discusses the evaluation and point of view of Ali Ekber Sabir concerning the fanatical westernisation supporters with an emphasis on his poems.

Key Words: Azerbaijani literature, Ali Ekber Sabir, Hophopname

آل روها

TOPLUMSAL EKOLOJİNİN KURUMSAL İLETİŞİME YANSIMASI: KURUMSAL REKLAMLARDAN ÖRNEKLERLE

Öğr. Gör. Dr. Ali Fikret AYDIN

Afyon Kocatepe Üniversitesi, aliaydin@aku.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Tülin ÇAKIR

Afyon Kocatepe Üniversitesi, tcakir@aku.edu.tr

İlkçağlardan bu yana insanoğlu doğayla sürekli etkileşim içerisinde olmuş ve ona uyum sağlayarak varlığını devam ettirmiştir. Daha sonra sanayileşme, hızlı nüfus artışı, kentleşme ve teknolojik gelişme ile birlikte doğa üzerinde hakimiyet kurma çabası içerisinde girilmiştir. İnsan-doğa ilişkisinde ortaya çıkan bu değişim, ekolojik dengenin bozulmasına ve çevre ile ilgili çeşitli sorunların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu sorunların çözümüne yönelik olarak süreç içerisinde farklı ekolojik yaklaşımlar gündeme gelmiştir. Söz konusu yaklaşımlardan biri olan “toplumsal ekoloji”, toplum içerisinde ortaya çıkan hiyerarşilerin insanın insan üzerindeki tahakkümü yarattığını ve bunun da doğa üzerindeki tahakküme dönüştüğünü söylemektedir. Toplumsal sistem içerisinde ortaya çıkan bu tahakkümün ve buna sebep olan hiyerarşinin kaldırılmasıyla birlikte doğa üzerindeki hakimiyetin de ortadan kalkabileceğini ileri sürmektedir. Bu bağlamda sürdürülebilir bir çevre yaratmada bireylere olduğu kadar kurumlara da büyük sorumluluklar düşmektedir. Küresel ve yerel düzeyde çevre felaketlerinin artması ve ekolojik dengede ortaya çıkan sorunlarla birlikte, kurumların çevreye duyarlı olup olmadığı ve bu konuda ne tür projeler hazırladığı daha önemli hale gelmiştir. Kurumların hedef kitle üzerinde çevre ile ilgili farkındalık oluşturmak amacıyla yararlandığı kurumsal iletişim araçlarından biri de kurumsal reklamlardır. “Sürdürülebilirlik” vizyonuna sahip çok sayıda kurum, bu reklamlar yoluyla çevresel farkındalık yaratmaya ilişkin mesajlarını hedef kitlesi ile paylaşmaktadır. Bu çalışmada kurumların sürdürülebilirlik anlayışını nasıl bir söylemle yansıttığı, farklı sektörlerden seçilen kurumsal reklamlar üzerinden incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Ekoloji, Sürdürülebilirlik, Kurumsal İletişim, Kurumsal Reklam

**ORTA DOĞU VE KUZEY AFRIKA ÜLKELERİNDE FİNANSAL DERİNLEŞME
EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ
FINANCIAL DEEPENING ECONOMIC DEVELOPMENT RELATIONSHIP IN MIDDLE
EAST AND NORTH AFRICAN COUNTRIES**

Öğr. Gör. Dr. Arzu ÖZMERDİVANLI

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, arzuoz@kmu.edu.tr

Finansal derinleşme, finansal sistemde daha fazla fon birikmesini ve bu fonların reel sektöre kaynak olarak aktarılmasını sağlamaktadır. Kaynaklar reel sektörde etkin bir şekilde kullanılabilirdiği ve getirisi yüksek yatırımlara kanalize edilebildiği ölçüde, ekonomik olarak ülkeler de daha fazla gelişebilmektedir. Finansal derinleşmenin ekonomik sistem üzerinde etkisinin olup olmadığı, varsa bu etkinin yönünün ve derecesinin belirlenmesi, ülkelerin ekonomik büyümelerini artırabilmek için başarılı politikalar uygulamasına dayanak oluşturabilmektedir. Nitekim konunun önemine binaen ulusal ve uluslararası literatürde finansal derinleşme ile ekonomik büyüme ilişkisi geçmiş dönemlerden beri sıklıkla incelenmektedir. Ancak Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde konu ile ilgili olarak yapılan çalışmalar yeterli düzeyde değildir. Bu bağlamda çalışmada Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde finansal derinleşme ekonomik büyüme ilişkisinin incelenmesi amaçlanmış ve böylece literatürdeki bazı boşluklar doldurulmaya çalışılmıştır. Çalışmada Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinden Cezayir, Bahreyn, Mısır, İsrail, Ürdün, Fas, Sudi Arabistan, Tunus ve Türkiye’de, 1990-2015 dönemi için yıllık veriler kullanılarak, panel eş bütünleşme ve nedensellik analizleri ile finansal derinleşme ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki incelenmiştir. Panel eş bütünleşme analizi sonucunda, Cezayir, Ürdün ve Bahreyn’de finansal derinleşmenin ekonomik büyümeyi etkilediğine, diğer ülkelerde finansal derinleşme ile ekonomik büyüme arasında herhangi bir ilişki olmadığına ilişkin bulgular elde edilmiştir. Panel nedensellik analizi ise Cezayir ve Ürdün’de finansal derinleşme ile ekonomik büyüme arasında çift yönlü nedensellik ilişkisi, Fas ve Türkiye’de finansal derinleşmeden ekonomik büyümeye doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi ve Mısır, Sudi Arabistan, Tunus, Bahreyn ve İsrail’de ekonomik büyümeden finansal derinleşmeye doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Derinleşme, Ekonomik Büyüme, Panel Eş Bütünleşme Analizi, Panel Nedensellik Analizi

Financial deepening ensures that more funds are accumulated in the financial system and these funds are transferred real sector as resources. As resources can be used effectively in the real sector and can be channeled to investmenst with high return, countries can develop more economically. Whether or not financial deepening has an impact on the economic system, and if so, the determination of the degree and extent of that effect can be the basis for implementing successful policies to enhance economic growth of countries. As a matter of fact, the relationship between financial deepening and

economic growth in the national and international literature has been frequently examined since the past. However, studies on the subject in the Middle East and North African countries are not sufficient. In this context, it is aimed to investigate the relationship between financial deepening and economic growth in the Middle East and North African countries, thus trying to fill some gaps in the literature. In the study, financial deepening and economic growth relationship is examined over annual data for the period 1990-2015 using panel cointegration and causality analyzes in some Middle East and North African countries (Algeria, Bahrain, Egypt, Israel, Jordan, Morocco, Saudi Arabia, Tunisia and Turkey). As a result of panel cointegration analysis, we found that financial deepening affects economic growth in Algeria, Jordan and Bahrain, and there is no relationship between financial deepening and economic growth in other countries. Panel causality analysis shows that there is two-way causality relationship between financial deepening and economic growth in Algeria and Jordan, one-way causality relationship from financial deepening to economic growth in Morocco and Turkey, and one-way causality relationship from economic growth to financial deepening in Egypt, Sudan, Tunisia, Bahrain and Israel.

Keywords: Financial Deepening, Economic Development, Panel Cointegration Analysis, Panel Causality Analysis

**HİSSE SENEDİ FİYATLARI İLE MAKROEKONOMİK FAKTÖRLER ARASINDAKİ
İLİŞKİ: ULUSLARARASI PİYASALARDA BİR UYGULAMA
THE RELATIONSHIP BETWEEN STOCK PRICES AND MACROECONOMIC FACTORS:
AN APPLICATION IN INTERNATIONAL MARKETS**

Öğr. Gör. Dr. Arzu ÖZMERDİVANLI

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, arzuoz@kmu.edu.tr

Belirli kurallar çerçevesinde çeşitli menkul kıymetlerin el değiştirdiği piyasalar menkul kıymet borsası olarak adlandırılmaktadır. Hisse senedi piyasaları menkul kıymet borsaları içerisinde faaliyet gösteren piyasalardan biri olup bu piyasada oluşan fiyatlar şirketlerin, finansal sistemin ve dolaylı olarak ekonominin gidişatı ile ilgili çeşitli bilgiler sunmaktadır. Hisse senedi fiyatları mikro ve makro çerçevede çeşitli faktörlerden etkilenebilmektedir. Özellikle makroekonomik faktörlerin hisse senedi fiyatlarını etkileyip etkilemediği, etkiliyorsa hangi yönde ve derecede etkilediğinin belirlenmesi, uluslararası piyasalar açısından üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Böylece ülkeler finansal piyasalara yönelik daha etkin politikalar uygularken bilimsel anlamda önemli dayanakları göz önünde bulundurma imkânı elde edebileceklerdir. Bu bağlamda çalışmanın amacı uluslararası piyasalarda hisse senedi fiyatları ile makroekonomik faktörler arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Çalışmada, 2003-2015 dönemi için elde edilen yıllık veriler üzerinden dinamik panel veri regresyon yöntemlerinden biri olan Sistem GMM yaklaşımı kullanılarak, 14 hisse senedi piyasasında (Avustralya, Malezya, Sri Lanka, Endonezya, Japonya, Güney Kore, Filipinler, Tayland, Macaristan, Güney Afrika, İsviçre, İsrail, Polonya ve Türkiye) hisse senedi fiyatları ile ekonomik büyüme, para arzı, faiz oranı, enflasyon ve doğrudan yabancı yatırımlar gibi makroekonomik faktörler arasındaki ilişki incelenmiştir. Analiz sonucunda, geçmiş dönemlerde gerçekleşen hisse senedi fiyatlarının, cari dönemdeki hisse senedi fiyatlarını pozitif bir şekilde, 2008 küresel krizinin ise hisse senedi fiyatlarını negatif bir şekilde etkilediğine dair bulgular elde edilmiş ve bu faktörler dışındaki makroekonomik faktörler ile hisse senedi fiyatları arasında herhangi bir ilişki tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Hisse Senedi Piyasaları, Makroekonomik Faktörler, Sistem GMM Analizi

Markets traded by various securities within the framework of certain rules are referred to as stock exchanges. The stock market is one of the markets that are active in the stock exchanges and the prices in this market provide various information about the companies, the financial system and indirectly the course of the economy. Stock prices can be affected by various factors in the micro and macro framework. In particular, determining whether macroeconomic factors affect stock prices and which ones affect them, if so, is an important issue that needs to be considered in terms of international markets. Thus, countries will be able to consider important bases in the scientific sense when applying

more effective policies towards financial markets. In this context, the aim of this study is to examine the relationship between stock prices and macroeconomic factors in international markets. In the study, the relationship between financial deepening and macroeconomic factors such as economic growth, money supply, interest rate, inflation and foreign direct investment is examined using system GMM approach, which is one of the dynamic panel data regression methods over the annual data obtained for the period 2003-2015, in 14 stock markets (Australia, Malaysia, Sri Lanka, Indonesia, Japan, South Korea, Philippines, Thailand, Africa, Switzerland, Israel, Poland and Turkey). As a result of the analysis, some findings are obtained that stock prices in the past periods affected the stock prices in the current period positively and 2008 global crisis affected the stock prices negatively and there was no relation between macroeconomic factors and stock prices except these factors.

Keywords: Internatonal Stock Markets, Macroeconomic Factors, System GMM Analysis

آل روها

KRİZ DÖNEMLERİNDE POLİTİKA FAİZ ORANININ ENFLASYON BEKLENTİLERİ ÜZERİNDEKİ BELİRLEYİCİLİĞİ

THE EFFECT OF MONETARY POLICY INTEREST RATE ON INFLATION EXPECTATIONS DURING CRISIS PERIODS

Yrd. Doç. Dr. Aslı GÜLER

Ordu Üniversitesi, asliguler24@hotmail.com

Son 30 yıldır pek çok ülke tarafından benimsenen enflasyon hedeflemesinin ekonomi üzerindeki etkisi, büyük ölçüde özel sektörün beklentilerini etkilemesi ile ortaya çıkmaktadır. Çünkü beklentiler ekonomik birimlerin ücret ve fiyatlama davranışları üzerinde belirleyici olmaktadır. Beklentilerin yönlendirilebilmesi için ekonomik aktörlerin parasal otoriteye güven duyması gerekmektedir. Güven olgusunun önemi para politikasının kurala dayalı olarak yürütülmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Enflasyon hedeflemesinde politika faiz oranı, en bilinen enstrüman kuralı olan Taylor tipi reaksiyon fonksiyonuna göre ayarlanmaktadır. Bu reaksiyon fonksiyonu, faiz oranından enflasyona doğru bir aktarım mekanizmasına dayanmaktadır. Taylor tipi para politikası kuralına göre, enflasyon hedeflemesinde fiyat istikrarının tesisinde faiz dışında herhangi bir para politikası aracının kullanılmamalı, döviz kuruna müdahale edilmemeli ve döviz kurundan enflasyona geçiş oldukça düşük olmalıdır. Kısaca enflasyon hedeflemesinin başarısı için enflasyon ile döviz kuru ve para arzı arasındaki ilişkinin zayıflatılması; politika faizi ile olan ilişkisinin güçlendirilmesi gerekmektedir. 2008 küresel mali kriz sonrası ABD'nin uygulamış olduğu yoğun parasal genişlemeden çıkış stratejisi gereği varlık alımlarını 2014 yılı sonuna kadar kademeli şekilde sonlandıracağını ilan etmesinin ardından gelişmekte olan ülke paraları özellikle de hızlı bir değer kaybı sürecine girmiştir. Fed'in çıkış stratejisine karşı paralarında yüksek değer kaybı yaşayan gelişmekte olan ekonomiler ulusal para birimlerindeki sert düşüş ve değer kaybını telafi etmek ve enflasyonun hedef aralığının üstüne çıkmasını önlemek amacı ile politika faiz oranlarını arttırmışlardır. Para politikası faiz oranları ile ilgili yaşanan bu gelişme, kriz dönemlerinde para politikası faiz oranının enflasyon beklentilerini nasıl etkilediğini test etme imkanı sunmuştur. Bu çalışmada gelişmekte olan ülkeler için 008- 2014 döneminde para politikası faiz oranı ve enflasyon beklentileri arasındaki ilişkiler panel ARDL metodu analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon Beklentileri, Faiz Oranı, Enflasyon

**ÜCRET PAZARLIĞI KOORDİNASYONUNUN MAKROEKONOMİK PERFORMANS
ÜZERİNDEKİ ETKİSİ**
**THE EFFECT OF THE WAGE BARGAINING COORDINATION ON MARCOECONOMIC
PERFORMANCE**

Yrd. Doç. Dr. Aslı GÜLER

Ordu Üniversitesi, asliguler24@hotmail.com

Ücret pazarlığı koordinasyonu ücret sözleşmelerinin sendikalar ve işveren organizasyonları arasında koordineli bir şekilde yapılma derecesini ifade etmektedir. Ücret pazarlığının koordinasyon derecesi, ücret pazarlığının kurumsal yapısına bağlı olarak ülkeden ülkeye değişebilen bir olgudur. Ücret pazarlığı koordinasyonu üzerine odaklanan literatür, ücret pazarlığı görüşmelerinin yapıldığı kurumsal seviyenin makroekonomik performansı belirleyen önemli bir unsur olduğunu savunmaktadır. Buna göre, koordineli ücret pazarlığı, nominal ücretlerin daha ılımlı seviyelerde belirlenmesine yol açarak makroekonomik performansı olumlu yönde etkilemektedir. Yol açtığı olumlu makroekonomik performans nedeni ile koordineli ücret pazarlığı bağımsız para politikası uygulama imkanı olmayan Avrupa birliği ülkelerinde enflasyonu ve işsizliği istikrara kavuşturmak için para politikası stratejisi yerine ikame edilebilecek bir olgu olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada, ücret pazarlığı koordinasyonu ile makroekonomik performans arasındaki ilişki OECD ülkeleri için panel veri kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ücret Pazarlığı Koordinasyonu, Nominal Ücret Düzeyi, İşsizlik.

NİHAT KINIKOĞLU'NDAN SAVAŞ KARŞITI BİR BOSNA ŞARKISI

Prof. Dr. Ayla KAŞOĞLU

Gazi Üniversitesi, aylakasoglu@gmail.com

Bosna'da yaşayan insanların başından geçen olaylar üzerine kurgulanan *Bosna Şarkısı* (2008) adlı iki perdelik oyunda, daha önce bir arada yaşamakta olan değişik ırk ve dini inançlardan kişilerin birbirlerine birden düşman olması, barış ve dostluğun bir türlü yaşanmaması konu edilir. Eserde Yugoslavya parçalanmakta, Kosova ise adeta alev alev yanmaktadır. Bosna'daki bir konservatuarda başlayan oyunda, yılsonu müzik yarışmasına katılacak yetenekli Müslüman ile Sırp bir öğrenci arasında gelişen sevgi ortamının aşırı ırkçı eğilime sahip kişiler tarafından tehdit edilerek yok edilmeye çalışıldığı görülür. Kapatılmak istenen konservatuara karşın hümanist bir yaklaşım sergileyen sağduyulu ve sanatsever kişiler sayesinde sanatın tüm olumsuzlukları yok edeceğine inanılmaktadır; keman tutan eller silah tutarken titreyecek, yaya basan parmaklar ise tetiğe basmakta zorlanacaktır. Oyunun birinci perdesinde insan sevgisini yok eden ırkçılık, inanç sekterliği ve düşmanlık temaları üzerindeki düşünceler sorgulanır, görüşler tartışılır. Bir toplama kampında geçen oyunun ikinci perdesinde ise, savaşın insanlar üzerindeki gerçek, acımasız ve korkunç yüzü tüm çıplaklığıyla ortaya konulur. Dünyadaki savaşların insanlık üzerindeki yıkıcı etkisi gözler önüne serilirken günümüze dair göndermeler de yapılmaktadır. Çalışmamızın amacı yakın dönemde Bosna'da yaşanmış olan olaylardan yola çıkarak genelde dünyadaki savaşların, özelde ise ırkçılık, dinsel ayrımcılık ve yıkımcılığın insanlık üzerindeki kötü, olumsuz etkilerini ortaya koymak ve bertaraf edebilme yollarından biri olarak sanatın ve bu noktada müziğin olumlu, yapıcı rolüne ve önemine vurgu yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Bosna, İç savaş, Irkçılık, Din, Sanat

DORUNTİNA BAŞA’NIN *PARMAK* ADLI OYUNUNDA GERİDE KALANLARIN PARÇALANMIŞ HAYATLARI

Prof. Dr. Ayla KAŞOĞLU

Gazi Üniversitesi, aylakasoglu@gmail.com

Kosovalı yazar Doruntina Başa tarafından 2011 yılında yazılan *Parmak* (Arnavutça: Gishti) adlı eser, uluslararası ödül alan ve Belgrad’ta sahnelenen ilk Kosova oyunudur. Siyasi söylemden uzak Arnavut aile geleneğini işleyen bir oyun olan *Parmak*’ta 1999 yılındaki Kosova Savaşı’nda kaybolmuş bir adamın annesi ve karısı arasındaki inişli çıkışlı, yürek burkan, iç acıtan ilişkileri konu alınır. Arnavutların geleneksel yaşamlarında önemli bir yere sahip olan *Lekë Dukagjin Kanunu* (1410-1481) her ne kadar Ortaçağ’da yazılmış olsa da kanunun içerdiği maddeler binlerce yıllık geçmişe dayanan sözlü tabulardır. Bu kanunda ev birliği, idare, devlet hukuku, misafir, namus/şeref, kamu ceza hukuku, intikam, evlilik ve kadın konuları işlenir. *Lekë Dukagjin Kanunu*’nda kadın ev işlerinin yanında tarlada çalışır ve ihtiyarlık çağına kadar aileleri dışındaki dünya ile temasları yasaklanır. İşte bu noktada söz konusu gelenekten yola çıkarak *Parmak* oyununda da savaşta kocasını kaybetmiş kadınların, hala kocasının ailesiyle yaşadığı görülür. Oysa savaş biteli on yıl olmuştur. On yıl sonra bile bir mucizeyle döneceğine inanan iki kadının birbirini suçlayan güç savaşı ve bu savaş içinde hapsolan hatta kaybolan insanların aynı acıyla yüzleşmeye çalışması gösterilir oyunda. Bildirimizde değişen dünya düzeninde savaşlar yüzünden bir şekilde evlerinden ayrılan ve geri dönmeyen/dönemeyen erkeklerin, ardında kalan farklı beklentiler içindeki iki kadının-anne ve gelin-perspektifinden ilişkilerin nasıl çözümü olmayan bir noktaya taşındığı toplumbilimsel açıdan ele alınarak irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Savaş, Kosova, Geleneksellik, Yitiklik

**MİRZE CELİL'DEN ANAR'A "KÜÇÜK İNSAN" TİPOLOJİSİ (MEHEMMED HESEN VE
KEBİRLİNSKİ KARAKTERLERİ)
FROM MİRZE CELİL TO ANAR "ORDINARY MAN" TYPOLOGY (THE CHARACTERS
OF MEHEMMED HESEN AND KEBİRLİNSKİ)**

Dr. Ayşe ATAY

Balıkesir Üniversitesi, aysemtay@hotmail.com

Sanat ve edebiyat dünyası, siyasal, sosyal ve kültürel anlamda toplumların talihini etkileyen hızlı değişim ve dönüşümlerin yaşandığı süreçlerde bu yeniliği biçimlendiren, ona ivme kazandıran, çoğu zaman da bunları öncüleyen itici bir güç olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanın bilincinde önemli yer tutan edebiyat, bu gücüyle onu, ihtiyaçları doğrultusunda, modern olan biçim ve içeriğe yöneltebilmektedir. Ancak yine de yeni olanın inşası, gelenekle bağları koparmaktan ziyade ondan beslenen bir bilinç ve mahareti de kaçınılmaz kılmaktadır. Bu anlamda Azerbaycan edebiyatında "Yeni Merhale" olarak adlandırılan 1960'lar neslinin "Molla Nasreddin" ekolüne bağlılığı, özellikle Celil Memmedguluzade'nin üslup ve toplumsal anlayışını çağdaş edebiyatın imkânları içerisinde yorumlayışları dikkat çekicidir. Bahtiyar Vahapzade'nin "Mirze Celil dehasının sırlarını açan" isim olarak nitelediği Anar ise kuşkusuz bu maharetin en somut örneğini teşkil etmektedir. 1900'lerin başında Molla Nasreddin dergisinin temsil ettiği ekol içinde bir gelenek oluşturan Mirze Celil, toplumsal açmazları mizahi bir tavırla ortaya koyarken 1960'lar kuşağının önde gelen, yenilikçi ismi Anar da benzeri bir etkin söylemi bireyin iç dünyasından hareketle yakalamıştır. Halef-seleflikleri üslubun ötesinde amaç birlikteliğine uzanan Mirze Celil ve Anar, "küçük insan" üzerinden cemiyetteki aksaklıkları ifşa etmişlerdir. Bu bildiriye Mirze Celil'in "Danabaş Kendinin Ehvalatları" eserindeki Mehemed Hesen karakteri ile Anar'ın "Dantenin Yubileyi" eserindeki Feyzulla Kebirlinski karakteri incelenmek suretiyle geleneğin modern edebiyatın imkânları içerisinde yeniden inşası tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Gelenek, Modernizm, Azerbaycan Edebiyatı, Mirze Celil, Anar, Hikâye, Karakter

It is often the world of arts and literature that gives acceleration to innovation in the process of change and transformation affecting the future of society. Literature, which holds an important place in human consciousness, has directed it to the modern form and content in the direction of its needs. Nevertheless the construction of contemporary could also show a consciousness and skill that is nourished from it by without breaking the bonds with tradition. In this sense, it is noteworthy that the 1960s generation of Azerbaijani literature, called "New Stage", had a connection to the Molla Nasreddin school, especially the Celil Memmedguluzade style and mentality by interpretation them with the facilities of contemporary literature. Anar, whom Bahhiyar Vahapzade calls "opener the secrets of Mirze Celil genius", is undoubtedly the most concrete example of this craft. Mirze Celil, who created a tradition in

the early 1900s, has shown a humorous attitude through social problems. Similarly, Anar who is the major innovative name of 1960s, caught an affective discourse with the individual's inner world. Mirze Celil and Anar, whose inheritor- predecessor nexus is deeper like purpose association, demonstrated disruptions in society through "little man". In this paper, the Mehemed Hesen character of Mirza Celil's "Danabaş Kendinin Ehvalatları" and the Feyzulla Kebirlinski character of Anar's "Dantenin Yubileyi" will be examined and in the possibilities of modern literature.

Keywords: Tradition, Modernism, Azerbaijani literature, Mirze Celil, Anar, Story, Character

آل روها

TÜRKÇE KUR'AN ÇEVİRİLERİNDE “FETİH” KAVRAMININ EŞ DEĞERLİLİĞİ SORUNSALI

Arş. Gör. Ayşe İSPİR KURUN

Gazi Üniversitesi, aispir@gazi.edu.tr, aispir.ayse@gmail.com

Kutsal metin çevirileri çeviribiliminin en tartışmalı konularından birisidir. Çeviribilimciler bu alanda özellikle çevirmenin sınırları, kaynak metne bağlılık, bağlam gibi hususlara odaklanmaktadır. Nitekim çevrilecek metnin ilahi kaynaklı olması, çevirmen ve hedef kitle açısından bazı hassasiyetler oluşmasına yol açmaktadır. Kur'an dünya üzerinde bir buçuk milyardan fazla insanın inandığı İslam dininin kutsal kitabıdır ve Arap dili ile nazil olmuştur. İslam dinine inanan bu kadar insan sadece Arap değildir ve birçok milletten insan Kur'an'ı bir “hayat rehberi” olarak benimsemektedir. İşte bu noktada Kur'an'ın çevirisi hususu önem kazanmaktadır. Nitekim bilginler Kur'an'ı anlama çabası içerisinde onu aralarında Türkçenin de bulunduğu birçok dile çevirmiş ve tefsir etmişlerdir. Bu çalışma nitel bir araştırmadır ve çalışmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmanın amacı ise Kur'an'ın Türkçe çevirilerinde “fetih” kavramının eşdeğerliliğini sorunsallaştırmaktır. Bu amaçla ilk olarak Kur'an'da “fetih” kavramının geçtiği ayetler tespit edilecek, ardından örneklem olarak seçilecek Türkçe Kur'an çevirileri birbirleriyle karşılaştırılarak söz konusu kavramın anlamının her birinde hangi kelimelerle karşılandığı tespit edilecektir. Çalışmada kavramın etimolojik kökenine dair bilgi vermesi açısından Arap dilinin klasik sözlüklerinden olan ve her biri Arap edebiyatının farklı dönemlerine ışık tutan Kitabu'l-Ayn, Kitabu'l-Cemhera, Makâyîsu'l-Luga, es-Sıhah, el-Kâmûsu'l-Muhît, Tacu'l-Arûs ve Lisânu'l-Arab kullanılacaktır. Söz konusu sözlüklerin yanı sıra, ayetlerin yorumlanmasında yaygın tefsirlerden olan Taberî tefsirinden de faydalanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kutsal metin, Çeviri, Kur'an, Türkçe çeviri, Fetih, Eş değerlilik

“FETİH” VE “CİHAT” KAVRAMLARININ ARAP DÜNYASINDAKİ MODERN ANLAMSAL ÇAĞRIŞIMLARI: KUVEYT ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Ayşe İSPİR KURUN

Gazi Üniversitesi, aispir@gazi.edu.tr, aispir.ayse@gmail.com

Fetih ve *cihat* kavramları İslami terminolojinin uluslararası boyutta tartışma uyandıran unsurlarındandır. Müslüman ve müslüman olmayan bilginler tarafından bu iki kavram üzerine birçok araştırma yapılmış ve eserler verilmiştir. Bu durumun nedenleri arasında bu kavramlara atfedilen askeri anlamlar ve bunların dünya tarihinde uluslararası boyutta yankı uyandıran bazı siyasi gelişmelere zemin hazırladığının düşünülmesi öne sürülebilir. Varoluş nedenini cihat kavramına dayandıran, kendilerini mücahit olarak tanımlayan bazı siyasi oluşumlar bahsi geçen siyasi gelişmelere verilecek örneklerdendir. Bu araştırmanın amacı ise *fetih* ve *cihat* kavramlarının Arap kültürüne sahip insanların zihninde uyandırdığı anlamsal çağrışımları incelemektir. Araştırmanın örneklemini yüz adet Kuveytli katılımcı oluşturmaktadır. Katılımcılara on sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anket soruları şu üç alt amaç sorusu etrafında gruplanmaktadır: *Fetih* ve *cihat* kavramları İslami terimler olarak görülmekte midir? *Fetih* ve *cihat* kavramları Arapların kolektif hafızasında yalnızca askeri çağrışımlar mı uyandırmaktadır? *Fetih* ve *cihat* kavramları askeri anlamlar dışında başka anlamsal çağrışımlar da uyandırmakta mıdır? Her bir soru karşısında “أوافق (katılıyorum), لا أوافق (katılmıyorum) ve لا أعلم (bilmiyorum)” şeklinde üç cevap seçeneği yer almaktadır. Araştırmanın bulguları anketlere verilen yanıtlar incelenip elde edilerek sonuç kısmında analitik değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fetih, cihat, Arap ülkeleri, Anlamsal çağrışım, İslami terminoloji, Kuveyt

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER GELİŞİMİNİN SOSYODEMOGRAFİK
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ**
**AN INVESTIGATION OF CAREER DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL
STUDENTS WITH RESPECT TO SOCIO-DEMOGRAPHIC VARIABLES**

Vedat BAKIR

Yüksek Lisans Öğr. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, vedatbkr@gmail.com

Doç.Dr. Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, aysenur@omu.edu.tr

Mesleki gelişim anlamında da kullanılan kariyer kavramı bireyin tüm yaşamı boyunca devam eden çalışan rolüyle birlikte diğer yaşam rollerini de kapsayan genel bir örüntü olarak görülmekle birlikte özellikle mesleki rollerdeki ilerleme, duraklama ve gerilemeleri de içeren dinamik bir süreci ifade etmektedir (Kuzgun, 2000; Özyürek, 2013; Yeşilyaprak, 2011). Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin kariyer gelişim düzeylerini demografik değişkenler açısından incelemektir. Araştırma verileri, 2016-2017 eğitim- öğretim yılının II. döneminde Adıyaman il merkezinde, Kahtalı ilçe merkezinde yer alan bir ortaokula devam 410 öğrenciden toplanmıştır. Araştırmada öğrencilerin kariyer gelişim düzeylerini belirlenmesi amacıyla Schultheiss ve Stead (2004) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlaması Bacanlı, Özer ve Sürücü (2006) tarafından yapılan Çocuklar İçin Kariyer Gelişimi Ölçeği ve demografik bilgilerin elde edilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına genel olarak incelendiğinde, kariyer gelişiminde kız öğrencilerinin bilgi, merak, planlama düzeylerinin erkek öğrencilerden yüksek olduğu görülmüştür. Bunun yanında anahtar figür düzeyinin erkek öğrencilerde daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca okul dışında herhangi bir işte çalışıp çalışmama durumuna göre baktığımızda ise çalışmayan öğrencilerin merak ve ilgilerinin çalışan öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Gelişimi, Çocuklukta Kariyer Gelişimi, Ortaokul Öğrencileri

**MESLEKİ REHBERLİK VE KARIYER PSİKOLOJİK DANIŞMANLIĞI ALANINDA
İLKÖĞRETİM DÜZEYİNDE YAPILAN ARAŞTIRILARIN İNCELENMESİ
REVIEW OF THE STUDIES CONDUCTED WITH PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN
THE FIELD OF CAREER COUNSELING AND VOCATIONAL GUIDANCE**

Doç.Dr. Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, aysenur@omu.edu.tr

Vedat BAKIR

Yüksek Lisans Öğr. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, vedatbkr@gmail.com

Kariyer gelişimi bebeklikten yaşlılığa kadar yaşam boyu devam eden bir süreç olarak değerlendirilse de (Ginzberg, 1984; Gottfredson, 2002; Savickas, 2002; Super, 1990), çocukluk dönemindeki kariyer gelişim sürecine yönelik araştırmaların oldukça sınırlı olduğu birçok araştırmacı tarafından da vurgulanmaktadır (McMahon ve Watson, 2008; Schultheiss ve Stead, 2004; Vondracek, 2001; Watson ve McMahon, 2005). Kariyer psikolojik danışmanlığı ve mesleki rehberlik hizmetleri kapsamındaki araştırmalarda sıklıkla ergen ve yetişkinlerin yer aldığı görülmektedir (Savickas, 1997). Ancak gelişim özellikleri dikkate alındığında, çocukluk döneminde yaşanan kariyer gelişim özelliklerinin de anlaşılması oldukça önemlidir çünkü bu dönem iş dünyasıyla ilgili daha somut adımların atıldığı ve bireyin çalışma dünyasıyla ilgili kavramlara aktif katılımını içeren ilk süreçtir (Hartung, Porfeli, Vondracek, 2008). Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı ülkemizde ilköğretim düzeyindeki (ilkokul ve ortaokul) öğrencilerle yapılan araştırmaların incelenmesidir. Bu amaca yönelik olarak ulusal ve uluslararası periyodik aralıklarla yayın yapan dergiler ve ülkemizde tezler taranmıştır. Genel olarak çalışmaların Bacanlı, Özer ve Sürücü (2007) tarafından Çocuklar İçin Kariyer Gelişimi Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması ile hız kazandığı söylenebilir. Bununla birlikte, çocuklarda kariyer gelişimi alt boyutlarının mesleki karar verme yetkinliklerinin anlamlı yordayıcısı olduğu (Bozgeyikli, Bacanlı ve Doğan, 2009), karar verme stilleriyle ilişkili olduğu (Yayla ve Bacanlı, 2011), anne ve babaya bağlanma ile kariyer gelişiminin ilişkili olduğu (Bacanlı ve Sürücü, 2011), yaşam doyumu ve durumluk kaygı ile ilişkili olduğu (Işık, 2014) bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Gelişimi, Mesleki Rehberlik, Kariyer Psikolojik Danışmanlığı

YEREL YÖNETİMLERDE DEZAVANTAJLI GRUPLARA YÖNELİK UYGULANAN SOSYAL POLİTİKALAR: ŞANLIURFA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Muharrem ES

Yalova Üniversitesi, muharrem_es@hotmail.com

Bahar MENTEŞE

Doktora Öğrencisi, Yalova Üniversitesi, kayram_bahar@hotmail.com

Bulunduğu toplum içerisinde; içinde bulunduğu yoksunluk ya da yoksulluk nedeni ile ülkenin sosyo-ekonomik imkânlarından yeteri kadar ya da hiç faydalanamayan ve de özel olarak korunmaya gereksinim duyan sosyal gruplar dezavantajlı gruplar olarak adlandırılmaktadır. Dezavantajlı gruplar içerisinde çocuklar, gençler, yaşlılar, özürllüler, göçmenler, azınlıklar, eski hükümlüler, kadınlar, tek ebeveynli aileler ve yoksullar yer almaktadır. Özel olarak korunması gereken bu grupların korunması, ülkemizde başta devlet olmak üzere; Sivil Toplum Kuruluşları ve de yerel yönetimler tarafından uygulanan sosyal politikalar aracılığı ile sağlanmaktadır. Ancak yerel yönetimler, dezavantajlı gruplara yönelik uygulanan sosyal politika uygulamalarında daha da aktif ve önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü günümüzde yerel yönetimler içerisinde yer alan belediyelerin özellikle de büyükşehir statüsündeki belediyelerin, sosyal devlet ilkesinin bir gerekliliği olarak sosyal belediyeçilik anlayışına geçtiği ve bu anlayışın da 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve de 5393 sayılı Belediye Kanunu ile desteklendiği görülmektedir. Nitekim hem benimsenen bu yeni anlayış hem de getirilen bu yasal düzenlemeler sayesinde; geçmişte sadece teknik hizmetler sunan belediyeler artık yerel halkın sosyal sorunlarının da çözümüne yönelik çalışmalar geliştirmekte ve de yürütmektedirler. Bu çalışmada; yerel yönetimlerde dezavantajlı gruplara yönelik uygulanan sosyal politikalar perspektifinde Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi örneği incelenmiştir. Çalışmamız üç ana bölümden oluşup birinci bölümde yerel yönetimler ve sosyal politika kavramları hakkında bilgi verilecektir. İkinci bölümünde ise Türkiye’de yerel yönetimler ve dezavantajlı gruplara yönelik uygulanan sosyal politikalar genel olarak ele alınıp; yerel yönetimlerde sosyal politika uygulamalarının önemine değinilecektir. Çalışmanın son bölümü olan üçüncü bölümde ise Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Biriminin, dezavantajlı gruplara yönelik uygulamış olduğu sosyal politika uygulamaları incelenip analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı Gruplar, Sosyal Politika, Yerel Yönetimler, Şanlıurfa

ÇALIŞMA HAYATINDA ÖRGÜTSEL STRES: ÇAĞRI MERKEZİ SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Muharrem ES

Yalova Üniversitesi, muharrem_es@hotmail.com

Bahar MENTEŞE

Doktora Öğrencisi, Yalova Üniversitesi, kayram_bahar@hotmail.com

Günümüzde bilgi ve teknolojik alanda yaşanan gelişmelere paralellik göstererek hızla gelişen çağrı merkezi sektörü, bugün hem milyonlarca kişiye istihdam olanağı sağlaması hem de şirketler ve tüketiciler arasında etkin iletişim kanallarından biri olması nedeni ile önemli kuruluşlar haline gelmiştir. Ancak; çağrı merkezi sektörü, hem mevcut “çalışma koşulları” hem de bu merkezlerde “yapılan iş” nedeniyle birçok disiplinin dikkatini üzerine çekmektedir. Çünkü bu sektör yapılan işin niteliği, çalışanların uzun çalışma saatlerine maruz kalması, çalışanların yöneticileri ile iletişim halinde olamamaları, çalışanlara zaman baskısının uygulanması gibi birçok problemleri de bünyesinde barındırmakta ve bundan dolayı da; yapılan işin ve çalışma koşullarının, çalışanlar üzerinde strese yol açtığı düşünülmektedir. Kontrol edilebildiği sürece fayda; kontrol edilemediği takdirde ise kişiye zarar veren stres, bazen bireysel ve çevresel faktörlerden kaynaklanabileceği gibi bazen de örgütsel faktörlerden kaynaklanabilmektedir. Bu çalışmada; çağrı merkezleri çalışma hayatında, stresin kaynakları arasında yer alan örgütsel faktörleri tespit edebilmek amacı ile Şanlıurfa ilinde çağrı merkezlerinde çalışanlar ile anket çalışması yapılmıştır. Çalışmanın birinci ve ikinci bölümü teori kısmı olup; birinci bölümünde stres ve faktörleri, ikinci bölümünde ise çağrı merkezi sektörü ve çalışma hayatı hakkında bilgiler verilecektir. Çalışmanın üçüncü bölümü ise uygulama kısmı olup anket verileri incelenerek sonuçları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Stres, Örgütsel Stres, Çağrı Merkezi Sektörü, Şanlıurfa

SİNEMA AFİŞLERİNDE FOTOĞRAFIN ETKİSİ: KORKU SİNEMASI VE HASAN KARACADAĞ FİLM AFİŞLERİ ÜZERİNE

Öğr. Gör. Banu ERŞANLI

Başkent Üniversitesi, banu@baskent.edu.tr

Kitleleri hedefe yönlendirme düzeyinde büyük bir etkiye sahip bir grafik tasarım ürünü olan, sanat ve estetik kaygının bir arada olduğu afişler, sinema sektörünün de çok önemli bir parçasıdır. Sinema filmini tanıtım sürecinde; filmin konusundan oyuncularına, türünden yönetmenine, vizyona giriş tarihinden senaristine kadar birçok bilgiyi izleyiciye ileten sinema filmi afişlerinin tasarımı, hedef kitleye film hakkında istenen mesajı iletmekle yükümlüdür. Bu bağlamda yükümlülüğünü gerçekleştirmek adına hedef kitleye doğru mesajı iletme amacı güden afişlerdeki grafiksel öğelerin doğru tasarlanması gerekmektedir. Özellikle 2000’li yıllar sonrasında Türk Sineması’nda sayısı oldukça artan korku filmleri, sinema sektöründe kendisine her geçen gün daha önemli bir yer edinmektedir. Türün Türk sinemasının gelişimine katkısı göz önüne alındığında, yönetmen Hasan Karacadağ, 2000’li yıllar sonrası Türk Korku Sineması’na sayıca en çok eser üreten yönetmendir. Bu sebeple, “Sinema Afişlerinde Fotoğrafın Etkisi” konusunda örneklem olarak Hasan Karacadağ seçilmiştir. Çalışmanın temel amacı; bir sinema filmi hakkında ilk izlenim kazanılmasına olanak sağlayan, film hakkında bilgi ve ipuçları veren, türe dair göstergeler içeren, filmin tanıtım sürecinde önemli rol sahibi olan, izleyicinin tercihlerini etkileyen sinema filmi afişlerinin detaylı olarak incelenmesidir. Çalışma kapsamında Hasan Karacadağ’ın yönetmenliğini gerçekleştirdiği ve 2016 yılı Mayıs ayına kadar Türkiye’de vizyona giren dokuz adet sinema filmi -*Dabbe* (2005), *Semum* (2007), *Dabbe 2* (2009), *El-Cin* (2012), *Dabbe: Bir Cin Vakası* (2012), *Dabbe: Cin Çarpması* (2013), *Dabbe 5: Zehr-i Cin* (2014), *Dabbe 6* (2015) ve *Magi* (2016)- örneklem olarak seçilmiş ve bu film afişlerinin incelenmesi gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda incelenen afişlerdeki fotoğraf kullanımları, tipografi, alt ve üst bantlar, yardımcı metinler, arkaplanlar ile birlikte ele alınmış ve izleyiciye verilmek istenilen mesajlar çözümlenmiştir. Çalışmada afiş tasarımı ve korku sineması konularında literatür taramasının yanı sıra hedef kitleye sunulan mesajların analizine yönelik içerik çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afiş Tasarımı, Korku Sineması, Hasan Karacadağ

ÖRGÜTLERDE BİLİŞSEL ALT SİSTEMLERİN OLUŞTURDUĞU ENTELEKTÜEL GÜÇ VE BU GÜCÜ HAREKETE GEÇİRMEDE LİDERLERİN ROLÜ

Doç.Dr. Belgin AYDINTAN

Gazi Üniversitesi, abelgin@gazi.edu.tr

Arş.Gör. Gökhan KENEK

Gazi Üniversitesi, kenekgokhan@gmail.com

Örgütler, karmaşık, uyum sağlayıcı ve öğrenebilen dinamik sistemlerdir. Böyle sistemler, dış çevrelerindeki değişimleri izler, tarar ve elde ettikleri enformasyonu davranışlarına yol gösterici normlarla ilişkilendirir. Böylece sistem zekice ve dinamik dengesini koruyacak şekilde varlığını sürdürebilir. Bu açıdan sistem zekâsı, sistemin dengesini, uyumunu ve büyüüp gelişmesinin sürdürebilmesi için iç ve dış çevresiyle enformasyon alışverişi yapabilme yeteneği olarak tanımlanır. Bunu destekleyen bilişsel alt sistemler, bir örgütün zekâsını oluşturan ve problem çözme kapasitesini ifade eden alt sistemlerdir. Her bir alt sistem, örgütün bilişsel işleyişinde farklı amaçlara hizmet eder.

Bunlar:

Örgüt yapısı

Örgüt kültürü

Çıkar grupları ile ilişkiler

Bilgi yönetimi ve

Stratejik süreçlerdir.

Bu beş güç örgütün problem çözmesinde ve çevreye uygun tepkiler vermesinde bir motor görevi görür. Ayrıca bunlar örgütün entelektüel gücü olarak ifade edilir. Liderlerin buradaki rolü, bu entelektüel gücü eyleme geçirmek ve geleceğe doğru yönlendirmektir. Özellikle stratejik düzeydeki liderler, değişen dış çevrenin sunduğu problemleri çözmeye bilişsel alt sistemlerin yeniden yapılandırılmasında destekleyici ve öncü rol oynarlar.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel alt sistemler, örgüt zekâsı, çevreye uyum, liderlik

ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI, İŞTEN AYRILMA NİYETİ VE İLETİŞİM DOYUMU İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Arş. Gör. Gökhan KENEK

Gazi Üniversitesi, gokhankenek@gazi.edu.tr

Doç. Dr. Belgin AYDINTAN

Gazi Üniversitesi, abelgin@gazi.edu.tr

Bu çalışmanın amacı örgütsel vatandaşlık davranışı, işten ayrılma niyeti ve iletişim doyumu arasındaki ilişkilerin incelenmesi ve ortaya konmasıdır. Örgütsel vatandaşlık davranışı, çalışanların gönüllü olarak örgütlerine karşı biçimsel rollerinin ötesinde davranışlar sergileyerek örgütün fonksiyonlarını yerine getirmesine yardımcı olma çabasıdır (Organ, 1988). İşten ayrılma niyeti, çalışanların örgütten ayrılma konusunda bilinçli verdikleri karar veya eğilimlerdir (Barlett, 1999). İletişim doyumu ise, çalışanın örgütteki toplam iletişim çevresine dair algılamalarının doyum seviyesi olarak tanımlanmıştır (Redding, 1972). Diğer bir ifadeyle iletişim doyumu, çalışanın kişilerarası ve örgütsel olarak içinde bulunduğu iletişim neticesinde ulaştığı memnuniyet düzeyidir. Rekabet ortamının bu denli yüksek seviyelere ulaştığı günümüzde örgütler, çalışanlarını en etkin ve verimli şekilde kullanarak, onları eğiterek ve geliştirerek ortaya konan amaçlar doğrultusunda tüm örgütün bütünleşmesini sağlayarak ve süreklilik kazandırarak rakiplerine karşı üstünlük sağlama gayreti içerisindeyler. Örgütsel iletişim ve örgütsel vatandaşlık davranışı ve aynı zamanda da işten ayrılma konusunda çalışanların olumsuz duruşları bu gayretin başarıya ulaşması adına önemli değişkenlerdendir. Bu doğrultuda “H₁: Çalışanların örgütsel vatandaşlık davranışı ile işten ayrılma niyeti arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki vardır, H₂: Çalışanların iletişim doyumu ile işten ayrılma niyeti arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki vardır ve H₃: Çalışanların iletişim doyumu ile örgütsel vatandaşlık davranışı arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır” hipotezleri kurularak söz konusu değişkenler arasındaki ilişkiler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel vatandaşlık davranışı (ÖVD), İşten ayrılma niyeti (İAN), İletişim Doyumu (İD), Örgütsel iletişim (Öİ)

**TÜRKİYE EKONOMİSİ VE ORTA GELİR TUZAĞI SORUNU:
EKONOMETRİK BİR ANALİZ
TURKISH ECONOMY AND MIDDLE INCOME TRAP ISSUE:
AN ECONOMETRIC ANALYSIS**

Öğr.Gör. Cebrail TELEK

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, cebrailtelek@kilis.edu.tr

Doç.Dr. Suzan ERGÜN

İnönü Üniversitesi, suzan.ergun@inonu.edu.tr

Dünya'ya bakıldığında küçük ya da büyük tüm ülke ekonomilerinin temel hedefi sürekli ve yüksek büyüme rakamlarına ulaşarak kişi başına düşen gelir seviyelerini en üst düzeylere çıkarmak ve bu sayede ekonomik refah seviyelerini artırmaktır. Ancak bazı ekonomiler, belirli bir kişi başına düşen gelir seviyesine ulaştıklarında bir üst aşamaya geçemez ve orada sıkışıp kalırlar. İşte bu duruma "Orta Gelir Tuzağı" denir. Dünya Bankası'na göre ekonomiler kişi başına düşen yıllık ortalama gelir seviyelerine göre, 1005\$'ın altında olanlar düşük gelirli, 1006\$-12275\$ arası orta gelirli ve son olarak 12276\$ ve üzeri yüksek gelirli ülkeler olarak sınıflandırılmaktadırlar. Bu sınıflandırmaya göre, bir ekonomi düşük gelir seviyesinden çıktıktan sonra eğer yüksek gelir seviyesine uzunca bir süre geçemiyorsa o ülke orta gelir tuzağına düşmüştür diyebiliriz. Orta gelir tuzağına düşen, bir başka ifadeyle bulunduğu grupta sıkışıp kalan ve üst gruba çıkamayan ekonomilerde görülen ekonomik sorunlar; tasarruflar ve dolayısıyla yatırımlar düşük düzeydedir, imalat sanayisinde gelişme yavaş seyreder, sanayide çeşitlenme ortaya çıkmaz, emek piyasasında koşullar zayıf kalır. Bu çalışmanın amacı, "orta gelir tuzağı" kavramının Türkiye ekonomisi için test edilmesidir. Bu amaçla, Türkiye ekonomisinin 2003-2017 arası verileri kullanılarak, ADF ve PP Birim kök testleri yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, incelenen dönemde Türkiye ekonomisi orta gelirli bir ülke olmasına rağmen orta gelir tuzağına düşmüştür. Fakat, orta gelirli bir ülke seviyesinden üst gelirli bir ülke seviyesine ne kadar zamanda çıkabileceği önümüzdeki yıllarda yakalayacağı ekonomik büyüme seviyelerine bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: Orta Gelir Tuzağı, ADF Birim Kök Testi, PP Birim Kök Testi

Looking at the world, the main objective of all small and large national economies is to reach a steady and high growth figure, to raise per capita income levels to the highest levels and to increase the level of economic prosperity. Some economies, however, can not go to the top and get stuck there when they reach a certain income level per capita. This is called the "Middle Income Trap". According to the World Bank, economies are classified as low income, middle income between \$ 1006 and \$ 12,275, and lastly \$ 12276 and above, respectively, according to per capita annual average income levels. According to this classification, we can say that if an economy has gone from a low income level to a high income level for a long time, that country will fall into middle income. The economical problems

in the economies that fall into the middle income bracket, which are stuck in the group with another expression and can not reach the top group; savings and therefore investments are low, development in manufacturing industry is slow, diversification does not occur in industry, conditions in labor market are weak. The aim of this study is to test the concept of "middle income trap" for the Turkish economy. For this purpose, ADF and PP Unit root tests have been performed using the data from 2003-2017 of Turkish Economy. According to the findings, although the Turkish economy is a middle income country, it is not in middle income trap. But how long it will take to reach a high-income country level from a middle-income country level depends on the levels of economic growth that it will catch in the coming years.

Keywords: Middle Income Trap, ADF Unit Root Test, PP Unit Root Test

آل روها

TÜRKİYE'DE TURİZM GELİRLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ

ANALYSIS OF RELATIONSHIP BETWEEN TOURISM REVENUES AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY

Doç.Dr. Suzan ERGÜN

İnönü Üniversitesi, suzan.ergun@inonu.edu.tr

Öğr.Gör. CebraİL TELEK

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, cebrailtelek@kilis.edu.tr

Turizm, bir ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda gelişmesini, ilerleme kaydetmesini sağlayan önemli bir sektördür. Türkiye'nin de içinde yer aldığı gelişmekte olan ülkeler açısından değerlendirildiğinde ekonomik kalkınmanın önemli bir aracı olarak görülmektedir. Ekonomik açıdan bakıldığında turizm gelirleri, dış açıkların giderilmesi, istihdamın artırılması ve yeni iş olanaklarının yaratılması, ekonomik büyümenin sağlanması vb. konularda önemli rol oynar. Dünya'da turizm sektörünün, II.Dünya savaşı sonrası ulaştırma alanında meydana gelen ilerlemeler sayesinde önemi artmış ve bu sayede en hızlı gelişen sektörlerden bir haline gelmiştir. Türkiye'de ise turizm, 1980'li yıllardan itibaren etkisini göstermeye ve ekonomik büyümede bir lokomotif olarak yerini almaya başlamıştır. Ekonomi literatürüne bakıldığında, turizm gelirleriyle ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi açıklamaya çalışan birçok çalışma, turizmin ekonomik büyüme üzerinde pozitif bir etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır. Buradan hareketle, bu çalışmada amaç, ekonomi literatüründe sıkça tartışma konusu olan turizm gelirlerinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisinin Türkiye ekonomisi için incelenmesidir. Bu amaç için, 2003-2017 arası üçer aylık veriler kullanılarak, VAR analizi, etki-tepki analizi yapılmış ve değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisinin bulunabilmesi için Granger Nedensellik analizi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, Türkiye'nin turizm gelirleri ile ekonomik büyümesi arasında anlamlı bir nedensellik ilişkisine rastlanmıştır. Elde edilen bu sonuç, turizm gelirlerinin Türkiye'de ekonomik büyümenin önemli bir kaynağı olduğunu göstermektedir. Bu açıdan, Türkiye'deki politika yapıcılarının bu sektöre gereken önemi göstermesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm Gelirleri, Ekonomik Büyüme, VAR Analizi, Granger Nedensellik Analizi

Tourism is an important sector that enables an country to develop in economic, social and cultural fields. It is seen as an important means of economic development when it is evaluated in terms of the emerging countries in which Turkey is involved. From an economic point of view, tourism revenues, eliminating external deficits, increasing employment and creating new business opportunities, ensuring economic growth, and so on. play an important role in issues. The tourism sector in the world has increased in importance thanks to the progress made in the field of post-World War II

transportation and has become one of the fastest growing sectors in this respect. In Turkey, tourism has started to take its place as a locomotive in economic growth since 1980s.

From the economic literature, many studies attempting to explain the relationship between tourism revenues and economic growth show that tourism has a positive effect on economic growth. From this point of view, the aim of this study is to examine the effect of tourism revenues on economic growth, which is a subject of frequent discussion in the economic literature, for the Turkish economy. For this purpose, VAR analysis, effect-response analysis were performed using three-month data from 2003 to 2017 and Granger Causality analysis was conducted to find causality relation between variables. According to the results obtained, there is a meaningful causality relation between Turkey's tourism revenues and economic growth. This result shows that tourism revenues are an important source of economic growth in Turkey. From this point of view, policy makers in Turkey need to show the importance of this sector.

Keywords: Tourism Revenues, Economic Growth, VAR Analysis, Granger Causality Analysis

آل روها

**KRİZ DÖNEMİNDE İŞLETME YÖNETİCİLERİNİN YAŞADIĞI STRES VE BU DURUMUN
PAZARLAMA STRATEJİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ
EXPOSED STRESS OF BUSINESS ADMINISTRATORS IN THE CRISIS PERIOD AND
INVESTIGATING EFFECTS OF THIS SITUATION IN MARKETING STRATEGIES**

Yrd. Doç. Dr. Ahmet KAYAOĞLU

Mardin Artuklu Üniversitesi, ahmetkayaoglu@artuklu.edu.tr

Arş. Gör. Cumali KILIÇ

Mardin Artuklu Üniversitesi, cumalikilic@artuklu.edu.tr

Aydın YILDIRIM

Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Kültür Üniversitesi, mail.aydinyildirim@gmail.com

Günümüz modern toplumlarında, bireylerin ve örgütlerin içerisinde bulunduğu, sürekli değişen ve gelişen küresel yapının da etkisiyle artan stres kaynaklarının, bireyleri ve örgütleri olumsuz etkilemesi kaçınılmaz bir durumdur. Bireyler, sürekli bir değişim içerisinde olan bu koşulların etkisiyle günlük yaşantılarının büyük bölümünü iş ve işle ilgili faaliyetleri düşünerek geçirmektedir. Pazarlama, örgütlerin yaşantılarını sürdürme ve uzun dönemli kâr maksimizasyonu hedeflerine ulaşmada kritik önemdeki faktörlerden birisidir. Pazarlama kavramı; üretilen ürün ya da hizmetin, potansiyel tüketicilere doğru zamanda, doğru şekilde ulaştırılabilmesiyle ilgili bütün faaliyetleri kapsayan bir süreç ve bu süreci yönetilmesi ile ilgili faaliyetler bütünüdür. Bu süreçte yaşanacak aksaklıkların getirdiği olumsuz sonuçlar, sürecin düzgün işlememesine ve/veya yapısal sıkıntılara sahip olmasına; bunun sonucu olarak da sitem içerisinde yer alan örgüt ve bireylerin olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır. Böyle bir durum, kaçınılmaz olarak bireyleri ve örgütleri, fiziksel ve psikolojik olarak olumsuz yönde etkilemektedir. Örgütsel anlamda stres faktörü olarak karşılaşılan ve pazarlama işlevinin kendisinden kaynaklanmayan diğer etmenlerde eklenince; bireylerin ve buna bağlı olarak örgütlerin olumsuz stresten etkilenme düzeyleri artmaktadır. Araştırmada kriz döneminde işletme yöneticilerinin yaşadığı stres ve bu durumun pazarlama faaliyetlerine etkisi, Mardin ili örnekleminde incelenecektir. Mardin ilinde faaliyet gösteren orta ve büyük ölçekli işletmeler araştırma örneklemine dâhil edilmiştir. Orta ve Büyük işletmeleri belirlerken KOSGEB'in (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi) kriterleri benimsenmiştir. Araştırmada çeşitli örgütsel faktörlere göre stres kaynaklarının etki düzeyleri ve bunların pazarlama faaliyetleri üzerindeki etkileri araştırılacaktır. Buna yönelik hazırlanacak ölçek ile işletmelerde uygulama yapılacak ve sonuçlar SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) programında analiz edilecektir. Buna göre de çözüm ve öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Stres, Kriz, Pazarlama, Pazarlama Stratejileri

In today's modern societies, it is inevitable that the sources of stress, the individuals and the organizations are adversely affected by the influence of the constantly changing and developing global structure of individuals and organizations. Individuals spend a large part of their daily lives thinking about business and work-related activities under the influence of these conditions, which are in constant change. Marketing is one of the critical factors in maintaining organizations' lives and achieving long-term profit maximization goals. Marketing concept; a process involving all activities related to the delivery of the produced product or service to the potential consumers in a timely manner, and the activities related to the management of this process. The negative consequences of the disruptions experienced during this period are that the process is not smooth and / or structurally troublesome; and as a result, it causes the organizations and individuals in my system to be negatively affected. Such a situation inevitably affects individuals and organizations in a negative way physically and psychologically. Adding to the other factors that are encountered as a stress factor in the organizational sense and which do not originate from the marketing function itself; the levels of individuals and their organizations affected negatively by the struggle are increasing. The stress experienced by business managers during this crisis period and the effect of this situation on the marketing activities will be examined in this research by sample of Mardin province. Medium and large-scale enterprises operating in the province of Mardin have been included in the research sample. Criteria for KOSGEB (Small and Medium Enterprises Development and Promotion Agency) were adopted when determining medium and large enterprises. The study will investigate the impact levels of stress sources and their effects on marketing activities according to various organizational factors. This scale will be applied to the enterprises with the scale to be prepared and the results will be analyzed in the SPSS program (Statistical Package for the Social Sciences). Accordingly, solutions and suggestions will be developed.

Key Words: Stress, Crisis, Marketing, Marketing Strategies

ÖRGÜTSEL DEĞİŞİM VE PAZARLAMA ÇABALARI ÜZERİNDEKİ OLASI ETKİLERİ ORGANIZATIONAL CHANGE AND POSSIBLE EFFECTS ON MARKETING EFFORTS

Yrd. Doç. Dr. Ahmet KAYAOĞLU

Mardin Artuklu Üniversitesi, ahmetkayaoglu@artuklu.edu.tr

Arş. Gör. Cumali KILIÇ

Mardin Artuklu Üniversitesi, cumalikilic@artuklu.edu.tr

Aydın YILDIRIM

Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Kültür Üniversitesi, mail.aydinyildirim@gmail.com

Günümüz global ekonomik iş hayatı dahilinde faaliyette bulunan organizasyonlar sürekli bir değişim ve gelişim içerisinde. Bu organizasyonları etkileyen ve değişime zorlayan unsurlar o kadar güçlüdür ki, değişim kavramı ile yaşamak artık örgütler açısından bir zorunluluk haline gelmiştir. Değişim kavramının oluşturduğu baskı karşısında örgütler, alternatif değişim çabalarına yönelme yoluna gitmekte ve sürekli bir değişim içerisinde bulunan koşulların da etkisiyle süreklilik arz eden değişim çabalarına yönelmektedirler. Bu çabaların sonucunda ise sürekli bir iyileştirme ve geliştirme uygulamaları ortaya çıkmaktadır. Örgütler, tüm unsurları ile örgütsel bir çerçeve olan çevre tarafından kuşatılmıştır ve bizzat kendileri de bu çevre içerisinde yer alan; yaşayan, değişen ve gelişen organizmalar gibi değerlendirilebilirler. Özellikle son yıllarda hızlı bir şekilde gelişen dışsal çevre örgütleri de bir değişim içerisinde bulunmaya ve dışsal çevredeki değişime ayak uydurabilme çabaları göstermeye zorlamaktadır. Örgütsel değişim; bir süreçtir ve bu süreç, örgütsel anlamda olumlu ya da olumsuz bir çok sonuç doğurmaktadır. Örgütlerin yaşantılarını devam ettirebilmelerinde önemli bir yeri bulunan pazarlama faaliyetleri açısından da durum bu şekildedir. Pazarlama, örgütlerin yaşantılarını sürdürme ve uzun dönemli kâr maksimizasyonu hedeflerine ulaşmada kritik önemdeki faktörlerden birisidir. Pazarlama kavramı; üretilen ürün ya da hizmetin, potansiyel tüketicilere doğru zamanda, doğru şekilde ulaştırılabilmesiyle ilgili bütün faaliyetleri kapsayan bir süreç ve bu süreci yönetilmesi ile ilgili faaliyetler bütünüdür. Şirketlerin içerisinde yer aldıkları dünyada yaşanan hızlı ve sürekli değişim şirketlerin her bir birimi üzerinde farklı etkiler ve sonuçlar doğurabilmektedir. Pazarlama faaliyetleri de, bu değişen ve gelişen çevreye uyum sağlayabilmek adına sürekli bir güncelleme ve değişim içerisinde bulunmalı, günü yakalamalıdır. Örgütsel sürekliliğin sağlanabilmesi adına bu durum büyük önem arz etmektedir. Araştırmada şirketlerin yaşadıkları örgütsel değişim ve bu durumun pazarlama faaliyetlerine etkisi, Mardin ili örneğinde incelenecektir. Mardin ilinde faaliyet gösteren orta ve büyük ölçekli işletmeler araştırma örneğine dâhil edilmiştir. Orta ve Büyük işletmeleri belirlerken KOSGEB'in (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi) kriterleri benimsenmiştir. Araştırmada çeşitli örgütsel etkenlere göre örgütsel değişim faktörlerinin pazarlama faaliyetleri ve çabaları üzerindeki etkileri araştırılacaktır. Buna yönelik hazırlanacak ölçek ile işletmelerde uygulama yapılacak ve sonuçlar SPSS (Statistical Package

for the Social Sciences) programında analiz edilecektir. Buna göre de çözüm ve öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Değişim, Örgütsel Değişim, Pazarlama, Pazarlama Çabaları, Pazarlama Stratejileri

Organizations operating within today's global economic business life are in constant change and development. The elements that affect these organizations and force them to change are so strong that living with the concept of change has become a necessity in terms of organizations. In the face of the pressure created by the concept of change, organizations are turning to alternatives for change and they are turning to continuous efforts for change through the effects of conditions that are constantly changing. As a result of these efforts, continuous improvement and development practices are emerging. Organizations are surrounded by the environment, which is an organizational framework with all their elements, and they themselves are in this environment; living, changing and developing organisms. Particularly in recent years, rapidly developing external environment forced organizations to make a change and to adapt changing external environment. Organizational change; is a process and this process has many positive and negative consequences in the organizational sense. This is also the case in terms of marketing activities, which have an important place in organizations' ability to carry on their lives. Marketing is one of the critical factors in maintaining organizations' lives and achieving long-term profit maximization goals. Marketing concept; a process involving all activities related to the delivery of the produced product or service to the potential consumers in a timely manner, and the activities related to the management of this process. The rapid and continuous change experienced in the world where companies are located can have different effects and results on each unit of the companies. Marketing activities should also be constantly updated and changed in order to adapt to this changing and developing environment. This situation is of great importance in terms of ensuring organizational continuity. The organizational change experienced by the companies in the research and its effect on the marketing activities will be examined in the sample of Mardin province. Medium and large-scale enterprises operating in the province of Mardin have been included in the research sample. Criteria for KOSGEB (Small and Medium Enterprises Development and Promotion Agency) were adopted when determining medium and large enterprises. The research will investigate the marketing activities of the organizational change factors according to various organizational factors and the effects on the efforts. This scale will be applied to the enterprises with the scale to be prepared and the results will be analyzed in the SPSS program (Statistical Package for the Social Sciences). Accordingly, solutions and suggestions will be developed.

Key Words: Change, Organizational Change, Marketing, Marketing Efforts, Marketing Activities

İNSAN HAKLARI VE İNSANCIL MÜDAHALENİN FELSEFİ DAYANAKLARININ UYUŞMAZLIĞINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Dr. Çağrı Emin DEMİRBAŞ
Atatürk Üniversitesi, cdemirbas@atauni.edu.tr

Evrensel insan hakları doktrini, büyük ölçüde doğal hukuk ve doğal haklar düşüncesine dayandırılan ve bu bağlamda insanın başlı başına bir değer teşkil ettiği savına yaslanan bir doktrindir. Diğer taraftan insan haklarının askeri araçlarla korunması şeklinde lanse edilen insancıl müdahale ise insan haklarının korunmasına hizmet ettiği iddia edildiği için aynı değerler sisteminden hareket ediyor görünmekle birlikte, büyük ölçüde faydacı bir temele dayandırılmaktadır. Zira bir askeri müdahale içermesi, dolayısıyla insan ölümlerine neden olan bir savaş durumu meydana getirmesi sebebiyle, insanın başlı başına değer kabul edildiği doğal hukuk ve haklar düşüncesinden ziyade, zarardan çok yarar ortaya çıkarabileceği beklentisi ve iddiasına yaslanılmak durumunda kalınmaktadır. Oysa bilindiği gibi faydacılık görüşü, doğal hukuk ve haklar anlayışının eleştirisiyle ortaya çıkan bir düşünce okuludur. En önemli temsilcilerinden Jeremy Bentham'ın doğal haklar düşüncesini 'retorik saçmalıklar' olarak nitelediği ve insan haklarını bu retorik saçmalıklar yerine toplumsal mutluluk/fayda ölçütüne dayandırdığı bilinmektedir. Evrensel insan hakları anlayışı bu faydacı haklar anlayışına değil, doğal hukuk ve haklara dayandırılmıştır. Bunun en temel sebeplerinden birisi, insana ilişkin değerlerin fayda/zarar hesabına konu edilemeyecek ölçüde 'kutsal' ya da 'aşkın' bir mertebede ele alınmasıdır. Bu bağlamda insan hakları, doğal hukuk ve haklar anlayışının yanında, en iyi ifadesini Immanuel Kant'ın koşulsuz buyruğunda (kategorik imperatif) bulmuş olan, 'insanların birer araç değil, amaç oldukları' yaklaşımıyla da beslenmiştir. Diğer taraftan faydacılık ise belirli bir fayda ortaya çıkarması koşuluyla, belirli ölçüde zararın mazur görülebilmesi anlayışını bünyesinde barındırmaktadır. İnsancıl müdahale açısından ise bu durum, 'kurtarılan insan yaşamının kaybedilenden fazla olması' koşuluyla insancıl müdahalelerin meşru görülebileceği anlayışına dönüşmektedir. Bu doğrultuda insan hayatı, niceliksel bir fayda/zarar hesabına konu edilmekte ve dolayısıyla araçsallaştırılmış olmaktadır. Dolayısıyla insan hakları ile insancıl müdahalenin felsefi dayanakları arasında, iddia edildiğinin aksine, bir uyum değil uyuşmazlık bulunmaktadır: İnsan hakları, insan hayatını en önemli değer mertebesine yükseltip, insanı başlı başına bir amaç olarak ilan etmekten; insancıl müdahale ise faydacı yaklaşımlara yaslanarak insanı araçsallaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları, İnsancıl Müdahale, Doğal Hukuk, Doğal Haklar, Faydacılık

**“AD VERME-AD KOYMA” ANLAM ÇERÇEVESİNDE YAZILAN GAZELLER ÜZERİNE
IN THE CONTEXT OF MEANING “ENTITLEMENT, THE NAME BEING” ON THE
WRITTEN GHAZELS**

Yrd. Doç. Dr. Erdem SARIKAYA

Bozok Üniversitesi, dr.erdemsarikaya@gmail.com

Klâsik Türk edebiyatında nazire, kadim geçmişe sahip bir gelenek ve şairin iyi yetişmesinde; hazırlık, teori, araştırma-inceleme, ezberleme, uygulama, taklit ve çeviri gibi temel eğitim aşamalarından biridir. Kısaca bir şairin, üslûp ve şairlik kudretini beğendiği ya da kendisine örnek aldığı başka bir şairin herhangi bir şiirine yazdığı benzer şiir olarak tanımlayabileceğimiz nazirede; vezin, kafiye, anlam ve söyleyiş gücü gibi bazı ortaklıkların var olduğu görülür. İlk olarak, Arap edebiyatında varlığından bahsedilen nazire, daha sonra Fars ve Türk edebiyatlarında da görülmeye başlanmıştır.

Nazire, teorik açıdan klâsik Türk edebiyatının hassas ve kendine ait önemli problemleri olan özel bir çalışma alanıdır. Bir nazire silsilesini güvenilir şekilde ortaya çıkarabilmek için öncelikle zemin şiir ile nazire olduğu düşünülen manzume ya da manzumelerin vezin, kafiye varsa redif ve anlam benzerliği taşımaları gerektiği kabul edilir. Kafiye ve redif, şiiri belli bir anlam çerçevesinde tutmaları bakımından önemlidir. Nazire derleyicileri tarafından oluşturulan nazire mecmuaları, yazıldıkları devrin edebî eğilimlerini, popüler konu ve şairlerini, kafiye, redif ve vezin tercihlerini belirleyebilmemizde yardımcı olurlar. Bununla beraber bir şiirin herhangi bir nazire geleneğine ait olup olmadığını belirlerken araştırmacıları bekleyen pek çok problem vardır. Bizlere geniş bir malzeme sunan bu mecmualarda bile yanlışlıkların olması bu problemlerin başında gelir. Yayımlanmış divanlar ve YÖK Tez Merkezi'nde erişim izni bulunan tezlerden yaptığımız taramalar sonucunda, ad verme, ad olma anlam çerçevesinde değerlendirebileceğimiz ve “koymuş ad”, “olmuş ad”, “ad koymuşlar” redifleriyle kaleme alınmış 24 gazel tespit ettik. Bu çalışmada, tespit ettiğimiz metinlerden hareketle ad olma ve ad verme anlam dairesi etrafında şekillenmiş olan bu şiirlerin, bir nazire geleneğine ait olup olmadıkları hakkında değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: klâsik Türk edebiyatı, nazire, redif, ad verme, ad olma

In classical Turkish literature, nazire, an old tradition and poet, preparation, theory, research-study, memorization, practice, imitation and translation. In brief, we can define poetry as a poem similar to a poem written by any poet of a poet, a poet or poet, or an example to himself; there are some partnerships such as meter, rhyme, meaning and utterance. First, the nazire, which was mentioned in Arabic literature then began to be seen in Persian and Turkish literature. Nazire is a special study area which has sensitive and self-important problems of classical Turkish literature in theory. In order to reliably reveal a nazire syllable, it is considered that poems of poems or poems thought to be nazire with ground poetry first, redif and semantic similarity poems if rhyme is necessary. The rhyme and

redif is important in terms of keeping the poem within a certain meaning. Nazire compilations created by Nazire composers help us to determine the devolved literary trends, popular topics and poets, rhyme, redif, and instrument preferences. However, there are many problems awaiting researchers as to whether a poem belongs to any nazire tradition. Even in this magazine, which presents a wide range of materials to us, the mistakes are the first of these problems. As a result of the surveys we made on the theses with permission from the published divans and the YÖK Thesis Center, we have identified 24 ghazels which can be evaluated in terms of naming, naming, and which have been taken with the replies “put name”, “name”, “named”. In this study, evaluations will be made about whether or not these poems, which are shaped around the name and name given by moving texts, belong to a nazire tradition.

Keywords: classical Turkish literature, nazire, redif, entitlement, the name of being

آل روهها

TÜRKİYE’DE TURİZM HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Eda DİNERİ

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, eda.dineri@hku.edu.tr

Ekonominin sürekli gelişen dinamiği makro ekonomik istikrarsızlıkları çözmek için ülkeleri, üretken sektörler yaratmaya zorlamaktadır. Turizm sektörünün canlanması turizm ile ilgili diğer sektörlerin gelişmesine ve istihdama önemli katkı sağlamaktadır. Turizmden elde edilen gelirler ülkenin dış ticaret açığının kapanmasının yanı sıra istihdamı artırır, bölgeleri sosyo-ekonomik yönden kalkınmasını sağlar. Bu çalışmada turizme dayalı büyüme hipotezinin Türkiye örneği için geçerliliği analiz edilmektedir. 1980-2015 dönemini kapsayan analizde turizm ile ekonomik büyüme arasındaki nedensellik ilişkisi ekonometrik yöntemlerle incelenmektedir. Çalışmanın sonucunda ilişki varlığına ve yönüne dair saptamalarda bulunması planlanmaktadır. Ayrıca çalışmada turizm sektörünün gelişimi için politika önerilerinde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Ekonomik büyüme, Zaman Serisi Analizi

FİNANSAL GELİŞME, TİCARET VE YENİLİK (İNOVASYON) İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR ANALİZ¹

FINANCIAL DEVELOPMENT, TRADE AND INNOVATION RELATIONSHIP: AN ANALYSIS ON TURKEY

Öğr. Gör. Dr. Emrah KOÇAK

Ahi Evran Üniversitesi, ekocak@ahievran.edu.tr

Yenilik (İnovasyon), ülkelerin rekabetçi piyasa koşulları çerçevesinde avantaj sağlamasında ve uzun dönemli büyüme performansı sergilemesinde hayati bir önem taşımaktadır. Özellikle küreselleşme ile beraber firmaların daha fazla yenilikçi olması bir zorunluluk haline gelmiştir. Günümüzde büyüme politikalarının temel hedeflerinden biri, yenilik süreçlerini teşvik edici ve besleyici koşulları sağlamaktır. Bu nedenle yenilikleri yönlendiren faktörlerin belirlenmesi ve etkilerinin anlaşılması büyüme politikalarının tasarlanmasında yol gösterici olmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, finansal gelişme ve ticari dışa açıklığın yenilik üzerindeki etkisini yıllık veriler ile Türkiye açısından ortaya koymaktır. Araştırmada patent başvuru sayısı yenilik göstergesi olarak dikkate alınmıştır. Ampirik analiz için sırasıyla birim kök, eşbütünleşme ve nedensellik testleri uygulanmıştır. Test sonuçlarına göre; (a) analizde kullanılan serilerin tamamı düzey değerde durağan değilken; ilk farklarında durağandır. (b) Türkiye’de finansal gelişme, ticari dışa açıklık ve patent başvuruları arasında uzun dönemli bir denge ilişkisi desteklenmektedir. (c) Bu ilişkiye göre, finansal gelişme ve ticari dışa açıklık patent başvuruları üzerinde pozitif bir etkiye sahiptir. (d) Finansal gelişme ile patent başvuruları arasında çift yönlü bir ilişki; ticari dışa açıklık ile patent başvuruları arasında tek yönlü bir nedensellik ilişkisi bulunmaktadır. Araştırma bulguları, finansal gelişme ve ticari dışa açıklığın patent başvuruları üzerinde önemli bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Çalışmanın sonuç bölümünde elde edilen bulgular çerçevesinde çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Finansal gelişme, Ticaret, Yenilik, Türkiye

Innovation is vital for countries to gain advantage in competitive market conditions and exhibit long-term economic growth performance. Especially with the globalization, companies have become a necessity to be more innovative. One of the main objectives of growth policies today is to provide encouraging and nurturing conditions for innovation processes. For this reason, the identification of the factors driving innovation and the understanding of the effects are leading the design of economic growth policies. In this context, the aim of the study is to reveal the effect of financial development and trade openness on innovation with annual data in Turkey. In the research, the number of patent

¹ Bu çalışma Ahi Evran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince Desteklenmiştir. Proje numarası: MMY.E2.17.003

applications is considered as an innovation indicator. Unit root, cointegration and causality tests are applied for empirical analysis, respectively. According to test results, (a) all of the series used in the analysis are not stationary at the level value, but the series are stationary in the first difference. (b) A long-run equilibrium relationship is supported between financial development, trade openness and patent applications in Turkey. (c) According to this relationship, financial development and trade openness have a positive effect on patent applications. (d) While there is a bi-directional relationship between financial development and patent applications, there is a one-way causality relationship between trade openness and patent applications.

The empirical findings show that financial development and trade openness are a significant influence on patent applications. In the conclusion of the study, various suggestions were presented within the framework of the related findings.

Keywords: Financial development, trade openness, innovation, Turkey

آل روهها

REKLAM AFİŞLERİNDE BİLGİLENDİRME TASARIMI İLKELERİ

Öğr. Gör. Erol ÇITCI

Ahi Evran Üniversitesi, ecitci@ahievran.edu.tr

Günümüzde artan ve karmaşıklaşan verileri planlı ve anlaşılır bir biçime dönüştürerek alıcıya sunmak son derece önemli hale gelmiş bulunmaktadır. Bilginin organize edilerek aktarmanın tasarımı olarak ifade edilebilecek olan bu üretim disiplinine bilgilendirme tasarımı adı verilir. Bir başka tanımlamaya göre bilgilendirme tasarımı, kullanıcısının ihtiyaç duyduğu bilgiyi hızlı ve anlaşılır biçimde düzenleyerek sunan bir tasarım alanıdır. Görsel iletişimde bilgilendirme tasarımı daha çok yönlendirme ve işaretlendirme sistemlerinde, sergileme grafiklerinin düzenlenmesinde ve piktogram tasarımı bağlamında ele alınır. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda reklam afişleri bilgilendirme tasarımı ilkeleri açısından değerlendirilmediği görülmektedir. Oysa reklam afişleri ve özellikle de kampanya duyuruları tüketiciye bilgi aktarımını sağlarlar. Reklamlar genellikle tüketicilerin ilgisine çekecek bilgi veya bilgiler silsilesinin ön plana çıkartılması üzerine kurgulanırlar. Ayrıca tüketici açısından reklamın zamandan tasarruf etme, kalite sigortası, fiyat indirimi ve satın alma bilgisi sağlayan enformasyon kaynağı olma açısından önemli olduğu ileri sürülmektedir. Reklam bağlamında, bir kampanya afişinin başarısı kampanyaya katılım koşulları, kampanyanın sağladığı avantajlar veya kampanyanın geçerlilik süresi gibi bilgilerin tüketiciye ‘doğru’ bir biçimde yansıtılmasına bağlıdır. Bu çalışmanın amacı reklam afişlerini bilgilendirme tasarımı ilkeleri çerçevesinde değerlendirmektir. Reklam afişleri, bilgilendirme tasarımı ilkelerine göre değerlendirildiğinde elde edilen bulgularda tüketici, reklam veren ve reklam verenin rakip firma veya kuruluş açısından önemli bulgulara ulaşmıştır. Buna göre reklam afişleri bilgilendirme tasarımı ilkelerine göre tasarlanmadığında, hedeflenen iletişim sürecinin sağlanamadığı ve özellikle tüketiciler açısından olumsuz sonuçlara neden olabildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgilendirme tasarımı, Reklam afişleri, Görsel iletişim tasarımı

GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN VERGİ AFLARI KARŞISINDA TUTUM VE DAVRANIŞLARINI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR SAHA ARAŞTIRMASI: TEKİRDAĞ İLİ ÖRNEĞİ

Ersan ÖZKAN

Uzman, Namık Kemal Üniversitesi, ersan_ozk@mynet.com

Fikret KARADENİZ

Uzman, Namık Kemal Üniversitesi, fikret.karadeniz@hotmail.com

Vergi kavramı mükellefler arasında olumlu ve olumsuz düşünceler çağrıştırabilir. Mükelleflerin bazıları vergi görevini bir sorumluluk olarak görmekte iken, bazıları ise vergiye karşı olumsuz düşüncelere sahip olabilmektedir. Vergi ödeme isteğini etkileyen birçok faktörün olduğu bilinen bir gerçektir. Bu faktörler arasında yer alan vergi afları mükelleflerin vergi ödeme isteklerinin şekillenmesinde önemli derecede pay sahibidir. Devletler siyasi, ekonomik ve mali bunalımlar gibi faktörlerin etkisi ile vergi affı uygulamalarına başvurabilmektedirler. Vergi aflarının uygulanmasında vergi mükelleflerinin mali çıkmaz içine girmesi, bütçe açıkları, kamu giderleri karşısında finansman ihtiyacı ve ekonomik krizler başlıca nedenler arasında yer almaktadır. Ülkemizde, cumhuriyet tarihimizden günümüze otuz üç vergi affı uygulanmıştır. İlk vergi affının 1924 yılında, en son uygulanan vergi affının ise 2016 yılında yapıldığı görülmektedir. Vergi afları incelendiğinde bir yıl içerisinde iki ve üç defa vergi affı uygulanan dönemlerin varlığının yanı sıra, 1947 ve 1960 yıllarında uygulanan vergi afları arasında geçen süre, iki vergi affı arasındaki en uzun süre olarak kayıtlara geçmiştir. Bu çalışmada; Tekirdağ ilinde faaliyet gösteren gelir vergisi mükelleflerinin uygulanan vergi afları karşısında vergiye yönelik tutum ve davranışlarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda gerçekleştirilen saha araştırması sonuçlarına yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Gelir Vergisi, Vergi Afları, Tekirdağ

MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MUHASEBE DERSİNE YÖNELİK ALGILARI VE BEKLENTİLERİ: GAÜN'DE BİR ARAŞTIRMA

Yrd. Doç. Dr. Murat KARAHAN

Gaziantep Üniversitesi, karahan@gantep.edu.tr

Esra YARIMBAŞ

Gaziantep Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi, esrayaribas@gmail.com

Serpil MORBONCUK

Gaziantep Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi, srpl.mrbnck@hotmail.com

Muhasebe, bütün işletmeler için vazgeçilmez bir unsurdur. İşletmelere yönelik olarak geçmiş yıllara ait bilgileri tam ve doğru sunmasının yanında, geleceğe yönelik karar alması yolunda da önemli rol üstlenmiştir. Muhasebe işletmeler için ana birimdir. Günümüzde hızla gelişen teknolojik gelişmeler ve sektörel rekabetten dolayı işletmeler için nitelikli eleman ihtiyacı açığı daha belirgin hale gelmiştir. Özellikle geleceğin muhasebe öğretim elemanlarının, mali müşavirlerin ve diğer muhasebe meslek mensuplarının yetiştirilmesi açısından önemli bir konuma sahiptir. Bundan dolayı okullarda verilen muhasebe eğitimi gün geçtikçe önemini arttırmaktadır. Çünkü öğrencinin okul hayatındaki başarısı iş hayatındaki başarısını da etkilemektedir. Bu çalışmada, Gaziantep Üniversitesi lisans öğrencilerinin muhasebe dersine yönelik algıları ve muhasebe dersinden beklentileri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Öğrencilerin bir kısmı ticaret lisesi mezunu olup daha önceden muhasebe dersi almış iken diğer kısmı ilk defa muhasebe ile tanışmışlardır. Ve birçoğunun muhasebeye karşı ön yargıları vardır. İşletme, maliye, iktisat ve uluslararası ilişkiler bölümünde öğrenim gören 300 öğrenciye 31 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Veriler SPSS 20 istatistik programı ile değerlendirilmiştir. Anket çalışması 2016-2017 eğitim yılının bahar döneminde yapılmıştır. Ankette öğrencilerin demografik özellikleri, muhasebe bölümünü tercih etme nedenleri, muhasebe eğitiminden beklentileri ve muhasebe eğitime bakış açısını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Muhasebe dersine yönelik algıları ile ilgili sorularda 5'li likert ölçeğine dayalı anket yönteminden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebeye yönelik algı ve Muhasebe dersinden beklenti

Accounting is an indispensable element for all businesses. In addition to providing accurate and accurate information about the past years for businesses, it has also played an important role in making decisions for the future. It is the main unit for accounting businesses. Today, due to rapidly developing technological developments and sectoral competitiveness, the need for qualified personnel for businesses has become more obvious. It has an important position in terms of educating accounting professors, financial advisors and other accountants in your future. Therefore, accounting education given to schools is increasing day by day. Because the success of the student in school life also affects the success in business life. In this study, the relationship between the perceptions of the

undergraduate students of Gaziantep University and the expectations of the accounting course was investigated. Some of the students have graduated from a commercial high school and have already taken accounting courses while others have been acquainted with accounting for the first time and some students have prejudices against accounting. The questionnaire was carried out in the spring semester of 2016-2017 education year. Demographic characteristics of the students in the survey, reason for choosing the accounting department, accounting education expectations and accounting education. The questions related to the perception of the accounting course are based on the 5-point Likert scale questionnaire.

Keywords: Accounting, Perception of accounting, Expectation from accounting course

آل روها

CİNSİYETİN SATIN ALMA KARARLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN DAVRANIŞSAL İKTİSAT PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç.Dr. F. Fehime AYDIN

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, fehimegul@yahoo.com

Esra KOÇ

Yüksek lisans öğrencisi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, esrakoc93@icloud.com

Ana akım iktisat teorisinde tüketiciler, kendi çıkarlarının peşinde koşmaktadır ve karar alırken de akılcı davranmaktadırlar. Yani insani duygulara çoğunlukla yer verilmemektedir. Ana akımın aksine davranışsal iktisat, psikoloji bilimi ve başka bilimlerden de aldığı yardımla yaptığı birçok araştırmada, tüketicilerin karar alma süreçlerinin her zaman rasyonel olmadığı analiz etmekte ve geleneksel iktisat teorisine ters düşen ilginç bulgular elde etmektedir. Bir çok faktörün etkisi altında karar vermek zorunda kalan tüketiciler rasyonel kararlar verememektedirler. Bu nedenle İktisat bilimine yeni bir bakış açısı getiren davranışsal iktisatta, tüketicilerin rasyonel kararlar veremeyeceği, tüketicilerin kararlarında ancak sınırlı rasyonel olabilecekleri savunulmaktadır. Bilindiği üzere Tüketicinin satın alma sürecini etkileyen birçok faktör vardır. Tüketici kararlarını rasyonellikten sınırlı rasyonelliye iten faktörlerin ve bireyi etkileyen psikoloji, sosyoloji, çevre vb. faktörlerin yanı sıra cinsiyet farklılıklarının da tüketici tercihini farklı etkilediğini biliyoruz. Bu tez çalışmasında tüketim ve tüketicilerin kararlarını etkileyen faktörler tüketimin tarihsel süreçteki gelişimi ile birlikte ortaya konulmaya çalışılacaktır, tüketicilerin satın alma davranışlarını açıklamak için geliştirilen modellere yer verilmeye çalışılacaktır. Davranışsal iktisat ile birlikte sınırlı rasyonellik anlayışının ortaya çıkmasını sağlayan şartlardan bahsedilecektir ve tüketicileri rasyonel davranmaktan alıkoyan bireysel, sosyal ve psikolojik tuzaklar tartışılacaktır. Uygulama kısmında yapılan anket çalışmasıyla da Van ilinde cinsiyet farklılığının davranışsal iktisat bağlamında tüketici tercihlerine nasıl yansıtıldığı ele alınacaktır. Van ili bazında uygulanacak olan anket çalışmasıyla belirlenen değişken faktörlerin ilişki düzeyleri yapılacak analiz sonucunda ortaya konacaktır. Araştırmamızda ağırlıklı olarak kalitatif ve kantitatif araştırma yöntemlerinin kullanılması uygun görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Davranışsal İktisat, Tüketici, Cinsiyet Farklılığı

“VİŞNE BAHÇESİ” ÇEVİRİLERİNİN RUS DİLBİLGİSEL ÇEVİRİ KURAMLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Dr. Fatih YAPICI

Gazi Üniversitesi, fyapici@gazi.edu.tr

Doç. Dr. Gamze ÖKSÜZ

Gazi Üniversitesi, oksuzg@gazi.edu.tr

Rusya’da bir bilim dalı olarak çeviri kuramlarının ortaya çıkması ve bu süreçte edebi çeviri olgusunun ilk kez bilimsel bir temele oturtulmaya başlanması 1920’li yıllara dayanır. Bu dönemden sonra günümüze değin çok farklı görüş ve yaklaşımlar çeviri dünyasında kendisine yer edinmiştir. Rusya’da biçimci yaklaşımla başlayan çeviri bilim çalışmaları 1950’li yıllarda Ya. İ. Retsker ve daha sonra A.V. Fedorov ile önemli mesafeler kat eder. Her iki bilim adamının gerçekçi çeviri yaklaşımına karşı olarak ortaya koydukları çeviri kuramları, dilbilgisel temelli yaklaşımlardır ve onlardan sonra da Rusya’da çeviri kuramları bu doğrultuda yol almıştır. Özellikle edebi çeviri üzerinde yoğunlaşan söz konusu bilim adamları, diller arasındaki yapısal ve işlevsel uyum/uyumsuzluklar üzerinde durmuşlardır. Yüzyıllardır önemini yitirmeyen bir edebi tür olan tiyatro metinlerinin çevirisine dilbilgisel açıdan yaklaşmak, söz konusu metinlerin zenginliğini daha da açık bir biçimde ortaya koymaya olanak sağlayan bir yöntemdir. Zira okunmak ve sahnelenmek üzere kaleme alınan bu eserler, diyaloglar üzerine kurulmuş, iletişim ve duygu aktarımı kaygısının ön planda olduğu edebi türlerdir. Bu bildiride Türkçemize defalarca çevrilen ve tiyatrolarda sürekli sahnelenen gerçekçi tiyatronun en önemli eserlerinden Anton Çehov’un “Vişne Bahçesi” adlı oyununun Rusçadan Türkçeye yapılan iki çevirisi ele alınacak ve Rus dilbilgisel çeviri bilim kuramları çerçevesinde incelenecektir. Çalışmada, “Vişne Bahçesi” adlı tiyatro oyununun çeviri metinlerinde kaynak ve erek diller arasındaki yapısal ve işlevsel farklılıkların nasıl çözümlendiği ve ayrıca kültürel gerçekler ile deyimlerin çevirisinde ne gibi stratejiler tercih edildiği irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Çeviri bilim, Vişne Bahçesi, Kültür Aktarımı, Dilbilgisel Yaklaşım

**ALEKSANDR GRİBOYEDOV’UN “AKILDAN BELA” ADLI OYUN ÇEVİRİLERİ
ÜZERİNE KÜLTÜREL, TOPLUMSAL VE DİLSEL DÜZLEMLERDE KARŞILAŞTIRMALI
BİR BETİMLEME ÇALIŞMASI**

Doç. Dr. Gamze ÖKSÜZ

Gazi Üniversitesi, oksuzg@gazi.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Fatih YAPICI

Gazi Üniversitesi, fyapici@gazi.edu.tr

Yazılı tarih öncesinden beri varlığını sürdüren ve toplumların ayrılmaz bir parçası olan tiyatro, kadim dönemlerden bu yana dinamizmini ve önemini hiç kaybetmeyen sanat dallarından biridir. Bu sanatın farklı kültürlerde ve farklı mekânlarda hayat bulmasını ve gelişmesini sağlayan en büyük etkenlerin başında ise çeviri etkinliği gelir. Bir metni, sanatçının yarattığı değeri ve biçimiyle eşdeğerli olarak varış metnine dönüştürmeyi gerektiren edebi çeviri etkinliğinin kökleri de en az tiyatro sanatı kadar eskilere dayanır. Edebi çeviri türleri içinde tiyatro metinlerinin çevirisi ise diğer türlerle karşılaştırıldığında farklı nitelikleri ve özellikleriyle ön plana çıkmaktadır. Bu çalışmada, Rus edebiyatında komedi tiyatrosunu zirveye taşıyan ünlü yazar Aleksandr Sergeyeviç Griboyedov’un 1823 yılında kaleme aldığı “Akıldan Bela” adlı tiyatro oyununun çıkış kültürü bağlamında ortaya çıkış süreci ile varış bağlamında Rusçadan Türkçeye yapılan iki çevirisi karşılaştırmalı olarak ve kültürel, toplumsal ve dilsel düzlemlerde ele alınacaktır. İlk çeviri Zeynel Akkoç ve Ş.S.İlter tarafından 1945 yılında yapılan ve MEB klasikleri arasında yer alan çeviri metnidir. Ele alınacak ikinci çeviri metni ise 2011 yılında Cenk Gündoğdu ile Engin Toprak’ın ortak çalışmasının ürünüdür. Çalışmada karşılaştırma yöntemi olarak metne bağlı inceleme yönteminden faydalanılacaktır. Amaç, “Akıldan Bela” oyununun Türkçeye ilk çevirisinden itibaren geçen 66 yılda ne tür bir değişikliğe uğradığını tespit etmek, çevirmen kararlarına vurgu yapmak, iki farklı varış metninin erek dilde kültürel, toplumsal ve dilsel düzlemde karşılaştırmalı bir betimlemesini yapmak ve çevirmen kararlarının okuyucu üzerinde ne tür etkiler bıraktığını yorumlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, çeviri, çevirmen kararları, çeviri karşılaştırması

TÜRK GELENEKSEL GİYİM KÜLTÜRÜNDE ŞALVAR TURKISH TRADITIONAL CLOTHING CULTURE

Fatma AYHAN

Gazi Üniversitesi, ftmayhan07@gmail.com

Türk Giyiminin zenginliğini, inceliğini, yaratıcı zeki ve özelliklerini diğer el sanatlarında olduğu gibi giysilerde de görmek mümkündür. Bölgelerin iklim özellikleri, orada yaşayan toplulukların örf, adet ve inanışları gibi nedenler yörelere has giyinme şekil ve tarzını ortaya çıkarmıştır. Maddi kültürün bir ögesi olarak giyim bir milletin, yaşam biçimini simgeleyen ve tanıtan en önemli unsurlardan biridir. Bir toplumun estetik, dinsel, siyasal, ekonomik, sosyal, coğrafi ve kültürel birikimlerinin sonucu olarak biçimlenir ve kuşaktan kuşağa aktarılır. Türk toplumunun zengin bir giyim kültürüne sahip olması ve bu zenginlik giyim biçimlerinde olduğu kadar giyim malzemelerinde de kendini göstermiştir. Orta Asyanın, göçleri, Anadolu'nun birçok uygarlığın merkezi olması, uzun köklü geçmişi, farklı kültürlerden de etkilenmesi giyim çeşitlilik ve zenginliğinde önemli rol oynamıştır. Asya'dan Anadolu'ya yerleşen Türklerin giyimi ile ilgili bilgiler, duvar resimleri, heykel vb. yanı sıra yeterli bilgi olmamakla birlikte, şalvar olarak adlandırılan hem kadın, hem erkek, tarafından giyilen bol ağırlı geniş bir üst giysinin bir benzerine resimlerde sıkça rastlanmaktadır. Dar kesimli olana pantolonu andıran bu giysiye çakşır olarak adlandırıldığı bilinmekle birlikte o döneme ait resimlerden farklı pantolon ve şalvarlar tespit edilmiştir. Diğer bozkır uluslarıyla beraber dünyada ilk kez ayrı ayrı iki bacağı içine alacak şekilde vücudun alt kısmını saran giysiyi giyenler arasında Hunlar'ın buluşu ve dünyaya Avrupa yoluyla yayılışı bugün günümüzde pantolon adıyla bütün dünyada kabul gören giysinin ilk Türkler olduğu bilinmektedir. Günümüzde Orta Doğuda yaygın olan şalvar adı, Farsça sirval sözcüğünden gelmektedir. Bu çalışmada Türk geleneksel giyim önemli bir parçası olan şalvarı, geçmişten günümüze, tarihsel boyutunu bölgesel değişimleri ile anlatılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şalvar, Pantolon, Kültür, Geleneksel

It is also possible to see the richness, elegance, creative intelligence and characteristics of Turkish clothing as it is in other handicrafts. The climatic characteristics of the regions, the reasons such as the customs and beliefs of the communities living there, reveal the way and style of dressing in the regions. Clothing as a material cultural item is one of the most important elements that symbolize and promote a nation's way of life. It is shaped as a consequence of aesthetic, religious, political, economic, social, geographical and cultural accumulations of a society and is transferred from one generation to the next. The Turkish society has a rich clothing culture and this wealth has manifested itself in clothing materials as much as it is in the form of clothing. Migration of the Middle Ages, being the center of many civilizations of Anatolia, long-established history, being influenced by different cultures played an important role in diversity and richness of clothing. Information about the

clothing of the Turks who settled in Anatolia from Asia, wall paintings, sculptures and so on. as well as a lack of adequate information, is often seen in paintings of a large overweight garment worn by both men and women, called shalvar. It is known that this garment, which resembles a pant, is named as a lighter, but different pants and bagels have been identified from the paintings of that turn. It is known that the formation of Huns and the distribution of the Huns through Europe to the world today are the first Turks to wear clothes that are accepted all over the world today in the name of trousers, among the wearers who wear the bottom part of the body in the world for the first time separately with the other steppe nations. The name of the shalvar which is common today in the Middle East comes from the Persian sirval word. In this study, the shalvar, an important part of Turkish traditional clothing, will be tried to be explained with the regional changes of the historical dimension.

Keywords: Shalvar, Pants, Culture, Traditional

آل روها

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ODAĞINDA GENÇLERİN YEŞİL ÜRÜNLERE BAKIŞ AÇILARI

Doç. Dr. Canan Gamze BAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, cgbal@ksu.edu.tr

Gökçen AVCU

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, avcugokcen@gmail.com

Öğr. Gör. Tamara FETTAHLIOĞLU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, tamara@ksu.edu.tr

Son zamanlarda, kaynakların kıtlığına rağmen sınırsızca kullanılması doğal çevreyi ve insan sağlığını tehlikeye sokacak toplumsal, sosyal, ekonomik ve çevresel sorunlarla karşı karşıya bırakmaktadır. Sorunlarla mücadelede sürdürülebilirlik kavramının önemi giderek artmaktadır. Gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama yeteneğini tehlikeye atmadan bugünkü nesillerin ihtiyaçlarını karşılama yeteneği olarak tanımlanan sürdürülebilirlik; hükümetler, işletmeciler, yerel topluluklar, gönüllü kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve toplumun diğer ilgili kesimlerince ilgi odağı olmakla birlikte dünya çapında sergilenen kalkınma mücadelesinin konusunu oluşturmaktadır. Küresel alanda yaşanan değişim ve gelişmelerle birlikte dünya ve üzerindeki canlılar hakkındaki kaygılar artmıştır. Sürdürülebilir yaşam için yeterli doğal kaynak olup olmadığı sorusunun tüketicilerin zihinlerinde yaygınlaşma göstermesiyle yeteri kadar kaynak olmadığını düşünen tüketiciler, yeşil tüketiciye dönüşmektedir. Yeşil tüketici diğer tüketicilere göre satın alma ve tüketimlerine çevreci endişeleri daha fazla yansıtan tüketici olarak ifade edilmektedir. Çevre için tehlikeli ürünleri almaktan kaçınmaya özen göstermektedirler. Sürdürülebilirlik, yeşil düşüncede etkileyici ve önemli gelişmelerden biri olarak kabul edilmektedir. Dünyayı kirletmeyen, doğal kaynakları bitirmeyen ve geri dönüştürülebilir veya değeri korunabilen ürünler yeşil ürün olarak tanımlanmaktadır. Yeşil ürünlerin taşınması gereken özellikler; İnsan ya da hayvan sağlığına zarar vermemesi - Yeniden kullanılabilir olması - İmalat, kullanım ya da ortadan kaldırma süreçlerinde çevreye zarar vermemesi - İmalat, kullanım ya da ortadan kaldırılma süresince aşırı miktarda enerji ve diğer kaynakları tüketmemesi - Fazla ambalaj ya da kısa yaşam süresi sebebi ile gereksiz atığa neden olmaması - Gereksiz kullanımı gerektirmemesi ve çevreye zararlı malzemeleri içermemesi olarak belirtilmektedir. Yeşil ürün kavramı; Tatmin (Satisfaction):Tüketicilerin gereksinimlerinin ve isteklerinin tatmini, - Sürdürülebilirlik (Sustainability): Ürünün enerji ve kaynaklarının devamlılığının sağlanması, - Sosyal Kabul (Social Acceptability): Ürünün veya işletmenin canlılara ve doğaya zarar vermemesi konusunda sosyal kabul görmesi, - Güvenlik (Safety): Ürünün kişilerin sağlığını tehlikeye atmaması olarak “4S” formülü ile ifade edilmektedir. Gençlerin bugün ve gelecek açısından önemli bir tüketici kitlesi olarak kabul edilmesi araştırma kitlemizin üniversite öğrencileri olarak seçilmesinin çıkış noktasını oluşturmaktadır. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi’nde 600 öğrenciye uygulanan anket çalışması kapsamında; gençlerin yeşil ürünlerle ilgili bilgilerini ölçmek, yeşil ürünlere olan bakış açılarını belirlemek, yeşil ürünlere yönelik eğilimlerini ve ürünlerin faydasına olan inanç derecelerini

belirlemek amaçlanmış olup anket yöntemi ile elde edilen verilerin analizleri doğrultusundaki bulgularda öğrencilerin % 81,3'ünün yeşil ürün kavramı ile ilgili bilgi sahibi oldukları, % 71,2'sinin Türkiye'de yeşil ürün satıldığına farkında oldukları, % 60,9'unun daha önce yeşil ürün satın aldıkları ve yeşil ürün satın alarak çevrenin korunmasına katkıda bulunabileceklerini düşünen öğrencilerin oranının %73 olduğu görülmektedir. Bulguların değerlendirilmesi ile üniversite öğrencilerinin öğrenim sonrası hayatta daha yoğun bir tüketici kitlesi haline gelmesi beklendiğinden çevreye karşı tutumları ve yeşil ürünler kullanma eğilimleri tespit edilerek doğal kaynakların korunması, çevrenin korunması, çevre bilinci ve topluma saygı duyarlılıklarının artırılmasına yönelik farkındalık için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Yeşil Ürün, Yeşil Tüketici, Çevreye Duyarlılık

آل روهها

GAZİANTEP'TEKİ İŞLETMELERDE KULLANILAN PERFORMANS DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ

Arş. Gör. Gül EKİNCİ

Gaziantep Üniversitesi, gekinci@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Bülent YILDIZ

Gaziantep Üniversitesi, byildiz@gantep.edu.tr

Bu çalışma; genel olarak işletmelerin kullandığı performans değerlendirme yöntemlerinin analizine yöneliktir. Bu kapsamda performans değerlendirme yöntemlerinden; sıralama, zorunlu dağılım, zorunlu seçim, grafik ölçüm, kontrol listesi, kompozisyon yöntemi, 360 derece değerlendirme, kritik olay, takım bazlı performans değerlendirme ve hedeflere göre değerlendirmeyöntemleri Gaziantep'teki 100 işletmede anket tekniği kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre en çok kullanılan performans değerlendirme yöntemlerinin, hedeflere göre değerlendirme, 360 derece değerlendirme, takım bazlı performansın değerlendirilmesi ve sıralama yöntemi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca demografik özelliklere göre kullanılan performans değerlendirme yöntemlerinin farklılık gösterdiği de tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Performans Yönetimi, Performans Değerlendirme Yöntemleri

ÜÇÜNCÜ PARTİ LOJİSTİKTE TARAFLAR ARASINDA FIRSATÇILIĞA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Arş. Gör. Gül EKİNCİ

Gaziantep Üniversitesi, gekinci@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Bülent YILDIZ

Gaziantep Üniversitesi, byildiz@gantep.edu.tr

Son yıllarda lojistik faaliyetlerde dış kaynaklardan yararlanma önemli stratejik gelişmelerden biri haline gelmiştir. Bu nedenle lojistik dış kaynak kullanıcıları ile lojistik servis sağlayıcıları uzun süreli iş birliği geliştirmek zorunda kalmışlardır. Taraflar arasındaki ilişkilerde fırsatçılığın varlığı ciddi zararların oluşmasına neden olur. Bu zararlar; maliyet giderlerini arttırır, iş birliğinin temellerini baltalar ve ilişki alışverişinde belirsizlikleri yükseltir. Bu durumda uzun süreli ilişkileri korumak için lojistik dış kaynak kullanıcıları ile lojistik servis sağlayıcılarının fırsatçılık davranışlarını azaltmak için çeşitli yönetim mekanizmalarını geliştirmelidirler. Bu çalışmada lojistik sektöründe fırsatçılığa etki eden faktörler; sınırlı rasyonelite, güven, detaylı anlaşma ve asimetric bilgi değişkenleri incelenmiştir. Bu değişkenler ile fırsatçılık arasındaki ilişkileri yönelik bir model kurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: 3. Parti Lojistik, Fırsatçılık, Güven, Detaylı Anlaşma

A1-A2 SEVİYESİ İÇİN HAZIRLANMIŞ İSTANBUL YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ VE YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜNÜN YEDİ İKLİM SETİNİN DİL BİLGİSİ KONULARI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI
COMPARISON OF THE ISTANBUL TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS SET AND THE YUNUS EMRE INSTITUTE YEDI IKLİM SET PREPARED FOR A1-A2 LEVELS IN TERMS OF GRAMMAR SUBJECTS

Okt. MERAL GÜLLÜLÜ

Uludağ Üniversitesi meralgullulu@uludag.edu.tr

Okt. GÜLNAZ ÇETİNOĞLU

Uludağ Üniversitesi gulnazc@uludag.edu.tr

Bir dil yabancı dil olarak öğretilirken dil bilgisi ve temel sözcük hazinesi birbirine paralel olarak yürütülür genellikle. Temel sözcük hazinesi oluşturulurken en çok kullanılan sözcüklere öncelik verilir. Dil bilgisi öğretiminde ise durum daha farklıdır ve genel dil bilgisi kitaplarındaki sıralama uygulanmaz. Daha çok kolaydan zora doğru bir uygulama ile yürütülür dil bilgisi öğretimi. Diller arasındaki yapı farklılıkları zaman zaman bu sıralamayı değiştirmektedir. Türkçenin sondan eklemeli dil yapısında olması sebebiyle zaman zaman bu sıralama da farklılaşmaktadır. Dil bilgisi bir dilin sistemini oluşturan kuralları bulan ve bu kuralları tutarlı bir biçimde açıklamayı amaçlayan bir bilim dalıdır. Bireyin bir dili bilmesi ve öğrenmesi o dili oluşturan kuralları bilmesiyle mümkündür. Dil bilgisi; okuma, dinleme, konuşma ve yazma gibi becerilerin geliştirilmesinde dil öğretiminin vazgeçilmez bir parçasıdır. Dil bilgisinin diğer dil becerilerinden ayrı ele alınması ve düşünülmesi kabul edilemez. Dil bilgisinin amacı öğrenilen dilin doğru kullanılmasını sağlamaktır. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarından İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretim A1 A2 Seti ve Yunus Emre Enstitüsünün hazırladığı Yedi İklim A1 A2 setinde yer alan metinleri dil bilgisi öğretimi konuları ve sıralama açısından karşılaştırılarak ele alınmıştır.

Çalışma sonunda elde edilen verilerden hareketle yabancılara Türkçe öğretimi A1-A2 seviye öğrencileri için hazırlanan ders kitaplarında kültür dil bilgisi konularının işleniş, sıralaması ve yöntemi karşılaştırılmış; dil bilgisinin önemi vurgulanmış ve konuyla ilgili öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, dil bilgisi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitapları

While teaching a language as a foreign language, grammar and basic vocabulary are generally taught in parallel to each other. While creating the basic vocabulary, the most frequently used words are given priority. However, in grammar teaching, it is different and the sequence in general grammar books is not followed. More frequently, grammar is taught from easy to difficult subjects. The

structure differences between languages sometimes make it necessary to change this order. Since Turkish has an agglutinative language structure, this sequence differs from time to time.

Grammar is a branch of science aiming to find rules constituting the system of a language and explain these rules consistently. An individual's learning and speaking a language is possible only through knowing the rules constituting that language. Grammar is an indispensable part of language teaching in the development of such skills as reading, listening, speaking and writing. Taking and considering grammar separately from the other language skills cannot be accepted. The aim of grammar is to ensure the correct use of a learned language. In this study, it was aimed to examine the grammar subjects included in the texts included in the Istanbul Teaching Turkish to Foreigners A1 A2 Set and the Yedi İklim A1 A2 set prepared by the Yunus Emre Institute, two of the coursebooks used to teach Turkish as a foreign language, by comparing them in terms of grammar teaching subjects and their order. Starting from the data obtained as a result of the study, the order and the teaching ways of cultural grammar subjects in the coursebooks prepared for A1-A2 level foreign students learning Turkish were compared, the importance of grammar was emphasized and suggestions related to the subject were proposed.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Grammar, Teaching Turkish as a Foreign Language Coursebooks

KAMU KURUMLARINDA ELEKTRONİK BELGE YÖNETİM SİSTEMİ VE VERİMLİLİK İLİŞKİSİ: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Bilal KÜÇÜKKELEPÇE

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, bilal.kucukkelepce@hotmail.com

Prof. Dr. Ahmet Hamdi AYDIN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahaydin@ksu.edu.tr

Öğr.Gör. Gülşen KIRPIK

Adıyaman Üniversitesi, gkirpik@adiyaman.edu.tr

Günümüzde artık kamu kurumlarında zorunluluk olarak kabul edilen Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ile kamu hizmetlerinin daha ucuz, daha kolay ve daha etkili sunumu mümkün olmaktadır. Böylece günlerce süren evrak kayıt, dosyalama ve saklama işlemleri dakikalar içerisinde yapılabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, bir kamu kurumu olan Adıyaman Üniversitesi akademik ve idari personelinin EBYS kullanımının verimlilikle ilişkisini araştırmaktır. Bu doğrultuda, Adıyaman Üniversitesi personeli arasından basit tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 86'sı akademik ve 212'si idari personel olmak üzere toplam 298 personel üzerinde yürütülen anket uygulama yöntemi ile araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 21.0 paket programıyla analiz edilmiştir. Bu analiz kapsamında tanımlayıcı istatistikler, güvenilirlik analizi, korelasyon analizi, Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis H testi analizleri yapılmış olup, örnekleme personelinin EBYS'nin verimlilik ile ilgili algılanan faydası ve algılanan kullanım kolaylığı boyutlarına ilişkin farklılıkların istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı incelenmiştir. Bağımlı değişkenler arasındaki ilişkiler için korelasyon analizleri yapılmış olup, analiz sonucunda personelin EBYS'nin algılanan faydası ile algılanan kullanım kolaylığı arasında pozitif doğrusal anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu ilişkilerin cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi, kıdem ve personelin akademik veya idari olması durumu gibi sosyo-demografik değişkenler açısından da farklılaşp farklılaşmadığına bakılmıştır. Buna göre, Adıyaman Üniversitesi idari ve akademik personelinin EBYS'nin verimliliğine ilişkin algılanan fayda ve kullanım kolaylığı boyutları açısından farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: EBYS, Algılanan Fayda, Algılanan Kullanım Kolaylığı

“HAKLI SAVAŞ” DOKTRİNİ ve ABD**“JUST WAR” AND USA**

Öğr. Gör. Sibel BOZKAYA

Toros Üniversitesi, Sibel.bozkaya@toros.edu.tr

Arş. Gör. Dr. H. Şirin AK

Çankırı Karatekin Üniversitesi, hediyesirin@karatekin.edu.tr

Savaş kavramını iki ülkenin birbirleri ile diplomatik münasebetleri kesmek sureti ile silahlı bir mücadeleye girmeleri olarak tanımlamak mümkündür. Savaş aynı zamanda bir zor kullanma eylemi olarak da görülebilir. Dünya kurulduğu günden bugüne kadar dünya üzerinde sayısız savaş yaşanmış ve savaşlar sonucunda sayısız insan hayatını kaybetmiştir. Savaşların sebepleri çok çeşitli olmakla birlikte genel olarak sonuçları yıkıcı olmuştur. Batı dünyası, Hıristiyanlık inancı ortaya çıktıktan kısa bir süre sonra yaşanan savaşların ahlaki yönünü sorgulamaya başladığında M. S. 5. Yy. da Aziz Aurelius Augustinus tarafından “Haklı savaş doktrini” adını verdiğimiz kuram ortaya atılmıştır. Haklı savaş doktrini bir taraftan yapılacak olan savaşın halk gözünde ahlaki yönden meşruluğunu sağlarken diğer yandan ise yapılacak olan savaşın bir şekilde sınırlarını belirleme amacını da içinde barındırmakta idi. ABD, uluslararası arenada süper güç diye tabir edebileceğimiz ve yüzyılımızın askeri bakımdan da en ileri teknolojilerini kullanan ülkelerden biri olarak sayılabilir. ABD, 11 Eylül terör saldırıları sonrasında “haklı savaş doktrini” kavramını kullanarak dünya genelinde çok çeşitli politikalar yürütmüş ve dünyanın çeşitli bölgelerine operasyonlar düzenlemiştir. 11 Eylül’den bu yana yaşanan gelişmeler sonrasında ise “haklı savaş doktrini” gerçekten ne anlama geliyor sorusu akıllara takılıp kalmıştır. Savaş gerçekten haklı mıdır? Yoksa gerekçe olarak mı gösterilmektedir. Çalışmamızın amacı; “haklı savaş doktrini” ve uluslararası terörizm kapsamında ABD’nin neden teröre hedef olduğu ve terör sonrasında uyguladığı politikaların gerçekte ne anlama geldiğini anlamlandırmaya çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Savaş, Haklı savaş doktrini, ABD, Terör

SON YÜZYILIN KANAYAN YARASI: MÜLTECİ VE MÜLTECİLERİ ANLAMAYA ÇALIŞMAK

Doç. Dr. H. Yunus TAŞ

Yalova Üniversitesi, yunus.tas@yalova.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mahmut KÜÇÜKOĞLU

Harran Üniversitesi, mkucukoglu@harran.edu.tr

Öğr. Gör. Mehmet DEMIRDÖĞMEZ

Harran Üniversitesi, mdemirdogmez@harran.edu.tr

İnsanlığın varlığıyla başlayan göç ve göçmenlik, devletlerin kurulması ve sınırlarının belirlenmesi ile Mültecilik başlamıştır. Bazen daha iyi bir hayat kurmak ve ekonomik sebeplerle olan göç olgusu, bazı zamanlarda ise kıtlık, doğal afet, terör gibi nedenlerden insanların tek tek yada toplu olarak yer değiştirmesine sebep olabilmektedir. Bu göç olgusu özellikle savaş ve terör nedenleriyle toplumların kitleler halinde hareket etmelerine neden olduğunda, insanların bir kısmı için söz konusu olan göç dalgası gerçek hayatın hakiki ve canlı trajedisine dönüşebilmektedir. Bu çalışmada dünyanın birçok ülkesinde gündeme gelen ve son beş yılda AB ve Türkiye’de gündemden hiç düşmeyen Suriyeli Mültecilerin toplanma kamplarında, sınır kapılarında kıyılarda, denizde ve şehirlerde yaşadıkları sorunlarına dikkat çekilerek mültecilerin sorunlarına muhtemel çözümler önerilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mülteci, Göç, Göçmen, Suriyeli Sığınmacılar

TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİĞİ SORUNU VE ALTERNATİF ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Doç. Dr. H. Yunus TAŞ

Yalova Üniversitesi, yunus.tas@yalova.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mahmut KÜÇÜKOĞLU

Harran Üniversitesi, mkucukoglu@harran.edu.tr

Öğr. Gör. Mehmet DEMIRDÖĞMEZ

Harran Üniversitesi, mdemirdogmez@harran.edu.tr

Gelişmiş dünya ülkeleri ve Türkiye’de istihdam ve işsizlik her zaman önemli bir sorun olmuştur. Bu alanda en dikkate değer kısmını geleceğimizi şekillendirecek olan genç kesimin işsizliği oluşturmaktadır. İşsizlik sorununun çözümü ve verimliliğin artırılmasını hedefleyen eğitim ve özellikle de yükseköğretim sonrasında da gençler arasında işsizliğin beklenenin üstünde olması toplumu ve devletleri ciddi şekilde düşündürmektedir. Bu sorunla yüzleşerek çözüm arayan hükümet yetkilileri ve bilim adamları her ekonominin ve ülkenin durumuna uygun alternatif çözümler önerebilmektedirler. Bu çalışmada gelişmiş batı ülkelerinin genç işsizliğin önlemeye yönelik politikaları da dikkate alınarak, Türkiye’nin sosyal ve ekonomik yapısına uygun, genç işsizliğini önlemeye yönelik çeşitli önerilerde bulunulacaktır. Ayrıca Türkiye’nin temel sektörleri, ekonomik yapısı ve konjonktürel durumuna uygun her dönemde uygulanması mümkün olan temel istihdam politikaları değerlendirilerek konu şekillendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İşsizlik, İstihdam, Genç, Genç İşsizliği, Aktif İstihdam Politikaları

Employment and unemployment in developed world countries and Turkey has always been an important issue. The most significant part of this area is the younger segment, which will shape our future. Education that aims at increasing the solution and productivity of the problem of unemployment, and especially after the education of higher education, is beyond the expectations of unemployment among young people, seriously suggesting society and states. Government officials and scientists who are looking for a solution to this problem can offer alternative solutions for each economy and country. Employment and unemployment in developed world countries and Turkey has always been a major problem. The most remarkable part of this area is the unemployment of young people who will shape our future. The education that aims to increase the solution and productivity of the problem of unemployment and the fact that the unemployment among young people is higher than expected especially after higher education seriously suggests society and states. Government officials and scientists who are looking for a solution to this problem can offer alternative solutions for each economy and country. In this study, taking into consideration the policies of the developed western countries to prevent youth unemployment, various proposals will be made to prevent young unemployment that is appropriate to the social and economic structure of Turkey. Furthermore,

considering the basic sectors of Turkey, economic structure and conjuncture situation, basic employment policies that can be applied in every period will be evaluated and the issue will be shaped.

Keywords: Unemployment, Employment, Youth, Youth Unemployment, Active Employment Policy

آل روها

İSTATİSTİKİ VERİLER IŞIĞINDA ŞANLIURFA KIRSALINDA SOSYO-EKONOMİK DEĞİŞİMİN İNCELENMESİ (1965-2000)

Dr. Hacer KARABAĞ

Uludağ Üniversitesi, hkarabag@uludag.edu.tr

Tarım, pek çok kişinin düşündüğü üzere sadece bitkisel üretimi ifade etmez. Bitkisel üretimin yanında, hayvancılık, ormancılık, balıkçılık gibi alanları da kapsamaktadır. Bununla birlikte tarım sadece bir geçim kaynağı veya üretim biçimi olarak da düşünülmemelidir. Kendisine bağlı olan insanların mutfak kültürünü, giyim kuşamlarını, örf ve adetlerini, komşuluk ilişkilerini, ev ve barınmaya yönelik mimari yapılarını, dini algılayış ve yorumlayışlarını, yani o toplumun maddi ve manevi kültürüne ilişkin tüm temel öğeleri kapsar. Tarımı en iyi ifade edebilecek söz belki de Lamartine'nin "Buğday değildir yalnızca, tüm bir uygarlıktır topraktan yükselen" sözüdür.² Bu bağlamda diyebiliriz ki tarım, eski çağlardan günümüze kadar insanların en temel uğraşı alanı ve geçim kaynağı olmuştur. Şanlıurfa ili, verimli topraklara sahip olması dolayısıyla nüfusunun önemli bir kısmı tarımsal faaliyetlerden geçimini sağlamaktadır. 1965 yılı nüfus verilerine baktığımızda il nüfusu 450.798'dir ve % 66,7'si kırsal kesimde ikamet etmektedir. 2000 yılında nüfus 1.443.422'ye ulaşırken kırsal nüfusun oranı %41,7'ye düşmüştür. Güneydoğu Anadolu Projesi'nin olumlu etkilerine karşın kırsal kesimdeki bu azalış şüphesiz tarım politikalarındaki değişimden etkilenmiştir. Bu noktada şu soruyu sormamız gerekmektedir: "Tarım salt bir bitkisel üretim değil, onunla etkileşime geçen insanların tüm gündelik yaşam ve kültürlerinin temel belirleyicisi ise bu insanların tarımsal faaliyetlerinde, gündelik hayatlarında, hangi değişimleri yaratmıştır?" Çalışmamızda, bu noktadan hareketle, 24 Ocak 1980 kararlarının ve Güneydoğu Anadolu Projesi'nin Şanlıurfa kırsalındaki etkileri incelenmeye çalışılmıştır. Kullandığımız temel kaynaklar, Türkiye İstatistik Kurumu kayıtları ile 1967 ve 1997 tarihli Şanlıurfa Köy Envanter Etüdü verileridir. Çalışmamızın tarih aralığı da köy envanter etütleri çerçevesinde 1965 ve 2000 yılları ile sınırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Köy Envanter Etütleri, Kırsal Nüfus

**YEREL YÖNETİMLER PERSPEKTİFİNDEN ULUSLARARASI GÖÇMENLER:
SURIYELİLER ÖRNEĞİ
INTERNATIONAL MIGRANTS FROM THE PERSPECTIVE OF LOCAL GOVERNMENTS:
SYRIANS SAMPLE**

Doç.Dr. Hakan EVİN

Adıyaman Üniversitesi, İİBF., hevin@adiyaman.edu.tr

Prof.Dr.Berkan DEMİRAL

Trakya Üniversitesi, İİBF., berkandemiral@trakya.edu.tr

Suriye’de baş gösteren siyasi karışıklıkların iç savaşa dönüşmesinin ardından, Nisan 2011 tarihinden itibaren 5,5 milyonu aşan sayıdaki Suriyeli ülkesini terk etmek zorunda kalmıştır. Savaşın ne zaman biteceğini ve Suriye’ye ne zaman huzur ve istikrarın geleceğini kestirmek oldukça zor olsa da ülkesinden kaçan ve başta Türkiye olmak üzere komşu ülkelerde yaşamaya çalışan Suriyelilerin varlığı, göz ardı edilmemesi gereken bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Türkiye Suriye’den kaçmak zorunda kalan 5,5 milyondan fazla sığınmacının yarısından fazlasına ev sahipliği yapıyor. Suriyeli sığınmacı sayısı, 80 milyona yaklaşan Türkiye nüfusunun % 4’üne karşılık gelmektedir. Bunlardan 250 bine yakını (%8) Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki 10 ilde yer alan 24 kampta yaşıyor. Suriyeli sığınmacıların % 92’si ise kent göçmenleri/mültecileri olarak Türkiye’nin bütün kentlerinde yaşamlarını sürdürmektedirler. Bu realite yerel yönetimleri birincil derecede etkilemiş ve göçmenlere/ mültecilere yönelik ihtiyaçlar ve sorunlar açısından muhatap kılmıştır. Başta belediyeler olmak üzere yerel yönetimlerin mültecilere acil destek vermeleri bir zorunluluk olarak ortaya çıkmış, ancak mültecilerin kentte kalış süresi uzadıkça belediyeler, aslında daha önce hiç planlamadıkları ve yasal yetkiler anlamında tartışılabilir alanlarda da göçmenlere/mültecilere yönelik hizmet vermek durumunda kalmışlardır. Bu çalışmada Türkiye’de yerel yönetimlerin özelde belediyelerin Suriyeli göçmenler/mülteciler konusundaki çalışmaları, karşılaşılan sorunlar, mevzuattan kaynaklanan sınırlılıklar ve çözüm önerileri ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen/Mülteci, Yerel yönetimler

After political turmoil turned into a civil war in Syria, over 5.5 million Syrians had to leave their country as of April 2011. Although it is difficult to estimate when the war will end and when the peace and stability will come to Syria, the presence of Syrians who have fled their country and who have been trying to live in neighbouring countries especially Turkey stands as a fact in front of us, which should not be ignored. Turkey hosts more than half of 5.5 million refugees who have escaped from Syria. The number of Syrian refugees corresponds to 4 % of Turkey’s population approaching 80 million. Approximately 250 thousand of these (8%) live in 24 camps located in 10 provinces of the

South-eastern Anatolia Region. 92 % of Syrian refugees continue to live in all cities of Turkey as urban refugees/asylum seekers. This reality has more particularly affected local governments and they have had to address the needs and problems of the immigrants/refugees. Local governments, especially municipalities have been forced to provide urgent support for refugees, but as the residence time of refugees extends in cities, municipalities have had to provide services for immigrants/refugees in the areas which they have never planned before and which could be considered controversial in the sense of legal authority. In this study, the efforts of local governments, particularly the efforts of municipalities, problems encountered, limitations arising from the legislation, suggestions for solutions will be investigated.

Key Words: Migration, Immigrant/Refugee, Local governments

آل روها

E-BELEDİYECİLİĞİ YENİDEN DÜŞÜNMEK REVISITING E-MUNICIPALITY

Prof.Dr. Berkan DEMİRAL

Trakya Üniversitesi, İİBF., berkandemiral@trakya.edu.tr

Doç.Dr. Hakan EVİN

Adıyaman Üniversitesi, İİBF., hevin@adiyaman.edu.tr

Sanayii devriminden sonra teknolojiye meydana gelen değişimler kamu yönetiminin yapısını ve işleyişini de değiştirmiştir. Özellikle son dönemlerde bilgi işlem teknolojilerinde meydana gelen değişimler bu konuda en dikkati çeken durumdur. Yönetimin işleyişinde en dikkati çeken değişimler de bu teknolojik değişimlerin yönetime uyarlanmasıyla yaşanmıştır. e-devlet diye tabir edilen bu yapılar süreç içerisinde 5 aşamalı bir gelişim göstermiştir: internetin bilgi paylaşımı amacıyla kullanılması, çevirim içi hizmet sunumu, web sitelerinin bütünleşmesi, akıllı cihazlar üzerinden kullanımın yaygınlaşması ve interaktif yapılanma. Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri, giderek ekonomik ve sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası olmakta ve devlet kurumlarının bu gelişmeye ayak uydurması da modern devlet anlayışının bir zorunluluğu haline gelmektedir. Artan eğitim ve gelir seviyesine paralel olarak, bireyler hizmet aldıkları kurumların daha hızlı, etkin ve açık çalışmalarını beklemektedir. Alışverişini, banka işlemlerini ve iletişim ihtiyaçlarını İnternet üzerinden gerçekleştirmekte olan insanlar, genelde devlet özelde belediye hizmetlerini de aynı yol ile alma istekleriyle bu konuda bir talep yaratmaktadır. Bu sürecin yerel yönetimler açısından da bir etkileşimi olmuştur. Özellikle yeni kamu yönetimi ve işletmeciliği düşüncelerinin etkisiyle şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımcılık uygulamalarının yerel yönetim yapıları ve işleyişinde önemli değişimleri beraberinde getirdiği görülmektedir. Başlangıçta belediyelerden özel sektöre ve vatandaşlara tek taraflı bir bilgi iletimi olarak başlayan bu uygulamalar sonrasında m-belediyeciliğe ve günümüzde de akıllı kentlere doğru evrilmektedir. Bu bağlamda, son yıllarda e-devlet kavramı hem akademik çevrelerde hem de bir kamu siyaseti konusu olarak büyük ilgi görmektedir. e-devlete yönelik bu ilgiye rağmen, e-belediye kavramı bu tartışmalar içinde hak ettiği ilgiyi görmemektedir. Bu çalışma, bu tespitten yola çıkarak e-belediye'nin önemi, tanımı, aşamaları, parametreleri ve teknik altyapısı üzerinde durarak e-belediye kavramına ilgi çekmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmamızda e-belediyeciliğin geleneksel bakış açısında yarattığı değişimin getirdikleri ve olması gerekenler üzerinden bir yeniden yapılanma denemesi gerçekleştirme çabası içerisine gireceğiz. Bu amaçla e-belediyecilik düşüncesinde yer alması gereken temel ilkeler ne olmalıdır sorusunun yanıtı bu çalışmanın ana çabası olacaktır.

Anahtar Kelimeler: E-Devlet, E-Belediyecilik, M-Belediyecilik

The changes in technology after the industrial revolution has changed the structure and functions of public administration. The changes in ICTs are the most noticeable ones in this content. The most

noticeable changes in functioning of administration happened with the adaptation of these technological changes. These structures called as e-government have developed in five stages: the usage of internet for sharing information, online services, the integration of websites, increases in the use of smart devices and interactive restructuring. As the developing ICTs became an integrated part of the society, it becomes an obligation for modern government to adjust with these changes. The citizens expect the public organizations to work faster, more efficient and open. Doing their shopping, banking procedures on internet and covering their communication demands on internet, the people also wants to get the central or local governments' services in the same way. This process also effected the local governments. It is seen that with effect of new public administration and management ideas, transparency, accountability and participation practices made important changes in local governments' structures and functions. The practiced which began as a simple information process from municipalities to private sector and citizens evolved to municipality and smart cities today. In this context, e-government concept has become a center of attraction in academic fields and as public policy topic. Although there is too much interest in e-government, e-municipality did not get enough attention. So this studies, building on this assumption. The importance, definition, stages, parameter and technical structure of e-municipality will be put forward. In this study, it is also aimed to test the restructuring of e-government by taking the changes the e-government made in traditional view and what should be done in this context. So this study will try answer the question of the principles should be in the e-municipality idea and try to answer this question.

Keywords: E-Government, E-Municipality, M-Municipality

İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ GELİŞMELERİN MAKRO ANALİZİ İŞİĞİNDA KADIN İSTİHDAMI; ŞANLIURFA ÖRNEĞİ

Yrd.Doç.Dr. Hatice Nur GERMİR

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, nur.aydin@cbu.edu.tr

Küresel ekonomide 2016 yılı itibari ile yaşanan belirsizlikler ve 15 Temmuz menfur darbe girişiminin ekonomik büyümemize olan negatif etkileri nedeni ile 2016 yılı istihdam oranları aşağı yönlü gelişme göstermiş olsa dahi; 31 Mart 2017 büyüme oranının beklentilerin üzerinde yüzde 5 olarak gerçekleştiği, 30 Haziran 2017 tarihinde de yüzde 5.1 olarak büyüme oranının bir nebze artışla realize edildiği görülmektedir. Bu olumlu sinyaller mevsimlik işsizlik oranlarına da olumlu yansımıştır. 2017 yılı ekonomik faaliyetlerine göre cari fiyatlarla en yüksek büyüme oranının yüzde 35.5 oranı ile finans ve sigorta sektöründe gerçekleştiği, inşaat sektöründe yüzde 10.7 oranında yakalanan büyüme hızını yüzde 10.2 oranı ile tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerindeki büyümenin takip ettiği dikkat çekmektedir. Ekonomik büyümede yaşanan bu olumlu gelişmelerin 2017 yılı Eylül ve Aralık dönemlerine de olumlu yansıtacağı, istihdam cephesine de olumlu katkıda bulunarak işsizlik rakamlarında düşüşe yol açacağı tahmin edilmektedir. İşgücüne katılımın gerisinde kalmakla birlikte toplam istihdamda yaşanan artış, toplam istihdam artışlarına sanayi istihdamının pozitif katkı sağlaması ve işsizlik sigortasından yararlanan kişi sayısı verileri istihdam oranlarındaki artış beklentisini destekler mahiyettedir. 2017 yılı ilk çeyreğinde özellikle kadın istihdamında yaşanan işgücüne katılım oranındaki artış kayda değer bulunmuştur. 15-65 yaş arasında yer alan aktif nüfusta yaşanan artışın işgücüne katılma oranında yaşanan artış ile de desteklenmesi beşeri kaynağımızın potansiyel büyümemizi hızlandırıcı bir unsur olarak ortaya çıktığını göstermek adına önem arz etmektedir. TÜİK verilerine göre Türkiye’de kadınların istihdama katılım oranı 1988- 2005 yılları arasında hızla düşüş kaydederek yüzde 34.3’ten yüzde 23,3’e gerileme göstermiştir. 2005 yılı sonrasında artış eğilimine geçen istihdama katılım oranının 2011 yılında yüzde 28,8, 2012 yılında yüzde 29,5 olarak gerçekleştiği, 2008-2013 yılları arasında kadın istihdamında 1,5 milyona yakın bir artış olduğu ancak bu artışın temelinde TÜİK’in kadın istihdamına yeni bir kategori olarak evde bakım hizmetlerini eklemiş olmasının etkisinin büyük olduğu ifade edilebilir. 15-65 yaş arası kayıtlı kadın istihdamı oranının en yüksek olduğu il yüzde 26,73 ile İstanbul, yüzde 26,66 ile Tekirdağ ve yüzde 25,78 ile Ankara şeklinde sıralanmaktadır. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından gerçekleştirilen Mart 2014 tarihli rapora göre; yoksulluğun en yoğun olduğu iller sıralamasında yüzde 37.8 ile Ağrı, Şırnak, ve Muş’tan sonra dördüncü sırada yerini alan Şanlıurfa’da lise ve üniversite mezunu kadın oranının da oldukça düşük olduğu, ilköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı Türkiye ortalamasında 20 iken; Şanlıurfa’da 32 olduğu, kadınların belediye çalışanları içinde yer almadığı, Kadın Danışma merkezi/ Toplum merkezi /Aile danışma merkezlerinin 2016 yılından sonra “oldukça yakın bir tarihte” açıldığı dikkat çeken unsurlardır. 2010 verilerine göre

doğurganlık hızının 132,9/binde oranı ile en yüksek olduğu il Şırnak, en düşük olduğu il Edirne'dir (38,95/binde). En yüksek doğurganlık hızı sıralamasında Şırnak'ı, Şanlıurfa (132,34/binde) oranı ile takip etmektedir. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı (2008-2013), 2007 yılı itibarı ile Türkiye'deki muhtarların sayısını 52929 olarak bildirmekle birlikte kadın muhtarlar konusunda bir bilgi verilmemektedir. 2009 verilerine göre Türkiye genelinde toplamda 2 bin 948 olan belediye başkanı sayısının 26 tanesi kadınlara ait olup; 2012 verileri ile Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde belediye başkanının kadın olduğu bildirilmektedir. İşgücü arzında yaşanan artışların istihdam, üretim ve eğitim politikaları ile desteklenmesi halinde işgücü arzındaki artış trendinin korunabilmesi böylece sosyo-ekonomik faydaların sağlanabilmesi ile de beşeri kaynağımızın üretken bir şekilde değerlendirilmesinin mümkün olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İşgücü Piyasası, Ekonomik Büyüme, Kadın İstihdamı

آل روهها

2023 TÜRKİYE İHRACAT STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI BAĞLAMINDA DIŞ TİCARETİMİZ İÇİNDE ŞANLIURFA’NIN YERİ VE ÖNEMİ

Yrd.Doç.Dr. Hatice Nur GERMİR

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, nur.aydin@cbu.edu.tr

Üreten ve tüketen bir varlık olan insanoğlunun, kendisinde olmayan mal ve hizmetleri bir başkasından sağlamanın rasyonelliğinin farkına vararak sahip olduğu mal ve hizmetler ile değiş-tokuş yapmak üzere geliştirdiği sistemin adına “Ticaret” denilmektedir. David Ricardo’nun Mukayeseli Üstünler Teorisi’nin de şekillendirdiği iki ülke arasındaki mal ve hizmet ticareti, ekonomi yazınında Uluslararası Ticaret veya Dış Ticaret olarak adlandırılmaktadır. Dünyada üretim imkânları ve hammadde rezervleri dikkate alındığında, kendi kendine yetebilen bir ülke bulunmadığından ülkeler arasında ticaretin kaçınılmaz olduğu yadsınamaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Dış ticaret ile ülkeler döviz girdisi elde etme dolayısı ile refah düzeylerini artırma imkanına kavuşurlar. Bu bağlamda ülkeler mevcut pazarlarındaki potansiyellerini artırma veya yeni pazarlara açılmak sureti ile ihracat seviyelerini artırma gayreti ile çeşitli anlaşmalarla aralarındaki dış ticareti daha kolaylaştırma amacı ile bazı prosedürleri azaltmaya çalışırlar. Dış ticaret aynı zamanda farklı coğrafyalardaki satın alma güçlerinden yararlanılabilmesini, üretim fazlalığının absorbe edilebilmesini, ülkenin tanıtılması gibi başkaca faydaları da beraberinde getirmektedir. İç ve dış ticaret potansiyellerinin, ülkelerin gelişmişlik düzeylerini oluşturmadaki önemi dikkate alındığında, dış ticaret faaliyetlerinin ne kadar hayati öneme sahip olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Uluslararası fuar ve organizasyonlar, işadamları heyetleri ile gerçekleştirilen iş gezileri ülkeler arası dış ticareti artıran en önemli faaliyetlerden olarak görülebilir. 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı bağlamında Türkiye’nin dünya ihracatından aldığı payın yüzde 1.5’e yükseltilerek dünyanın ilk on ekonomisi arasında yer alması hedeflenmektedir. 2016 yılı TÜİK verileri ile Türkiye ihracatının yüzde 48’ini Avrupa Birliği ülkelerine, yüzde 22,2’sini Yakın ve Orta Doğu ülkelerine gerçekleştirmektedir. Kuzey Amerika, AB dışı Diğer Avrupa ülkeleri ve Türkiye Serbest Bölgeleri olarak sıralama devam etmektedir. Türkiye ihracatının yüzde 54.3’ü OECD ülkelerine, yüzde 28.0’u İslam Birliği Teşkilatı, yüzde 9.2’si Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, yüzde 5.4’ü Bağımsız Devletler Topluluğu, yüzde 2.3’ü EFTA ülkeleri kalanı Türki Cumhuriyetlerine gerçekleştirilmektedir. En çok ihracat yapılan ülkeler sıralamasında Almanya, İngiltere, Irak, İtalya, ABD, Fransa, BAE, İspanya, İran ve Hollanda gelmektedir. Türkiye özellikle hammadde olarak krom, bor, civa, manganez, bakır başta olmak üzere madencilik sektöründe, pamuk, tütün, sanayi bitkileri, incir, üzüm, zeytin, turuncgiller, buğday, arpa, sebze ve meyve, canlı hayvan, tarımsal ürünler ve su ürünleri olmak üzere tarım sektöründe, dokuma ve tekstil ürünleri, bitkisel ve hayvansal yağlar, unlu mamuller, plastik maddeler, orman ürünleri, kimyasal maddeler, demir-çelik ürünleri, madeni eşyalar, ev eşyaları, şeker, lastik ve çimento olmak üzere imalat sanayi sektöründe başlıca ihraç ürünlerine sahip bulunmaktadır. İthalatımızda Rusya,

Almanya, Çin, ABD, İtalya, Fransa ve İran ilk sıralardaki yerini alan ülkelerdir. Ham ve yarımamul ürünler ağırlıkta olan ithal kalemleri içinde hampetrol madencilik sektöründe, sanayi hammaddeleri, ilaç, boya, madeni yakıtlar, yağlar, suni gübre imalat sanayi sektöründe, çay, kahve, muz, pirinç ve kauçuk tarım sektöründe dikkat çeken ithal ürünlerdir. İhracat ve ithalatın toplamından oluşan Dış ticaret hacmi kavramı ile ülkenin dış dünya ile yaptığı ticaretin hacmi gösterilmektedir. İhracatın ithalatı karşılama oranı, ithalat için gerekli dövizin ne kadarının ihracattan elde edilen dövizlerle karşılandığını ne kadarının başka yollarla ödenmesi gerektiğini ifade etmektedir. 2016 yılı itibari ile 71.8 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2011 yılından beri yükseliş trendindedir. “2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı; 9 eylem alanı için belirlenen 19 stratejik hedeften ve bu hedeflere ulaşmak için benimsenen performans göstergeleri ile 72 adet eylemden oluşan kapsamlı bir yol haritasını içeren bütünsel bir çerçeveden oluşmaktadır. Bu bütünsel çerçeve; bilimsel ve teknolojik dönüşümünü tamamlamış, ulaşım ve lojistik altyapısı güçlü, katma değeri yüksek ve ileri teknoloji ürünler ihraç eden, rekabet gücü yüksek sürdürülebilir ihracat artışı gerçekleştirilen bir Türkiye’ye ulaşmayı öngörmektedir”. TÜİK verilerine göre Türkiye genelinde en fazla ihracat yapan ilk on şehir İstanbul, Bursa, Kocaeli, İzmir, Gaziantep, Ankara, Sakarya, Manisa, Denizli, Hatay, Adana, Kayseri ve Konya olarak sıralanmaktadır. TİM tarafından hazırlanmış 30.09.2017 tarihli İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri bazında İhracat Performansını gösteren listeye (1.000 USD bazında) göre; 45.595.601,33USD toplam Türkiye ihracatında, Şanlıurfa 95.681,08USD ihracat rakamı ile 45nci sırada yerini almaktadır. TİM verilerine göre Şanlıurfa 2016 yılında gerçekleştirdiği toplam 282.000,59USD ihracatın yüzde 69’unu Irak (194.000,86USD), yüzde 29’unu Suriye (81.000,38USD) ve yüzde 2.2’sini Singapur’a (6.000,35USD) olmak üzere toplam 3 ülkeye gerçekleştirmiştir. 2016 yılı Şanlıurfa ilinin ihracat kalemleri sırasıyla; elektrik elektronik ve hizmetleri (85.000,65USD), yaş meyve sebze (65.000,31USD), Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri (63.000USD), İklimlendirme Sanayii (25.000,27USD), Kimyevi Maddeler ve Mamulleri (24.000,99USD), Otomotiv Endüstrisi (18.000,38)USD şeklinde ürün yelpazesine sahip bulunmaktadır. Şanlıurfa ihracatının birkaç ülkede yoğunlaşmış olması bir risk unsuru olarak değerlendirilmektedir. 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde ülke seçeneklerinin artırılması ve yeni pazarlara açılımların gerçekleştirilmesi ile ürünlerin ham değil işlenmiş ve katma değer katılmış olarak ihraç edilmeleri böylece ülkemize daha fazla döviz girdisi sağlanması ve refah seviyesinin artırılması mümkün olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, İhracatın İthalatı Karşılama Oranı, Türkiye İhracat Meclisi, Döviz Girdisi

DÜZ ORANLI VERGİLER VE TÜRKİYE İÇİN BAZI DEĞERLENDİRMELER FLAT TAX AND SOME EVALUATIONS FOR TURKEY

Yrd. Doç. Dr. Hayriye IŞIK

Namık Kemal Üniversitesi, hayriyeden@gmail.com

Düz oranlı vergiler (flat tax) günümüzde maliye literatüründe yoğun olarak tartışılan bir konudur. Düz oranlı vergiler, gelir düzeyi ve türünden bağımsız olarak tüm vergi mükelleflerinden tek oranlı verginin alınması uygulamasıdır. Başka bir deyişle, düz oranlı vergi; vergi oranının tek olduğu ve vergiye tabi matrahın artsa bile, vergi oranında bir artışın olmadığı ve matraha tek oranın uygulandığı vergiler olarak tanımlanmaktadır. Teorik yapı ve mevcut uygulamalar ışığında birçok ülkenin kendi ekonomik ve mali yapısı içerisinde değerlendirmeye aldığı düz oranlı vergilerin incelendiği bu çalışmada öncelikle düz oranlı vergi ile ilgili teorik çerçeveye yer verilerek, avantaj ve dezavantajları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak, düz oranlı vergiyi uygulayan ülke örnekleri ele alınarak, Türkiye açısından bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Düz Oranlı Vergi, Türkiye

Flat tax; regardless of the level and type of income. In other words, flat-rate tax is the one where the tax rate is odd, there is no increase in the tax rate even if the tax base is increased, and the tax rate. One of the tax proposals that have been frequently discussed in recent years is flat taxation. In this study, which is based on the current practices and theoretical studies, the rate of flat rate that many countries evaluate in their own economic and financial structures has been examined firstly, the advantages and disadvantages of the system have been revealed. Later, the countries that apply the flat rate tax were examined and an evaluation was made in terms of Turkey.

Keywords: Tax, Flat Tax, Turkey

MÜKELLEFLER OLMAK YA DA OLMAMAK; KAYITDIŞI EKONOMİ VE VERGİ KAYIPLARI

TO BE TAXPAYERS OR NOT; INFORMAL ECONOMY AND TAX LOSS

Yrd. Doç. Dr. Hayriye IŞIK

Namık Kemal Üniversitesi, hayriyeden@gmail.com

Kayıt dışı ekonomi son yıllarda çok tartışılan ve üzerinde önemle durulan mali bir problem olarak görülmektedir. Kayıt dışı ekonominin boyutunun büyümesi, bir ekonominin önemli ekonomik göstergelerinden olan ve kamunun iç dengesini gösteren kamu açıkları ve buna bağlı olarak ortaya çıkan kamu kesimi borçlanma gereğinin artış eğilimi ile birleştiğinde, ekonomik ve mali yapı üzerinde olumsuz etkileri giderek artmaktadır. Kamu kesimi borçlanma gereğindeki bu artış eğiliminin, diğer bütün ekonomik göstergeler üzerinde yapısal bozulmalara neden olduğu şüphesizdir. Kamu gelirlerinin en büyük kaynağı olan vergi gelirlerinde meydana gelen azalma kamu maliyesi açısından sorunlara yol açarken, kayıt dışı faaliyetlerin yaygınlığı vergilemenin genellik ilkesini de ciddi biçimde zedelemektedir. Ayrıca, vergi yükünün adil dağılımını, vergi ahlakını ve vergi ödeme isteğini etkilemektedir. Nedenleri ve sonuçları itibariyle birçok sosyal bilim dalı açısından inceleme alanına giren kayıt dışı ekonomi bu çalışmada maliye bilimi açısından ele alınmıştır. Çalışmanın ana noktası, kayıt dışı ekonomi ile ilgili genel bilgileri vermek ve ortaya çıkan vergi kayıplarının boyutunu ortaya koymak ve bu yolla kamu kesimi açıklarını besleyen bir faktör olup olmadığı noktasına açıklık getirmektir.

Anahtar Kelimeler: Kayıt Dışı Ekonomi, Vergi, Vergi Kaybı

The informal economy is seen as a financial problem that has been discussed and emphasized in recent years. This is partly due to the fact that public deficits, which are important economic indicators of an economy and which are in the internal balance of the public sector, and the resulting public sector borrowing tendency to increase. There is no doubt that this upward trend in public sector borrowing is caused by structural deterioration on all other economic indicators. While the prevalence of informal activities seriously damages the generality principle of taxation on the one hand, it also affects the fair distribution of tax burden, tax morality and the willingness to pay taxes. The main point of this study is to give general information about the informal economy and to reveal the dimension of the tax losses that arise.

Keywords: Informal Economy, Tax, Tax Loss

İBN ZERKÛN (ö.586/1190)

Yrd. Doç.Dr. Hikmetullah ERTAŞ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, hiktas@hotmail.com

Pek çok alimi yetiştiren Endülüs topraklarında doğan İbn Zerkûn aslen Endülüs'ün Şizûne (Sidonia) şehrine yakın Şerişe (Jerez) lidir. Esas ismi Muhammed b. Said b. Ahmed b. Said b. Abdi'l-Ber b. Mücahid el-Ensârî el-İşbîlî olup 501/502 doğmuş olup İbn Zerkûn diye meşhur olmuştur. İbn Zerkûn, babası, Ebu Umrân b. Ebi Telîd, Ebu Muhammed el-Vehîdî, Ebu Muhammed Abdulmecid b. Abdûn el-Fehrî (ö. 529), Ebu Bekir b. Kabtûrane, Ebu'l-Fadl b. İyâd b. Musa (ö. 544), Ebu Abdullah Ahmed b. Muhammed el-Havlânî/Hulânî, Ebu Muhammed b. Abdurrahman b. 'Atâb (ö. 531), Ebu Abdullah b. Hâc Muhammed b. İbrahim el-Cüzâmî el-Gırnâtî eş-Şehîd (ö.540), Ebu Mervân el-Bâcî, Ebu'l-Hasan Şureyh b. Muhammed, Ebu Abdullah b. Şibrîn (Ebu'l-Velîd el-Bâcî'nin rivayetlerini aldı), Ebu'l Kasım Halef b. Yusuf b. Fertût el-Ebreş en-Nahvî (ö.532), Ebu İmrân Musa b. Ebi Telîd, Ebu'l-Abbas Ahmed b. Abdurrahman b. Muhammed b. Saker el-Ensârî(ö.569), Ebu Abdullah Muhammed b. Fettûh b. Velîd el-Ensârî (ö. 568) gibi döneminin en önemli hocalardan okuyarak onlardan icazet almıştır. İlmi tekâmülünden sonra bir müddet kadılık görevinde bulunan İbn Zerkûn döneminin en önemli Muhaddis ve fakihlerindedir. Ebû Süleyman b. Havti'l-lah, Ahmed b. Rûmiyye en-Nebâtî, İbn Halfûn gibi meşhur alimleri yetiştirmiştir.

İşte burada biz, Endülüslü meşhur alim İbn Zerkûn'u hadisçiliği başta olmak üzere ilimi şahsiyetini ortaya koymaya çalışacağız. Özellikle Zerkûn'un rivayet isnadını örnekler üzerinde çözümleyerek hadisin Endülüste serüvenine katkı sunmak istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: İbn Zerkûn, Endülüs, Hadis

RÂVÎ BİYOGRAFİLERİNE DAİR ENDÜLÜS KAYNAKLARI

Yrd. Doç.Dr. Hikmetullah ERTAŞ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, hiktas@hotmail.com

Hiz. Osman döneminden (27/648)) itibaren Endülüs'e yönelen Müslümanlar, Târik bin Ziyâd (92/711 de Cebel-i Tarık Boğazını geçmesi) ile Musa bin Nusayr'ın (95/714) fütühâtları sonrasında Endülüs'te Emevî Devletine bağlı valilikler dönemi başladı. 140/758'de kurulan Endülüs Emevî Devleti yaklaşık üç asır sonra 11. Yüz yılda küçük şehir devletçiklerine dönüştü. Tervâifu'l-mulûk denilen bu yapılar XV. Yüz yılın ortalarına kadar hüküm sürdükten sonra siyâsî birliklerini kaybederek Hristyanların işgal ve katliamlarına maruz kaldılar. Sekiz asra yaklaşan bu süreçte Müslümanlar Endülüs'te Tefsir, Hadis, Fıkıh başta olmak üzere pek çok alanda ilmî faaliyetler gösterdi. İşte bu çalışmada Endülüs coğrafyasındaki Hadis İlimlerinden (ravilerin biyografilerine dair) İlmu'r-ricâl alanında kaleme alınmış eserler ele alınacaktır. Bu alandaki çalışmalar daha çok Târih, Tabâkât, Ahbâr, Mu'cem, Bernâmeç, Şüyûh, Ricâl adıyla yazılmıştır. Endülüs'ün Hicâz bölgesinden uzakta olması, XV. Asırdan itibaren Endülüs'teki İslam kültür varlığının tahrip edilmesi ve Endülüslü Müslümanların asimilasyonu gibi etkenler sebebiyle sözkonusu çalışmaların birçoğu günümüze ulaşamamıştır. Bu minval üzere, günümüze ulaşabilmiş/ ulaşamamış olmasına rağmen eş zamanlı yada daha sonra yazılan benzer çalışmaların atıfta bulunması ile kendilerinden haberdar olduğumuz eserler tanıtılmıştır. Mezkur eserler Endülüs dışında yazılan Ricâl eserleri ile (bildiri sınırlarını zorlamadan) mukayese edilmiştir. Netice olarak, Endülüs kaynaklarının, referansları kullanma sıklığı, içerik zenginliği, bilgileri değerlendirme ve sonuç oluşturma bakımından büyük bir öneme sahip olduğu kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Endülüs'te Hadis, Râvî, Ricâl

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN KİTAP OKUMA ALIŞKANLIKLARI VE OKUMAYA KARŞI TUTUMLARI

Doç.Dr. Hüseyin KOTAMAN

Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi huskotaman@hotmail.com

Öğretmenlik geniş bilgi birikimi ve sürekli gelişmeyi yenilenmeyi gerektiren bir alandır. Öğretmenlerin sürekli öğrenmeleri sadece kendilerini geliştirmek ve yetkinleştirmek açısından değil, öğrencilerine örnek olma sorumluluğunu yerine getirmek açısından da önemlidir. Yazının bulunmasından bu yana okumak, insanlar için en önemli eğitim ve gelişim kaynaklarından biri olmuştur. Kitap okumak kişinin kendini geliştirmek için kullanabileceği en ekonomik ve etkili yöntemlerden biridir. Öğretmenler de ülkenin gelişimi için en kritik görevi yerine getiren insanlar olarak, önce kendilerini geliştirme çabası içinde olmalıdırlar. Yapılan çalışmalar kitap okumanın öğretmenlerin mesleki yetkinliklerini arttırmalarına katkı sağladığı, kişisel gelişimin öğretmenleri psikolojik olarak daha sağlıklı, mutlu, mesleki olarak daha verimli kıldığını ortaya koymuştur. Bu nedenle öğretmenlerin okuma alışkanlıklarını belirlemek önemlidir. Çalışmanın amacı okul öncesi öğretmenlerin mesleki ve genel kitap okuma alışkanlıklarını ve kitap okumaya karşı tutumlarını belirlemektir. Araştırmaya 363 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Katılımcılara yaşamlarında toplam ne kadar kitap okudukları, kaç tane mesleki kitap okudukları sorulmuş ve kitap okumaya dair tutum ölçeri yanıtlamaları istenmiştir. Katılımcıların bildirimleri doğrultusunda en az kitap okuyanın 4 kitap okuduğu, en çok kitap okuyanın 1500 kitap okuduğu, ortalama olarak okul öncesi öğretmenlerin 237 kitap okudukları belirlenmiştir. En az mesleki kitap okuyanın 0 kitap, en fazla mesleki kitap okuyanın 700 kitap okuduğu ve ortalama olarak okul öncesi öğretmenlerin 43 mesleki kitap okudukları bulunmuştur. Regresyon analizi sonucunda kitap okumaya karşı daha olumlu tutumları olan okul öncesi öğretmenlerin daha çok kitap okudukları belirlenmiştir. Öğretmenlerin kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için öğretmenler arasındaki kitap toplantıları, kitap sunumları, okulları bünyesinde okuma saatleri gibi uygulamalar gerçekleştirilebilir. Böylece okumaya karşı gelişecek olumlu tutumun öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerine olanak sağlayacak okuma davranışının gerçekleşmesine katkıda bulunacağını düşünebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Kitap okuma, Okul öncesi öğretmenler, Kitaba karşı tutum

ÖĞRENCİLERİN GÜDÜLENME İÇİN TERCİHLERİ STUDENTS' CHOICE FOR MOTIVATION

Doç. Dr. Hüseyin KOTAMAN

Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi huskotaman@hotmail.com

Bu araştırmanın amacı ana sınıfına ve altıncı sınıfa devam eden öğrencilerin bir matematik etkinliğini başarı ile bitirdikten sonra hangi motivasyon yönelimi gösterdiklerini belirlemektir. Ana-babann eğitimi, ailenin gelir düzeyi, öğrencinin matematikteki başarısı, öğretmenin kullandığı güdüleme yöntemleri ve öğrencilerin yaşları gibi değişkenlerin öğrencilerin seçimine olan etkisi de incelenmiştir. Öğrencilere çözebilecekleri bir matematik sorusu verilmiştir. Öğrenci soruyu çözdükten sonra üç şık arasından birisini seçmesi istenmiştir: maddi ödül (çikolata resmi), toplumsal ödül (öğretmenin resmi) ve daha zor bir matematik etkinliği. Multinomial regresyon analizi çocukların güdülenme için tercih ettikleri yöntemi belirlemede sadece matematik başarısının bir etken olduğunu göstermiştir. Matematik başarısı yüksek olan çocuklar diğer arkadaşlarına oranla zor matematik etkinliğini çözmeye istediğini anlamlı olarak daha fazla sergilemişlerdir. Diğer yandan hiçbir değişken maddi ödül ve toplumsal ödül seçimini tek başına anlamlı şekilde etkilememiştir. Eğitimciler öğrencileri güdülemeye çalışırken onların özelliklerini göz önünde bulundurmalıdırlar. Pek çok çalışma akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin zorluklarla karşılaşmaya daha istekli olduklarını göstermektedir. Başarılı öğrenciler daha zorluklarla karşılaşmayı kendilerini geliştirmek için bir olanak olarak görürken, konu ile ilgili başarısından emin olmayan öğrenciler zorluklarla yüzleşmekten kaçınabilmektedirler. Bu nedenle öğrencilere başarı olanakları sağlamak, onların başarılarını adım adım değerlendirmek ve kendi içlerindeki gelişimlerine odaklanmak öğrencilerin zorluklarla mücadele etmesine katkıda bulunabileceği öne sürülebilir. Öğretmenler eğitim sırasında bu gerçekleri göz önünde bulundurlarsa daha verimli bir eğitim gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Güdülenme, Ödül seçimi, Anaokulu, Altıncı sınıf öğrencileri

NOT: Bu çalışma devam etmekte olan daha büyük bir çalışmanın parçasıdır.

The purpose of this study was to examine kindergarteners' and sixth graders' motivational choice after successfully completing a mathematical task. Beside age, impact of other factors such as mother, father education, family income, mathematic achievement, teachers' use of motivational strategies was also examined. Relatively easy mathematical question presented to children. After the successful completion of a mathematical activity children were asked to make a choice among three choices: tangible reward (Picture of a chocolate), social reward (Picture of their teacher) and harder task (harder question). Multinomial regression analyses revealed mathematical achievement as an only variable that had significant impact on children's motivational choice. Children who were higher achiever on mathematic than their peers tended to choose harder question compared to their peers. On

the other hand, none of the variables had significant impact on choice of tangible and social reward tendencies. Educators should consider children's characteristics to motivate them. Many studies indicated that achievers tended to face challenges more than their peers. Therefore, it can be claimed that creating achievement opportunities for each child in the classroom would increase children's motivation for facing challenges tasks. Teachers should consider these facts while they are teaching.

Keywords: Motivation, Reward selection, Kindergarteners, Six graders

آل روهها

DİJİTAL TEDARİK ZİNCİRİ VE BULUT BİLİŞİM

Yrd.Doç.Dr. İbrahim AKBEN

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İİSBF, ibrahim.akben@hku.edu.tr

Öğr.Gör.İlker İbrahim AVŞAR

Gaziantep Üniversitesi, Doktora Öğrencisi, avsar@gantep.edu.tr

Günümüzde, üretilen malların veya hizmetlerin, kaynağından nihai kullanıcıya kadar olan süreç olarak bilinen tedarik zinciri, teknolojik gelişmelerin doğal bir sonucu olarak dijitalleşerek farklı bir boyut kazanmıştır. Bunlardan biri de bulut bilişimdir, bilgisayarlar ve diğer dijital cihazlarla kullanılabilen ve kullanıcılar arasında paylaşım sağlayan internet tabanlı bilişim hizmetidir. Bu çalışmada, dijital tedarik zinciri, bulut bilişim ve teknolojisi ve tedarik zincirinde bulut bilişim uygulamaları ele alınmıştır. Bu bağlamda bulut bilişim, bulut bilişimin dağıtım ve servis modelleri, bulut bilişimin temel özellikleri hakkında bilgiler verilmesinin yanında tedarik zincirinde bulut bilişime geçiş sürecindeki güvenlik, uyumluluk gibi temel kaygılar incelenmiştir. Bu kaygıların tedarik zinciri uygulamalarında bulut bilişime geçiş sürecine olası etkileri ve bu olumsuzlukların giderilmesine yönelik yapılması gerekenler ortaya konmuştur. Sonuç olarak tedarik zinciri uygulamalarının bulut bilişime geçiş sürecinin başarı ile gerçekleştirilmesinin işletmeler açısından bazı avantajlar sağlayacağı vurgulanmış, işletmelerin sahip oldukları kaygıların yapılacak bazı çalışmalar ile giderilmesi konusuna dikkat çekilmiş ve bu kaygıları yok etmeye yönelik yaklaşımlar ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tedarik zinciri, Dijital tedarik zinciri, Bulut bilişim

FİRMALARIN TEKNOLOJİK YENİLİK DAVRANIŞI EDİNİMİNDE TEKNOLOJİ POLİTİKALARININ ÖNEMİ

Arş. Gör. İbrahim Onur KOÇAŞLI

Marmara Üniversitesi, onur_kocasli@hotmail.com

Günümüzde sanayi politikalarının alt bileşeni olan teknoloji politikaları, ülke gerçek ve tüzel kişilerini uluslararası rekabet koşullarına hazırlayan, teknolojiyi özümseyen ve yeniden üreten, içinde bulunulan teknoloji çağına ayak uydurabilen bir bilgi toplumu olmayı hedefleyen, üniversite-sanayi işbirliğini sağlayarak katma değer üretimini arttırmayı amaçlayan kural ve ilkeler bütünüdür. Normal şartlar altında ilgili kural ve ilkeler uygulandığında, bireylerin, firmaların; dolayısıyla da ülkenin; yenilikçi bir davranış edineceği beklenmektedir. Ancak uygulamadaki sıkıntılar, politikaları sonuçlarını doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebilmektedir. İşte tam da bu noktada yenilikçi davranış ediniminde teknoloji politikalarının önemi ortaya çıkmaktadır. Bu politikaların önemini kavrayan ülkelerin küresel ölçekte rekabetçi bir yapıya sahip oldukları görülmektedir. Çalışmada, bilim ve teknoloji politikalarının ülkelerin ve firmaların yenilikçi davranış edinimindeki etkilerini incelemek ve bu etkilerin ulusal ve küresel endekslere yansımalarını, Türkiye özelinde incelemek amaçlanmıştır. Dünya’da ülkelerin teknolojik yetenek düzeylerini gösteren ArCo Teknoloji Endeksi, Küresel Yenilik Endeksi ve Teknoloji Başarı Endeksinde kendi liglerinde seçilmiş ülkelerin performansları ortaya konmuştur. Türkiye’ nin mevcut teknolojik yetenek seviyesi, temel göstergeler vasıtasıyla ortaya konarak kendi ligindeki diğer ülkelerle karşılaştırma yapılmıştır. Çalışmada, Türkiye’nin kendi liginden seçilmiş ülkeler arasında gelişme göstermesine rağmen teknolojik yetenek seviyesi alt endekslerindeki performansında teknoloji politikalarının yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye ‘ de uygulanan ve uygulanacak olan bilim ve teknoloji politikalarının yapısına yönelik çıkarsamalarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik Yetenek, ArCo Teknoloji Endeksi, Teknolojik Yenilik

1923 İZMİR İKTİSAT KONGRESİNDE ALINAN KARARLARIN DÖNEMİN İKTİSAT POLİTİKALARINA ETKİLERİ

THE EFFECTS OF THE DECISIONS TAKEN AT THE IZMIR ECONOMY CONGRESS ON THE ECONOMIC POLICIES OF THE PERIOD

Arş. Gör. İbrahim Onur KOÇAŞLI
Marmara Üniversitesi, onur.kocasli@hotmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti' nin son dönemdeki iktisadi fotoğrafına baktığımızda, dünya ekonomisi içinde hammadde ihracatçısı, sinai ürün ithalatçısı ve dış borçlanmalar dolayısıyla Duyun-i Umumiye idaresi ile sürekli imtiyazların verilmiş olduğu bir iktisadi yapı görmekteyiz. Ülkenin iktisadi durumunun genel anlamda dışa bağımlı olduğunu, aynı zamanda savaşlar ve bağımsızlık mücadelesi ile üretimin de zayıf durumda olduğunu gözlemlemek mümkündür. Cumhuriyetin ilan edilmesinden önce toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde temel olarak iktisadi bağımsızlığın kazanılması anlayışı, o günden sonra uygulanacak iktisat ve kalkınma politikaların ana çerçevesini çizen bir dönem planlaması olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlayışla İzmir İktisat Kongresi Kararları bir kalkınma planı olarak planlama perspektifinden ele alınmaya değerdir. Çalışma, İzmir İktisat Kongresi kararlarını, cumhuriyet dönemi planlama deneyimlerinden biri olarak ele aldığından önem arz etmektedir. Bu çalışma, 1923 İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararların dönemin iktisat politikalarına etkilerini konu almaktadır. Çalışmada, 1923 İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararların dönemin iktisat politikalarına etkisini tespit etmek ve dönemin sonlarında uygulama sonuçlarının Kongre'de alınan kararlarla ilişkili olup olmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu kapsamda İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlarla uygulanan iktisat politikaları nasıl değişikliğe uğramıştır? Bu değişiklikler sonucunda ulaşılmak istenen hedeflere dönem sonunda ulaşılabilmiş midir? Kapsamlı bir literatür taramasının temel araştırma yöntemini oluşturduğu çalışmanın yanıt aradığı temel sorular bu sorular olmuştur. Literatür taramasının yanı sıra politika uygulama sonuçlarının izlenmesi için dönem için oluşturulmuş istatistiki verilerden faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İzmir İktisat Kongresi, İktisat Politikası, İktisadi Planlama

ABSTRACT

When we look at the recent economic photo of the Ottoman Empire, we see an economic structure raw material exporters, industrial importers in the world and foreign borrowers have been given permanent privileges with the administration of Duyun-i Umumiye. It is possible to observe that the economic situation of the country is generally outsourced, and at the same time, it has weak production state because of the wars and the struggle for independence. The conception of the acquisition of economic independence as a basis in the Izmir Economy Congress, which was gathered before the declaration of the Republic, emerges as a period planning that draws the main frame of economic and development policies to be implemented after that day. With this understanding, the decisions of the İzmir Economy Congress are worth considering from a planning perspective as a development plan. The study is important because it considers the decisions of the Izmir Economy Congress as one of the republican planning experiences. This study deals with the effects of the decisions taken at the 1923 İzmir Economics Congress on the economic policies of the period. In the study, it was aimed to determine the effects of the decisions taken at the 1923 İzmir Economy Congress on the economic policies of the

period and to determine whether the results of the conclusions were related to the decisions taken in the Congress at the end of the period. Within this scope, how did the economic policies applied with the decisions taken in İzmir Economics Congress changed? As a result of these changes, are the targets to be achieved reached at the end of the term? These are the basic questions that the study of a comprehensive literature survey is the main research method. In order to monitor the results of the policy implementation as well as the literature review, statistical data prepared for the period were used.

Keywords: İzmir Economy Congress, Economic Policies, Economic Planning

آل روها

CAMİ TASARIMINDA PLANİMETRİK KURGUNUN YENİDEN TARTIŞILMASI: İSKELE CAMİ TASARIMI

DISCUSSION OF PLANIMETRIC FICTION IN MOSQUE DESIGN:

SCAFFOLD MOSQUE DESIGN

Öğr. Gör. Dr. İbrahim TÜRKERİ

Gebze Teknik Üniversitesi, iturkeri@gtu.edu.tr

İslam tapınma mekânlarının tarihsel süreç içerisindeki gelişimi incelendiğinde; namaz ibadetinin doğası nedeniyle mekânın kible yönünde olması gerektiği ve en ön safta ibadet etmenin daha sevap olduğu inancından ötürü erken dönem İslam mescitlerinin, enine dikdörtgen bir planimetri ile kurgulandığı gözlemlenmektedir. Mescid-i Nebevi'den Selçuklu'nun son dönemine kadar bu kurgu devamlılık göstermektedir. Osmanlı'nın erken döneminde inşa edilen Bursa Ulu Cami örneğinde de bu planimetrik kurgunun devam ettirildiği görülmektedir. Karahanlılar döneminde mimari bir eleman olarak öne çıkan kubbenin kullanıldığı camiler, Mimar Sinan'ın geliştirdiği merkezi planlı büyük camilerin temelini oluşturmuştur. Bu oluşum Osmanlı döneminde üretilen İslam tapınma mekânlarının omurgasında devam ettirilmiştir. Günümüzde Osmanlı Dönemi camilerinin planimetrik kurgularına dayalı tasarım anlayışı sürdürülmektedir. İstisnai tasarımlar dışında kentlerin fiziki çevresi, merkezi planlı ve kubbeli camilerle donatılmaktadır. İslam tapınma mekânının litürjik öge yorumları, baştan kabul edilmiş bu plan kurgusunun etkisiyle yorumlanmakta ve bu durum tapınma mekânı kurgusunda yeni fikirlerin oluşumunu sınırlandırmaktadır. Türkiye mimarlık ortamında İslam tapınma mekânı denilince, kendisini var eden tüm ontolojik unsurlarıyla “cami” karşımıza çıkmaktadır. Çalışma kapsamında Türkiye'deki cami üzerine oluşmuş değer yargılarını aşmaya çalışan fikirlerin reddedilmesi sebebiyle, mimarlığın yeniden üretim süreçlerinin önünde ciddi bir mesele olan “cami sorunsalına” temas edilmekte ve bu bağlamda değerlendirilmesi düşünülen “İskele Cami Tasarımı” paylaşılmaktadır. Geliştirilen bu tasarım, litürjik, mekânsal ve strüktürel öge yorumu ile cami sorunsalına yeni bir alan açmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Cami, Cami Sorunsalı, Planimetrik Kurgu

When the development of Islamic worship places in the historical process is examined, it is observed that early Islamic masjids were constructed with a transverse rectangular planimetry because of the nature of prayer worship and the belief that the place should be in the direction of the kibble and that worshipping in the front is more worthy of worship. From Mescid-i Nebevi until the last period of the Seljuks, this fiction continues. It is seen that this planimetric construction continued in the example of Bursa Ulu Mosque built during the early period of the Ottoman Empire. The domes that used to be the architectural elements of the Karakhanids period were the bases of the central planed glazes developed by Sinan. This formation was continued in the backbone of the Islamic worship places produced in the

Ottoman period. Today, the understanding of design based on the planimetric constructions of the Ottoman Period mosques continues. Besides the exceptional designs, the physical surroundings of the cities are equipped with central planed and domed glass. The liturgical interpretations of the Islamic worship place are interpreted by the influence of this original plan, and this limits the formation of new ideas in the worship of the worship place. In the context of the Islamic worship place in the Turkish architectural environment, "mosque" comes out with all the ontological elements that create it. In the scope of the study, "mosque problem", which is a serious issue before the reconstruction processes of architecture, is being touched upon as rejecting the ideas trying to overcome the value judgments formed on the mosque in Turkey and "Scaffold Mosque Design" which is considered to be evaluated in this context is shared. This design is aimed to open a new space for the mosque problem with the interpretation of liturgical, spatial and structural elements.

Keywords: Mosque, Mosquito Problem, Planimetric Fiction

آل روهها

ENTEGRASYONDAN ASİMİLASYONA ALMANYA'DA 2. VE 3. KUŞAK TÜRK GENÇLERİNİN KÜLTÜREL DÖNÜŞÜMÜ

Yrd. Doç Dr. İlhan KARACA

Bayburt Üniversitesi, ilhankaraca@bayburt.edu.tr

Çalışmada göç şartları ve Alman entegrasyon politikaları koşulları altında Türkiye kökenli 2. Ve 3. Kuşak gençlerin kültürel değişimi araştırılmıştır. Çalışmanın önemli bir sonucu olarak gelinen ülke kültürüne göre bir farklılaşmanın meydana geldiği ve değişimin dil kaybı ve nesiller üzerinden gerçekleştiği görülmüştür. İkinci nesli temsil eden grup, kökleri gelinen ülkeye dayanan belirli bir dil ve kültür anlayışına bağlı kalarak her iki dili ve kültürü muhafaza etme eğilimindedir. Bu eğilim aynı zamanda küresel anlamda artış gösteren bir göç türü olan Transmigration (çift yönlü göç) için örnek teşkil etmektedir. 2. Kuşak Türk gençleri yerel kontekste (Almanya) bağlı oldukları gibi, uluslararası bağlarını da korumaktadır. Onların uyum süreçlerinde, yerel olan sadece bir parçayı oluşturmaktadır. Üçüncü kuşağı temsil eden diğer grup ise, farklı bağlamlardan oluşturdukları karma bir kültür anlayışını benimsemektedir. Bu grup Alman diliyle ve Almanya'ya dönük bir kimliği vermek istemektedir. Sonuç itibariyle ulusal bağlamın Almanya'daki Türklerin uyumları üzerinde en belirleyici etken olduğu görülmektedir. Dolayısıyla Almanya'da entegrasyon başlığı altında toplanan bir iktidar biçimi, yeni kuşakları belli bir dil ve mantık çerçevesine itmektedir. Entegrasyonun sadece Almancayla ve Almanya koşullarına bağlılıkla mümkün olabileceğini kati bir kural olarak iddia eden iktidar, bir önceki neslin benimsediği çift yönlü göç (Transmigration) türünün de güç kaybetmesine neden olmaktadır. Nitekim üçüncü nesli temsil eden grubu çift yönlü göçmen olarak tanımlayabileceğimiz hiç bir bulgu bulunmamaktadır. Onlar farklı bir aidiyet ve kimlik anlayışıyla ulusal bağlamı tercih etmiş bulunmaktadırlar. Bu durum asimilasyon konseptiyle uyumludur.

Anahtar Kelimeler: Entegrasyon, Asimilasyon, Türk Gençleri, Kültürel Dönüşüm

BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK HABERLERİNİ TAKİP ETME DURUMLARI

Öğr. Gör. İlkay YILDIZ

Bingöl Üniversitesi, ilkayyildiz@bingol.edu.tr

Öğr. Gör. Esra GÜR

Bingöl Üniversitesi, egur@bingol.edu.tr

Yazılı basın aracılığıyla üretilen haber, toplumun yaşanan gelişmelerle ilgili olarak bilgi edinmesinde etki gücü yüksek bir enformasyon türüdür. Bu bağlamda sağlıkla ilgili bir görüşün, bilginin toplum tarafından algılanmasında da üretilen haberlerin etki gücü ve işlevleri de önem kazanmaktadır. Basının kimlerin elinde olduğu ve nasıl kullanıldığı da çok önemlidir. Ticari boyutu milyar dolarlarla ölçülen sağlık sektöründe meslek örgütleri, sağlık çalışanları, kamu, özel sektör, Sağlık Bakanlığı ve basın arasındaki iletişimin doğru kurulabilmesi, toplum yararı açısından var olan sorunların çözülebilmesinde anahtar-kilit ilişkisini oluşturmaktadır. Sağlık muhabirinin iyi haber yapma kaygısının yanında, yapılan haberden insanların nasıl etkileneceği kaygısını da taşıması gerekmektedir. Bu noktada, basın, toplumun doğru haber alma hakkını korurken basın ahlak ilkelerine, Eğitim ve Sağlık Muhabirleri Derneğinin etik kurallarına ve Türkiye Gazetecilik Hak ve Sorumluluk Bildirgesi'nde yer alan habercilik konularına da duyarlı olmalıdır. Böylelikle gazeteciler ve sağlıkla ilgili meslek üyelerinin işbirliğiyle daha doğru, daha aydınlatıcı ve kamu yararı gözetilen haberler yayımlamak mümkün olabilecektir. Çalışmanın evrenini, 2013-2014 eğitim öğretim yılında, Bitlis Eren Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise, aynı üniversitenin Sağlık Yüksekokulu'nda Hemşirelik Bölümü'nü okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Hemşirelik Bölümü'nü okuyan öğrencilerinin seçilmesinin nedeni, ileride sağlık alanında çalışacak olmalarından kaynaklanmaktadır. Hemşirelerin sağlık haberlerine duyarlı olmaları, haberlerden edindikleri bilgileri günlük hayatlarında uygulayıp uygulamadıkları onların hastalarına bakış açılarını da etkileyecektir. Çalışmanın temel verilerini oluşturan Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin görüşleri anketle ortaya konulmuştur. Soruların hazırlanmasında sağlıkla ilgili haberler ele alınmış, burada ortaya çıkan aksaklıklar belirlenmiş ve soru haline getirilmiştir. Ayrıca daha önce yapılan sağlıkla ilgili çalışmalar incelenmiştir. Anket formunun geçerliliği ve güvenilirliği de test edildikten sonra toplam 270 öğrenciye uygulanmıştır. Anket sonucunda öğrencilerin, yayınlanan sağlık haberlerine yönelik olarak, sağlık alanında verilen haberlerin doğruluğu, tarafsızlığı, bilgilendirme faaliyetleri gibi konuları ne kadar takip ettikleri, sağlık haberlerinin meslekleri üzerinde nasıl etkiler bıraktığı ve sağlık haberlerini takip etmelerinin gelecekte için ne kadar önemli olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bulgularda öğrencilerin sağlık haberciliğinde en çok "internet"te yer alan haber ve görüntüleri takip ettikleri ortaya çıkmıştır. Bunu televizyon ve gazete takip etmektedir. Üniversite öğrencilerinin internete kolay ulaşabilir olması, cep telefonlarında internetin olması ve artık bilgisayar kullanımı gibi

bir sorun yaşamamaları interneti en çok kullandıkları iletişim aracı haline getirmiştir. Televizyon ise kolay erişilebilir iletişim aracı olması nedeniyle her kesimden ailenin evinde bulunmaktadır ve her öğrenci hayatında mutlaka televizyonu izlemektedir. Ayrıca televizyon hem işitsel hem görsel yayın yapması nedeniyle önemini arttırmış ve bu nedenle ikinci sıraya taşınmıştır. Öğrencilerin sağlık haberleri konusunda en çok güvendikleri kaynakların yine “saat başı bildirim yapan haber odaklı kanallar”ın oluşturduğu görülmektedir. En güvenilmeyen kaynak ise sosyal ağlarda paylaşılan haber özetleri ve başlıkların olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sağlık haberlerini en çok internetten takip ettikleri sonucunu ele alırsak eğer, öğrencilerin internetteki haberleri sadece okuduklarını ve bu kaynağa güvenmediklerini de söyleyebiliriz. Öğrencilerin sağlık haberlerinde aradıkları temel niteliğin haber ve bilgi verme olduğu ortaya çıkmıştır. Çoğunluk için bu nitelik ilk sırada yer almış olsa da bunu “eğitim” takip etmiştir. “Denetim ve Eleştiri” ve “Kültürel ve Sosyal Değerlerin Korunmasına Yönelik Çalışmalar ” ise aranılan özellikler arasında en son sıralarda yer almıştır. Öğrencilerin çoğu sağlık haberlerini okuduklarını ve nadiren yorum yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu sağlık haberlerini takip etmelerinin gelecekleri için önemli bulmuşlardır. Ayrıca araştırmamız sonucunda sağlık haberciliğinde sorunun en çok sözlü ve sözsüz iletişimden kaynaklandığı ortaya çıkmıştır. Yanlış bilgi kullanmak ise sorunun ikinci kaynağı olarak belirlenmiştir. Sorunun en çok sözlü ve sözsüz iletişimden kaynaklanmasının nedeni yapılan haber dilinin anlaşılması, her insanın anlaya bilirlik düzeyinin farklı olması ve özellikle doğu bölgelerindeki konuşulan dilin farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Elde edilen sonuçlarla bazı önerilerde bulunmak da mümkündür. Medya organizasyonlarında çalışan muhabirler sağlık haberciliği konusunda kendilerini daha fazla geliştirmelidir. Muhabirler, yayınlacakları haberleri herkesin anlayacağı bir dille yazmalıdır, teknik kelimelere fazla yer vermemelidir. Muhabirler, sağlık alanında yeni, gelişen, büyüyen, teknolojik ve pratik bilgileri aktarmakla kalmamalı, sağlıklı yaşamayı anlatacak yazılarda yazmalıdır. Muhabirler ayrıca daha sağlıklı yaşama yönlendirecek projelere destek vermeli ve bu konuda kamuoyu oluşturmalıdır. Bu çalışmada ortaya çıkan bulgular, öğrencilerin sağlıkla ilgili haberlerden edindiği bilgi düzeyinin ortaya çıkartılması açısından önem taşımaktadır. Çalışma, basındaki sağlık haberlerinin öğrencilerin üzerinde oluşturduğu olumlu ve olumsuz yanların belirlenmesi ve elde edilen sonuçların bundan sonraki oluşturulacak çalışmalara yol gösterecek nitelikte olması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Bitlis Eren Üniversitesi, Sağlık haberciliği, Sağlık muhabirliği, Hemşirelik Bölümü Öğrencileri

AR-GE FAALİYETLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ VE TEŞVİKLERİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Esra GÜR

Bingöl Üniversitesi, egur@bingol.edu.tr

Öğr. Gör. İlkay YILDIZ

Bingöl Üniversitesi, ilkayyildiz@bingol.edu.tr

Küreselleşme süreci ile artan ve ağırlaşan rekabet ortamında, ülkelerin pazar paylarını koruyup arttırabilmeleri ve sahip oldukları üretim kapasitelerini etkin bir şekilde kullanabilmeleri için yenilikçi fikirlere duyulan ihtiyaç daha da artmıştır. Günümüzün küreselleşen ve bilgi toplumu haline gelen dünyasında ülkeler, rekabet edebilirlik düzeylerini arttırmak için birçok çalışma yapmaktadır. Özellikle, Türkiye’de 2023 hedefleri çerçevesinde Ar-Ge harcamalarının milli gelire oranının %3’ ün üzerine yükseltilmesi bütçeden Ar-Ge faaliyetleri için daha fazla mali kaynak ayrılması anlamına gelmektedir. Ülkemizin ileri teknolojiye sahip ve bu teknolojileri üreten bir ülke düzeyine gelebilmesi, uzun vadede getirisi yüksek fakat pahalı bir uğraş olan araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin başarısına bağlıdır. Ülkemiz gibi kaynakları sınırlı ülkelerde, kaynakların etkin ve doğru kullanılması gerekmektedir. Rekabet gücünün korunması ve geliştirilmesi, işletmelerin Ar-Ge konusunun önemini kavramasına ve düzenleyici kuruluşların işletmeleri Ar-Ge faaliyetlerine gereken özeni göstermeleri için yeterince desteklemesine bağlıdır. Bu kapsamda, ekonominin bilgi ve teknolojik alt yapısını güçlendirmek, girişimciliği özendirme ve işletmeleri yatırıma ve üretime odaklamak amacıyla işletmelerin Ar-Ge harcamalarını doğrudan ve dolaylı desteklemeye yönelik bazı teşvik, indirim ve destekler düzenlenmiştir. Türkiye’de ilk teşvik mevzuatı 1913 yılında çıkarılan Teşviki Sanayi Kanunudur. Teşviki sanayi Kanunu sanayi sektörünün ağırlıklı olarak yer verildiği bir mevzuattır. Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu ve sirküler ile her ne kadar Ar-Ge faaliyetlerine yönelik teşviklere yer verilse de direk bilim ve teknolojiye yönelik düzenlenen bir yasa 2001 yılına kadar oluşturulmamıştır. Doğrudan Teknoloji ve Ar-Ge ile ilgili düzenleme 2001 yılında yürürlüğe giren 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanunu ile başlamış ve 5746 sayılı Ar-Ge kanunu bunu takip etmiştir. Bu durum teşviklerin yeterince etkin olup olmadığını değerlendirmeye yönelik analizlerde ciddi sorunlar yaratan veri yetersizliğinin temel nedenini oluşturmaktadır. Türkiye’de Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin verileri ise Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 1993 yılından bu yana sistemli olarak derlenmektedir. Araştırma- Geliştirme kavramı Türk Dil Kurumu’nda; bir ürünün veya bir çalışmanın etkisini, verimliliğini, geliştirilmesini sağlamak için uzmanlarca yapılan ayrıntılı araştırma olarak tanımlanmaktadır. Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu’nda araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin tanımı yapılmamıştır. Ar-Ge faaliyetlerinin tanımı; 1 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği, 5746 sayılı “Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun”, 4691 sayılı ‘Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu’ ve 38 No’ lu Türkiye

Muhasebe Standardı'nda yapılmıştır. Ayrıca; 6676 sayılı kanun ile Ar-Ge mevzuatına tasarım faaliyetleri dahil edilerek kapsam genişletilmiştir. 1 Seri Nolu KVK Genel Tebliği'nde; Ar-Ge faaliyeti, bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek amacıyla yapılan düzenli çalışmaları ifade etmektedir. 5746 sayılı Kanun' da; Ar-Ge ve Tasarım faaliyeti; kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri ifade etmektedir. 4691 sayılı Kanun madde 3'de; Ar-Ge ve Tasarım faaliyeti, bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek amacı ile yapılan düzenli çalışmalar olarak tanımlanmıştır. TMS 38'de araştırma; yeni bir bilimsel ya da teknik bir bilgi ve anlayış kazanma amacıyla üstlenilen özgün ve planlı incelemedir. Geliştirme ise; ticari üretim ya da kullanıma başlamadan önce, yeni veya önemli ölçüde geliştirilmiş malzeme, aygıt, ürün, süreç, sistem ya da hizmetlerin üretim planı veya tasarımında araştırma sonuçları ya da diğer bilgilerin uygulanmasıdır. Çalışmada; öncelikle Ar-Ge indiriminin esasları ve harcamaların kapsamına değinilmiş, ardından konuyla ilgili olarak Kurumlar Vergisi Kanunu ve Gelir Vergisi Kanunları'ndaki düzenlemeler ele alınmıştır. Bu çalışmada, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin getirmiş olduğu teşvikler arasındaki temel farklılıklar karşılaştırmalı olarak analiz edilerek, Ar-Ge faaliyetleri açısından bu düzenlemelerin etkinliği değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ar-Ge, Teşvik, Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi

EDİGE DESTANI'NDAKİ İSLAM İNANÇ UNSURLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Yrd. Doç. Dr. İlyas ERPAY

Siirt Üniversitesi, ilyaserpay@siirt.edu.tr

Genel ifadeyle destanlar bir halkın ya da toplumun yaşamadığı ama olmak istediği veya olmasını istediği anlatılar ve yazılı malumatlardır. Dini inançların da halkın yaşamında oldukça önemli bir yere sahip olduğunu düşündüğümüzde, dini inanç ve öğretilerinin destanlarda ve destan kahramanlarında ortaya çıkması kaçınılmazdır. Edige Destanı Türklerin hakim olduğu coğrafyada milli bilinç ve ruhun oluşmasına ve uyanışında kültürel açıdan önemli katkılar sağlamakla birlikte, dini açıdan etkisi ele alındığında Türk- İslam anlayışının yaygınlaşmasında ayrı bir değer olduğu muhakkaktır. Edige Destanı'nda dini inanç ve simgelerin ziyadesiyle yer aldığı gibi, kahraman olarak Edige İslam dininin savunucusu olup, İslam'ın yayılmasında önemli bir yere sahiptir. Ancak Çarlık Rusya'sı ve devamı olan Sovyet dönemi politikaları gereği halkın milli ve dini duygularını öne çıkaracak bu tarz destanların ve diğer unsurların unutulması için her ne kadar çaba gösterilmişse de destan, bu dönemde varlığını sürdürmüş ve 1988 yılında derlenerek İlbaris Nadirov tarafından İdegey adıyla Kazan'da basılmıştır. Edige destanı sadece Tatarlar arasında değil, diğer Türk boylarının birçokları arasında da yaygın bir şekilde bilinmekte ve yayınlanmış değişik varyantları mevcuttur. Bu çalışmada, Rüstem Sulti'nin hazırlamış olduğu ve Türksoy yayınları tarafından basılan Kazan varyantı Edige destanındaki İslami inanç unsurları irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Destan, Edige, İnanç, İslam, Türk-İslam Anlayışı

ҚАЗАҚСТАНДА ДІНИ БІЛІМ БЕРУ ЖӘНЕ ТАРИХЫН ОҚЫТУДЫ ЖЕТІЛДІРУ ӘДІС-ТІСІЛДЕРІ

Yrd. Doç. Dr. İlyas ERPAY

Siirt Üniversitesi, ilyaserpay@siirt.edu.tr

Мәселе ислам дініне қатысты болса, онда оның тарихи кезеңі, ортасы әлеуметтік-рухани, саяси-экономикалық, тұрмыстық-шаруашылық ерекшеліктері талданып, түсіндірілуі керек. Ол тарихи-әлеуметтік ортада орныққан діни-рухани, мәдени-тұрмыстық түзілімдік көрсеткіштері және ерекшеліктерімен ақиқаттан алшақ кетпеуі ләзім. Діни білім – азаматтардың діни танымы, көзқарасы, адами болмысы, рухани мәдени ұстанымы, өзара және қоғамға қарым-қатынасы әрекеттерін кісілік құлық, этика, мораль сондай-ақ мақсат-мұраты тұрғысынан үйлестіріп жүйелеуші фактор. Бүгінгі ахуалда Қазақстанда қалыптасқан діни ұстанымға сәйкесімді діни әдебиет, діни таспалар және интернет материалдарының халыққа, жастарға, дін ұстанушыларға теріс әсерінің алдын алып, оларды деструктивті ағымдардың жалған «діни» идеяларынан сақтандыру амалы діни ахуалды талдау, діни білім тарату бағыттарына қатысты екшеліп, бірізділікке түспесе мәселе одан ары ушыға түспек. Бұл мәселе ең әуелі діни білім беру ісімен реттелуі қажет және діни білім беру тарихи шындыққа негізделуі тиіс. Бұл мақалада Қазақстандағы діни білім беру мен оның тарихын оқытуды жетілдірудің жолдары мен әдіс-тәсілдері туралы зерттелген.

Кілт сөздері: Қазақстан, Дін, Діни білім, Діни білім беру тарихы

SURİYELİ EĞİTİMCİLERİN GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ

Arş. Gör. İrfan ARIKAN

Harran Üniversitesi, irfanarikan@harran.edu.tr

Arş. Gör. Yahya ŞAHİN

Harran Üniversitesi, yahyasahin44@gmail.com

Öğr. Gör. Mustafa Sami ÇETİN

Harran Üniversitesi, msetin@harran.edu.tr

Bu çalışmada 2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaş nedeniyle ülkelerini terk ederek ülkemize gelen Suriyelilerin geçici eğitim merkezlerinde karşılaştıkları sorunlar incelenmiştir. UNİCEF’in 2015 yılı Suriye raporuna göre, Suriye sınırları içerisinde yaklaşık 6,5 milyon insan yer değiştirirken, 4 milyon insan ise ülkesini terk etmek zorunda kalmıştır. Türkiye, açık kapı politikasıyla, yarısından fazlası çocuk olmak üzere 2,7 milyonu aşkın kişiyle dünyada en fazla sayıda Suriyeli mülteci barındıran ülke konumundadır. MEB’in son tahminlerine göre 330.000’den fazla Suriyeli ve diğer mülteci çocuklar Türkiye’nin çeşitli yerlerinde örgün eğitime devam etmektedir. Ancak eğitim sisteminin dışında kalan çocuk sayısının 500.000’den fazla olduğu tahmin edilmektedir. Bu çalışma, Türkiye’de geçici eğitim merkezlerinde görevli Suriyeli öğretmenlerin gözüyle eğitim sürecini değerlendirmeyi hedefleyen nitel bir çalışmadır. Bu araştırmanın çalışma grubu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Şanlıurfa il merkezinde MEB’e bağlı geçici eğitim merkezlerinde görev yapan sekiz Suriyeli öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcılar yargısal (amaçsal) örnekleme yöntemine göre seçilmiştir (Kumar, 2011, s. 220). Araştırmanın sonucunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Katılımcı görüşlerinden elde edilen sonuçlara göre Suriyeli öğretmenler özlük haklarının yeterli olmadığını düşünmektedirler. Maaşlarının temel ihtiyaçlarını bile karşılayacak düzeyde olmadığını bu yüzden ikinci bir iş arayışı içinde olduklarını ifade etmektedirler. Çalışmadan elde edilen diğer bir sonuç öğrencilerin okula erişim sorunudur. Öğretmenlere göre, bu sorunun temel sebeplerinden biri öğrencilerin maddi yetersizlikleridir. Bu sebeple bazı aileler çocuklarını okula göndermek yerine, erkek çocukları bir iş yerinde çalıştırmayı, kız çocuklarını ise erkenden evlendirmeyi düşünmektedirler. Psikolojik ihtiyaçlarla ilgili elde edilen bulgularda Suriyeli öğretmenler, kendilerinin ve öğrencilerin psiko-sosyal destek almaları gerektiğini ifade etmektedirler. Onlara göre savaştan ve içinde buldukları durumdan ötürü travmaya bağlı psikolojik sorunlar yaşanmaktadır. Ayrıca fiziksel ihtiyaçlar, ders araç gereç ve materyallerinin eksikliği de bu çalışmada vurgulanan sonuçlar arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Eğitimciler, Geçici Eğitim Merkezi, Sığınmacı, Suriye

AHMED-İ DÂ'Î DİVANI'NDA ESKİCİL ÖGELER

Yrd. Doç. Dr. İsmail GÜNEŞ

Aksaray Üniversitesi, ismailgunes@yahoo.com

Klasik Türk Edebiyatı, meydana getirilen pek çok eserle edebiyat ve dil araştırmacıları için zengin bir başvuru kaynağıdır. Osmanlı döneminin sosyal ve kültürel yaşamına dair veriler çok çeşitli alanlarda oluşturulmuş döneme ait metinlerin tespiti ve derinlemesine incelenmesi sayesinde gün yüzüne çıkarılabilmektedir. Bununla birlikte incelenecek konulardan biri de söz varlığı ve bazı gramer şekillerinde görülen eskicil ögelerin tespitidir. Fransızca kökenli arkaik sözcüğü ile eş anlamlı olarak kullanılan bu terim, Güncel Türkçe Sözlükte “Konuşulan ve yazılan dilde kullanımdan düşmüş olan eski söz veya deyim, ayrıca kullanıldığı çağdan daha eski çağdan kalma bir biçimin bir yapının kullanılmasıdır” şeklinde açıklanmıştır. Bu çalışmada, Eski Anadolu Türkçesi temsilcilerinden Ahmed-i Dai'nin Türkçe Divanı eskicil ögeler açısından incelenecektir. Eserde normalde meydana getirildiği dönemde yer almayan fakat Eski Türkçedeki gibi kullanılan yapısal ve sözlüksel biçimlerin tespiti üzerinde durulacaktır. Ahmed-i Dai Divanı, eskicil ögeler hususunda çokça veriye ulaşılabilecek önemli kaynaklardan biridir. Dai, 14. Yüzyılın sonlarında ve 15. Yüzyılın başlarında yaşamıştır. Klasik Türk Edebiyatının kurucu şairlerinden biri olarak kabul edilir. Aruzu başarıyla uygulayan, çoğunlukla din dışı konuları işleyen, geniş kültürüyle devrinde kabul görmüş bir şairdir. Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerini geniş ölçüde yansıtan ve zengin bir kelime hazinesine sahip Türkçe Divanında 27'si kaside olmak üzere 331 şiiri vardır. Bu çalışmada, Ahmed-i Dai Divanı'nda yer alan eskicil ekler ve kelimeler ele alınacak; eskicil yapılar, yer aldığı beyitler üzerinde gösterilip kullanım sahaları ve anlam özellikleri göz önünde bulundurularak açıklanacak.

Anahtar Kelimeler: Eskicil, Ahmed-i Dai Divanı, Eski Anadolu Türkçesi, Klasik Türk Edebiyatı, Söz varlığı

TÜKENMİŞLİK SENDROMUNUN KURUMSAL BAĞLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖĞRETMENLER VE AKADEMİSYENLER ARASINDA KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

Prof. Dr. Ferit KÜÇÜK

Harran Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, fkucuk@harran.edu.tr

Yrd.Doç.Dr. Kasım KAYA

Harran Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, kkaya@harran.edu.tr

Yrd.Doç.Dr. Baran ARSLAN

Harran Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, barslan@harran.edu.tr

Tükenmişlik sendromu, çalışma hayatını olumsuz yönde etkileyen bireysel ve kurumsal açıdan negatif etkilere sahip bir olgudur. Gelecek nesillerin sağlıklı bireyler olarak yetişmesi, öğretmenlerin hem fiziken hem de psikolojik olarak sağlıklı olmasına bağlıdır. Bu da ancak öğretmenlerin işlerini sevmeleri ve işe uyum göstermeleri ile mümkün olabilecektir. Günümüzde her meslek grubunda olduğu gibi öğretmenler de iş uyumunda sıkıntı çekmekte ve bunun sonucunda da tükenmişlik yaşamaktadırlar. Bu çalışmanın amacı eğitim sisteminin en önemli unsurlarından biri olan öğretmenlerin ve akademisyenlerin tükenmişlik düzeylerinin kurumsal bağlılıkları üstündeki etkisini karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Bir diğer amacı da öğretmenlerin ve akademisyenlerin tükenmişlik düzeylerinin ve kurumsal bağlılık düzeylerinin demografik faktörler bağlamında farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Bu amaçla hazırlanan anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Maslach ve Jackson (1981) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması ve geçerlilik-güvenilirlik çalışması Ergin (1992) tarafından yapılmış olan 22 maddelik Maslach Tükenmişlik Ölçeği (Maslach Burnout Inventory- MBI) yer almaktadır. İkinci bölümde, Meyer ve Allen (1984, 1997) tarafından geliştirilen 17 maddelik “Kurumsal Bağlılık Ölçeği” (Organizational Commitment Questionere: OCQ) yer almaktadır. Üçüncü bölümde ise, cinsiyet, medeni durum, yaş, ortalama gelir düzeyi, eğitim düzeyi, Şanlıurfa’da görev yaptığı yer gibi 6 demografik faktör yer almaktadır. Araştırma amacı doğrultusunda hazırlanan anket Şanlıurfa merkez ve ilçelerinde görev yapan 300 akademisyene ve 900 öğretmene olmak üzere 1200 kişiye gönüllülük esasına göre uygulandı. Araştırmanın uygulama kısmında regresyon analizi, frekans dağılımları, güvenilirlik analizi, faktör analizi, t-testi analizi ve anova testi analizi yapıldı. Yapılan analizler sonucunda öğretmen ve akademisyenlerin tükenmişlik düzeylerinin kurumsal bağlılık üzerinde etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin ve akademisyenlerin demografik faktörleri bağlamında tükenmişlik düzeylerinde ve kurumsal bağlılık düzeylerinde alt boyutlarda dahil olmak üzere farklılık olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik sendromu, Kurumsal bağlılık, Demografik faktörler

İŞ TATMİNİ VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Prof. Dr.Ferit KÜÇÜK

Harran Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, feritk@harran.edu.tr

Yrd.Doç.Dr.Kasım KAYA

Harran Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, kkaya@harran.edu.tr

Yrd.Doç.Dr.Baran ARSLAN

Harran Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, barslan@harran.edu.tr

Yoğun rekabetin yaşandığı global alanda, işletmelerin rekabet avantajı sağlayabilmeleri için örgütsel amaçlarını gerçekleştirebilecek, örgütün yapısına uyum sağlayabilecek nitelikli bireyleri tercih etmesi ve bu bireylerin örgütte kalmasını sağlaması gerekmektedir. İnsan yapısı gereği duyguları ile hareket eden bir varlıktır ve işletmelerin özünü de insanlar oluşturmaktadır. Bu noktadan hareketle iş hayatının temelinde insan olması nedeni ile çalışma hayatında duyguların soyutlanmasının mümkün olamayacağı sonucu ortaya çıkmaktadır. Böyle bir ortamda da duygulara çok daha fazla önem verilmesi gerektiği gerçeği ortaya çıkar. İşletme çalışanların yüksek duygusal zekaya sahip olması; örgüt içinde iletişim, işbirliği ve koordinasyonu arttırarak takım ruhunun gelişmesine, güven duygusunun artmasına, çalışma ortamının daha huzurlu olmasına katkı sağlamaktadır. Böylesine bir ortamda çalışanların iş tatminleri de artmaktadır. Her yönetici kuşkusuz tüm çalışanlarının örgütsel bağlılık düzeylerini arttırmak ister. Araştırmalar örgütsel bağlılığı yüksek çalışanların görevlerini yerine getirirken daha çok çaba sarf ettiklerini göstermektedir. Ayrıca örgütsel bağlılığı yüksek olan iş görenlerin örgütte daha uzun kaldıkları ve örgüt ile pozitif yönde ilişki geliştirdikleri görülmektedir. Eğitimli ve yüksek performanslı bireylerin uzun süre örgütte kalması verimlilik artışı sağlamaktadır. İş tatmini en genel tanımıyla bireyin işine ve işinin çeşitli boyutlarına yönelik duygu ve davranışlarının toplamıdır. Örgütsel bağlılık ise, bireyin örgüte bağlılığını sağlayan psikolojik durum olarak ifade edilmektedir. İş tatmini anlık bir şekilde gelişirken, örgütsel bağlılığın oluşumu zamana yayılmaktadır. Örgütsel bağlılık yavaş gelişip süreklilik gösteren bir olgu iken; iş tatmini çevresel faktörlerden etkilenerek değişkenlik gösteren bir olgudur. Literatürde yapılan çalışmaların genel olarak sonuçlarına bakıldığında iş tatmini yüksek olan iş görenlerin örgütsel bağlılıkları daha yüksek olmakta dolayısı ile örgütlerini daha çok sahiplenmektedirler. Örgütsel bağlılık ile iş tatmini arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Örgütsel bağlılığın alt boyutları (duygusal bağlılık, devamlılık bağlılığı ve normatif bağlılık) ile iş tatmini arasındaki ilişkiye bakıldığında tüm boyutların iş tatmini ile ilişkili olduğu ve en güçlü ilişkinin duygusal bağlılık boyutunda olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın amacı çalışanların iş tatmini düzeyleri ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişkiyi literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda kavramsal olarak ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: İş Tatmini, Örgütsel Bağlılık, Örgüt, Çalışan

KAMU TEŞVİKLERİNİN FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ: MARMARA BÖLGESİNDE BİR UYGULAMA

Doç. Dr. Rahmi YÜCEL

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yucel_r@ibu.edu.tr

Öğr. Gör. Kayhan AHMETOĞULLARI

Harran Üniversitesi, k.ahmet@harran.edu.tr

Piyasada sürdürülebilir ve ihracata dönük başarı sağlamak, karlılık ve büyümeyi makro ölçekte elde edip devam ettirebilmek adına, gerek Ar-Ge gerek ihracat gerekse yatırıma dönük kamu teşviklerinin katkıları göz ardı edilemez. Ekonomilerin sürdürülebilir büyümeleri için gerekli enstrümanlardan biride, fayda maliyet analizi tartışılrsa da, ülkelerin özel sektöre uyguladıkları teşvik politikalarıdır. Bu teşvikler, ar-ge vergi indirimleri, kurumlar vergisi istisnaları, vergi kredisi, vergi erteleme, faizsiz kredi, iş gücü maliyetlerine dönük destekler ve bunlar gibi farklı argümanlardan oluşmaktadır. Bu çalışmanın amacı, kamu teşviklerinin firma performansına etkisini ölçmektir. Bu doğrultuda araştırma örnekleme, Marmara Bölgesinde faaliyette bulunan işletme yöneticilerinden tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen katılımcılardan oluşmuştur. Verilerin analizi için, sırasıyla açıklayıcı faktör, doğrusal regresyon ve farklılıkları incelemeye dönük Anova ve diğer test ve analizlerden yararlanılmıştır. Faktör analizi ile, finansal ve finansal olmayan performans alt bileşenlerinin katılımcılar açısından geçerliliği doğrulanmıştır. Ayrıca, kamu teşviğinin firma performansını artırmada önemli bir etken olduğu gözlenmiştir. En nihayetinde, firmaların ihracat, sektör ve çalışan sayısı bakımından kamu teşviğine bakış açıları arasında farklılıklar teyit edilmiştir. Çalışan sayısı bakımından KOBİ'ler üzerinde kamu teşviğinin etkin olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Teşviği, Firma Performansı, Finansal ve Finansal Olmayan Performans

STRATEJİK ÖNCELİKLERİN MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİ KULLANIM DÜZEYİ VE FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ

Doç. Dr. Rahmi YÜCEL

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yucel_r@ibu.edu.tr

Öğr. Gör. Kayhan AHMETOĞULLARI

Harran Üniversitesi, k.ahmet@harran.edu.tr

Yönetim anlayışının gelenekselden moderne hatta postmodern yaklaşımlara yerini bıraktığı günümüz koşullarında, hızlı değişimler, rekabetin sınırlarının kalkması, müşterinin merkeze geçmesiyle stratejik yaklaşımlar önem kazanmıştır. Artık stratejik önceliklerin belirlenmesi ve bunlara uygun bilgi ihtiyacının karşılanması için muhasebe bilgi sisteminden yararlanarak performans çıktısına yansımaları olmazsa olmaz gerekliliklerdir. Stratejik bir yaklaşımla işletmenin amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, işletme ile çevresi arasındaki etkileşimi değerlendirerek bu amaçların hayata geçirilmesi, faaliyetlerin yeniden düzenlenmesi ve gerekli kaynakların uzun dönemde etkili dağıtılması için geçmişi ortaya koyan ve geleceği tahmin edip, karar alıcıların ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte bilgiye olan ihtiyaç her zamankinden daha önemli bir hale gelmiştir. Bu sebeple her dönemde bu bilginin temel kaynağı olan muhasebe bilgi sistemine olan ihtiyaç ve işletmeler için önemi de her zamankinden daha ehven bir hal almıştır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, Marmara bölgesinde yer alan üretim ve hizmet işletmelerin stratejik önceliklerinin muhasebe bilgi sistemi kullanım düzeyleri ve firma performansına etkisini gözlemektir. Bunun için, belirlenen evren ve evreni temsil yetisine haiz tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen örnekler üzerinden analizler yapılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda açıklayıcı faktör, doğrusal regresyon ve korelasyon analizleri SPSS yardımıyla yapılmıştır. Finansal ve finansal olmayan performansın yanı sıra ürüne ve hizmete dayalı stratejik öncelikler alt bileşenlerinde temel değişkenler toplanmıştır. Temel değişkenler açısından, stratejik önceliklerin muhasebe bilgi sistemi kullanım düzeyini ve firma performansını anlamlı ve pozitif yönde etkilediği teyit edilmiştir. Son olarak, muhasebe bilgi sisteminin kullanım düzeyinin de firma performansını ayrıca anlamlı ve pozitif yönde etkilediği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Öncelikler, Muhasebe Bilgi Sistemi, Firma Performansı

DİL PLANLAMASI EKSENİNDE MEDYA

Yrd.Doç.Dr. Kıyal KAMCHYBEKOVA ABDİRAİM

Dicle Üniversitesi, kkiyal@yahoo.com

Belli bir toplumun veya toplumların dil durumunu değiştirmek için yapılan tüm çabalar şeklinde tanımlanan dil planlaması, günümüz dünyasında en önemli disiplinler arası konulardan biridir. Bu konuda dil bilimin yanında iletişim, sosyoloji, hukuk ve uluslararası ilişkiler alanında çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmanın amacı dil planlaması ile medya arasındaki çok boyutlu ilişkileri incelemektir. Hızla ilerleyen teknolojik çağ ve küreselleşen dünya, her alanda olduğu gibi dil politikası alanında da medya ve siyasi otorite faktörünün önemini her geçen gün daha da arttırmaktadır. Dil politikası çerçevesinde yürütülen tüm faaliyet ve reformlar, siyasi otorite ve kamuoyu desteğiyle başarıya ulaşmaktadır. Dolayısıyla hedeflenen dil politikasının başarılı bir şekilde yürütülmesi için medya vazgeçilmez araçlardan biridir. Bu noktadan hareketle birinci bölümde dil planlama süreçleri ve türleri ile ilgili teorik bilgilere yer verilecektir. İkinci bölümde sağlıklı ve sürdürülebilir dil planlaması açısından medyanın rolü; kitle iletişim araçlarının, yazılı, görsel ve video materyallerinin etkileri ele alınacaktır. Ayrıca bu çalışma dil siyaseti alanındaki Türkçe kaynaklara da katkı sağlamak amacıyla da ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil Politikası, Dil Planlaması, Medya, Siyaset

KIRGIZ TÜRKÇESİNDE DOKUNMA DUYU FİİLLERİ VE ANLAMSAL ÖZELLİKLERİ

Yrd. Doç. Dr. Kıyal KAMCHYBEKOVA ABDİRAİM

Dicle Üniversitesi, kkiyal@yahoo.com

Çoğu anlambilim çalışmalarında sözcük ve sözdizimi ilişkilerinden söz edilirken, fiil anlamlarının çözümlenmesi ile ilgili istemlilik, süreç, olumsuzluk, durum ve hedef gibi kavramlara yer verilmiştir. Bu kavramları bazı araştırmacılar anlamsal değerler, bazıları da eylemin anlamsal türleri olarak ele almışlardır (Nasilov 1996; Levin 1993; Smith 1991; Pustejovsky 1995; Paduceva 2001). Bu çalışmada anlamsal özellikler kavramı tercih edilmiş ve fiiller olumsuzluk, hareketlilik, duygusallık, isteklilik, süreklilik, sonluluk, temaslılık gibi kriterlere göre değerlendirilmiştir. Deri dokularına basınç veya herhangi bir temas sonucu oluşan duyumlarla ilgili fiiller, dokunma fiillerince dile getirilmektedir. Kırgız Türkçesinde bu tür dokunma duyu fiillerinin çekirdek eylemi *karma-* “tutmak, dokunmak”, *tiy-* “değmek, dokunmak” fiilleridir. Kontrolü ve aktif olarak gerçekleşen *öp-* “öpmek”, *sıla-* “okşamak”, *stypala-* “el gezdirmek” gibi vb. şefkat içeren dokunma duyu fiilleri ve *ur-* “vurmak”, *sok-* “vurmak”, *mušta-* “yumruk atmak” *culmala-* “çekiştirmek” gibi şiddet içeren dokunma duyu fiilleri de vardır. Çalışmada çeşitli sözlüklerden tespit edilen dokunma duyu fiillerinin anlamsal özellikleri, temel dokunma duyu fiilleri, şefkat içeren dokunma duyu fiilleri, şiddet içeren dokunma duyu fiilleri olmak üzere üç grup altında değerlendirilmiştir. Deyimler sözlüklerinde yer alan anlamca kaynaşmış birleşik dokunma duyu fiilleri de tespit edilerek incelemeye alınmıştır ve bu fiiller algıyı daha etkili anlatmakla birlikte algılanan hareketliliği değişik anlamsal özellikleriyle ifade etmektedir. Örneğin, *ur-* “vurmak” fiilinin yerine *cıga koy-*, *kök ala kıl-*, *kök ala koydoy soy-*, *kızıl koydoy soy-* gibi anlamca kaynaşmış-deyimleşmiş fiiller de tercih edilmektedir. Sonuç olarak, dokunma duyu fiillerinin anlamsal özellikler açısından da çok dikkat çekici özelliklere sahip olduğu araştırma sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu özellikleri bir kaç dokunma duyu fiilleri örneğinde tablo şekilde özetlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Kırgız Türkçesi, Dokunma Duyu Fiilleri, İsteklilik, Sonluluk

OSMANLI DEVLETİ'NDE SİYASİ RİTÜELLER

Laçın AKYIL

Öğretim Görevlisi, İstanbul Arel Üniversitesi, lacinakyil@arel.edu.tr

Sözlük anlamıyla ritüel, geleneksel tören anlamına gelmektedir. Ritüeller; geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanı birbirine bağlamaktadır. Bireyi toplumsallaştırarak, dayanışma duygusunu arttırarak toplumda birlik ve beraberlik duygularının kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlamaktadır. Siyasi ritüeller ise harekete geçirdikleri semboller aracılığıyla kişilere ortak kod ve anlamlar kazandıran ritüellerdir. Siyasi ritüeller, siyasi semboller ile zihinsel kurgular yaratarak insanları yeniden organize ederek semboller aracılığıyla yol haritaları sağlama işlevi görmektedir. Osmanlı Devleti, ritüeller açısından oldukça zengin bir devlettir. Osmanlı Devleti'nde padişahların tahta çıkışı, yabancı elçilerin padişah huzuruna çıkması, padişahların ölümleri, padişahların seferlere gidişi, padişahların kılıç kuşanmaları gibi eylemler çeşitli törenlerle yapılmıştır. Törenler; semboller, gösteriler, protokol kuralları vb. unsurlara göre tasarlanmış iktidarın sahnelendiği yerler olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada Osmanlı Devleti'nde önemli bir yer edinen Kılıç Kuşanma, Cülus ve Biat törenlerinden, Elçi Kabulünden, Cuma Selamlığından bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Ritüeller, Siyasi Törenler

KAMUSAL ALANIN YAPISAL DÖNÜŞÜMÜ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DEKİ TELEVİZYON TARTIŞMA PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ÇÖZÜMLEMESİ: SİYASET MEYDANI VE TÜRKİYE'NİN GÜNDEMİ ÖRNEKLERİ

Arş. Gör. Hasan Hüseyin KAYIŞ

Aksaray Üniversitesi, Radyo, Sinema ve Televizyon Bölümü, hasanhkayis@aksaray.edu.tr

Arş. Gör. Lütfü PINAR

Aksaray Üniversitesi, Gazetecilik Bölümü, lutfupinar@aksaray.edu.tr

Televizyon, bir kitle iletişim aracı olarak geçmişten günümüze toplumsal alanda meydana gelen olayların ve kamuoyunu yakından ilgilendiren gelişmelerin kamuoyuna aktarılmasında aktif bir rol üstlenmektedir. Bununla birlikte, yaşadığı toplum içerisinde meydana gelen gelişmelerden haberdar olmak isteyen bireylerin doğru ve güvenilir bilgilere ulaşabilmelerinde, haber alma özgürlüklerini kullanabilmelerinde ve toplumsal konulardaki düşüncelerini ifade özgürlüğü çerçevesinde paylaşabilmelerinde televizyon kilit bir öneme sahiptir. Temel amacı kamuoyunu bilgilendirmek ve kamuoyundan gelen talepleri kamusal alana taşımak olan televizyonun kamusal bir alan olarak tanımlanması ise, 20. yüzyılın sonlarından itibaren yaygınlık kazanmıştır. Öte yandan, kitle iletişim araçlarındaki teknolojik gelişmeler ve televizyon kullanımının yaygınlaşması, liberal demokrasi sistemi içerisinde temsilci düzeyine indirgenen halkın iradesinin doğrudan kullanımına ilişkin bir umut ışığı doğurmuştur. Bu bağlamda, kamusal meselelerin bir müzakere ortamı içerisinde tartışıldığı televizyon tartışma programları, halktan gelen taleplerin kamusal alana taşınmasında ve toplumsal meselelerin kamuya açık bir alanda tartışılmasında önemli bir işleve sahip olmuştur. Özellikle 1990'lı yıllarda özel televizyon yayıncılığının başlaması ve televizyon kanalı sayısındaki hızlı artışla birlikte yapımcılar farklı format arayışı içerisine girmişlerdir. Dolayısıyla, 1990'lı yılların siyasi iklimi ile söylemsel bir kamusal alana duyulan ihtiyaç birleştiğinde, kısmen kamusal alanın özelliklerini taşıyan televizyon tartışma programları ortaya çıkmıştır. Programlarda, tartışmaların rasyonelitesini artırabilmek için alanlarında uzman kişiler, politikacılar, akademisyenler ve halk bir araya getirilmiştir. Böylece, programların ideal bir kamusal alan tasvirini karşılayabilmesi için gereken katılımcı profilleri bir araya getirilmeye çalışılmıştır. Programlardaki konumu, söz hakkı, söz sırası, konuşma süresi vb. durumları eşitlik bakımından tartışmalı olsa da; yönetilen konumundaki vatandaşlara da stüdyolarda yer verilmiştir. Ancak, günümüzdeki televizyon tartışma programları için aynı şeyleri söyleyebilmek güçtür. Çünkü, günümüz tartışma programları “her alanda uzman”, aşağı yukarı benzer ideolojilere sahip, referans çerçeveleri birbirlerininine çok yakın konuklarla ve halktan soyut bir biçimde gerçekleştirilmektedir. Böylelikle halkın kamusal alandaki temsili ya da kamusal alana doğrudan katılımı mümkün olmamakta, halk pasifize edilmekte ve toplumsal meselelerin tartışıldığı kamusal alan anlayışı tek yönde bir enformasyon akışına indirgenmektedir. Bu noktada, halk adına soru sorma işini ve tartışmayı yönlendirme görevini tek başına moderatör üstlenmektedir. Moderatöre yüklenen bu görev, kendisi de tartışmalı olan moderatörlük kurumunun yeni kamusal

alandan etkin ve rasyonel bir işlev göremeyeceğinin ön bildirimlerini vermektedir. Oysaki, kamusal alanın olmazsa olmaz özelliklerinden birisi, eşitlikçi ve toplumun her kesimine söz hakkı tanınan bir müzakere ortamının varlığıdır. Bu bağlamda, Türkiye’deki televizyon tartışma programlarının ilk örnekleri ile günümüzdeki örnekleri arasındaki farklılıkların “kamusal alanın yapısal dönüşümü” tartışmaları çerçevesinde karşılaştırmalı olarak çözümlenmesi bu çalışmanın problemini oluşturmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye’de televizyon yayıncılığının hızla yaygınlaştığı 1990’lı yıllar ile günümüz arasında, televizyon tartışma programlarında meydana gelen değişimlerin *Siyaset Meydanı* ve *Türkiye’nin Gündemi* programları özelinde irdelenmesi, program içeriklerindeki farklılıkların karşılaştırmalı olarak ortaya konulması ve medyanın sahiplik yapısında meydana gelen dönüşümün bu süreçteki rolüne değinilmesi çalışmanın probleminin açıklanmasında önemli dinamikleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda, 1990’ların halk katılımlı tartışma programlarından *Siyaset Meydanı* ve günümüz tartışma programlarından *Türkiye’nin Gündemi* programları bu çalışmanın araştırma nesneleri olarak belirlenmiştir. Her program için farklı tarihlerde yayınlanmış 3’er bölüm amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş ve çözümlenmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular ve yorumları çalışmaya dahil edilen programların çözümlenen bölümleri ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada irdelenen programlar ve seçilen bölümleri dışındaki programlar ve bölümler çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Dolayısıyla, çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda yapılan çıkarımlar sadece çalışmada irdelenen programlar özelinde genellenebilir. Öte yandan, çalışmada araştırma yöntemi olarak içerik çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır. İçerik çözümlemesi uygulanırken moderatörün ve katılımcıların program içerisindeki konuları, fiziki etkenler, söz hakkının ve süresinin düzenlenmesi gibi dinamikler göz önünde bulundurulmuştur. Gerçekleştirilen çözümleme sonucunda, Türkiye’deki televizyon tartışma programlarında meydana gelen değişimler üzerinde kamusal alanın ve medyanın yapısal dönüşümünün etkileri gözlemlenmiştir. Bir başka deyişle, kamusal alanın karşılığını kısmen bulabildiğimiz 1990’lı yılların televizyon tartışma programları ile kamusal alanın özelliklerini kısmen de olsa taşımayan günümüz televizyon tartışma programları arasında önemli değişiklikler gözlemlenmiştir. 1990’lı yıllardaki televizyon tartışma programlarında, kamusal alanın bir gerekliliği olan müzakere ortamının kısmen de olsa muhafaza edildiği gözlemlenmiştir. Ancak, günümüz televizyon tartışma programlarında kısmen de olsa bir müzakere ortamından söz edilmesi mümkün değildir. Günümüz tartışma programlarının daha çok güncel bir meselenin tartışılması üzerine gerçekleştirildiği ve katılımcıların büyük bir çoğunluğunun tanınmış, popüler kişilerden oluştuğu saptanmıştır. Dolayısıyla, kamusal alanın yapısal dönüşümü sonucunda kamusal alanın işlevini yitirmesi ve medyanın yapısal dönüşümü sonrasında kamusal yayıncılık anlayışının terk edilerek ticari yayıncılık anlayışının benimsenmesi üzerine, 1990’lı yıllarda kısmen muhafaza edilen Türkiye’deki televizyon tartışma programlarındaki kamusal alanın niteliklerine günümüz tartışma programlarında rastlamak mümkün değildir. Bu bağlamda, günümüzde, müzakere ortamının ve eşit katılımın sağlandığı, kamusal meseleler hakkında çözüm odaklı tartışmaların

yürütüldüğü ve kamusal yayıncılık anlayışından hareketle program formatlarının oluşturulduğu televizyon tartışma programlarından söz etmek bir ütopyadan ibarettir.

Anahtar Kelimeler: Kamusal Alan, Medya, Tartışma Programları, Siyaset Meydanı, Türkiye'nin Gündemi

آل روها

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İLK TUTANAKLARINDA VATAN'IN GENEL DURUMU, İÇ İSYANLARLA İLGİLİ BEYAN VE ÇALIŞMALAR

Doç. Dr. M. Salih MERCAN

Bitlis Eren Üniversitesi, msmercan@beu.edu.tr

Osmanlı Devleti, uzun sürecek bir dünya savaşı için hiç de hazır değildi. Memleketin başlıca üretim gücü olan tarım, savaş dolayısıyla felce uğramıştı Binlerce çiftçi silâh altına alınmıştı. Geri kalanlar da hayvanları ve arabaları ordu ihtiyacı için alındığından araçsız kalmışlardı. Dış ticaret durgunlaşmıştı. İç ticaret asayişsizlik yüzünden zayıflamıştı. Trenler askerlik hizmetine verildiğinden ticaret mallarının akımı güçleşmişti. Savaş için gerekli para Almanya'nın verdiği beş milyon mark dışında Harp Vergileri (Tekâlif-i Harbiye) suretinde sağlamaktaydı. Bu durumda Osmanlı Devleti barışın bir an önce yapılmasını istemekteydi. İşte bu Şartlar altında Osmanlı Devleti galip (İtilaf) Devletlerinden barış istemek zorunda kaldı Ancak Galip müttefik devletlerin Türkiye ile barış yapmak için gösterdikleri şiddetli istek, Aralık 1919 sonlarına doğru son derece azalmış ve barış belirsiz bir zaman bırakılmıştı. Onların maksatları, Türkiye üzerinde kendi çıkarları için olupbittiler meydana getirmek ve bunları Türkiye ile yapacakları barışa temel saymaktı. İşgalleri altında bulunan Adana iliyle Aydın ilinin (Muğla Sancağı hariç) ve bu iki işgal bölgesine paralel olarak Antalya ve çevresinin buraları işgal eden devletlere; boğazların ise İngiliz egemenliğine bırakılması isteniyordu. Boğazlar meselesi hariç, diğer hususlar bir yıldır aralarında görüşülmüş ve anlaşmaya varılmıştı. Fakat boğazların İngiltere'ye bırakılması konusunun bu derece açık bir istek olarak meydana gelmesi diğer müttefikleri ciddi bir şekilde endişelendirmişti. Çünkü böyle olursa bütün Türkiye ve Karadeniz İngiliz egemenliğine bırakılmış olacaktı. Bu nedenle Fransa ve İtalya, böyle bir kararın bütün İslam âlemini ve Türkleri müteessir edeceğini ileri sürerek itiraz ettiler. İşte ortaklar arasında bu anlaşmazlık Türkiye barışının gecikmesine sebep olan önemli faktörlerden biri olmuştu. Ayrıca milli hareket başarılarının hızla gelişmesi de barışın gecikmesine etki yapan faktörlerden biriydi. Çünkü dikte ettirecekleri barış şartlarının tan bir uysallıkla kabul edilmesi onlarca şüpheliydi. Yunanlılara karşı devam eden milli hareket ve bütün Anadolu'yu saran heyecan ve hazırlıklar, nihayet Fransızların Maraş'tan atılmaları (10/11 Şubat 1920) işgal kuvvetlerine, Türkiye'nin toprak terkinini gerektirici bir barışa silahla karşı koyacağına dair açık ve inandırıcı bir işaretti. Bundan başka, Bolşevik İhtilalinde ve İhtilal Rusya'sında görülen gelişmeler de Türkiye barışını geciktiren faktörler arasındaydı. Çünkü Bolşeviklerle temas halinde olan milletler, ya sosyal, siyasal ve ekonomik bir hareket birliği çemberine girmiş veya böyle bir harekete silahla karşı koymak zorunda kalmışlardı. Bu nedenle Rusya ile Türkiye ilişkilerini engellemek gerekmekteydi, bunun da çaresini buldular. Planlarına göre Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan hükümetlerinin bağımsızlığını tanımak suretiyle onları kendi yanlarına çektiler ve Bolşeviklerle vuruşmaya teşvik ettiler ve zorladılar. Bununla da yetinmeyen müttefikler, bu bölgeye kuvvet gönderdiler. Bundan maksatları, hem Kafkas milletlerinin

Bolşeviklerle çatışmalarını çabuklaştırmak, hem de Türklerin Bolşeviklerle ve bu milletlerin Türklerle veya Bolşeviklerle birleşmelerini önlemek ve kontrol altında bulundurmaktı. Bu plan suretle uygulandı. Bu suretle Kafkas cephesi de kapatıldığı takdirde artık Türkiye için dayanma imkânları tamamen yok olmuş olacaktı.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, İtilaf Devletleri, Rusya, İhtilal, Kafkasya

The Ottoman Empire was not at all ready for a long world war. Thousands of farmers were taken under the jurisdiction of agriculture, which is the main production force of the country, and the war has been wasted. The rest of them were left without tools as animals and cars were taken for army needs. Foreign trade stagnated. Domestic trade weakened because of unemployment. As the trains were given to military service, the flow of trade goods became difficult. The money needed for the war was provided in the form of the Harp Vergiler (Tekâlif-i Harbiye) except for the five million marks given by Germany. In this case, the Ottoman State wanted to make peace as soon as possible. Under these conditions, the Ottoman State had to demand peace from the victors of the Allies. However, the fierce desire of the victorious allied states to make peace with Turkey was greatly diminished towards the end of December 1919 and there was a time of uncertain peace. Their aim was to bring Turkey to the point where they would benefit for their own interests and regard them as a basis for peace with Turkey. With the province of Adana under the occupations, the state of Aydın (except Muğla Sanjak) and the occupying states of Antalya and its environs parallel to these two occupation zones; and that the throats should be left under British sovereignty. Except for the Straits issue, the other parties had been negotiated and negotiated between them for a year. But the fact that the throats were left to the UK as such a clear desire has seriously disturbed all the other allies. O: If this is the case, all of Turkey and the Black Sea will be left to the British domination. For this reason, France and Italy have objected to such a decision, claiming that the whole Islamic world and the Turks will suffer. This disagreement among the partners was one of the important factors that led to the delay of the Turkish peace. Also, the rapid development of national movement successes was one of the factors that affected the delay of peace. Because they doubted the acceptance of the terms of peace, which they would dictate, with a mild mood. The continuing national movement against the Greeks and the excitement and preparations surrounding all of Anatolia was a clear and convincing sign that the French were to be thrown out of Marash (10/11 February 1920) to the occupation forces that Turkey would be opposed to a peaceful weapon that required land abandonment. Moreover, developments in the Bolshevik Revolution and in the Revolution Russia were among the factors that delay Turkey's peace. Because the nations that were in contact with the Bolsheviks either entered into a circle of social, political and economic action, or had to resist such action. For this reason, it was necessary to prevent the relations between Russia and Turkey, and it was very difficult. According to their plans, Azerbaijan, Armenia and Georgia recognize the independence of their governments and take them to their side and encourage and force them to strike the Bolsheviks. Allies, who were not

satisfied with it, sent forces to this area. The intentions were to expedite the conflict of the Caucasian nations with the Bolsheviks and to prevent and control the Turks' Bolsheviks and their integration with the Turks or the Bolsheviks. This plan was put into practice. If the Caucasian front was shut down this time, the possibilities for survival for Turkey would have completely disappeared.

Key words: Ottoman State, Entente States, Russia, Revolution, Caucasus

آل روها

MECLİS-İ MEBUSAN'DAN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE

Doç. Dr. M. Salih MERCAN

Bitlis Eren Üniversitesi, msmercan@beu.edu.tr

Mondros Ateşkes Antlaşmasıyla Türklerin elinden her şeyleri almıyordu Antlaşmanın 7. Maddesi ile İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek durumla karşılaştıkları takdirde, işgal etmedikleri yerleri işgal altına alacaklarını pekiştirmişlerdi. Bu bölgelerin Türk Olmayan unsurları güvensizlik ve Türk zulmü altında olduklarını kışkırtıcı telgraflarla ilan ederek işgal davetçisi rolünü oynamışlardır. İşgalci devletlerde bu çağrıya gönülden katılmışlardır. Özellikle İngilizler, Osmanlı ülkesindeki Rum, Ermeni, Arap, Kürt gibi unsurları hem birbirinden çeşitli vaatlerle ayırmak, hem de Türkler aleyhinde birleştirerek kışkırtmak için büyük çaba harcamışlardır. İşgalcilerin dayandıkları gerekçeler Türkler aleyhindeki klasik suçlama kampanyasına dayandırılmıştır. Buna göre önce Türkler uygar değildiler, sonrada, özellikle jön Türk olarak adlandırdıkları ittihatçılar, ülkeyi uzun dertlere ve ıstıraplara boğmuşlardı. İstanbul Hükümeti Barış Konferansına sunduğu muhtıralarında bu görüşün ikinci kısmına, canı gönülden katılmıştır ve Birinci Dünya Savaşına girme sorumluluğunu İttihatçılar yüklemişlerdi. Fakat büyük bir Türk düşmanı ve Paris'teki "Onlar Konseyi'nin başı olan Fransız Başbakanı Georges Clemenceau, bu tezi yeterli bulmamış, Türkleri tüm olarak sorumlu saymıştır. Ana problem, Osmanlı ülkesinin parçalanmasıydı. Türkler de topun ağzındaydılar. Galip Devletler batı uygarlığını temsil ettikleri iddiasında idiler: Kendileri dışında olanlar - savaşı yitirdikleri için olacak – uygar değildi. Hele, Osmanlı ülkesi içinde olanları yetiştirmek ve eğitmek gerekiyordu. Himaye ve manda formülleri bu amaçla ortaya atılmıştır. Türkler için Anadolu ortasında, küçük bir vatan haritası çizilmişti. Sevr Antlaşması bu yeni düzenin güvence belgesi olacaktı. 12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan meclis, Misak-ı Milli kararı dışında kendini gösteremedi ve 16 Mart 1920'de İstanbul'un işgali ve Meclisin basılması üzerine çalışmasını durdurdu. 23 Nisan 1920'de TBMM.'nin açılışıyla politika merkezi Ankara'ya kaydı. Çünkü 18 Mart günü Rıza Nur ve arkadaşlarının bilinçli olarak verdikleri önerge üzerine Meclis kendi iradesiyle toplantılarını süresiz erteleme kararı aldı. Böylece, ileride başka şartlarda ve yerde kendini yeniden toplama imkânını hukuken elinde tutmuş oluyordu. Yeni toplantıya ve toplantı yerine geçişte bu karar bir meşruluk köprüsü oluşturacaktır. Önergenin ve kararın bir nedeni de Padişah'ın önüne geçmek, fesih imkânını bir yana itmek, Saray'ı Meclis'in geleceği konusunda söz sahibi olmaktan çıkarmaktı. Meclis-i Mebusan'ın almış olduğu faaliyetlerini tatil kararı, meşruluk köprüsünü daha da sağlamlaştırdı. Mebusan Reisi Celalettin Arif Bey'in olumlu tavrı ve Ankara'ya geçmesi, ibreyi kesin bir şekilde yeni girişim yönüne, yani Ankara'ya döndürdü. İstanbul'un işgalini öğrenir öğrenmez, Mustafa Kemal Paşa'nın ilk düşündüğü husus, Ankara'da bir meclis toplamak olmuştu. Bir yandan belli tedbirler alırken, bir yandan da, meclisin özelliği ve nasıl toplanacağı konusunda Ankara'da görüşülmekteydi. Çalışmalar uzun sürmedi. Toplanacak meclisin, bir "müessesani meclis" yani "kurucu meclis" olması kararlaştırıldı. Meclis üyelerinin seçiminin

suretle yapılması ve bunu sağlamak için de seçim kanununa bağlı kalmadan seçimlerin pratik bir yolla sonuçlandırılması uygun görüldü. Fakat varılan kararları bir seçim emri şeklinde ilgililere bildirilmesinin mahzurları vardı. Bunun için, önce Kolordu Komutanlarının düşüncelerini öğrenmek isteyen Mustafa Kemal Paşa, “Aşağıda belirtilen suretin gerek esasının ve gerekse tatbikatının tasvip edildiğini veyahut değiştirilmesi uygun görülen noktaların yarın sabaha kadar bildirilmesini rica ederim ve yüksek muvafakatleri alındıktan sonra tamim edileceği maruzdur” kaydı ile “Suret” başlığı altında şu telgrafi yazdı.

Anahtar Kelimeler: Mondros, İşgal, İstanbul, Savaş, Konferans, Meclis

All things were taken from the hands of the Turks through the Armistice of Mondros Armistice. Article 7 of the Treaty and the Allies strengthened the occupation of places they did not occupy, if they were to threaten their security. The non-Turkic elements of these regions have proved to be insecure and under Turkish cruelty by provocative telegraphs, inviting occupation. In the invader states they have been heartily participating in this call. In particular, the British have made great efforts to separate the Greek, Armenian, Arab and Kurdish elements of the Ottoman territory from each other with various promises and to combine them against the Turks. The reasons for the occupiers are based on the classic blame campaign against the Turks. According to this, first the Turks are not civilized, and later the *ijtihatl*, especially called *jön Türk*, struggled the country with long troubles and suffering. The second part of this opinion in the memorandum presented by the Istanbul Government Peace Conference, the soul has been participating in heartfelt and the *İttihatlar* had been responsible for entering the First World War. But a big enemy of Turks and Parisian Prime Minister Georges Clemenceau, who is the head of the Council, did not find this enough and considered Turks entirely responsible. The main problem was the disintegration of the Ottoman territory. Turks are also in the mouth of the ball. The victorious states were of the opinion that they represented western civilizations: those who were out of themselves - because they lost the war - were not civilized. Hele, it was necessary to train and educate those who were in the Ottoman country. *Himaye* and *buffalo* formulas were introduced for this purpose. In the middle of Anatolia for Turks, a small homeland map was drawn. The Treaty of Sevres would be the assurance document for this new order. The assembly, which was convened in Istanbul on January 12, 1920, could not show itself apart from the *Misak-ı Milli* decision and stopped working on the invasion of Istanbul and the printing of the Assembly on 16 March 1920. On April 23, 1920, the policy center was registered with Ankara with the opening of the Turkish Grand National Assembly. Because, on 18 March, Rıza Nur and his colleagues consciously decided to postpone their meetings on their own initiative for an indefinite period. Thus, he was legally in possession of the opportunity to regain himself in other circumstances and in the future. In the transition to the new meeting and meeting, this decision will constitute a bridge of legitimacy. One reason for the proclamation and the decision was to move ahead of the Sultan, to push aside the opportunity for termination, to remove the palace from having a say in the future of the Assembly. The

decision of the Meclis-i Mebusan has strengthened the holiday decision, the legitimacy bridge. Reverend Celalettin Arif Bey's positive attitude and his passing to Ankara turned the ibire into a new initiative, namely to Ankara. The fact that Mustafa Kemal Pasha first thought that he did not learn how to occupy Istanbul was an assembly in Ankara. On the one hand, while taking certain measures, on the other hand the nature of the assembly and how it would be gathered was discussed in Ankara. The work did not last long. It was decided that the assembly to be assembled would be an "institutional assembly" or "constituent assembly". It has been deemed appropriate that the election of the members of the Assembly shall be held in force and that the election shall be concluded in a practical way without being bound by election law. But there were drawbacks to being informed about the decisions made in the form of an election order. Mustafa Kemal Pasha, who wanted to learn the thoughts of the Corps Commanders first, would like to be informed of the following procedure and the necessity of the exercise, if necessary, or the appropriate points to be changed tomorrow by sabbath, and the "Surat" title with the exposition to be fixed after receiving the high consent He wrote the telegram below.

Keywords: Mondros, Occupation, Istanbul, War, Conference, Parliament

آل روها

TRC2 (ŞANLIURFA-DİYARBAKIR) BÖLGESİ KÜMELENME POTANSİYELİ ANALİZİ

Yrd.Doç.Dr. İsmail SEKİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ismailseki@gmail.com

Mahmut ARSLAN

Yüksek lisans, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, mahmutarslan1992@gmail.com

Kalkınma literatüründe ulusal kalkınma politikaları günümüzde yerini bölgesel kalkınma politikalarına bırakmaktadır. Kalkınma politikalarının belirlenmesinde yerel aktörlerin davranışlarına ve incelenen bölgenin kendine has özelliklerine göre şekillenen bölgesel kalkınma politikaları uygulandıkları bölgenin ulusal ve uluslararası ölçekteki rakiplerine göre rekabet gücü kazanmasını hedefler. Bölgenin rekabet gücünün artırılması hedefine ulaşmak için bölgenin kalkınma süreçlerinde lokomotif olacak sektörlerin belirlenmesi hayati önem arz etmektedir. Bu sektörlerin belirlenmesinde kümelenme potansiyeli yüksek olan sektörler avantajlıdır. Kümelenme; birbiri ile ilişkili veya birbirinin tamamlayıcısı olan ürünler üreten ve satan kuruluşların sektörel ve coğrafi temelde yoğunlaşmasıdır. Kümelenme potansiyeli yoğunlaşma katsayısı, Herfindahl Endeksi, yerelleşme katsayısı, değişim payı yaklaşımı ve girdi-çıkıtı analizleri firma sayısı istihdam payı, satış hasılatı, gelir, ihracat, ithalat değerleri gibi çeşitli değişkenler bir arada kullanılarak bölgedeki kümelenme potansiyeli olan sektörler tespit edilmektedir. Kümelenme potansiyelini ölçen literatürdeki en popüler yöntemlerden biri üç yıldız analizidir. Çalışmanın amacı, TRC2 (Şanlıurfa-Diyarbakır) bölgesinin kümelenme potansiyelini ortaya koymak, bölgesel kalkınmada öncülük edebilecek sektörleri belirlemektir. Söz konusu sektörler belirlenirken, İzmir Kalkınma Ajansı'nın uygulamada öncülük ettiği, üç yıldız yöntemi kullanılmıştır. Üç yıldız yöntemi; üç farklı parametre üzerine kurulmuştur. Bunlar; büyüklük, başatlık ve uzmanlaşmadır. TRC2 (Şanlıurfa-Diyarbakır) bölgesinin ekonomisinin dayanağı olarak görülen tarım, su ürünleri, turizm, hizmet ve sanayi sektörlerinde kümelenme potansiyeli olacağı öngörüldüğü için söz konusu sektörlerle öncelik verilecektir. Analizler öncesindeki beklenti söz konusu sektörlerde kümelenme potansiyelinin tespit edileceği yönündedir. Çalışmada test edilecek hipotez bu sektörlerin kümelenme potansiyeline sahip olup olmadığıdır.

Anahtar Kelimeler: Kümelenme, Bölgesel Kalkınma, Bölgesel İktisat, Üç Yıldız Analizi

YEREL KALKINMA VE BÖLGESEL REKABET LOCAL DEVELOPMENT AND REGIONAL COMPETITION

Yrd. Doç. Dr. Mahmut KÜÇÜKOĞLU

Harran Üniversitesi, mkucukoglu@harran.edu.tr

Doç. Dr. H. Yunus TAŞ

Yalova Üniversitesi, yunus.tas@yalova.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Oktay AKTÜRK

Ahi Evran Üniversitesi, Oktayakturk40@gmail.com

Bölgesel Rekabet Edebilirlik, bir bölgenin, ulusal veya küresel pazarda diğer bölgeler ile yaptığı rekabetteki başarısı sonucunda yüksek ve sürdürülebilir bir gelir düzeyi sağlayabilmesi olarak ifade edilebilir. Bölgeler bir yandan kendi değerlerinden dolayı var olan avantajlarını kullanmak, öte yandan birikimlerini yenilik ve yaratıcılık amacına yönlendirerek sürdürülebilir bir gelişmeyi sağlamak zorundadırlar. Bir kentin performansının; hüner, yatırım, girişimcilik ve rekabet faktörlerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkacağı kabul edilmektedir. Bu amaçla kentsel rekabette önde olmak isteyen kentlerin ekonomik olarak güçlenmesini sağlamak amacıyla her alanda yeni düzenlemeler yapılmasına, bu amaçla yerel ve merkezi yöneticilerin kentlerini geliştirmek için sağlıklı politikalar üretmesine ihtiyaç vardır. Bu çalışmada, öncelikle bölgesel kalkınmanın önemi üzerinde durulmuş, bölgesel rekabet kavramının gelişimi ve bölgesel rekabet edebilirlik faktörleri değerlendirilerek bölgesel rekabet stratejilerinin uygulanmasında yenilikçi politikalar ele alınmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma, Bölgesel Kalkınma, Bölgesel Rekabet

Regional Competitiveness can be expressed as the ability of a region to achieve a high and sustainable level of income as a result of its competitive success with other regions in national or global markets. The regions have to make use of their existing advantages because of their own values, while ensuring sustainable development by directing their savings for the purpose of innovation and creativity.

The performance of a city; skill, investment, entrepreneurship and competitive factors. For this purpose, it is necessary for local and central administrators to produce healthy policies to develop cities in order to make new regulations in every area in order to make the cities that want to be ahead in the urban economy to be strengthened economically. In this study, firstly the importance of regional development was emphasized, the development of regional concept of competition and regional competitiveness factors were evaluated and innovative policies were tried to be applied in the implementation of regional competition strategies.

Keywords: Development, Regional Development, Regional Competition

SOSYAL ALTYAPI YATIRIMLARININ BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİ
THE INFLUENCE OF SOCIAL INFRASTRUCTURE INVESTMENTS ON REGIONAL
DEVELOPMENT

Yrd. Doç. Dr. Mahmut KÜÇÜKOĞLU
Harran Üniversitesi, mkucukoglu@harran.edu.tr
Doç. Dr. H. Yunus TAŞ
Yalova Üniversitesi, , yunus.tas@yalova.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Oktay AKTÜRK
Ahi Evran Üniversitesi, oktayakturk40@gmail.com

Az gelişmiş bölgelere, bu bölgelerden elde edilen bütçe gelirinin çok üzerinde harcama yapmak, planlı dönemin yatırım ve harcama politikalarının en temel özelliklerindedir. Kamu yatırım politikaları yanında, özel yatırımları da az gelişmiş bölgelere çekebilmek için yapılan devlet yardımları, uygulanan personel politikaları ve altyapıya ilişkin düzenlemeler bölgelerarası dengesizliği gidermede kullanılan başlıca kamu araçları olmuştur. Belirli bir ekonomik alanda üretim şartlarının yaratılması ya da gerçekleşmesini sağlayan ekonomik, kurumsal ve sosyal düzenin tümünü ilgilendiren her çeşit yatırım altyapı yatırımdır. Az gelişmiş bölgelerin kalkınmasında sosyal altyapı yatırımlarının artırılması en az kamu yatırımları ve maddi altyapı kadar önemlidir. Kamu yatırımlarının ve maddi altyapıdaki iyileştirmelerin bölgesel refahın artmasında etkili olabilmesi için sosyal altyapıdaki eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, az gelişmiş bölgelerin kalkınması için gerekli olan maddi altyapı, doğal altyapı, beşeri altyapı ve bütün bu altyapı unsurlarının bir anlam ifade edebilmesini sağlayacak ve bölge halkının yaşam kalitesini doğrudan etkileyecek sosyal altyapı yatırımlarının bölge kalkınmasındaki önemi ve etkisi ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Altyapı Yatırımı, Sosyal Altyapı, Bölgesel Refah

Spending more on less developed regions than on the budget revenues derived from these regions is the most fundamental characteristic of investment and spending policies of the planned period. State aid, applied personnel policies and infrastructure regulations designed to attract private investment as well as public investment policies have been the main public utilities used for regional imbalances.

A particular economic field is any investment infrastructure investment that deals with the whole of the economic, institutional and social order that allows for the creation or realization of production conditions. Increasing social infrastructure investments in the development of underdeveloped regions is at least as important as public investments and financial infrastructure. In order for public investments and improvements in the financial infrastructure to be effective in increasing regional prosperity, deficiencies in social infrastructure need to be addressed. In this study, the material infrastructure, natural infrastructure, human infrastructure and all the necessary infrastructure elements necessary for the development of underdeveloped regions will be taken into consideration and the importance and effect of the social infrastructure investments that will directly affect the quality of life of the people of the region will be discussed.

Keywords: Regional Development, Infrastructure Investment, Social Infrastructure, Regional welfare

ÖRNEK OLAYLARLA KRİZ YÖNETİM SÜRECİ

Doç. Dr. Canan Gamze BAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, cgbal@ksu.edu.tr

Mahsum TUMURBAĞA

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,

mahsumtumurbaga@hotmail.com

Öğr. Gör. Tamara FETTAHLIOĞLU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, tamara@ksu.edu.tr

Günümüzde gelişen teknolojiyle birlikte müşteri istek ve ihtiyaçlarının artması ve çeşitlenmesine karşın, kaynakların sınırlılığının süregelmesi önemli risklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Örgütler yeni oluşumlar karşısında farklı faktörlerin etkisi altında daha yüksek ölçüde belirsiz ve riskli ortamda faaliyetlerini sürdürmek durumunda kalmaktadırlar. Bu durum işletmeler açısından krizlerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamakta ve beklenmedik anlarda beklenmedik olumsuzluklara yol açan kriz durumları yaşanmaktadır. Krizlerin olumsuz etkilerini azaltmak veya olumlu sonuçlara yol açabilecek şekilde yönetmek önemli bir avantaj olarak görülmektedir. Kriz örgütün bütün mekanizmalarını tehlikeye sokan, acil tepki gerektiren, örgütün çalışma sistemini durduran veya devre dışı bırakan bir gerilim durumudur. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, örgütler böylesi olağanüstü zararlar verebilecek bir duruma karşı daima hazırlıklı olmalı ve kriz rehberleri sürekli tetikte olmalıdırlar. Sürekli kendi sistemlerini ve aynı sektördeki örgütleri analiz ederek değişimleri takip etmelidirler. Nitekim sosyal, teknolojik, kültürel, ekonomik dış çevredeki bütün dalgalanmalar örgütleri doğrudan etkilemektedir. Krizler, genellikle beklenmedik ve hazırlıksız zamanda ortaya çıkmakla birlikte aynı zamanda bir süreci de ifade eder. Kritik olan husus ise; bu sürecin bütün aşamalarının bilinçli ve etkin bir şekilde yönetilmesidir. Kriz aşamaları; krizin gelişim dönemi, kriz dönemi ve krizin sona ermesidir. Kriz öncesi dönem; kriz belirtilerinin ortaya çıkmaya başladığı krizin “potansiyel veya gizli kriz” olarak adlandırıldığı dönemdir. Bu dönem krizin oluşum nedeni sayılabilecek her türlü eylem, olay, ölçü ve göstergenin ortaya çıkmasıyla başlayıp krizin patlak vermesiyle sona erer. Bu dönemde sinyalleri algılama, toplama, yorumlama ve tepki vermeyen örgütler için krizin oluşması kaçınılmazdır. Kriz anı, krizin ortaya çıktığı ilk aşama ya da başka bir ifadeyle akut dönemdir. Bu an, kriz belirtilerinin sonlandığı ve artık bu belirtilerin sonuçlarının en şiddetli şekilde ortaya çıktığı ve hissedildiği dönemdir. Kriz sonrası dönem ise krizin yoğunluğunu kaybettiği fakat ortaya çıkardığı sonuçlarının etkisinin devam ettiği aşamadır. Krizin beklenmeyen getirileri kontrol altına alınmış ve yeniden teşkil ve çözüm aşaması başlamıştır. Ayrıca bu aşama mevcut krizin tekerrür etme olasılığını da belirler. Tarihte krizlerin meydana gelme nedenlerine bakıldığında insan kaynaklı veya doğal kaynaklı oldukları görülmektedir. Ancak nedeni ne olursa olsun iyi yönetilen krizler meydana getireceği hasarlar açısından başarıyla sonuçlanmıştır. Bunun en

önemli gerekçesi de nedeni ne olursa olsun sürekli yapılan iç ve dış çevre analizlerinin, oluşturulan kriz ekibinin kendine olan özgüveninin, kriz anında meydana gelebilecek olayların çoğuna cevap olabilecek bir kriz rehberinin ve iletişim planının çok önemli rol oynamasıdır. Kriz yönetimi her ne kadar daima hazırlıklı olmayı gerektirse de genellikle önlem alma süreci göz ardı edilerek, zararlı boyutları daha ağır basmaktadır. Oysa ki kriz; örgütlerde yalnızca olumsuz değil aynı zamanda olumlu sonuçlar doğurmaya da fırsat veren bir süreçtir. Bu bağlamda çalışmada, Volkswagen, Toyota, Coca Cola, Starbucks ve BP'nin yaşadığı krizlere yer verilerek krizle olan mücadelelerinde kriz öncesi, kriz anı ve kriz sonrasında; krizi tanımlama, krizi derecelendirme, kriz planı yapma, kriz yönetim ekibini kurma ve kriz iletişimini öğrenme ile ilgili değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kriz, Kriz Dönemi, Kriz Yönetimi, Kriz Yönetim Süreci

آل روهها

MUHASEBE HATA VE HİLELERİ ÜZERİNDE İÇ KONTROLÜN ROLÜ

Yrd. Doç.Dr. Murat KARAHAN

Gaziantep Üniversitesi, karahan@gantep.edu.tr

Arş. Gör. Medet İĞDE

Gaziantep Üniversitesi, igdemedet@hotmail.com

Teknolojik ve endüstriyel gelişmeler ticari işlemlerin çeşitliliğini arttırarak işletmeleri hata ve hileye karşı korumasız hale getirmeye başlamıştır. Hata ve hileler işletmelerin varlıklarını, verecekleri kararları hatta işletmenin devamlılığını bile negatif etkilemektedir. İşletmelerdeki hata ve hilelerin önlenmesi, var ise tespit edilmesi için etkin bir iç kontrol sistemi gerekmektedir. TTK, işletme sahiplerine iç kontrol uygulamaları ile ilgili açık bir düzenleme getirmemiştir. Ancak doğrudan olmasa da dolaylı olarak, iç kontrol ile ilgili bazı atıfların varlığından söz edilebilir. TTK uygulayıcılara iç kontrol hakkında bilgi de vermektedir. Ülkemizde iç kontrol sistemine yönelik olarak Koçak ve Kavakoğlu (2010), Ömürbek ve Altay (2011), Usul vd. (2011), Akbulut (2012), Hatunoğlu vd. (2012), Othman vd.(2015), Appiah(2015), Halbouni vd.(2016), Bayraktaroğlu(2016) ve Hall(2017) gibi çalışmalara rastlanmaktadır. Araştırmada iç kontrolün muhasebe hata ve hileleri üzerindeki etkisini anlamaya yönelik anket çalışması uygulanmıştır. Ankette, katılımcılara işletmenin temel fonksiyonları ile ilgili önermeler sunulmuştur. Gaziantep ilinde ticaret, üretim ve hizmet alanlarında faaliyet gösteren 44 işletmeye anket uygulanmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistik eşliğinde yorumlanmıştır. Sonuç olarak, işletmelerdeki olası hata ve hileleri önlemede iç kontrol sisteminin önemli bir etkisi olduğuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimer: Muhasebe denetimi, İç kontrol sistemi, Hata ve hile

GREENWOOD – JOVANOVIC HİPOTEZİNİN GEÇERLİLİĞİNİN ZAMANLA DEĞİŞEN PARAMETRELER ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ

Mehmet Akif DESTEK

Arş. Gör., Gaziantep Üniversitesi, adestek@gantep.edu.tr

İlyas OKUMUŞ

Arş. Gör., Gaziantep Üniversitesi, iokumus@gantep.edu.tr

Gamze DESTEK

Gaziantep Üniversitesi, gdestek@gmail.com

Finansal gelişimin, ekonomik büyümeye katkı sağlayan önemli bir faktör olduğu genellikle kabul edilen bir görüş olmasına rağmen finansal gelişim ile sağlanan milli gelir artışının kapsayıcı bir büyüme olup olmadığı üzerine yapılan çalışmalar kısıtlı sayıdadır. Finansal sistemdeki gelişmelerin gelir eşitsizliğini belirli bir düzeye kadar arttıracığı ve bu dönüm noktasından sonra finansal gelişim ile birlikte gelir eşitsizliğinin azalacağı dolayısıyla finansal gelişim ile gelir eşitsizliği arasında ters U-şeklinde bir ilişkinin geçerli olacağı yönündeki hipotez, Greenwood-Jovanovic hipotezi olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışmada Türkiye’de Greenwood-Jovanovic hipotezinin geçerliliğinin 1977-2015 dönemi için incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda üç farklı finansal gelişim göstergesi (özel sektöre sağlanan krediler, özel sektöre bankacılık kesimi tarafından sağlanan krediler ve özel sektöre finansal kesim tarafından sağlanan krediler) ile Gini katsayısı arasındaki ilişki, zamanla değişen parametreler aracılığıyla incelenmiştir. Çalışma sonucunda, üç finansal gelişim göstergesi için ilişkinin ters U-şeklinde olduğu görülmüş fakat finansal gelişimden gelir eşitsizliğine doğru nedensellik ilişkisinin 2010 yılı sonrası dönemde geçerli olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Greenwood-Jovanovic Hipotezi, Finansal Gelişim, Gelir Eşitsizliği

TÜRKİYE'DE SAVUNMA HARCAMALARI VE GELİR DAĞILIMI İLİŞKİSİ

Mehmet Akif DESTEK

Arş. Gör., Gaziantep Üniversitesi, adestek@gantep.edu.tr

İlyas OKUMUŞ

Arş. Gör., Gaziantep Üniversitesi, iokumus@gantep.edu.tr

Gamze DESTEK

Gaziantep Üniversitesi, gdestek@gmail.com

Savunma harcamaları ve ekonomik büyüme ilişkisi ile ilgili çok sayıda çalışma olmasına rağmen savunma harcamalarının gelir eşitsizliği üzerindeki etkilerini inceleyen az sayıda çalışma mevcuttur. Savunma harcamaları ve gelir dağılımı ilişkisine yönelik tartışmalar genellikle etkin ücret teorisi ve dışlama etkisine dayandırılmaktadır. Savunma sanayi yatırımlarındaki artışın görece daha düşük gelir düzeyine sahip askeri personele yoğunlaştırılması durumunda gelir eşitsizliğinin azalacağı; yatırımların Ar-Ge nitelikli alanlara yoğunlaştırılması durumunda ise bu kesimdeki nitelikli işgücünün gelir düzeyindeki artış sonucunda gelir eşitsizliğinin artacağı görüşü iddia edilmektedir. Dışlama etkisi temelli görüşlere göre ise, savunma harcamalarındaki artışın eğitim ve sağlık gibi sektörleri olumsuz yönde etkilemesi durumunda gelir eşitsizliğinin artacağı; savunma harcamalarındaki artışın eğitim ve sağlık gibi beşeri sermayenin kaynağını oluşturan sektörleri olumlu yönde etkilemesi durumunda ise gelir eşitsizliğinin azalacağı ifade edilmektedir. Buna karşın yapılan çalışmalarda, savunma harcamalarını ve gelir eşitsizliğini etkileyen ekonomik ve politik şoklar göz ardı edilmektedir. Çalışmada Türkiye’de 1963-2006 dönemi için savunma harcamalarının gelir eşitsizliği üzerindeki etkileri yapısal kırılmalara izin veren birim kök ve eşbütünleşme testleri ile incelenmiştir. Çalışmada yapılan analizler sonucunda özellikle devalüasyon politikalarının uygulandığı dönemlerde gelir dağılımının olumsuz yönde etkilendiği bulgularına ulaşılmıştır. Vergi sisteminde düzenlemelerin yapıldığı istikrar programı dönemlerinde ise gelir eşitsizliğinin azaldığı görülmüştür. Benzer şekilde savunma harcamalarındaki artışın da gelir eşitsizliğini azalttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Savunma Harcamaları, Gelir Eşitsizliği, Yapısal Kırılma

ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİN İNCELENMESİNDE OTANTİK LİDERLİK DAVRANIŞLARININ ETKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali TÜRKMENOĞLU

Muş Alparslan Üniversitesi, dr.mturkmenoglu@gmail.com

İş dünyasında yöneticilerin etik dışı davranışları, sebep oldukları skandallar ve krizler son birkaç on yıldır gittikçe artan bir oranda gerçekleştiği gözlemleniyor. Özellikle Hewlett-Packard (HP), Lehman Brothers, Enron ve British Petroleum (BP) gibi şirketlerin yöneticilerinin gizli veya kanunlara yaptıkları aykırı iş ve işlemler yapmaları; ayrıca gösterdikleri ahlaki olmayan davranışlar şirketlerini ya iflasa sürükledi ya da çok büyük maddi zarara uğratarak şirketlerinin imajların yerle bir olmasına neden oldu. Yöneticilerin davranışları sadece şirketlerin finansal yönlerini değil, aynı zamanda çalışanlarını da etkiler öyle ki; çalışanlar çoğunlukla yöneticilerinin tutum ve davranışlarından doğrudan etkilenir. Dolayısıyla bu çalışma yöneticilerin liderlik davranışlarının, daha spesifik olarak, otantik davranışlarının çalışanların örgütsel bağlılık ve iş tatminlerine olan etkisini ölçmeyi hedefler. Otantiklik özgünlük, doğallık ve samimiyet anlamını taşımaktadır. Ayrıca otantiklik, kişinin açık ve şeffaf olmasını gerektirirken ilkeli ve ahlaklı olmayı da zorunlu kılar. Örgütsel bağlılık zorla gerçekleştirilebilecek bir olgu olmadığından, yöneticilerin davranışları çalışanlar üzerinde etkili olduğu yadsınamaz bir gerçek olduğu iddia edilebilir. Benzer şekilde, iş tatmini yönetici davranışlarıyla ilintilidir çünkü iş tatmini genel anlamda çalışanların işlerinden hoşnut olmaları durumunu ifade eder. Bu memnuniyet sadece dolgun ücret almakla gerçekleşmeyip aynı zamanda insani ilişkilerden doğan olumlu veya olumsuz durumlardan etkilenmektedir. Bu anlamda yöneticilerin açık, şeffaf ve doğal olması çalışanların iş tatmini düzeylerini etkileyeceği varsayılır. Araştırmaya veri toplamak için nicel yöntemler takip edilecektir. Bu araştırma, perakendecilik sektöründe çalışanlara güvenilirliği kanıtlanmış ve önceden uygulanmış otantik liderlik davranışı, örgütsel bağlılık ve iş tatmini ölçekleri uygulanıp aralarındaki etkiyi istatistiksel olarak inceleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Otantik liderlik, Örgütsel Bağlılık, İş Tatmini, Perakendecilik Sektörü

**VAN GÖLÜ HAVZASI'NDAKİ YERALTI SULARINA VAN GÖLÜ SUYUNUN ETKİSİ VE
YERLATI SULARININ TARIMSAL SULAMA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ:
AHLAT İLÇESİ ÖRNEĞİ
THE EFFECT OF VAN LAKE WATER TO UNDERGROUND WATER IN VAN LAKE
BASİN AND EVALUATION OF UNDERGROUND WATER IN TERMS OF
AGRICULTURAL IRRIGATION: AHLAT COUNTY EXAMPLE**

Prof.Dr. Necmettin ELMASTAŞ

Harran Üniversitesi, elmastas@harran.edu.tr

Yrd.Doç.Dr. Hurşit YETMEN

Harran Üniversitesi, hyetmen@harran.edu.tr

Doç.Dr. Sedat BENEK

Harran Üniversitesi, sbenek@harran.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet ÖZCANLI

Harran Üniversitesi, mehmetozcanli@harran.edu.tr

Yağış miktarının tarımsal ürün yetiştirilmesi için yeterli olmadığı alanlarda, tarımsal ürünün hasat dönemine kadar gereksinim duyduğu suyun, ihtiyaç duyulan devrede ve ideal şekillerde verilmesine “tarımsal sulama” denir. Sulama sularının içeriğinin ve içerisindeki eriyik haldeki maddelerin bilinmesi, tarımsal ürün yetiştiriciliği açısından önem arz etmektedir. İçerisinde olumsuz etkiye sahip olabilen maddelerin yoğun olduğu sularla sulanan tarım alanlarında, zaman içerisinde tuzlulaşma ve çoraklaşma görülmektedir. Sulama suyunun barındırdığı zehirleyici minerallerin etkisiyle tarım ürünlerinin olgunlaşma hızında da gerileme veya durma olabilir. Yarı kurak bir iklime sahip olan Van Gölü Kapalı Havzası'nın kuzeybatısında bulunan Ahlat (Bitlis) ilçesindeki tarım alanları havzanın en önemli tarım alanlarından birini oluşturmaktadır. Son yıllarda ilçede tarım ürünü deseni değişmeye başlamıştır. Özellikle su ihtiyacı yüksek olan tarım ürünlerinin ekiminde görülen artış, tarım alanlarında sulama suyu amaçlı kuyuların sayısının çoğalmasına neden olmuştur. Plansız ve özellikle ruhsatsız pompajlarla yeraltı suyu kullanımının bir sonucu olarak Van Gölü'nün kıyı kesimlerinde tatlı su akiferlerinin etkilenme potansiyeli artmaktadır. Bu durum, özellikle kıyı kesiminde zamanla önemli çevre sorunlarını da beraberinde getirecektir. Bu çalışma, Ahlat ilçesinin Van Gölü kıyısı ve yakın çevresinde, özellikle yeraltı suyunun yoğun olarak kullanıldığı 1650 metre (Van Gölü kıyısı) ile 1850 metreleri arasındaki tarım alanları ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada, yeraltı suyuna Van Gölü suyunun girişinin olup olmadığı araştırılıp, göl suyu girişinin yeraltı suyu kalitesi üzerine olan etkileri incelenecektir. Dolayısıyla yeraltı su kaynaklarının kalitesinin belirlenmesi amacıyla yöredeki kaynaklardan ve sondaj kuyularından örnekler alınacaktır. Su örnekleri 2017 yılı içerisinde Mayıs ve Eylül aylarında alınacaktır. Alınan örneklerde fiziksel ve kimyasal su kalite parametreleri incelenecektir. Yeraltı suyu verilerinin etkin bir biçimde değerlendirilmesi amacı ile Coğrafi Bilgi

Sistemleri'nden (CBS) faydalanılarak analizler yapılacaktır. Bu çalışmanın amacı, Ahlat ilçesinde 1650 - 1850 metreleri arasındaki tarımsal alanların sulanmasında kullanılan yeraltı sularının kalitesini tespit etmek ve bu kalite parametrelerinin dikkate alınarak tarımsal üretimde verim kaybını azaltmak ve muhtemel çevresel sorunları minimize etmek için bazı önerilerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahlat İlçesi (Bitlis), Yeraltı Suyu, Tarımsal Sulama, Van Gölü, Van Gölü Havzası

Irrigation is the method in which a controlled amount of water is supplied to plants at regular intervals for agriculture. It is used to assist in the growing of agricultural crops, maintenance of landscapes, and revegetation of disturbed soils in dry areas and during periods of inadequate rainfall. Knowing the ingredients of irrigation water and the materials in it is important for growing agricultural crops. If water includes bad materials intensely in the agricultural area salification and desertification appears. If irrigation water includes venomous minerals there will be decline or pause in ripening period of agricultural products. Agricultural areas in Ahlat county situated in northwest of van lake closed basin and which has semi-arid climate are among the most important agricultural areas of the basin. Recently the pattern of agricultural products has started to change. Especially the increase in the planting of agricultural products which need more water has caused water wells to increase. With unplanned and unlicensed pumps, the possibility that sweet waters around Van Lake will be affected has increased. This situation has caused environmental problems in coastal regions. This research is limited by Van Lake coast and its closed environment especially it is restricted by agricultural areas between 1650 meters and 1850 meters where underground waters intensely exist. In the research it will be investigated that whether there is entrance to underground water form van lake water and the effect of entrance of lake water on the quality of underground water will be analyzed. Therefore samples from surrounding springs and boreholes will be taken in order to determine the quality of underground water springs. Water samples will be taken between May and September 2017. Physical and chemical water quality parameters will be analyzed from these samples. In order to effectively analyze the underground water data geographic information systems will be used. The aim of this research is to determine the quality of underground waters between 1650 and 1850 meters in Ahlat county and by taking these quality parameters into account decrease the efficiency lose in agriculture and proposing some suggestions to minimize possible environmental problems.

Keywords: Ahlat County, Underground Water, Agricultural Irrigation, Van Lake, Van Lake Basin

CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE ŞANLIURFA İLİNDE ŞEHİRLERİN NÜFUS ÖLÇÜTÜNE GÖRE GELİŞİMİ

THE DEVELOPMENT OF CITIES IN ŞANLIURFA PROVINCE IN TERMS OF POPULATION MEASURE IN THE REPUBLICAN PERIOD

Doç. Dr. Mehmet Sait ŞAHİNALP

Harran Üniversitesi, sahinalp@harran.edu.tr

Doç. Dr. Doç. Dr. Veysi GÜNAL

Harran Üniversitesi, vgunal@hotmail.com

Fatma ALTUĞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Harran Üniversitesi, altugftm@gmail.com

Şehirleşme hareketleri ölçütlerinden biri de nüfustur. Şehirlerde yaşayan nüfusun miktarı, oranı ve artış hızı şehirleşme hareketlerinin ortaya çıkarılmasında kullanılan önemli ölçütlerden biridir. Şanlıurfa ilinde Cumhuriyet Dönemi boyunca yaşanan sosyal, ekonomik, siyasal gelişmeler şehir ve kırsal nüfusunun gelişimi üzerinde de önemli bir rol oynamıştır. Bu çalışmada Cumhuriyet döneminde Şanlıurfa ilinde şehirli nüfusun nasıl geliştiği ve hangi etkenlerle geliştiği, şehirleşme hareketlerine olan etkisinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaçla Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan genel nüfus sayımları ve ADNKS sonuçlarına göre yerleşme coğrafyası açısından şehir olarak kabul edilen yerleşmelerin nüfus miktarlarındaki gelişim ortaya konulmuş, il ve ilçe nüfusları içindeki şehirli nüfus miktarının oranı ve yıllık artış hızları istatistiksel metotlarla analiz edilerek sonuçlara ulaşılmıştır. Yapılan analizler sonucunda Şanlıurfa ilinin şehirli nüfus gelişiminin dört ana dönemden oluştuğu ortaya çıkmıştır. Birinci dönem olan 1927-1945 arası dönemde şehirli nüfus yıllık artış hızı %15'in altındadır. Bu dönemin sonunda nüfusu 50.000'i aşan herhangi bir şehir yoktur. 1945-1980 döneminde şehirli nüfus artış hızı %20'lerin üzerinde gerçekleşmiş olup, 1960 yılında ilk defa Şanlıurfa şehrinin nüfusu 50.000'in üzerine çıkmıştır. Dönem sonuna gelindiğinde Şanlıurfa şehrinin nüfusu 150.000'e yaklaşmış olup, nüfusu 20.000'in üzerinde olan 4 şehir bulunmaktadır. Şanlıurfa dışında nüfusu 50.000 ve 100.000'i aşan herhangi bir şehir yoktur. 1980-2007 arası dönemde yıllık nüfus artış hızı hayli hızlanmış ve %50 civarında bir orana ulaşmıştır. Dönem başında nüfusu 20.000 üzerinde olan şehir sayısı 4'ten 7'ye yükselmiş, Şanlıurfa dışında şehir nüfusu 100.000'i aşan 2 şehir daha ortaya çıkmıştır. Şanlıurfa şehrinin nüfusu ise 147.488'ten 472.238'ye yükselmiştir. Böylece nüfusu 200.000'i aşan ilk şehir bu dönemde ortaya çıkmıştır. 1985 yılında ilk kez il genelinde şehirli nüfusun oranı %50'nin üzerine çıkmıştır. 2007-2012 arası dönemde şehirli nüfus yıllık artış hızında düşüşler gerçekleşmiştir. 2013 yılında yürürlüğe giren 6063 nolu büyükşehir yasasıyla birlikte il sınırları içinde yaşayan bütün nüfusun şehirli nüfus olarak kabul edilmesi nedeniyle 2012 yılı dönem sonu olarak kabul edilmiştir. 2012 yılı itibarıyla Şanlıurfa ilinde nüfusu 20.000'i aşan 8, 50.000'i aşan 4, 100.000'i aşan 2, 500.000'i aşan bir şehir bulunmaktadır. 2016 yılı itibarıyla il nüfusu 1.940.627 olup bu miktarın tamamı şehir nüfusu olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şanlıurfa, Şehir Coğrafyası, Şehirleşme, Nüfus.

One of the measures of urbanization movements is the population. The growth of population living in cities and the annual growth rate of population are important criterias used to reveal urbanization movements. Social, economic and political developments that realized during the Republican Period played an important role on the growth of urban and rural population. In this study, it is aimed to reveal how the urban population of Şanlıurfa province increased, which factors are played a role on and the affect of those factors on urbanization movements. Fort his purpose, by using the results of general censuses and adrese based population registration system (ADNKS-Tur/ABPRS-Eng), population growth of settlements that considered as urban area in terms of settlement geography, urban population rate and annual growth rates of urban population in Şanlıurfa province and it's districts were revealed by using statistical analyzing methods. According to the results of analyses, four main period have emerged in urban population growth of Şanlıurfa province. In the first period including between 1927 and 1945, the annual growth rate of urban population is below 15%. At the end of this period there was no city with a population exceeding 50,000. Annual urban population growth rate in the second period (1945-1980) exceeded 20% and the population of Şanlıurfa city exceeded 50.000 in 1960 for the first time. At the end of the period, the population of Şanlıurfa city was close to 150.000 and there were 4 cities with population over 20.000. Except of Şanlıurfa city there was no city with populations exceeding 50,000 or 100,000. In the third period, between 1980 and 2007, the annual urban population growth rate considerably increased and reached around 50%. The number of cities with population over 20.000 increased from 4 to 7 and 2 more cities populated over 100.000 emerged in this period. Also, the population of Şanlıurfa city increased from 147,488 to 472,238, thus the first city has population over 200.0000 emerged in this period. The proportion of urban population increased to over 50% for the first time in 1985. In the fourth period, between 2007 and 2012, urban population growth rates slowed down. By the new metropolitan municipality law numbered 6063 which came into force in 2013, whole population living in the provincial borders is counted as urban population, that's why year 2012 is considered as end of this period. In 2012, there were 8 cities exceeded 20.000, 4 cities exceeded 50.000, 2 cities exceeded 100.000 and only one city exceeded 500.000 in terms of population. The population amount of Şanlıurfa province in 2016 was 1.940.627 and all of this population is counted as urban population.

Keywords: Şanlıurfa, Urban Geography, Urbanization, Population

7. ve 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DARBE KAVRAMINA YÖNELİK METAFOR ALGILARI

Mehmet TEMİR

Eğitim Fakültesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, mehmet.temir@gop.edu.tr

Hakan ÖRTEN

Eğitim Fakültesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, hakan.orten@gop.edu.tr

İhsan ÜNLÜ

Erzincan Üniversitesi, iunlu@erzincan.edu.tr

Günümüz modern dünyasıyla bağdaşmayan “darbe” kavramı Cumhuriyet Türkiye’sinin yakın geçmişine baktığımızda da karşımıza çıkmaktadır. Cumhuriyet Türkiye’sinin kuruluşundan bu zamana kadar yapılan darbelerle ve darbe girişimleriyle çok sık olarak karşılaşmaktayız. Sırasıyla yapılan 27 Mayıs 1960 Darbesi, 12 Eylül 1980 Darbesi ve darbe girişimi olarak 12 Mart 1971, 28 Şubat 1997 Postmodern Darbesi, 28 Nisan 2007 e’bildirisi ve son olarak yaşadığımız 15 Temmuz 2016 Darbesi buna örnek verilebilir. 15 Temmuz Darbesi diğerlerinden farklı olarak aziz milletin canıyla, kanıyla bastırıldığı darbe olması açısından çok önemlidir. 15 Temmuz milletin darbelere ne kadar karşı olduğunu göstermiş ve ülkemizde darbelere medet umanlara tarihi bir ders vermiştir. Bu çalışmanın amacı Tokat ili Mehmet Akif Ersoy İmam Hatip Ortaokulunda öğrenim gören öğrencilerin “Darbe” kavramına yönelik oluşturdukları metaforları belirlemeye çalışmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında okulun 7. ve 8 sınıfında öğrenim gören 93 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma modeli olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini elde etmek için görüşme formu oluşturulmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerden “Darbe” kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmaları ve sadece tek bir metafor üzerinde yoğunlaşarak, düşüncelerini dile getirmeleri istenmiştir. Çalışmada, elde edilen verilerin değerlendirilmesinde “içerik analizi” tekniği kullanılmıştır. Sonuç olarak 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin darbe kavramıyla ilgili metaforları şu temalarda toplanmıştır: Başta “Sel” olmak üzere “İhanet”, “Savaş”, “Silah”, “Virüs ve Yağmur” temaları altında metaforlar oluşturmuşlardır. Çalışma sonunda çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Algı, Darbe

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ PARTİLİ CUMHURBAŞKANLIĞI SİSTEMİNE YÖNELİK METAFOR ALGILARI

Mehmet TEMİR

Eğitim Fakültesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, mehmet.temir@gop.edu.tr

Hakan ÖRTEN

Eğitim Fakültesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, hakan.orten@gop.edu.tr

İhsan ÜNLÜ

Erzincan Üniversitesi, iunlu@erzincan.edu.tr

Partili Cumhurbaşkanlığı, son dönemlerde hayatımızda önemli bir yer tutan, üzerinde çok çeşitli tartışmaların yaşandığı ve en sonunda 16 Nisan 2017 de yapılan referandumla kabul edilen bir sistemdir. Bu sistem pratik de henüz yürürlüğe girmemiştir. Yürürlüğe girmemesine rağmen toplumda merak ve şüphelerin oluşmasına yol açmıştır. Bunda toplumların, milletlerin alışkanlıklarının değişmesinin biraz zaman alması önemli bir etkidir. Bu etken her yenilik için ister istemez kaçınılmaz bir sonuçtur. Bu sonuçta sisteme dönük olarak bilinmezliklerin ve anlaşılmazlıkların olduğu gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır. Bu gerçekten hareketle partili cumhurbaşkanlığı sisteminin nasıl anlaşıldığı ve yorumlandığı belirtilmek istenmiştir. Bu çalışmanın amacı Tokat ilinde öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “Partili Cumhurbaşkanlığı” kavramı üzerine oluşturdukları metaforları belirlemeye çalışmaktır. Amaç doğrultusunda araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Gaziosmanpaşa Üniversitesi, sosyal bilgiler öğretmenliğinde öğrenim gören 120 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma modeli, olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini elde etmek için görüşme formu oluşturulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarından “Partili Cumhurbaşkanlığı” kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmaları ve sadece tek bir metafor üzerinde yoğunlaşarak, düşüncelerini dile getirmeleri istenmiştir. Çalışmada, elde edilen verilerin değerlendirilmesinde “içerik analizi” tekniği kullanılmıştır. Sonuç olarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Partili Cumhurbaşkanlığı kavramıyla ilgili metaforları şu temalarda toplanmıştır: Başta “Güçler Birliği” olmak üzere “Krallık”, “Padişahlık”, “Hakem”, “Dağ”, “Başkanlık” temaları altında metaforlar oluşturmuşlardır. Çalışma sonunda çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, Metafor, Partili Cumhurbaşkanlığı

TMS/TFRS VE VUK ÇERÇEVESİNDE NAKİT VE NAKİT BENZERİ VARLIKLARIN DEĞERLEME İŞLEMLERİ VE FİNANSAL TABLOLARA ETKİSİ

Öğr. Gör. Dr. Mehmet YÜCENURŞEN

Aksaray Üniversitesi, yucenursen@hotmail.com

Doç.Dr. Haluk DUMAN

Aksaray Üniversitesi, halukduman70@hotmail.com

Küreselleşmenin hızlı bir şekilde hayatın her alanında etkisini göstermesi, ortak bir finansal raporlama standartlarının oluşturulmasına ve uygulanmasına yönelik gelişmeleri beraberinde getirmiştir. Türkiye’de ise Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayınlanan finansal raporlama standartlarının birebir çevirisi olan Türkiye Muhasebe Standartları yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Türkiye Muhasebe Standartları (TMS), mevcut muhasebe uygulamaları ve finansal raporlama sistemine önemli değişiklikler getirmektedir. Bu değişiklikler ile birlikte işletmeler hem TMS uyarınca ticari karı hem de Vergi Usul Kanunları (VUK) uyarınca mali karı hesaplamak durumundadırlar. Bu çalışmanın amacı; TMS/TFRS ve VUK uyarınca nakit ve nakit benzeri varlıkların değerlendirme işlemlerini ve finansal tablolara etkisini incelemektir. Bu bağlamda, çalışmanın amacı doğrultusunda örnek uygulamalar gerçekleştirilmiş ve finansal tablolara etkisi ortaya konulmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda TMS/TFRS ve VUK uyarınca oluşan farklar açıklanmaya çalışılmıştır. Ayrıca çalışmada, ticari kar – mali kar arasındaki fark sonucunda ortaya çıkan ertelenmiş vergi varlığı/yükümlülüğü uygulamalarına da yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Standartları, Değerleme, Finansal Tablolar

**SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA GİRİŞİM FİNANSMANINDA KLASİK VE İSLAMİ
FİNANSMAN TEKNİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI MALİYET ANALİZİ**
COMPARATIVE COST ANALYSIS OF CLASSICAL AND ISLAMIC FINANCE TECHNIQUES IN
FINANCING ENTERPRISE WITH CONTEXT OF SUSTAINABILITY

Doç.Dr. Haluk DUMAN

Aksaray Üniversitesi, halukduman70@hotmail.com

Öğr.Gör.Dr. Mehmet YÜCENURŞEN

Aksaray Üniversitesi, yucenursen@hotmail.com

Öğr.Gör. Ali Aykut PEKER

Aksaray Üniversitesi, aykutpeker@aksaray.edu.tr

Bir girişimin önündeki en önemli sorun, yeni ve orijinal iş fikirlerinin hayata geçirilmesinde ihtiyaç duyulan finansmanın uygun şartlarda temin edilmesidir. Birçok girişim, kurulduktan sonra finansman ihtiyacını sağlayamaması ya da uygun şartlarda sağlayamaması nedeni ile büyüme şansı elde edememektedir ve yeni/orijinal iş fikirleri yitip gitmektedir. Girişimin gerekli finans kaynaklarına ulaşmasında çeşitli alternatifler bulunmaktadır. Günümüzde girişim finansmanında yoğun olarak melek yatırımcılar, risk sermayesi vb. tercih ediliyor olmakla beraber alternatif finans kaynakları seçenekleri artmaktadır. Bu alternatiflerden biri de İslami finans kaynaklarıdır. Bu çalışmada girişim finansmanında kullanılan klasik ve İslami finansman teknikleri incelenerek kavramsal bir değerlendirme yapılacaktır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, sürdürülebilirlik bağlamında klasik ve İslami finansman tekniklerinin karşılaştırılarak maliyet analizlerinin gerçekleştirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Girişim Finansmanı, İslami Finansman Teknikleri, Sürdürülebilirlik

GAZİANTEP'İN TÖRENSEL YEMEKLERİ

Memet ŞAHAN

Gaziantep Üniversitesi, msahan0179@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Tuba PEHLİVAN

Gaziantep Üniversitesi tpehlivan1@hotmail.com

Bu çalışmada Gaziantep mutfağına ait törensel yiyecek ve içeceklerin (iftar, sahur, ramazan bayramı, kurban bayramı, kandil geceleri, aşure günü doğum, sünnet, nişan, nikah, çeyiz, kına gecesi, düğün, ölüm vb.) yapımdan sunuma değin geçirdiği aşamalar, sunum ritüelleri ile birlikte Gaziantep il merkezi göz önünde bulundurularak incelenecektir. Gaziantep tarihi İpek Yolu üzerinde bulunan, farklı kültürlere ev sahipliği yapmış ve bu kültürlerin bir arada yaşadığı, birbirinden etkilendiği bir bölge olması nedeniyle, törenler ve adetler yöre insanının yemek kültüründe farklılıklar oluşturmaktadır. Bu etkinliklerde, yapılan yemekler ve bu yemeklerin elde edilmiş biçimleri, pişirme teknikleri, yapımdan sunuma değin kullanılan ekipmanlar ve sunum şekilleri vazgeçilmez bir bileşendir. Bu ilde ülkemizin birçok yerinde olduğu gibi törenlerde simge haline gelmiş bazı yiyecek ve içecek türleri ön plana çıkmaktadır. Bu çalışmamızın amacı Gaziantep'in törensel yiyecek ve içeceklerini tespit etmek, yerel halkın törensel yemeklere yönelik bakış açısını ve bu bakış açıları arasındaki farklılıkları ortaya koymak, ilin geçmişten günümüze aktarılan yemek kültürünü kayıt altına alarak gelecek nesiller için bu kültürel mirasın korunmasını sağlamak ve bu konuda literatüre katkı sunmaktır. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmış ve veri toplama aracı olarak da kişisel bilgi formu ve anketten yararlanılmıştır. Çalışmanın evrenini Gaziantep'te yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem belirleme kriterlerinden tesadüfi olmayan örneklem yöntemlerinden kolayda örneklem yöntemi tercih edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gaziantep, Kültür, Yemek

TÜRK TİPİ BAŞKANLIK SİSTEMİ BAĞLAMINDA BÖLGESEL KALKINMA POLİTİKALARINA BAKIŞ

Yrd. Doç. Dr. İsmail SEKİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ismailseki@gmail.com

Mesut TANOĞLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, borames@hotmail.com

Günümüzde ulusal kalkınma politikaları yerlerini bölgesel kalkınma politikalarına bırakmışlardır. Ulusal kalkınma politikalarında merkezi hükümetin politik tercihleri etkili olurken, bölgesel kalkınma politikalarının belirlenmesi ve uygulanmasında yerel aktörler arasındaki yönetim mekanizmalarının etkinliği belirleyici olmaktadır. Literatürde geniş anlamda ulusal ekonomik kalkınmanın dar anlamda da bölgesel kalkınmanın yönetim sistemleri ile nedensellik ilişkisi net olarak tespit edilememiştir. Ancak başarılı yönetim modellerinin bölgesel kalkınma üzerindeki etkisi açıktır. Bölgesel kalkınmada farkı yaratan, yönetim sisteminin başkanlık veya parlamenter yapı üzerinden ilerlemesinden ziyade o ülkenin merkezi veya federal yönetim sistemine bağlı olmasıdır. Federal sistemle yönetilen ülkeler merkezi idareye göreceli daha zayıf bağlıdırlar ve bu durum farklı ölçeklerdeki yerel yönetimlerin daha bağımsız hareket edebilmelerine olanak verir. Türk Tipi Başkanlık sistemi tartışmaları özellikle yönetim bağlamında irdelendiğinde Türkiye'nin kendine özgü tarihi ve kültürel yapısı göz ardı edilmemelidir. Başkanlık sisteminin uygulandığı ülkelerin bir kısmı demokrasi endekslerinde üst sıralarda, bir kısmı da gerilerdedir. Genel itibarı ile başarılı olmuş bölgesel kalkınma modellerinin baskın ortak yönü güçlendirilmiş yerel yönetimlerle oluşturulmuş olmalarıdır. Türkiye Cumhuriyeti anayasal olarak üniter bir devlettir. Ülke yönetiminde söz sahibi olan siyasi akımların başkanlık sistemi konusunda fikir ayrılıklarına sahip olmalarına rağmen, üniter devlet yapısının korunması yönünde fikir birliği içerisinde oldukları gözükmemektedir. Bu durum göz önüne alındığında federatif sistemin ülke gündemine en azından uzun bir süre girmeyeceği aşikârdır. Bu bakımdan üniter devlet yapısı içerisinde, merkezi hükümetin yerel yönetimlerdeki paydaşlarla olan ilişkileri ve söz konusu paydaşların birbirleri arasındaki yönetim mekanizmalarının etkinliği ülkemizdeki bölgesel kalkınma politikalarının belirleyicisi olacaktır. Çalışmada ülkelerdeki yönetim sistemleri ile ülkelerin bölgesel kalkınma performansları karşılaştırmalı olarak analiz edilecek, mevcut kalkınma farkları ile yönetim sistemleri arasındaki ilişki ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Başkanlık, Parlamenter Sistem, Bölgesel Yönetişim, Bölgesel Kalkınma

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE KÖYLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA BİR ÖRNEK: BURSA KÖYLERİNDE DÖNÜŞÜM

Dr. Mine ERSEVINÇ

Uludağ Üniversitesi, akkusm@uludag.edu.tr

Cumhuriyet ile birlikte Türkiye’de gerçekleşen dönüşüm politik, toplumsal, ekonomik ve kültürel alanların hepsinde yeni bir yapılanma getirmiştir. Şehirlerden, kırsala değişimin sonuçları yansımış ve köylerde yeni bir düzenleme gerçekleştirilmiştir. Yerel yönetimin en küçük birimi olan köylerde yapılan yeni yapılandırma ayrı bir değer taşımaktadır. Çünkü Cumhuriyet’in ilanının ilk yıllarında nüfusun büyük çoğunluğunun köylerde yaşadığı gerçekliği ile köylerde yaşanan dönüşüm öneme sahip olmaktadır. Bursa köylerinde de tarım ve hayvancılık, imar ve bayındırlık, eğitim ve kültür ile sağlık alanlarında son derece değerli çalışmalar yapılmış ve gerçek anlamı ile bir dönüşüm gerçekleşmiştir. Bu çerçevede çalışmada amacımız, genel olarak köy politikalarında yapılan değişiklikleri vermek, özelde Bursa köylerinde yaşanan dönüşümü bayındırlık, ekonomik, sıhhi, eğitsel ve kültürel çalışmalar ve değişim ile değerlendirmektir. Bursa örneklemini ile Cumhuriyet ile köylerde ortaya çıkan dönüşüm ortaya konacaktır. Çalışmada; literatür taramasına ek olarak Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi katalogları, dönem gazeteleri ve dergileri, Bursa ile ilgili dönem birinci el kayıtları, Bursa Umumi Meclis Zabıtnameleri ve konuya ilişkin diğer basılı eserler ana kaynakları oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Köy, Cumhuriyet, Değişim-Dönüşüm

İBN ÂŞÛR'UN TEFSİRİ BAĞLAMINDA FONETİK YÖNDEN KIRAATLERDEKİ FARKLILIKLAR

DIFFERENCES IN THE RECITATION IN TERMS OF PHONETIC IN THE CONTEXT OF IBN ASUR'S TAFSER

Yrd. Doç .Dr. Murat AKKUŞ

Aksaray Üniversitesi, muratakkus114@hotmail.com

Kur'ân-ı Kerîm, İslâm'ın doğuşundan günümüze kadar birçok kez tefsir edilmiştir. Müfessirlerin tefsir yazmaktaki asıl hedefleri Cenâb-ı Hakk'ın kelâmından muradını gereği gibi anlamaya çalışmaktır. Arap dili ve edebiyatı âlimi, fakîh, müfessir Muhammed et-Tâhir İbn Âşûr (ö.1973) da bu hedefi gaye edinip “*et-Tahrîr ve't-Tenvîr*” isimli bir eser te'lif etmiştir. İbn Âşûr te'lifinde tefsir ilmini ilgilendiren pek çok konudan bahsetmiştir. İlgili konulardan kıraat ilmi ve kıraatler hakkında özel bir mukaddime/bölüm ayırmış tefsirinde de kıraatlere detaylı bir şekilde yer vermiştir. İbn Âşûr'un yer verdiği kıraat birikimi içinde ferşî okumalar olduğu gibi fonetik okumalar da vardır. Fonetik okumalar hükümleri birbirinin aynısı olan kaidelerin, aynı kurallar üzerinde icra edilmesiyle ortaya çıkan okumalardır. İbn Âşûr'a göre fonetik okumaların manaya hiçbir etkisi yoktur. Çünkü bunlar aynı kelimenin farklı lehçe ve ağızlarda telaffuzuyla ortaya çıkan okuma şekilleridir. Eda/fonetik yönüyle ele alınan farklılıklar, kelimelerin daha çok telaffuzuyla alakalı olup kıraat imamlarının Kur'ân kıraatinde takip ettikleri ve her birinin kendisine ait olan ya da diğer imamlarla ortak oldukları kuralların öne çıkanlarıdır. Çalışmamızın amacı ise İbn Âşûr'un tefsirinde yer verdiği fonetik yönden kıraat farklılıklarını, tahkîk ve teshîl kıraati; idğâm ve izhâr kıraati; imâle, beyne ve feth kıraati; işmâm ve ihtilâs kıraati; iskân ve itbâ kıraati ve izafet yâ'ları gibi kıraat başlıkları altında ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: İbn Âşûr, et-Tahrîr ve't-Tenvîr, Fonetik, Kıraat, Tefsir

The Qur'an has been commented many times from the birth of Islam to our today. The main purpose of the commentators is to try to understand what Allah means by his wisdom. Arabic language and literary scholar, fakîh, commentator Muhammad al-Tahir Ibn Ashur (D.1973) published a work titled *al-Tahreer wa al-Tanweer*, aiming at related target. Ibn Ashur talked about many issues concerning the interpretation of tafsir In his work. In his commentary on the related topics, he has also included a detailed account of the particular scholarship/chapters about recitation science and recitations. There are also phonetic readings as well as fers readings in the recitation accumulation of Ibn Ashur's place. Phonetic readings are readings that occur when the same premises are executed on the same rules. According to Ibn Ashur, phonetic readings has no effect in comprehension. Because, These are the forms of reading that come out of the same vein with different dialects and pronunciation in the mouths. The differences discussed in the phonetics direction are related to the pronunciation of the words and are prominent in the rules that the Qur'anic imams follow in the Qur'an and that they are common to their own or other imams. The purpose of our study is to be handled of phonetics qiraats

Ibn Ashur in his commentary, under the headings of qiraahs such as tahqik and tashil; idqam and izhar; imala, beyna and fath, ismam and ihtilas, iskan and itba and izafat ya's.

Keywords: Ibn Ashur, al-Tahreer wa al-Tanweer, Phonetic, Qiraah, Tafser

آل روهها

TÜRKİYE’DE 2002 SONRASI KAMU HARCAMA VE VERGİ GELİRLERİNİN GELİŞİMİ

Prof. Dr. Murat DEMİR

Harran Üniversitesi, mdemir@harran.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Nihat KÜÇÜK

Harran Üniversitesi nihatk@harran.edu.tr

Kamu harcamaları ve kamu gelirleri maliye politikasının temel araçlarıdır. Devlet iktisadi ve sosyal yapıya ilişkin görev ve sorumluluklarını maliye politikası araçları olarak da tanımlanan harcama ve gelir politikaları üzerinden gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Hemen birçok ülkede kamu gelirlerinin çok önemli bir kısmı (%90 ve üzeri) vergi gelirlerinden oluşmaktadır. Kaynakların etkin kullanımı ve bölüşümü, adaletli bir gelir dağılımının sağlanması, ekonomik büyüme ve istikrarın gerçekleştirilmesi ve korunması gibi görevlerinde devlet, kamu harcama ve gelirlerinin miktar ve kompozisyonunda değişiklikler yapmak suretiyle etkili olmaya çalışmaktadır. Ancak Türkiye gibi kimi gelişmekte olan ülkelerde devlet söz konusu araçlarla ilgili amaçları yerine getirmeye çalışırken çoğu zaman başarılı olamamış bilakis söz konusu araçlar mevcut adalet, etkinlik ve bölüşüm sorunlarını derinleştirerek ekonomik istikrarsızlıkların temel kaynağı olmuştur. Bu bağlamda devletin ne düzeyde ne tür harcamalar yaptığı ve hangi vergi kaynaklarını ne düzeyde vergilediğinin bilinmesi gerekmektedir. Söz gelimi AB ülkeleri de Türkiye’de yüksek düzeyde transfer harcamaları yaparken AB ülkeleri sosyal içerikli transfer harcamaları ile refah devletine dönüşmekte, Türkiye ise uzun yıllar gerçekleştirdiği mali transferler ile yüksek faiz ödemeleri gerçekleştirmektedir. Düşük gelirlilerden yüksek gelirlilere kaynak transferi anlamına gelen söz konusu transferlerle devlet gelir dağılımındaki çarpıklıkları daha da derinleştirmiştir. Türkiye’de bütçe büyüklüklerinin gelişimi ve makro ekonomik yapının genel görüntüsü belirli kısa aralıklar dışında 2000’li yıllara kadar toplumsal talep ve beklentileri karşılamaktan uzak kalmıştır. 2001 krizi bir bakıma Türkiye’de bütçenin artık tümüyle işlevini yitirdiği makro ekonomik göstergelerin dip yaptığı ve mevcut politikaların sürdürülebilirliğinin kalmadığı bir dönem olmuştur. Sonrası dönemde ise başta sıkı bir mali disiplin olmak üzere yapısal reformların da katkısıyla bütçe büyüklüklerinde önemli düzelmeler söz konusu olmuş, zamanla bu düzelmelerin makro ekonomik göstergelere yansımalarıyla da bir kısmı AB kriterleri olmak üzere temel mali, ekonomik hedefler yakalanabilmiştir. Çalışmada 2002-2017 dönemi Türkiye’de kamu harcamalarının ve vergi gelirlerinin gelişimi miktar ve niteliği itibarıyla incelenecek, 2001 öncesi dönemle karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılarak meydana gelen yapısal değişiklikler belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Harcaması, Vergi, Bütçe

KATILIM BANKALARI MÜŞTERİLERİNİN MEMNUNİYET DÜZEYİNİN ARAŞTIRILMASI: ŞANLIURFA VE GAZİANTEP İLLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Öğr. Gör. Ahmet ŞİT

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, ahmetsit@kilis.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ŞİT

Harran Üniversitesi, msit@harran.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Haydar KARADAĞ

Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, haydar.karadag@erdogan.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, Şanlıurfa ve Gaziantep illerinde faaliyet gösteren işletmelerin katılım bankalarını tercih etme/etmeme nedeninin araştırılmasıdır. Faizsiz bankacılık prensibiyle kurulmuş olan Özel Finans Kurumları 2005 yılında Katılım Bankaları ismiyle banka unvanına kavuşmuşlardır. Katılım bankaları, daha çok reel piyasaları fonlayan ve faizsiz bankacılık prensibiyle faaliyet gösteren finansal kuruluşlardır. Böylece Faizsiz sistemi benimseyen kişi ya da kuruluşlarla birlikte faizsiz bankacılık prensibiyle kurulmuş olan katılım bankaları da gelişerek piyasadaki etkinliği arttırmışlardır. Bir işletmenin büyümenin temel nedenlerinden birisi de şüphesiz müşteri memnuniyetidir. Bu amaçla Gaziantep ve Şanlıurfa illerinde faaliyet gösteren işletmelere katılım bankalarıyla çalışıp çalışmadıkları sorulmuştur. Anket yapılan 208 işletmeden 144'ü katılım bankalarıyla çalıştığını bildirmişlerdir. Bu işletmelere katılım bankalarını tercih etme ve memnuniyet düzeyleri için açıklayıcı sorular sunulmuştur. Çalışmada yöntem olarak Anova ve t-testi uygulanmıştır. Çalışmanın sonucu olarak, ankete katılan işletmelerin katılım bankalarıyla çalışma nedenleri daha çok; müşterilere sundukları yapılandırmalar, katılım bankaları çalışanlarının tutum ve davranışları, katılım bankalarının faizsiz bankacılık prensibine riayet ederek faaliyetlerini gerçekleştirmeleri faktörlerinin etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankaları, Faizsiz Bankacılık, Anket Çalışması

TÜRKİYE'DE GAYRİMENKUL PİYASASININ GELİŞİMİ VE KATILIM BANKALARI İLE İLİŞKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Haydar KARADAĞ

Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, haydar.karadag@erdogan.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ŞİT

Harran Üniversitesi, msit@harran.edu.tr

Öğr. Gör. Ahmet ŞİT

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, ahmetsit@kilis.edu.tr

Dünya kurulduğundan beri tüm toplumların vazgeçilmez ihtiyaçlarından biri olan gayrimenkulün yatırım aracı olma, ekonomik kalkınmaya katkı sağlama, bireylerin geleceği açısından bir güvence olma gibi birçok işleve sahip olmasının yanı sıra, toplumların ekonomik ve sosyal açıdan gelişmişlik göstergesi olma fonksiyonları bulunmaktadır. İbn Haldun özel mülkiyeti devletin temeli olarak görmekte ve özel mülkiyeti korumayan bir devlette servet birikiminin olmayacağını ve ticari hayatın durgunlaşacağını belirtmektedir. Bunun yanı sıra insanlar, yaşamları boyunca rahat etmelerine olanak sağlayacak finansal güce kavuşmayı amaçlamaktadırlar. Bu amaçla bankalar, yurtiçi ve yurtdışı piyasadan tedarik ettikleri fonları hem bireysel ihtiyaçların hem de reel ekonominin finansmanında kullanmaktadırlar. Katılım bankaları da bu ihtiyacı karşılamakta rol oynamıştır. Bu çalışmada Türkiye ekonomisinin büyümesinde önemli rol oynayan gayrimenkul (inşaat) sektörünün gelişimi ele alınmış ve bu piyasanın katılım bankaları ile ilişkisi araştırılmıştır. Bu bağlamda Türkiye'deki gayrimenkul piyasasının mevcut yapısı, sanayileşme, göç Olgusu ve şehirleşme için yapılan kentsel dönüşüm faaliyetleri başlıkları altında irdelenmiştir. Ayrıca katılım bankalarının kullandırılan finansal araçlar açıklanmıştır. Çalışma sonucunda; katılım bankalarının piyasaya sağlanan konut kredilerinin önemli ölçüde arttığı tespit edilmiştir. Buna göre Türkiye'de gayrimenkul piyasasının finansmanında katılım bankalarının kullandırılan fonların önemli bir yer tuttuğu yada gayrimenkul piyasasının katılım bankaları ile etkileşiminin arttığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Gayrimenkul Piyasası, Katılım Bankaları, Konut Kredileri

KUYRUKLU YILDIZ ALTINDA BİR İZDİVAÇ ROMANINDA FEMİNİST SÖYLEMLER

Arş. Gör. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU

Dicle Üniversitesi, myigitoglu@dicle.edu.tr

Tanzimat Dönemi sonrasında idari ve mali birçok yeniliğe adım atan Osmanlı toplumunun fikir ve düşünce dünyasında da yenilikler görülür. Bunlar, doğal olarak edebî eserlere de yansır. Dönemin yazarları ve şairleri, hürriyet fikrinden eğitime kadar birçok sosyal hadiseye süregelen bakış açısından farklı bir şekilde yaklaşır. Toplumun yarısını oluşturan kadınların durumuna dair de doğrudan ya da dolaylı eleştiriler getirilir. İlk dönemlerde kısmi olarak yer bulmaya başlayan kadın sorunları, ilerleyen süreçte ve II. Meşrutiyet'in ilanı sonrasında daha ayrıntılı bir şekilde irdelenir. Romancılar hem bireysel hem de toplumsal bir hüviyet taşıyan bu meseleye duyarsız kalmaz. Bu bağlamda değerlendirilebilecek yazarlar arasında Hüseyin Rahmi de yer alır. 1887 yılında yazın dünyasına giren Hüseyin Rahmi, romanlarında kadınların mağduriyeti, geri kalmışlığı, eşitsizliği, eğitimsizliği gibi hususları değişik yoğunlukta ele alır. Kadın haklarına odaklanan, bu hakları sorgulayan ve savunan feminizm, XX. yüzyıldan sonra yükselen bir akım olur. Yazın dünyasını da etkileyen feminizm, bazı romancılar tarafından eserlerin dokusuna dâhil edilir. Romancılar, ele aldıkları ya da almadıkları öğelerle bu hususta bir duruş sergiler. Hüseyin Rahmi Gürpınar, *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç* romanında kadınların sosyal ve bireysel konumuna dair bazı eleştiriler geliştirerek roman kahramanları nezdinde çeşitli söylemlerde bulunur. Bu bildiriye yazarın söz konusu romanı incelenmiş ve feminist öğelerin hangi söylemlerle eserde yer aldığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Yapılan tespitler de bu bağlamda yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Roman, Feminizm, Hüseyin Rahmi

HALK KÜLTÜRÜMÜZDE HEDİYENİN, İKRAMIN VE DUANIN ADI: “TATLI”

Dr. Mutlu ÖZGEN

mutluozgen@yahoo.com

Şekerden şerbete, helvadan, lokuma her renk, her tat hayatımızın önemli anlarında ağızımızdan eksik olmaz. Bayramlarda, düğünlerde, doğumlarda, kandillerde ve ölümden kurtulmada hayatın her aşamasında tatlı vardır. Kültürümüzde tatlının adı, “adaktır, hediyedir, ikramdır”. Alevi-Bektaşî inancında ise, “kansız kurbanın” adıdır. Girdiği mekâna huzur getirir. Ortamı yumuşatır. Tatlandırır. Toplumsal iletişimin en güçlü şeklidir tatlı. İçinde yalnızca fındık, ceviz, şerbet barındırmaz; dua, dilek, sebat, özlem, sevinç, hüznün de sevincin de özlemin de en tatlı ifadesini oluşturur. Tatlının en ayırıcı özelliği, girdiği her alanda “olumlu” bir etki bırakmasıdır. Bazen kendi değil, adı bile yeterli olmuştur güzel bir etki yaratmak için. “Tatlı yiyecek tatlı konuşalım” bu düşüncenin söze dökülmüş halidir. Âdettendir diye, dostlara, arkadaşlara sevdiğimizimize özel günlerde “hediye” olarak tatlı veririz. Misafir olarak gidilen eve “eli boş gitti denilmesin” diye “tatlı” ile gidilir. Böylesi durumlarda, bir kutu baklava, en pahalı hediyeden daha fazla prim yapar. Tatlıların hediye olarak sunulması ise “ikram” adını alır. Yiyecek ikramları da bir tür hediyedir. Sadece yaşayan eş, dost, akrabaya değil aynı zamanda ölmüş olan yakınlarımızın ruhlarına dua ile birlikte gönderilen hediyenin adıdır “tatlı”. Her iki tarafı da mutlu eden, teskin eden, “Ruhuna değsin, ruhu şad olsun” ifadeleri ile yaşayanlara teselli, ölenlere de ruhları için bir dua kapısı olmuştur. Ölünün ruhunu “şad etmek” yani mutlu etmek görevi de tatlıya (helva / lokma) verilmiştir. Helva ölünün ruhunu memnun ederken, geride kalan yakınlarımızın da acı çeken ruhlarını ve vicdanlarını rahatlatma vazifesi üstlenmiştir. Hayat tatlı ile başlar, tatlı ile yaşanır, yine tatlı ile sona erer. Tatlı hem sevinci paylaşmanın hem de üzüntüyü azaltmanın “en ideal yolu” olarak kültürel yaşantımızdaki yerini almıştır. Tatlılara yüklenen bu anlam birlikteliği onların, taşıdıkları tatlar kadar insan hayatının geçiş dönemlerine kattıkları durumu tamamlayıcı, toparlayıcı, pekiştirici ve onarıcı” işlevleri ile de ritüel sürecin önemli bir parçası olmuşlardır. Doğumun ve düğünün hediyesi “baklava” iken, ölümün tesellisi “helva ya da lokma” olmuştur. Doğumla birlikte dünyaya gelen bebeğin gelişi tatlı ile kutlanırken, ölüp giden yakınlarımız da tatlı ile uğurlanmıştır. Yukarıda kısaca değinmeye çalıştığım, paylaşımlarımızın en tatlı halini oluşturan, “tatlı”, farklı duyguları bir araya getiren ve bunları güzel bir şekilde ifade etmemize olanak sağlayan önemli bir iletişim aracı olan tatlının halk kültürümüzdeki yerine ve işlevine yukarıda verilen başlıklar altında değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: İkrâm, Hediye, Tatlı, Dua, Doğum, Düğün, Ölüm, Halk Kültürü

ANŞABACILI BEYDİLİ SIRAÇ TÜRKMENLERİNDE DOĞA İLE İLETİŞİM ALANLARI VE ZAMANLARI

Dr. Mutlu ÖZGEN

mutluozgen@yahoo.com

Anşabacılı Beydili Sıraç Türkmenleri için doğa, danışma alanıdır. Önemli kararların arifesinde doğanın ayağına gidilerek; dağ, taş, toprak ile kucaklaşılır, rızalık alınır. Her Anşabacılı Doğanın hakkını gözetmekle yükümlüdür. Ana-baba hakkını, doğa hakkı takip etmektedir. Anşabacılı düşünce sistemi insanla doğanın kucaklaşmasını; *“Doğa insanın ayağına gelmez, insan doğanın ayağına gider. Doğanın ayağına gitmek insanı küçültmez”* şeklinde tanımlar. Anşabacılı demek; *“Doğanın dilini çözmüş, doğanın dilini anlayan”* demektir. Ata kültürünün yanında güçlü bir doğa kültürünün de varlığı söz konusudur. Tokat’ın Zile İlçesine bağlı Acısu köyü Anşabacılılar için, Kurtoğlu ocağının merkezi olmasının yanında inancın ve ritüellerin Doğa ve Ata Kültü ile, iç içe geçtiği bir kült merkezidir. Gündelik yaşam kadar ritüeller de burada şekillenmekte ve ata kültürünün denetiminde gerçekleşmektedir. Acısu köyü ve çevresindeki; “Bakacak ve Karadede” ismi ile anılan tepeler, doğaya danışma, rızalık alma ve doğa ile iletişime geçmek amacıyla yapılan özel zamanlı ziyaret ve ritüellerin adresleridir. Kadın ve gençler, “Gılvav (çiğdem çiçecik) ve Ficek” gibi özel mevsimlik bayramlar ile, yol bekçileri ise özel zamanlı ritüeller ile bu adreslerde doğa ile iletişime geçmektedir. Doğanın uyanması Gılvav bayramı ile, Doğanın rızasını almak için kucaklaşmak ise, Ficek bayramıyla gerçekleşmektedir. Gündelik hayatın içinde de doğa ile iletişime geçme ve selamlaşmanın gerçekleştiği bir başka alan ise mimaridir. Acısu köyündeki evlerin yatak odası, giriş kapısı gibi önem arzeden birimlerin yönü, doğan güneşi karşılamak düşüncesi ile doğu yönüne göre dizayn edilmiştir. Doğanın referans alındığı bir başka uygulama alanını ise geçiş dönemleri oluşturur. Gelin baba evinden duvağına güneş ışığı düşmesi için, güneş doğarken çıkarılır. Damat evinde düğün hazırlıkları seher vakti “seher döğme” ile başlar. Aynı zamanda doğa, “kiraz, çiğdem, aykız,” gibi çocukların isimlerinde yaşatılır. Bu detaylar, Doğa ile iletişime geçme isteğinin Anşabacılıların gündelik hayatlarının bir parçası olduğunu ortaya koymaktadır. Bildirimizde, Anşabacılılardaki insan doğa ilişkisi, yukarıda bahsi geçen uygulama alanları çerçevesinde açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anşabacılılar, Doğa Kültü, Ata Kültü, Acısu Köyü, İletişim, Ritüel

İŞLETMELERİN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE E-İŞE ALIM VE İŞE SEÇME SÜRECİ

Münevver BAYAR

Doktora Öğrencisi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, munevverbayar@hotmail.com

Reyhan Nuran VARIŞLI

Doktora Öğrencisi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, gulmennuran@hotmail.com

Teknolojinin ilerlemesi ve gelişmesiyle birlikte yaşanan değişimler toplumsal, ekonomik ve sosyal yaşamı birçok şekilde etkilemektedir. Örgütler de yaşanan bu değişimden etkilenmektedir. Özellikle bilgisayarların, internet ve intranetin kullanımının artmasıyla, örgütlerde hem çalışma koşulları hem de iş yapma biçimleri değişikliklere uğrar hale gelmiştir. Değişime uğrayan alanlardan biri de insan kaynakları yönetimidir. Örgütlerdeki insan kaynakları yönetimi bölümleri faaliyetlerini yürütürlerken bilgisayarlardan, ağlardan, internetten, intranetten; yani kısaca elektronik ortamdan yararlanır hale gelmişlerdir. E-İKY uygulamaları ile iş gücüne ait çeşitli kriterler kullanılarak verimlilik ve personel niteliği üzerinde olumlu gelişmeler sağlanır. Ayrıca E-İKY uygulamalarına performans ve ödüllendirme sistemleri dâhil edilerek çalışan memnuniyeti ve çalışan verimliliğini artırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilebilir. Günümüzde, şirketlerin maddi kaynakları ne kadar güçlü olursa olsun, insan kaynakları yeterli etkinliğe sahip değilse başarı olasılığı düşük olacaktır. Başarı güdüsü düşük bir iş gücü ile verimlilik ve iş kalitesi hedeflerine ulaşmak kolay değildir. E-İKY uygulamaları ile etkin ve güçlü bir insan kaynakları yönetimi sağlayarak personel memnuniyeti yakalanabilir ve şirketin pazar payı arttırılabilir. E-İKY'nin alt parametrelerinden olan ve firmaların personel ihtiyacını karşılamaya yönelik olan E-İşe Alım uygulaması sayesinde işletmeler insan kaynakları ile ilgili işlemlerde zaman ve masraflardan önemli ölçüde tasarruf etmektedir. E-İşe Alım uygulamaları ile iş görenlerin işe alımları daha hızlı ve etkin bir şekilde gerçekleşmektedir. Bu çalışmada Elektronik İnsan Kaynakları Yönetimi kavramı ile alt fonksiyonlarından olan E-İşe Alım ve İşe Seçme süreci, işletmeye sağladığı avantaj ve dezavantajları ile birlikte ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Kaynakları, E-İnsan Kaynakları, E-İşe Alım, İşe Seçme

MAVİ YAKALILARDA ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİNİ İLİŞKİSİ: SAĞLIK SEKTÖRÜNDE BİR SAHA ARAŞTIRMASI

Münevver BAYAR

Doktora Öğrencisi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, munevverbayar@hotmail.com

Reyhan Nuran VARIŞLI

Doktora Öğrencisi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, gulmennuran@hotmail.com

Örgütsel bağlılık bir çalışanın çalıştığı kuruma olan bağlılığını ifade ederken, iş tatmini ise yaptığı işe karşı duyduğu olumlu duyguları ve mutluluğu ifade eder. Örgütsel bağlılık ile iş tatmini arasında bir ilişki vardır. Örgütsel bağlılık ve iş tatminini birbirlerini olumlu yönde etkiler. Başka bir ifade ile işlerinde tatmin duygusu yaşayan çalışanlar örgütlerine daha fazla bağlı olma, tatmin duygusundan yoksun çalışanlar ise, örgüte zarar verebilecek davranış gösterme eğilimindedirler. Mavi yaka kavramı bedensel iş gücüyle maaş karşılığı çalışan işçilerden oluşan grubun genel adıdır. Mavi yakalılar bedensel emeğe dayanan işlerde çalışırlar. Mal veya hizmet üretimi yapan bir kurumda, arazide veya tezgâh başında bir fiili emek harcayan ve zihin gücünden daha fazla beden gücünü gerektiren işlerde çalışırlar. İş tatmini yaşamsal tatminlerimiz kadar önemli bir kavramdır. Çünkü hayatımızdaki zaman diliminin önemli bir kısmı işyerinde geçmektedir. İş tatmini işi sevmeye ilişkin olumlu davranışlarımızdır ve işten beklentilerimizin gerçekleşmesiyle doğru orantılıdır. Ankara il merkezinde belirlenen 10 özel sağlık kuruluşunda çalışan ve basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 100 mavi yakalı çalışan ile çalışılmıştır. Yapılan çalışma neticesinde çalışanların iş doyumlarının yaşa göre farklılık göstermediği ancak örgütsel bağlılıklarının yaşa göre farklılık gösterdiği görülmüştür. Aynı zamanda örgütsel bağlılık ve iş tatminini etkileyen en önemli unsurların başında iş yükü olduğu görülmüştür. Aşırı iş yüküne maruz kalan mavi yakalı sağlık sektörü çalışanlarının örgütsel bağlılığı zayıflamakta ve sonuçta iş tatminsizliği yaşamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mavi yaka, Örgütsel bağlılık, İş tatmini

SANAYİ DEVRİMİ İLE GELİŞEN HEYKEL SANATI VE HEYKEL SANATINI ETKİLEYEN AKIMLARIN İÇERİSİNDE FİGÜRATİF HEYKEL ANLAYIŞI

Öğr. Gör. Nilüfer Nazende ÖZKANLI

Aksaray Üniversitesi, erenlernazende@gmail.com

İnsan figürünün kullanımı sanatın var olmasıyla başlamış ve günümüze kadar geniş tarihsel süreç içinde önemini koruyarak gelmiştir. Dünyada binlerce yüzyıla yayılan bir geleneğe sahip olan insan figürü anlatımı gerek pişmiş toprak üzerinde bezeme olarak gerekse insan ve hayvan merkezli üç boyutlu heykelcikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Heykel sanatçısı çağlar boyunca nesnel gerçeklikteki çeşitli nesnelere arasından yine kendi bedenini seçmiştir. Çünkü insan bedeni sınırsız biçimlendirme olanaklarının yanı sıra insanın karmaşık düşünsel dünyasının da en önemli anlatım aracı olmuştur. İnsan bedeninin estetik varlık, inançsal simge üretildiği dönemin egemen kavramlarının temsil nesnesi olarak heykel sanatçısının vazgeçilmez konusu olmuştur. Heykel sanatında figür insanın gelişim sürecine bağlı olarak değişim geçirmiş ve bu süreçte hayatı anlama, algılama, değiştirme ve yeni dengeler oluşturma çabası aracılığıyla yeni beden kavrayışlarında çok çeşitli gerçeklik modellerinin benimsenmesini ve tartışılmasını sağlamıştır. 19. yüzyıl kadar figüratif heykel anlayışında gerçeğin yansıtılması fikri geçerli iken, sanatçılar Modernizm başlangıcı ile görüneni yansıtmaktan çok kendi iç dünyaları anlatımına önem vermişlerdir. Heykel sanatında da figüratif anlayış farklı bir şekilde karşımıza çıkmıştır. Sanat, tarih boyunca uygarlıkların toplumsal yaşantılarına göre gelişmeler göstermiş ve yaşam biçimleri sanatı etkilemiştir. Her dönemin kendine özgü üslup anlayışları sanata yansımıştır. Buradan hareketle her döneme ait sanat eserinde de o dönemin toplumsal yaşayışlarını anlamama ışık tutmuştur. Bu çalışmada modern heykel anlayışının başlangıcından 1960'a kadar geçen süreç içerisinde insan figüründeki değişen yaklaşımlar incelenmiştir. Bu çalışmada Sanayi Devrimi ile değişen dünya içerisinde sanat anlayışı ve bu anlayış içerisinde heykel sanatı irdelenmiştir. Modern sanatın başlangıç dönemlerinden 1960'a kadar yer alan yer alan akımlar incelenmiş ve bu akımlarda heykel sanatı içerisinde figüratif heykel anlayışı incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Modernizm, Figüratif Heykel, Sanat Akımları

SINIF EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFYA İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Prof. Dr. Necmettin ELMASTAŞ

Harran Üniversitesi, elmastas@harran.edu.tr

Arş. Gör. İrfan ARIKAN

Harran Üniversitesi, irfanarikan@harran.edu.tr

Mahmut ÖNCÜ

Harran Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, mahmutoncu@outlook.com

Bu çalışmanın amacı, sınıf eğitimi anabilim dalında okuyan öğrencilerin coğrafya kavramı ve coğrafyanın önemi hakkındaki görüşlerini tespit etmektir. Araştırmaya Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan, 28'i erkek ve 94'ü bayan olmak üzere toplam 122 öğrenci katılmıştır. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırma da veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket formu demografik bilgiler ile coğrafya kavramı ve önemi hakkında 5'li likert tipi olarak hazırlanmış olan 14 maddeden oluşmaktadır. Anket sonuçları IBM SPSS 22 programında analiz edilmiştir. Soruların güvenilirliği test edilmiş ve anketin alfa güvenilirlik katsayısının 0,924 olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, coğrafya kavramına yönelik olarak katılımcıların büyük bir bölümü, % 92,6'sı, coğrafyanın fiziki, beşeri ve ekonomik boyutları olan, çok yönlü bir bilim dalı olduğu görüşündedir. Katılımcıların % 81,2'si coğrafyanın çevreyi koruyup, çevresel sorunlar hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlayan bir bilim dalı olduğu görüşündedir. Katılımcıların % 87,7'si yaşadığımız çevreyi tanıyabilmek için coğrafya öğrenmemiz gerektiği görüşünderken; katılımcıların % 91'i beşeri ve ekonomik kaynakların iyi bir şekilde değerlendirilebilmesi için coğrafya öğrenmemiz gerektiği görüşündedir. Araştırmada katılımcıların cinsiyet, mezun olunan lise türü, ailesinin ikamet ettiği yerleşim birimi ve okuduğu sınıf değişkenlerine göre coğrafya kavramı ve coğrafyanın önemi hakkındaki düşüncelerinin farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. İncelemeler için katılımcı görüşlerinin her bir bağımsız değişkene göre dağılımının manidarlığı ki kare yöntemi ile sınanmıştır. Araştırma sonucunda cinsiyet, ikamet değişkeni ve mezun olunan lise türüne göre öğrencilerin coğrafya kavramı ve coğrafyanın önemi hakkındaki düşüncelerinde anlamlı bir ilişki görülmemiştir ($p > ,05$). Sınıf değişkenine göre ise verilen cevaplar arasında 3,4 ve 6. maddelerde anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır ($p < ,05$).

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, Sınıf Eğitimi, Görüş

TÜRKİYE'DE PAMUK VE DÜNYADAKİ KONUMU: STRATEJİK BİR BAKIŞ

Yrd. Doç. Dr. Nihat KÜÇÜK

Harran Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü, nihatk@harran.edu.tr

Prof. Dr. Murat DEMİR

Harran Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü, mdemir@harran.edu.tr

Lif pamuk üretimi itibarıyla dünyada sekizinci sırada yer alan Türkiye için pamuk, yerli sanayi sektörü kadar iç ve dış ticaret için de önem arz etmektedir. Çin'den sonra Avrupa Birliği'nin en büyük ikinci tekstil tedarikçisi olan Türkiye, aynı zamanda dünyanın en büyük tekstil ihracatçısı ülkeler arasında beşinci sırada yer almaktadır. Bununla birlikte azalan pamuk üretimine bağlı olarak iç talebi karşılayamayan Türkiye, Çin'den sonraki en önemli pamuk ithalatçısı ülke konumuna gelmektedir. Türkiye'de pamuk üretiminin pamuk tüketimini karşılama oranı, 2012/13 sezonunda % 63.5 ve 2013/14 sezonunda % 61 olarak gerçekleşmiş, üretimle karşılanamayan fark ithalat yoluyla kapatılmaya çalışılmıştır. Türkiye'nin 2013/14 sezonunda ithal ettiği 973 bin ton lif pamuğun % 52.2'si ABD, % 16.2'si Türkmenistan ve % 11'i Yunanistan'dan tedarik edilmiş, anılan sezon itibarıyla lif pamuk ithalatının parasal değeri 1.8 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. 2007/08 ve 2013/14 arası 7 dönem ortalamalarına göre; Türkiye lif pamuk arzı ortalaması 2.05 milyon ton olarak, aynı dönem dünya lif pamuk arzı ortalamasının (46.41 milyon ton) % 4.41'ine, lif pamuk kullanımı ortalaması 1.49 milyon ton olarak, dünya lif pamuk kullanımı ortalamasının (32.78 milyon ton) % 4.54'üne tekabül etmektedir. Pamuk üretim maliyetlerindeki artışla birlikte pamuktan sağlanan gelirdeki azalma, birçok çiftçiyi, üretimlerini dönüştürmeye ve pamuk yerine buğday ve mısır gibi alternatif ürünlerin ekimine sevk etmektedir. WTO ve ICAC gibi uluslararası kuruluşların pamuk sektörünü olumsuz etkileyen devlet müdahalelerinin önlenmesine dair iradesine karşılık, ABD ve AB gibi gelişmiş ülkeler pamuk üretimine muazzam destekler sağlamayı sürdürmektedirler. ABD Tarım Bakanlığı tarafından sağlanan fonlarla Türkiye'deki bankalarca, ABD'den tarım ürünü ithal etmek koşuluyla kullanılan GSM-102 kredileri toplamının % 30'u lif pamuk ithalatında kullanılmaktadır. Ülkemizde pamuğun herhangi bir dış ticaret aracı ile korunmaması, yerli pamuk üretimiyle birlikte çırçır-prese işletmelerini de tehdit etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pamuk Arzı, Pamuk Politikası

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

THE EFFECT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT ON ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF
TURKEY

Yrd. Doç. Dr. Oktay KIZILKAYA

Ahi Evran Üniversitesi, okizilkaya@ahievran.edu.tr

Arş. Gör. Emrah SOFUOĞLU

Ahi Evran Üniversitesi, emrahsofuoglu@gmail.com

Piyasaların küresel anlamda etkinliği ve bütünleşmesi son yılların en önemli ekonomik gelişmeleri arasında gösterilmektedir. Küreselleşme ile beraber çok uluslu şirketlerin dünya genelinde yapmış oldukları yatırımlar ülke ekonomileri için önemini artırmıştır. Çok uluslu şirketlerin buldukları ülkeler dışında yapmış oldukları fiziki yatırımlar doğrudan yabancı yatırım olarak ifade edilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin iktisadi büyüme hedefini gerçekleştirme yolunda karşı karşıya olduğu tasarruf yetersizliği, bu ülkeleri dış kaynaklardan özellikle doğrudan yabancı yatırımlardan yararlanma yoluna itmiştir. Türkiye ekonomisinde son dönemlerde ortaya konulan makro ekonomik politikalarla beraber doğrudan yabancı yatırımların artma eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu çalışmada, Türkiye ekonomisinde doğrudan yabancı sermaye yatırımları ve ekonomik büyüme arasındaki etkiler çeyrek dönemlik veriler (1989-2016) yardımıyla araştırılmıştır. Bu amaçla serilerin farklı düzeyde durağanlığına imkân tanıyarak kısa ve uzun dönem katsayı tahmini yapan sınır testi ve ARDL yönteminden faydalanılmış ve elde edilen sonuçların doğruluğu Granger Nedensellik tekniğiyle de sınanmıştır. Ampirik bulgular, Türkiye ekonomisinde söz konusu dönemde doğrudan yabancı yatırımların ekonomik büyümeyi pozitif yönde etkilediğini göstermiştir. Uygulama sonuçlarından hareketle; doğrudan yabancı yatırımların ekonomik büyüme üzerindeki etkisi göz ardı edilemez. Çünkü doğrudan yabancı yatırımlar ev sahibi ülkenin sermaye stokunu artırmakta, yeni teknolojilerin kullanımına imkân tanımakta, yönetim ve bilişim alanlarına katkı sağlamakta ve ülkenin üretim kapasitesini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları, Sınır Testi ve ARDL Yöntemi, Türkiye

Global effectiveness and integration of markets are seen as one of the most important economic developments. With the globalization, the investments that multinational companies have made around the world have increased their importance for economies. Physical investments made by multinational companies outside of the countries are expressed as foreign direct investments. The inadequacy of savings, which developing countries are faced with in pursuing the goal of economic growth, have pushed these countries to benefit from external sources, especially foreign direct investments. It is observed that foreign direct investment tends to increase together with the macroeconomic policies

recently applied in Turkey. In this study, the effect of direct foreign investment and economic growth between the period 1989-2016 in Turkey are investigated by using quarterly data. For this purpose, ARDL bound testing method which estimate the short and long term coefficient by allowing the series to be stable at different levels is applied. Furthermore, Granger Causality test is utilized to determine the direction of relationship between the variables. Empirical findings show that foreign direct investment affects economic growth positively in this period. According to empirical results, the positive impact of foreign direct investment on economic growth is nonignorable for the reason that increase in capital stock, new technological developments, contribution to the field of management and informatics in host countries.

Keywords: Economic Growth, Foreign Direct Investment, ARDL Bound Testing

آل روهها

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KONUŞMA BECERİSİNDEKİ ZORLUKLAR CHALLENGES IN SPEAKING SKILL IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Dr. Ozan Deniz YALÇINKAYA

Dicle University, ozandeniz.yalcinkaya@dicle.edu.tr

Bu makale, yabancı dil sınıflarındaki iletişim kurma yeterliliğini geliştirme bağlamında konuşma becerisinin zorluklarını ele almaktadır. Dil öğrenme ve öğretme tarihinde Latince öğrenme yönteminin aksine, iletişimsel dönem ile konuşma becerisi kazanmak çok önem kazanmıştır. Nunan (1991) 'ın belirttiği gibi, "başarı, (hedef) dilde bir konuşma yapma becerisi açısından ölçülür." Buna göre, öğrencilere yabancı dil sınıflarında konuşma fırsatı verilmemesi halinde, öğrenmeye olan ilgileri çok geçmeden azalacaktır. Konuşma pratik içerdiğinden, ne kadar çok pratik yaparsak, öğrencilerin sözlü becerilerini geliştirmede o kadar çok olanağımız olur. Öte yandan, İngilizce öğretim uygulayıcılarından birçoğu, sınıfta konuşma etkinliklerinde çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Motivasyon eksikliği, zamanlama, büyük sınıflar, kültürel sorunlar, pozitif geribildirim eksikliği, kaynak yetersizliği ve son olarak değerlendirme temel unsurlardan birkaçıdır. Bu konuyla ilgili yapılan araştırmalar, daha rahat bir atmosferin ve öğrencilerin daha fazla katılımı hedef dilde iletişimsel hedefleri yerine getirmede olumlu sonuçlar doğurduğunu ortaya koymuştur. Bu makale, dil sınıflarında konuşma becerisi ile ilgili problemleri ve iletişimsel öğretim yöntemleri ışığında yabancı dil sınıflarındaki öğrenciler için uygun yaklaşıma, yönetime ve yapılara yer vermeyi ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Sözlü Beceri, Dil, Motivasyon

This paper addresses the challenges of speaking skill within the context of developing communication proficiency in foreign language classrooms. Unlike the method of Latin learning in the history of language learning and teaching, with the communicative age, speaking skill has gained a lot of importance to acquire. As Nunan (1991) wrote, "success is measured in terms of the ability to carry out a conversation in the (target) language." Accordingly, if students are not provided any opportunity to speak in the foreign language classrooms, their interest in learning will soon diminish. As the speaking involves practice, therefore the more we practise, the more chance we will have in improving students' oral skills. On the other hand, many of practitioners of English teaching face various problems when teaching speaking activities in the classroom. Lack of motivation, timing, large classes, cultural problems, lack of positive feedback, lack of resources and finally administering the assessment are some of the fundamental elements to name a few. Researches related to this issue has disclosed the fact that a more relaxed atmosphere and more involvement for learners ends up with positive results at least in terms of fulfilling communicative goals in the target language. This paper deals with the problems in association with speaking skill in the language classrooms and selecting the

appropriate interaction approach, method and patterns which are convenient for learners in the foreign language classrooms in the light of the communicative teaching methods.

Keywords: Communication, Oral Skill, Language, Motivation

آل روها

ÇEVRE MUHASEBE BİLİNCİ VE ULUSLARARASI ÇEVRE MÜZAKERELERİN ÇEVRE MUHASEBESİ İLE İLİŞKİSEL BAĞI

Yrd.Doç.Dr. Ömer Faruk DEMİRKOL

Harran Üniversitesi, ofdemirkol@harran.edu.tr

Ögr.Gör. Neslihan TANCI YILDIRIM

Harran Üniversitesi, neslihantanci@harran.edu.tr

Ülkelerin ortak sorunu olan çevresel kirlenme çağımızın en büyük tehlikelerinden biri olarak görülmektedir. Üretim ve tüketim modellerinin çevreye verdiği zararın bölgesel ve yerel düzeyde insan sağlığını ve üretim kaynaklarını olumsuz etkilemesi bu tehlikenin en bariz göstergesidir.

Başlangıçta su ve hava kirlenmesi olarak karşılaşılan ve yoğun olarak sanayi bölgelerinde rastlanan çevre sorunlarının, zamanla gaz emisyonu ve toksik atıklar, ozon tabakasının incelmeye, biyolojik zenginliğin yok olması, deniz ve okyanusların kirlenmesi ve bunlara bağlı olarak küresel ısınmayla birlikte iklim değişikliklerine kadar uzanması vb. unsurlar sorunun yerel olmadığını anlaşılmasına neden olmuş ve küresel boyutlara varan kirlilik düzeyi tüm ülkelerin birincil sorunu haline gelmiştir.

Çevresel sorunların insan yaşamını tehdit edecek hale gelmesi ile birlikte insanların günümüzde çevreye duyulan geleneksel algıları değişmekte ve çevre farkındalığı artmaktadır. Gerek işletmeler gerek tüketicilerin gayretiyle temiz bir çevre bilinci oluşmuş çevreye verilen önem artmıştır. Çevre sorunlarının uluslararası nitelik kazanması ile birlikte ülkeler bu sorunlara karşı çözüm üretmek amacıyla birçok müzakereler yapmışlardır. Bu müzakereler şunlardır:

1968 yılında çeşitli ülkelerden devlet adamları, ekonomistler ve bilim adamlarından oluşan bir grup; Roma Kulübünü oluşturmuşlardır. Çevre sorunlarını uluslararası boyuta taşıyan ilk araştırma olan “Limits to Growth” kitap halinde yayımlanmıştır.

1972’de Stockholm Konferansı sonucunda, çevresel konulardaki uluslararası çalışmalarda önemli rol oynayan BM Çevre Programı kurulmuştur.

1979’da Birinci Dünya İklim Konferansında Fosil yakıtlardan ve CO2 birikiminden kaynaklanan küresel iklim değişikliği vurgulanmıştır.

1983 yılında Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Komisyonu kurulmuştur. Ortak Geleceğimiz adlı rapor hazırlanmıştır.

1988’de IPCC (Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli)’de Birleşmiş Milletler şemsiyesi altında uluslararası sözleşmelere teknik altyapı oluşturulmuştur.

1990’da Birinci IPCC Değerlendirme Raporu düzenlenmiştir. Uluslararası bir anlaşma için çağrı yapılmıştır.

1992 yılında dünya zirveleri toplanmıştır. Amaçları ve katılım açısından Birleşmiş Milletler Konferansları arasında önemli bir yere sahiptir. Konferansa 178 ülkeden 3000 delege katılmıştır.

BMİDÇS (BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi) imzaya açılmış; INC tarafından UNFCCC metni kabul edilmiş ve Biyoçeşitlilik Sözleşmesi imzalanmıştır

1994 yılında BMİDÇS yürürlüğe girmiştir. BMİDÇS, Rio Sözleşmeleri'nden biridir. Rio'da yapılan Yeryüzü Zirvesi'nde kabul edilen diğer sözleşmeler BM Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ve BM Biyoçeşitlilik Sözleşmesi'dir.

1995 yılında COP (Taraflar Konferansı) 1 ve IPCC İkinci Değerlendirme Raporuna göre iklim değişikliğinin insan kaynaklı olduğu açıklanmıştır.

1997'de Kyoto Protokolü düzenlenmiştir. Protokol gereği sanayileşmiş ülkeler, 1990'a göre sera gazı salınımlarını 2008-2012 yılları arasında %5.2 oranında düşürmeyi taahhüt etmişlerdir.

2001 yılında düzenlenen IPCC'nin Üçüncü Değerlendirme Raporunda bu tarihe kadar olan ve COP 4'teki Buenos Aires Eylem Planı'na dayalı Bonn Metinleri kabul edilmiştir

2005'te Kyoto Protokolü'nün yürürlüğe girmesi ile tüm taraflar, uluslararası tek çerçeve metni ile küresel ısınma ve iklim değişikliğiyle mücadelede sorumluluk altına girmiştir.

2007'de IPCC Dördüncü Değerlendirme Raporu ve Bali Yol Haritası kabul edilmiştir.

2009'da "Kopenhag Mutabakatı" kabul edilmiştir. İki dereceden fazla sıcaklık artmaması konusundaki amaç ortaya konulmuştur.

2010 yılında COP 16 yapılmıştır. "Yeşil İklim Fonu", Teknoloji Yürütme Komitesi, İklim Teknoloji Merkezi ve Ağı kurulmasına karar verilmiştir. Yeşil Fon ile gelişmiş ülkeler tarafından gelişmekte olan ülkelere her yıl 100 milyar dolar ayrılması kararı alınmıştır.

2011'de COP 17 düzenlenmiş olup Kyoto Protokolü'nün ikinci yükümlülük dönemi 1 Ocak 2013 tarihinde başlayacağı kararı alınmıştır. 2015 tarihinde imzalanıp 2020 yılında yürürlüğe girmesi beklenen uluslararası bir anlaşma taslağının hazırlanması için Geçici Çalışma Grubu oluşturulmuştur.

2012 yılında COP 18 yapılmıştır. Kyoto Protokolü, 1 Ocak 2013 ile 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzatılmıştır. 2014 sonuna kadar anlaşmanın taslak metni için verilerin toplanmasına ve 2015 öncesinde taslağın hazır hale getirilmesine karar verilmiştir. Bunun için, dünya liderleri, 2014 yılında tekrar bir araya gelecektir.

2013'te IPCC Beşinci Değerlendirme Raporunda, küresel iklim değişikliğinin %95 oranında insan kaynaklı olduğu kabul edilmiştir. 2014 yılında, İkinci Çalışma Grubu raporu yayımlanacaktır.

2013'te COP 19'da düzenlenen konferansta, kayıp ve zarar mekanizması ve finans konusunda bazı metinler ortaya çıkarılmıştır. Paris öncesi müzakerelere devam edileceği kararı çıkmıştır. Adaptasyon Fonu (100 milyon dolar) toplanmıştır.

2014'te COP 20'de düzenlenen konferansta, 2015 anlaşması öncesinde hazır hale getirilmesi ön planda olacaktır.

2015'te COP 21'de düzenlenen konferansta, Anlaşma metninin imzalanması planlanmaktadır (Paris Protokolü).

Yapılan bu müzakereler neticesinde ülkeler sürdürülebilir kalkınma kavramına odaklanmış olup ekonomi ve ekoloji arasında denge kurmayı amaçlamış ve çevre korumaya yönelik kanunlar

çıkarmışlardır. Ayrıca en önemli amaçlarından biri kar elde etmek olan işletmelere sosyal sorumluluk kavramı gereğince önemli görevler düşmektedir. Bu görevlerden bir tanesi de çevre korumaya yönelik faaliyetleridir. İşletmelerin doğaya vermiş oldukları zararlar ile etkilerinin belirlenmesi gibi faaliyetleri sonucunda muhasebe ve çevre arasındaki ilişki *çevre muhasebesi* kavramı ortaya çıkarmıştır. İşletmelerin çevresel sorumlulukları ve yönetim stratejileri arasındaki bağdan dolayı, çevresel etkilerin değerlendirilmesi gerekmektedir. İşletmeler, doğru kararlar almak ve gereksimin duyulan bilgileri elde etmek için çevre muhasebesi bilgi sistemine ihtiyaç duymaktadırlar. Çevre muhasebesi, işletmelerin çevre sorunlarına karşı aldığı önlemler sonucunda mali nitelikteki çevresel işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve geleneksel muhasebe uygulamalarının olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için ortaya çıkan bir muhasebe yaklaşımıdır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Bilinci, Çevre Müzakereleri, Çevre Muhasebesi

آل روها

TARIMSAL FAALİYETLERDE MUHASEBENİN ÖNEMİ

Yrd.Doç.Dr. Ömer Faruk DEMİRKOL

Harran Üniversitesi, ofdemirkol@harran.edu.tr

Ögr.Gör. Neslihan TANCI YILDIRIM

Harran Üniversitesi, neslihantanci@harran.edu.tr

Geçmişten günümüze insanoğlu en temel ihtiyacı olan beslenmeyi tarım yoluyla gidermiştir. Bitkisel ve hayvansal üretim, ormancılık, su ürünleri, avcılık gibi faaliyetleri bünyesinde barındıran tarım sektöründe insanların sınırsız ihtiyaçları ve teknolojideki baş döndürücü gelişmeler sonucunda seracılık, organik tarım gibi yeni tarımsal faaliyet alanları ortaya çıkmaktadır. Tarımsal faaliyetlerin gün geçtikçe artan çeşitliği karşısında tarımsal faaliyet muhasebesi de kendini geliştirmek durumunda kalmış, fakat ülkemizde son yıllara kadar tarımsal faaliyet muhasebesinin sadece kanuni bir zorunluluk olarak tutulması ve vergi amaçlı kullanılmasından dolayı yavaş bir ilerleme kaydetmiştir.

Tarımsal faaliyet alanların gittikçe modernleşmesi, arazi toplulaştırılması, tarımsal faaliyetlerin profesyonel anlamda yapılmaya başlanması, şahıs işletmelerinden kurumsal işletmelere geçiş gibi faktörlerin de etkisi ile vergi için muhasebe anlayışı olan geleneksel muhasebe terk edilmiş, yönetim ve maliyet kararlarını kullanan, muhasebe verileri ve finansal tabloları iç kontrol ve dış denetim ile sağlamlaştıran bir muhasebe anlayışı benimsenmiştir. Yılda bir defa beyanname verip kanuni zorunluluğu yerine getiren küçük işletmelerin yerini bilanço esasına göre defter tutan, isabetli bir maliyet hesaplaması için muhasebe tekniklerini kullanan ve muhasebe ve denetim standartlarını uygulayan büyük işletmeler almaya başlamıştır. Tarım işletmelerinin hukuki statüleri, sermaye yapıları ve faaliyet alanlarında meydana gelen gelişmeler neticesinde vergi amaçlı muhasebenin yerini *finansal muhasebe, maliyet muhasebesi, yönetim muhasebesi, muhasebe standartları ve muhasebe denetimi* almış ve bu sayede kayıt, maliyet, karar alma, standartlaştırma ve denetim ile ilgili çabalar artmaya başlamıştır. Bunun neticesinde tarım sektörü bir sanayi sektörü gibi görülmeye başlanmış ve tarımsal faaliyet muhasebesinde aşağıdaki kısımda bahsedilen alanlarda gelişmeler yaşanmaya başlamıştır.

Finansal muhasebede bitki ve hayvanlardan oluşan canlı varlıklar bilançoda dönen varlıklarda stoklar ana grubunda veya duran varlıklarda maddi duran varlıklar ana grubunda gösterilmekteydi. Oysaki canlı varlıklar, diğer stoklardan farklı olarak kalite ve miktar bakımından biyolojik dönüşüme (üreme, çürüme, bozulma vb) tabidirler. Canlı varlıklar, biyolojik dönüşüm özelliği gereği sadece değer artışı ya da değer azalışına uğramamakta aynı zamanda çoğalma ya da yok olma ile de karşı karşıya kalabilmektedirler. Anılan bu gerekçelerle Tek Düzen Hesap Planında “*Canlı Varlıklar*” şeklinde bir hesap grubu oluşturulmuştur. Ömrü bir yıl veya daha kısa olan varlıklar Dönen Varlıklar arasındaki hesap grubunda, ömrü 1 yıl veya daha uzun olan varlıklar ise Duran Varlıklar hesap grubunda yer almaktadırlar. Gelir Tablosunda da canlı varlıklar ve tarımsal ürünlerin yer alacağı hesaplarla ilgili özellikli durumlar göz önünde bulundurulmuştur. Maliyet muhasebesi canlı varlıkların ve tarımsal

ürünlerin birim maliyetlerini hesaplamak ve oluşan giderlerin kontrolünü yaparak tarımsal faaliyet muhasebesine katkı sunmaktadır. Geleneksel muhasebeden modern muhasebeye geçişle birlikte muhasebe sadece vergisel boyut ve kayıt değil aynı zamanda bir karar alma mekanizmasıdır. Maliyet muhasebesi giderleri uygun dağıtım anahtarları ile uygun bir biçimde gider yerlerine dağıtarak hem giderlerin kontrolünü yapmakta hem toplam ve birim maliyetlerin sağlıklı bir biçimde hesaplanmasını sağlamaktadır. Oluşan maliyetlere göre belirlenen birim satış fiyatları ile işletmeler kar ve zarar durumlarını kolaylıkla görebilmekte, ürün fiyatlarında gerektiğinde esneklik sağlayabilmektedirler.

Yönetim muhasebesi yönetim kararlarında etkili olan bir muhasebe türüdür. Tarımsal faaliyetlerde coğrafi şartlar ve iklim koşullarının etkisi ile bölgeden bölgeye farklı ürün desenleri görülebilmektedir. Son yıllarda tarım sektöründe yaşanan modernleşmenin etkisi ile tarımın iklim koşullarına bağlılığı azalmıştır. Seralarda sıcak ve soğuğa karşı dizayn edilmiş bir biçimde üretimler yapılmakta olup, ekim ve hasatta makineleşmenin artması ile üretim biçimi tarımdan sanayiye doğru bir eğilim göstermeye başlamıştır. Yatırım ve işletme sermayesinin büyüklüğünden dolayı karar alma mekanizmalarında yönetim muhasebesi uygulamalarında da yararlanılmakta böylece ürün deseninden sektör değişikliği fikrine kadar tüm seçenekler mercek altına alınmaktadır. Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) , uluslararası muhasebe standartları ile uyumlu olarak genellikle sektörel bazda veya ihtiyaç duyulan alanlardaki standartları bünyesinde barındırmaktadır. 41 no'lu Tarımsal Faaliyet Muhasebesi Standardı da bu standartlardan biridir. Bu standartta tarımsal faaliyetler ve hasat aşamasındaki tarımsal ürünlerin muhasebeleştirilmesi, mali tablolara alınması ve değerlendirilmesine ilişkin esaslar ele alınmıştır. Standart, canlı varlıklar ve hasat aşamasındaki tarımsal ürünleri konu almakta olup, hasat aşamasından sonraki tarımsal ürünleri ise kapsam dışı bırakmıştır. Muhasebe Denetimi ile özellikle büyük işletmelerin mali tablolarının denetimi yapıp, bu tabloların güçlü ve güvenilir bilgiye sahip olmaları açısından iç kontrol sistemi ile desteklenmesi hedeflenmektedir. Muhasebe denetiminin uygulanması ile birlikte tüm muhasebe verileri bir süzgeçten geçecek ve işletme içi kullanıcılar olan işletme ortakları, yöneticiler, çalışanlar ile işletme dışı kullanıcılar olan yatırımcılar, kredi verenler, devlet ve topluma karşı sorumluluk da yerine getirilmiş olacaktır. Yıl sonlarında hazırlanacak denetim raporları ile tarım işletmeleri kendi durumlarını daha iyi analiz edip, gerekli tedbirleri alabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Faaliyet, Tarımsal Faaliyet Muhasebesi, Muhasebe, TMS41

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ BAŞARILARININ BİLİŞSEL GELİŞİM AÇISINDAN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Mustafa YAZICI

K.S.Ü Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,

yazici@ksu.edu.tr

Ahmet HANÇER

Yüksek Lisans, K.S.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü, ahmethancer46@gmail.com

2013 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programının vizyonu; “Tüm öğrencileri fen okuryazarı bireyler olarak yetiştirmek” olarak tanımlanmıştır. Programın vizyonu, "Araştıran-sorgulayan, etkili kararlar verebilen, problem çözebilen, kendine güvenen, işbirliğine açık, etkili iletişim kurabilen, sürdürülebilir kalkınma bilinciyle yaşam boyu öğrenen fen okuryazarı bireyler; fen bilimlerine ilişkin bilgi, beceri, olumlu tutum, algı ve değere; fen bilimlerinin teknoloji toplum-çevre ile olan ilişkisine yönelik anlayışa ve psikomotor becerilere sahiptir. Fen okuryazarı bireyler, fen bilimlerine ilişkin temel bilgilere (Biyoloji, Fizik, Kimya, Yer, Gök ve Çevre Bilimleri, Sağlık ve Doğal Afetler) ve doğal çevrenin keşfedilmesine yönelik bilimsel süreç becerilerine sahiptir. Bunlara ek olarak fen okuryazarı bir birey, bilgiyi araştırır, sorgular ve zamanla değişebileceğini kendi akıl gücü, yaratıcı düşünme ve yaptığı araştırmalar sonucunda fark eder" olarak ifade edilmektedir. 2013 öğretim programı ile birlikte kazanım sayılarının yaklaşık %65 oranında azaltıldığı, konu alanları içerisinde bulunan ünitelerden bir kısmının isminin değiştirildiği ve ayrılan ders saati sürelerinde değişikliklere gidildiği görülmektedir. Ayrıca 2005 öğretim programındaki *fen ve teknoloji okuryazarı* yerine 2013 öğretim programında *fen okuryazarı* kavramı kullanılmış ancak tanımlamada pek bir farklılık meydana gelmemiştir. 2005 fen öğretim programında öğrenme-öğretme sürecinde “*yapılandırmacı yaklaşımın*” benimsendiği ancak, 2013 öğretim programında “*araştırma-sorgulamaya dayalı öğrenme-öğretme stratejisinin aktif olarak kullanılması gerektiği*” belirtilmektedir. Yaptığımız bu çalışmada öğrencilerin öğrenme düzeyleri bilişsel alanın altı basamağına (Bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez, değerlendirme) göre değerlendirilerek 2013 yılında fen bilimleri öğretim müfredatında yapılan değişikliklerin öğrencilere yansımalarının hangi düzeyde olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş ili Dulkadiroğlu ve 12 Şubat ilçelerinde bulunan 134 okul içerisinden -sosyal ve çevresel farklılıklar dikkate alınarak- seçilen 14 okulun 8. Sınıflarının A şubelerinde okuyan (sistemli örneklem seçimi) 400 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan ve uzmanlarca geliştirilen standart başarı testi kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmada kullandığımız standart başarı testi bilişsel alanın 6 basamağına göre hazırlanarak, alanında uzman akademisyenler tarafından değerlendirilmiş, pilot uygulama yapılmış ve güvenilirlik katsayısı "0,71" olarak yeterli düzeyde bulunmuştur. Çalışma veri türlerine göre nicel bir çalışmadır. Elde edilen veriler betimleme analiz yöntemi ile incelenmiştir. Anket verilerine göre istatistiksel analizler yapılmıştır. Elde edilen

verilerden “araştırma-sorgulamaya dayalı öğrenme-öğretme stratejisinin aktif olarak kullanılması” olarak tanımlanan 2013 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programının öğrencilere yansımalarının önemli düzeyde olmadığı; uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme düzeyinde öğrenci başarılarının bilgi ve kavrama düzeylerine göre çok düşük seviyede olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimleri müfredatı, Fen okuryazarı, Bilişsel gelişim

آل روهها

BORSA DEĞERİ VE FİNANSAL ORANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ:**BİST 100 İMALAT SEKTÖRÜ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR UYGULAMA**

Yrd. Doç. Dr. Erkan ALSU

erkanalsu@gmail.com, Gaziantep Üniversitesi

Finansal oranlar, bir işletmenin geçmiş dönem faaliyetlerini ne ölçüde başarılı gerçekleştirdiği üzerine işletme sahiplerine, müşterilere, yatırımcılara ve ilgili taraflara bilgi vermektedir. Sektörel açıdan işletmenin başarısının karşılaştırılmasına imkân sağlamaktadır. İşletmenin finansal verileri ile borsa değeri üzerindeki konu finans literatüründe uzun yıllardır tartışılan bir konu olarak kabul edilmektedir. İşletmenin hisse senetlerine olan talep, yatırımcıların işletme üzerindeki algısı ile şekillenmektedir. Yıllar itibari ile zarar eden bir işletmenin hisse senetlerine talepte bulunmak rasyonel olarak değerlendirilmemektedir.

Bu çalışmada borsa değeri ve finansal oranlar arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda Borsa İstanbul'da imalat sektöründe faaliyet gösteren, 2006-2016 dönemi arasında faaliyet gösteren verilerine tam olarak ulaşılabilen 132 şirketin verileri analize dahil edilmiştir. Veriler işletmelerin borsaya bildirmiş olduğu finansal tablolardan elde edilmiştir. Çalışmada bağımlı değişken olarak işletmenin borsa değeri bağımlı değişken olarak belirlenmiştir. Likidite oranları, karlılık oranları, faaliyet oranları, borçluluk oranları ise bağımsız değişken olarak belirlenmiştir. Panel regresyon sonuçlarına göre finansal oranlar ile işletmenin borsa değeri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: BİST 100, Oran Analizi, Borsa değeri

I

SURİYE İÇ SAVAŞIYLA BİRLİKTE BAŞLAYAN ULUSLARASI ZORUNLU GÖÇ SÜRECİNDE GÖÇ ALAN İLLERDE ETKİLİ OLAN KAMUSAL PSİKOLOJİNİN SOSYOLOJİK OLARAK TAHLİLİ (ŞANLIURFA ÖRNEĞİ)

Yrd. Doç Dr. Fatma ÇAKMAK

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, fatmacakmak@harran.edu.tr

Göç deneyimi yerleşik şartların ve aidiyet dokularının derinden sarsıldığı savaş hali gibi zorunlu gerekçelere bağlı olarak deneyimlendiğinde, ortaya çıkan etki ve sonuçlar daha sarsıcı ve travmatik olabilmektedir. Söz konusu durum, güvenlik kaygısıyla göç etmek zorunda kalan bireylerin yeni koşullara uyum sağlama ve yabancı bir sosyal ağ içerisinde tutunma mecburiyetini gerektirdiği gibi, göçe ev sahipliği yapan toplumlar açısından da bir takım yeni ve olağan dışı koşulları beraberinde getirmektedir. 2011 yılında Türkiye'nin sınır komşularından biri olan Suriye'de baş gösteren iç çatışma ve sonrasında gelişen savaş nedeniyle milyonlarca Suriyeli ülkesinden göç etmek zorunda kalmıştır. Türkiye'nin uyguladığı açık kapı politikasıyla özellikle sınır illerinde hem barınma merkezlerinde hem de barınma merkezi dışında olmak üzere yüzbinlerce Suriyeli, savaş göçmeni olarak hayata tutunmaya çalışmaktadır. Savaşın devam eden koşulları ve bölgedeki istikrarsızlık nedeniyle göç etmek zorunda kalanların büyük bir bölümü kendisi için bir geri dönüş imkânı görmemekte ve mevcut koşullar da uyumlu birlikte entegrasyona imkân verecek biçimde geliştirilip biçimlendirilmektedir. Bu süreçte özellikle Hatay, Gaziantep ve Şanlıurfa gibi iller göçmen ağırlama ve barındırma konusunda yoğunluğun en fazla yaşandığı iller arasında yer almaktadır. Her göç deneyimi sadece göç edenlerin yaşamını değiştiren koşullar üretmemekte, bu süreçte göç alan bölgelerin yerleşik yapılarında da sosyo-ekonomik bir takım farklılıklar kaçınılmaz olarak gerçekleşmektedir. Bu çalışmada söz konusu illerin önde gelenlerinden biri olan Şanlıurfa'daki göç sonrası durumun özellikle kitle psikolojisi ve beklentileri açısından ele alınması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda yerleşik halkın Suriyeli göçmenlere yönelik bakış açılarının ve tutumlarının nasıl şekillendiğine ilişkin kamu psikolojisi hem yerinden gözlemlerle elde edilen veriler hem de ilgili süreçte yerel medya ve iletişim organlarındaki üslup ve yaklaşımlar ekseninde değerlendirilip analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Göç, Toplum, Kamu Psikolojisi, Uyum

XIX. YÜZYIL ORTALARINDA İSTANBUL'DA GAYRİMÜSLİMLER (Asitane, Eyüp, Galata, Üsküdar)

Okt. Kazım KARTAL

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, kkartal@mehmetakif.edu.tr

Osmanlı Devleti, çeşitli din, dil, ırk ve kültürlere mensup milletlerden oluşan bir imparatorluk idi. Çok uluslu bir devlet olan Osmanlı Devleti, tebaası olan gayrimüslimlere tanıdığı din ve vicdan hürriyeti bakımından çağdaşları arasında en önde gelen devletler arasında bulunmaktaydı. İnsanlar bugünkü anlamıyla milliyet ayrımı yapılmaksızın sadece müslim veya gayrimüslim olarak gruplandırılmış ve bu çerçevede, Millet-i sadıka (sadık millet) olan Ermeniler; Yahudiler ve Rumlar kimliklerini kaybetmeden ve dinlerini değiştirmeye zorlanmadan Osmanlı Devleti sona erene kadar birlikte yaşamışlardır. Gayrimüslimlerin ihtiyaçları için dini ibadetlerine dokunulmamış ve ihtiyaçlarının görülmesi için her türlü olanak tanınmıştır. Kendi ibadet yerlerinin yönetimi, işleyişi, gelir ve giderlerinin kontrolü din adamlarına bırakılmıştır. Gayrimüslimler gerek ferdi gerekse toplu ibadetlerini diledikleri gibi yerine getirebilmişlerdir. Osmanlı Devleti'nde şeriyeye sicilleri, kilise defterleri, ahkam defterleri, cizye defterleri, vd. kaynaklara dayalı olarak İstanbul'da bulunan gayrimüslim unsurların sosyo-ekonomik durumları, mabetleri, yönetim şekilleri veya gayrimüslimlerin tarihleri hakkında yurt içinde ve yurt dışında araştırmalar mevcuttur. Biz bu çalışmamızda *NFS.d sıra numarası 000577 olan nüfus defterini* kaynak alacağız. Çalışmamızın amacı H-29-12-1273/1857 tarihli İstanbul Asitane ile Eyüp, Galata, Üsküdar kazalarında sakin Rum, Ermeni, Katolik ve Protestan milletlerinin kilise isimleri ile hane sayısı ve evli-bekar nüfuslarının genel toplam hakkında tespitte bulunup bunun üzerinde değerlendirme yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Nüfus defterleri, Rum, Ermeni, Yahudi

KUR'ÂN-I KERİM OKUMA VE KIRAAT İLMİ ANABİLİM DALININ LİSANS EĞİTİMİNDE YAŞANAN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

THE PROBLEMS OF THE DEPARTMENT OF RECITATION IN UNDERGRADUATE PROGRAM AND PROPOSED SOLUTIONS

Yrd.Doç.Dr. Murat AKKUŞ

Aksaray Üniversitesi, muratakkus114@hotmail.com

Kur'ân üzerinde yapılan çalışmalar İslami literatürde birtakım disiplinlerin oluşmasına yol açmıştır. Disiplinlerin önemi amaçlarından, konularından veya kendilerine duyulan ihtiyaçtan kaynaklanabilir. Bu açıdan bakılırsa Kur'ân'ın ve Kur'ân ilimlerinin önemi ortadadır. Kur'ân ilimlerinden biri de kıraat ilmidir. Kıraat ilmi Hz. Peygamber'den gelen Kur'ân kelimelerinin okunma biçimini, bu okumalardaki ihtilafları ve ittifakları rivayet edenlerine nispet ederek bildiren bir ilimdir. Bu yönüyle tefsir, kalam, hadis gibi disiplinlerden ayrılmaktadır. İşte fakültelerde, Kur'ân kıraatinin ve tarihinin araştırıldığı üzerinde çalışmalar yapıldığı birim Kur'ân-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmî Anabilim Dalı'dır. Türkiye'de İlahiyat/İslami İlimler Fakültelerinde Temel İslam Bilimleri, Felsefe ve Din Bilimleri, İslam Tarihi ve Sanatları ve İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi şeklinde dört bölüm vardır. Kur'ân-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmî Anabilim Dalı ise -bazı üniversitelerde Tefsir Ana Bilim Dalının bir alt dalı olarak değerlendirilmektedir- Temel İslam Bilimleri Bölümü içinde yer almaktadır. Lisans eğitiminin her alanında olduğu gibi İlahiyat/İslami İlimler Fakülteleri genelinde Kur'ân-ı Kerim Okuma ve Kıraat Anabilim Dalının özelinde bir takım problemlerin olduğu vâkıdır. Bildirimizde Kur'ân-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmî Anabilim Dalı'nın (Genelde bildirimizde Kıraat Anabilim Dalı tabiri kullanılacaktır) lisans eğitim programları çerçevesinde problemleri ele alınacak ve çözüm önerileri sunulacaktır. Alanla ilgili problemler ve çözüm önerileri YÖK, fakülte, danışmanlara, ders öğretim elemanlarına ve öğrencilere dayalı problemler ve çözüm önerileri şeklinde işlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân-ı Kerim, Kıraat İlmî, Anabilim Dalı, Lisans Eğitimi, Sorunlar, Çözümler.

The Studies about the Qur'an has led to the formation of disciplines in Islamic literature. The disciplines can be due to their preliminary goals, their needs, or the need for them. From this point of view, the importance of the Qur'an and the Qur'an Sciences is obvious. The recitation is one of the Qur'anic sciences. The recitation It is a science that tells the way of reading the Qur'anic words from the Prophet by quoting the disputes and alliances in these readings. It is separated from the disciplines like tafsir, kalam, hadith. Here, in the faculties, the study of the Qur'an and the history of the Qur'an has been carried out on the unit is Department of Qur'anic Recitation. Faculties of Religious Studies/Islamic Sciences in Turkey offer four departments which are Fundamental Islamic Sciences, Philosophical and Religious Sciences, Islamic History and Arts and Department of Primary School

Religious Culture and Moral Knowledge Teaching. The department of Recitation – also considered as a sub-branch of the Department of Tafsir in some universities – is involved in the Department of Fundamental Islamic Sciences. As in all areas of undergraduate education, it is witnessed that there are a number of problems in the Faculty of Divinity / Islamic Sciences that are specific to the department of Recitation. The problems will be addressed within the framework of the undergraduate education programs of Quran Reading and Quran Science Department (generally speaking, the department of Recitation will be used in our notification and solutions proposal will be presented. The problems related to the field and the solution proposal will be processed as YÖK, faculty, consultants, course instructors and students based problems and solution proposals.

Keywords: Quran, Recitation, Department, Undergraduate Program, Problems, Solutions

آل روهها

HAKİKAT-I MUHAMMEDÎ DÜŞÜNCESİ VE BU DÜŞÜNCENİN REFERANSLARINI AKTARAN İKİ KAYNAK VE MÜELLİFLERİ

Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKMAN

Kırklareli Üniversitesi, makman64@gmail.com

Peygamberlere karşı tarih boyunca iki farklı olumsuz tutum sergilenmiştir. Biri indirgemeci, diğeri ise aşırı yüceltmeci tutumdur. Maalesef İslam dünyasında da zaman zaman değişen oranlarda bu aşırı uçları temsil eden peygamber tasavvurları olagelmıştır. Bunlardan ikincisi Peygamber sevgisinde aşırıya kaçıp bir zaman sonra da Kur'an'da tanımlanan peygamber ve peygamberlik misyonundan uzaklaşmıştır. En somut ve aşırı şekli Hıristiyanlarda tezahür eden bu yaklaşım bizde Hakikat-ı Muhammedî, diğer adıyla Nûr-ı Muhammedî kavramı şeklinde yer bulmuştur. Bazı insanlar, peygamberlerin birer insan olmalarını bir türlü kabullenmek istememişlerdir. Kökleri Nuh (a) zamanına kadar gerilere giden bu kabullenmeyiş, son peygamber Muhammed aleyhisselam'ın da karşısına dikilmiştir. Bu tarz yaklaşımın nerelere varacağıının en uç görünümü Hıristiyanların aşırı tutumlarında gözlemlenebilmektedir. Onlar, peygamberleri konusunda öylesine aşırı gitmişlerdir ki sonunda onu tanrı edinmişlerdir. Üzücü olan, Hıristiyanların bu fikre şu an ellerinde bulunan İncil'den ulaşılmış olmalarıdır. Çünkü İncil, yaratılan her şeyin İsa'nın aracılığı ile ve onun için, onun yüzü suyu hürmetine yaratıldığını belirtmektedir. Ne yazık ki Peygamber İsa (a) hakkındaki bu Hakikat-ı İseviyye fikri, İslam dünyasında da kendine karşılık bulmuştur. Çünkü bazı insanlar tarafından, aslı esası olmayan bazı rivayetlerden hareketle ilk yaratılan şeyin Hakikat-ı Muhammedî olduğu, her şeyin ondan ve onun hatırına yaratıldığı iddia edilmiştir. Oysaki ilgili beyanlardan anlaşılacağı gibi Peygamberimiz aleyhisselam sahabe şahsında bize, kendinin bir beşer olduğunu unutmamamız ve kendisi hakkında aşırıya kaçmamamız yönünde uyarılarda bulunmuştur. Kur'an'daki genel peygamberlik ve özelde Peygamberimiz hakkında oluşturulan tasavvura zıt düşmesi de cabası. Bu çalışmada bahsedilen Hakikat-ı Muhammedî düşüncesi ve bu düşüncenin mahiyeti, tarihî serüveni, savunucuları ve bu kavramın dayandırıldığı delillerin durumu ve ayrıca bahsi geçen düşüncenin temellendirilmesinde kullanılan delillerin yer aldığı ve bu konuda referans değer biçilen iki temel kaynak durumundaki el-Mustedrek ve Keşfu'l-Hafa adlı eserler ile bu eserlerin yazarları el-Hâkim en-Nisaburî (v.405/1014) ve İsmâil b. Muhammed el-Aclûnî (v.1162/1749) değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hakikat-ı Muhammedî, Hâkim, Müstedrek, Aclûnî, Keşfu'l-Hafa

CELÂLEDDİN ED-DEVVÂNÎ'NİN Şİİ OLDUĞUNA YÖNELİK İDDİALAR ÜZERİNE

Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKMAN

Kırklareli Üniversitesi, makman64@gmail.com

Karakoyunlu ve Akkoyunlu dönemlerinde yetişip önemli görevler üstlenen Celâleddîn ed-Devvânî (v.908/1502), yaşadığı yüzyılın büyük âlimlerinden biridir. XV. yy. İslâm felsefî geleneğini, kendinden sonraki nesillere aktarmada önemli bir mütefekkir olan Devvânî, Sühreverdî el-Maktûl'un işrâk, Muhyiddin b. el-Arabî'nin vahdet-i vücûd ve Nâsiruddîn et-Tûsî'nin ahlâk felsefesinden istifade etmiş; şerh ve te'lifleriyle bu düşünceleri paylaşmıştır. Eserlerinin vefâtından önce başta Osmanlı toprakları olmak üzere İslâm dünyasının birçok yerinde tanınması, henüz hayatta iken şöhretinin yayıldığını göstermektedir. Bu şöhreti sebebiyle pek çok talebe kendisinden ilim tahsili için Şirâz'a gelmiş ve bu öğrenciler vasıtasıyla günümüze kadar devam eden geniş bir "Devvânî Ekolü" oluşmuştur. Eş'arî kelâmcılarından Adudüddin el-Îcî'nin el-Akâidu'l-Adudîyye'sine Devvânî tarafından yapılan şerh, Osmanlı medreselerinde sürekli okutulmuş Kânûnî Süleyman sonrası Osmanlı medreselerinin yeni geleneği olmaya başlamıştır. Devvânî şerhinin klâsik dönem Osmanlı medreselerine bir ders kitabı olarak girmesi, II. Beyâzîd sonrası döneme rastlar. Bu eser, üzerine yapılan çalışmalardan da anlaşılacağı üzere XVI. yüzyıl sonrası Osmanlı medreselerinde Şerhu'l-Akâid'den sonra en önemli kelâm ders kitabı olacak, daha sonra yazılan kelâm kitaplarına kaynaklık edecek ve oldukça rağbet görecektir. Mamafih Kâdî Nurullah el-Mar'âşî eş-Şüşterî (v.1019/1610), onun esasen gizli bir Şîi olduğunu ve onun Akâidu'l-Adudîyye Şerhi'ni Cerûn'daki mevki sahibi bir Ehl-i Sünnet büyüğünün isteği üzerine kaleme aldığını ve bundan dolayı yazarın bu eserdeki görüşlerinin kendisinin gerçek düşünceleri olmayıp takiyye mahsulü olduğunu iddia etmiştir. Sonraki dönem İranlı yazarlar bu konu üzerinde özellikle durmuş ve ilgili Farsça literatürün önemli bir kısmında onun önce Sünnî iken sonra mezhep değiştirerek Şîi olduğuna dair iddialarda bulunmuşlardır. Mar'âşî'nin bu iddiasının aksine Devvânî'nin hayatında ve ondan yaklaşık yüz sene sonraya kadar yazılmış kaynaklarda bu konuda herhangi bir tartışma söz konusu değildir. Bu hususu ilk defa ele alıp geniş bir şekilde çeşitli iddialar ileri sürerek Devvânî'nin mezhep değiştirdiğini ve ima yoluyla da olsa, hayatı boyunca Şîi olduğunu ama takiyye yaparak Sünnî görüldüğünü iddia eden ilk kaynak, ondan yaklaşık bir asır sonra yazılmış olan Mecâlis'tir. Aksine Mecâlis'in yazarı el-Mar'âşî, Hindistan'da kendisini Sünnî göstererek kadılığa kadar yükselmiş ve lakin gizli bir Şîilik faaliyeti içerisinde bulunduğu anlaşılınca idam edilmiştir. Mar'âşî bu iddiayı ileri sürerken konuyu temellendirmek için herhangi bir kaynağa dayanmadığından bu görüşün tamamen kendi indî yorumu olduğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla Devvânî'nin takiyye yapan gizli bir Şîi olduğunu kabul etmek mümkün değildir.

Anahtar Kelimeler: Celâleddîn ed-Devvânî, Ehl-i Sünnet, Şia

ENERJİ TÜKETİMİNİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: E7 ÜLKE GRUBU ANALİZİ

Arş. Gör. Semra AYDOĞDU BAĞCI

Aksaray Üniversitesi, semraaydogdu@aksaray.edu.tr

Enerji, üretim aşamasında kullanılan önemli bir kaynaktır. E7 ülkelerinin (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Meksika, Endonezya ve Türkiye)'nin ekonomik büyüme ve enerji tüketimleri arasındaki ilişki 1990 yılından itibaren araştırılıyor. Ekonomik büyüme bir yıl içerisinde üretim kaynaklarının artması ya da belirli bir yılda üretilen tüm nihai mal ve hizmetlerin değeri olarak tanımlanan Gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH)'ın bir önceki yıla kıyasla reel (fiyat değişmelerinden arındırılmış) açıdan artması olarak tanımlanmaktadır. Şubat 2017'de PwC'nin yayınladığı rapora göre E7 ülke grubunun satın alma gücü paritesine göre kişi başı GSYH'sı 2016 yılında dünyanın yaklaşık %35'i iken, bu oran 2050 yılında yaklaşık olarak %50'nin üzerinde olacaktır. Dünyanın satın alma paritesine göre GSYH'sı içinde bu kadar büyük orana sahip olan E7 grubunun enerji tüketiminin ekonomik büyüme üzerindeki etkisi bu çalışmada araştırılacaktır. Bu çalışmanın amacı E7 ülkelerinin ekonomik olarak büyümelerinde bu ülke grubunun enerji tüketiminin etkisinin olup olmadığını araştırmaktır. Bu çalışmayı analiz edebilmek amacıyla E7 ülke grubunun World Bank Group'dan alınan verileri doğrultusunda enerji tüketimi ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki panel veri analizi yöntemi ile incelenecektir. Kişi başı GSYH, yıllık enerji tüketimi, bu ülkelere ait işgücü miktarı gayri safi sabit sermaye oluşumu verilerinin kullanıldığı analizde 1990-2016 dönemi arasındaki veriler alınacaktır. Analiz sonucunda E7 ülke grubunun enerji tüketiminin bu ülke grubunun ekonomik büyümeye uzun ve kısa vadede etkileri araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Enerji tüketimi, Ekonomik Büyüme, E7 Ülke Grubu

İYİMSER DUYGUSAL ZEKÂNIN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİNE ETKİSİ: AMPİRİK BİR ÇALIŞMA

Yrd. Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR

Aksaray Üniversitesi, sefikozydemir@aksaray.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Gökhan KERSE

Aksaray Üniversitesi, gokhankerse@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin iyimser duygusal zekâ becerisinin girişimcilik eğilimine etkisini tespit etmektir. Çalışmanın evrenini Aksaray Üniversitesi'nde öğrenim gören mezun durumdaki meslek yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada, anket tekniğiyle 325 öğrenciden veri elde edilmiştir. Veriler SPSS 18 ve AMOS 18 paket programlarıyla analiz edilmiştir. Analizlerde başlıca doğrulayıcı faktör analizi, korelasyon analizi ve yapısal eşitlik modellemesi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular iyimser duygusal zekâ düzeyinin girişimcilik eğiliminin olumlu ve anlamlı yönde etkilediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, İyimserlik, Girişimcilik Eğilimi

The aim of this study is to determine the effect of the optimistic emotional intelligence skills of university students on the entrepreneurial tendency. The universe of this study is senior vocational high school students at Aksaray University. In the study, the data of 325 students were collected by a questionnaire. Data were analyzed with SPSS 18 and AMOS 18 statistical programs. During the analysis process, principal confirmatory factor analysis, correlation analysis and structural equation modeling were used. Findings have shown that the level of optimistic emotional intelligence effects entrepreneurial tendency positively and significantly.

Keywords: Emotional Intelligence, Optimism, Entrepreneurship Tendency

SOSYAL GİRİŞİMCİ KADINLAR: TÜRKİYE'DEN BAŞARILI ÖRNEKLER

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali TÜRKMENOĞLU
Muş Alparslan Üniversitesi, dr.mturkmenoglu@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Berat Çiçek
Muş Alparslan Üniversitesi, beratcicek@gmail.com

Sosyal girişimcilik ortaya koyduğu sosyal fayda sayesinde son yıllarda akademisyenlerin, profesyonellerin ve sivil toplum kuruluşlarının dikkatini çekmektedir. Sosyal girişimciler, sivil toplum kuruluşlarının veya devletin sağladığı bazı faydaları yönüyle bir sivil toplum örgütü gibi hareket ederken, kâr elde edip ticari faaliyetlerini devam ettirebilmesi yönüyle de ticari bir işletme gibi hareket eder. Sosyal girişimciler, girişimcilik yeteneklerini toplumun çeşitli sorunlarını çözmeye çalışan veya dezavantajlı birey veya grupları güçlendiren iş modelleri ortaya koyarlar. Bu sayede işletmeler topluma sosyal etkide bulunmak için belli bir kâr elde edip, bu kârı tekrar topluma harcayan sosyal amaçlı kuruluşlar haline gelmektedir. Ancak, sosyal girişimcilik araştırmaları cinsiyet yönünden incelendiğinde genellikle kadınların daha az incelendiği göze çarpmaktadır. Bu çalışmada görece daha az araştırılmış olan sosyal girişimcilik faaliyetinde bulunan kadınları odağa alıp başarılı üç örneğin ortaya konulması hedeflenmiştir. Bununla birlikte çalışmada kadınların toplumun içerisinde birçok alanda olduğu gibi iş yaşantısında da bazı zorluklarla karşılaştığı varsayımından hareketle sosyal girişimcilik bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya veri toplamak için nitel bir araştırma yapılmıştır. İkincil veriler kullanılarak farklı alanlardan üç sosyal kadın girişimcinin hayat hikâyesi ele alınmaya çalışılmıştır. İlk olarak Pınar Kaftancıoğlu'nun İstanbul'un stresli ve sıkıcı metropol hayatından kaçıp Ege'nin küçük bir köyüne yerleşerek organik meyve ve sebze üretmeye başlaması faaliyeti irdelenmiştir. Kaftancıoğlu bunu yaparak köylülerin öne çıkan özelliklerini, örneğin çok lezzetli köy ekmeği yapmak gibi, keşfetmelerini sağlamakla birlikte, köylülere refah kaynağı oluşturacak bir çiftlik kurmuştur. İkinci örnekte ise Tülin Akın'ın 600'dan fazla köyü dolaşarak çiftçilerin ihtiyacı olan tarım ürünlerinin borsa fiyatı, günlük hava durumu, ikinci el tarım aletleri gibi bilgileri içeren web sitesi kurup, köylülere ücretsiz hizmet vermiştir. Böylece köylüler aracılardan yanlış yönlendirmelerini fark edip hasatlarını piyasa fiyatlarına satmak gibi çok fayda görmüşlerdir. Son örnekte ise B-Fit kurucusu Bedriye Hülya'nın Türkiye'de 200'ü aşkın şubesiyle sadece kadınlara ait bir spor salonu zinciri ele alınmıştır. Bedriye Hülya'nın girişimi kadınların hem sosyalleşebilmesi hem de spor yapabilecekleri bir merkez oluşturup özgüvenlerini arttırarak kendilerini daha değerli hissetmesini sağlayan bir sosyal girişimcilik örneği olarak karşımıza çıkmıştır. Araştırmada Türkiye'de birçok başarılı sosyal girişimci kadınların olduğu fakat bu sosyal girişimcilerin çeşitli sorunlarla mücadele etme durumunda kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın literatüre katkı sağlamasının yanı sıra sosyal girişimcilik faaliyetlerinde bulunacak olan özellikle kadınlara ilham kaynağı olması ve bazı öneriler sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Sosyal girişimcilik, Kadın Sosyal Girişimciler

DENİZLİ HULUSİ ORAL EVİ YAPISAL BOZULMALAR VE KORUMA SORUNLARI

Doç. Dr. Hicran Hanım HALAÇ

Anadolu Üniversitesi, hicranhalac@gmail.com

Özge Ceylin YILDIRIM

Yüksek Lisans Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, ozgeceylinyildirim@gmail.com

Arş. Gör. Mazlum KALAK

Anadolu Üniversitesi, mazlum_kalak@hotmail.com

Geçmişten günümüze hızla değişim sürecinde olan kentler, sosyal, siyasi, ekonomik, tarihsel ve kültürel gelişimlerin bütünüdür. Tarihsel süreçte yaşamış birçok toplumun kültürel izlerini barındıran kentsel mekanlar, gündelik yaşantının içerisinde kent kimliği ve toplum belleği açısından öneme sahiptir. Küreselleşmenin beraberinde getirdiği değişimler sonucunda mekanların yok oluşuna, kolektif belleğin değerini yitirmesine, kimliğin zedelenmesi ile tek tipleşen kentler oluşmakta ve bu durum tartışma konusu haline gelmektedir. Tek tipleşen kentlerden biri olan Denizli, birçok medeniyete ev sahipliği yapmış ve bünyesinde inançlarının, bilgilerinin ve geleneklerinin bir yansıması olarak betimlenen somut ve somut olmayan kültürel miras değerlerini barındırmaktadır. Ancak, biriktirdiği bu değerler 1950 yılları sonrasında küreselleşmenin etkisiyle hızla yok olmaya başlamıştır. Bu nedenle çalışmada Denizli kent merkezinde bulunan, kent kimliği ve kent belleği açısından önemli bir yeri olan tescilli taşınmazlardan Hulusi Oral Evi ele alınmıştır. Çalışma kapsamında, Denizli geleneksel konut dokusunun genel özelliklerine değinilerek kent genelinde cihannüma bulundurmasıyla tek örnek olan Hulusi Oral evi incelenmiştir. Bu bağlamda kent hafızasında farklı bir yeri olan Hulusi Oral Evi'nin tarihçesi, mimari özellikleri ve günümüzde kaderine terk edilmiş olmanın neden olduğu yapısal bozulmalara ve yapının koruma sorunlarından bahsedilmektedir. Yapılan çalışma; alan çalışmaları, erişilebilen kurum arşivleri ve literatür çalışmasıyla desteklenerek yürütülmüştür. Çalışma sonucunda, Hulusi Oral evi özelinde tarihi yapılarda terkten kaynaklı oluşan problemler ortaya konulmuş ve yıkılmaya yüz tutmuş bu yapının kent belleğindeki önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelime: Denizli Geleneksel Konut, Hulusi Oral Evi, Bellek, Yapısal Bozulma

SİVEREK TARİHİ HAMAM YAPILARININ KULLANIM DURUMLARI

Doç. Dr. Hicran Hanım HALAÇ

Anadolu Üniversitesi, hicranhalac@gmail.com

Arş. Gör. Mazlum KALAK

Anadolu Üniversitesi, mazlum_kalak@hotmail.com

Özge Ceylin YILDIRIM

Yüksek Lisans Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, ozgeceylinyildirim@gmail.com

Çok eski zamanlardan günümüze kutsal olarak kabul gören su, insanoğlunun şekillendirdiği mekanlarda önemli bir etken olmuştur. Su yapıları olarak anılan günümüze kadar ulaşan suyun şekillendirdiği hamamlar, yüzyıllardır farklı kültürlerde temizlenme, arınma , iyileşme gibi çeşitli çözümler sunan ve sosyalleşme mekanları olarak kullanılan yapılar olarak tanımlanmaktadır. Antik çağda ilk olarak yunan medeniyetini izlerini taşıyan, sonrasında Roma,Bizans ve İslam toplumlarında önemli yapı türlerinden olan Hamamlar ve oluşturduğu hamam kültürü küreselleşen dünyada eski değerini kaybetmekte ve kültürel miras değerimiz hamam yapıları korunmamakta, tarihi hamamlarına verilen yeni işlevler mekan ruhunun kaybolmasına neden olmaktadır. Neolitik Çağdan bu yana çeşitli medeniyetlere tanıklık etmiş olan Şanlıurfa'nın zengin mimari ve kültürel birikimlerinin ögesi olan tarihi hamam yapılarını yeterli önem verilmemesi nedeniyle bir kısmı yok olmuş ya da yok olmaya yüz tutmuş harabe durumda, diğer bir kısmı yapılan restorasyon çalışmaları sonucunda verilen işlevler yapının özgünlüğünü kaybolmasına neden olmaktadır. Günümüze kullanımı devam eden hamamlarda ise birçok müdahale sonucu eskilik değerini yitirmiştir. Çalışmanın amacı Şanlıurfa'nın ilçesi zengin tarihi ve kültürü içinde barındıran Siverek tarihi hamamlarının kültürel miras bağlamında değerlendirilmesidir. Şanlıurfa hamamlarının tarihsel gelişimi, günümüz durumları ve Siverek örneğinde hamamların tarihsel gelişimi ve günümüz durumları araştırılacaktır. Siverek'te hamam kültürü devam etmesine rağmen tarihi hamamları kullanılmayarak yok olmakta ve işlev değişikliğine gidilerek kullanılmaktadır. İncelemeler sonucunda durum değerlendirilmesi yapılarak Abdalağa, Cincıklı ve Yeraltı hamamları mimari miras bağlamında önemi vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hamam Kültürü, Tarihi Hamam Yapıları, Kültürel Miras, Siverek,Yeni İşlev

SÖZSÜZ İLETİŞİMDE KÜLTÜREL FARKLILIKLAR

Öğr. Gör. Dr. Aylin SEYMEN

Gazi Üniveritesi, aseymen@gazi.edu.tr

Arş. Gör. Pınar DOLAŞ

Gazi Üniversitesi, pinardolas@gazi.edu.tr

İletişim; insanlar arasında duygu, düşünce, bilgi ve haberlerin çeşitli yollarla kişiden kişiye aktarılması sürecidir. İletişim sözlü bir biçimde olabildiği gibi sözsüz de gerçekleşebilmektedir. Sözlü ve sözsüz iletişim önemli derecede birbirinden farklılık gösterir. Sözsüz iletişim, yapılandırılmamış, belirsiz, sınırsız ve sözlü iletişimden daha az kontrol edilebilirken; sözlü iletişim harici dünya hakkında bilgi veya eylem ve benzeri yönergeler iletme işlevini en iyi şekilde yerine getirir. Her iki iletişim biçimi de aynı anda oluştuğunda farklı kanallar kullanır. Sözsüz iletişim, kişisel tutumlar, duygusal mesajlar, tutumlar, sempati ya da antipati ile toplumsal işbirliğinde ve değerlemelerde çok önemli bir rol oynamaktadır. Sözsüz iletişim, işaret dili, nesne dili ve beden dili olarak sınıflandırılmaktadır. İşaret dili jestleri, mimikleri ve nesne dili sanat eseri, moda vb. eserleri ifade eder. Beden dili ise sürekli bedenlerimiz aracılığıyla dış dünya ile olan ilişkileri anlaşılır kılmaktadır. İletişim de en çok kullanılan iletişim türüdür. Sözsüz iletişim, iki insan arasındaki mesafe ile başlar; duruş, oturuş, giyim-kuşam, yüz ve beden biçimi, selam, mimik, jest, hareket gibi birçok öğeden oluşan geniş bir yelpaze içinde sürdürülür. Sözsüz iletişim de kültürel farklılıklar söz konusudur. Her toplumun kentine ait jest, mimik, beden dili ve moda gibi öğelere yorumlaması veya kullanması kendine özgüdür. Ancak bu iletişim türünde farklılıklar olabildiği gibi benzerlikler de mevcuttur. Yapılan bu çalışmada Türk toplumu ve diğer toplumlar arasında sözsüz iletişim açısından ne gibi farklılıklar ve benzerlikler olduğu tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Sözsüz İletişim, Beden Dili, Kültür

KAPİTALİZMİN CAZİBELİ TUZAĞI OLARAK MODERN MEDYA İŞLETMELERİ: ÇAĞDAŞ SIĞINAKLAR

Prof. Dr. Sedat CERECİ

Mustafa kemal Üniversitesi İletişim Fakültesi, s.cereci@gmail.com

Anamal sahiplerinin ellerindeki medya her gün kapitalizmin ilkelerini cazibeli yapımlarla vurgularken, tüketime dayalı bir yaşam biçiminini yaymışlardır. Anamal sahiplerine ait olan medya cazibeli yapımlarla sürekli Kapitalizmin ilkelerini vurgulamakta ve tüketime dayalı yaşam biçimini yaymaktadır. Anamal sahipleri ve üreticiler medya aracılığıyla büyük kazanç sağlamakta, ancak insanların çoğu politik oyunun farkına varamamaktadır. Kapitalist politikada insanlar, eğlenceli oyunlarla oyalanmakta ve sürekli para harcamaya yönlendirilmektedir. Yüksek yaşam ritmi ve karmaşa içinde bunalan insanlar medyaya sığınmaktadır. Medya modern bir kültür inşa etmekte ve dünyadaki pek çok insan bu kültürü benimseyerek yaşamaktadır. Medya, modern çağın vazgeçilmez araçlarıdır. Kapitalizm, insanları görkemli cazibelerle avlayan bir tuzaktır ve eşitsizliğe neden olmaktadır. Kapitalizm, insanların yaşamını üretimle değil tüketimle kuşatan bir ekonomi politikasıdır. Pek çok haksızlığa ve adaletsizliğe neden olan bir politika olan Kapitalizm, sınıf ayrımcılığına da yol açmaktadır. Kapital sahipleri insanlara tuzaklar hazırlarken, ırk, din ve yaş ayrımı yapmaksızın herkesi hedef almakta; herkes için cazibeli ürünler tasarlamaktadır. İletişimin bazı teknikler kullanarak çok sayıda kişiyi etkileyecek biçime getirilmesine “kitle iletişimi” denmektedir. İletileri bir kaynaktan büyük alıcı kitlelere aktaran araçlara da medya denir. Medya işletmeleri büyük kazançlar sağlamakta, insanlar üzerinde egemenlik kurmakta ve kapital sahiplerini mutlu etmektedir. Konjonktürel koşullar gereği pekçok kişi bunalmakta, çözümü medyanın cazibeli dünyasında bulmakta ve medyaya sığınmaktadır. Medya işletmeleri bu fırsatı değerlendirmekte ve insanlara sürekli daha çekici ürünler sunmaktadır. Medya, modern yaşamda insanların yaşamlarının başlıca unsurlarındandır ve medya insanların yaşamlarını yönlendirirken medyanın cazibesi kapital sahiplerinin de dikkatini çekmektedir. Büyük ilgi, büyük kazanç anlamına da gelmektedir.

THE VOCABULARY AND LANGUAGE USAGE IN NEWS ACADEMIC JOURNAL AND ITS USAGE IN VAN DYKE'S DISCOURSE ANALYSIS

NEWS ACADEMIC DERGİSİ'NİN KELİME VE DİL KULLANIMI VE VAN DYKE SÖYLEM ANALİZİNE GÖRE KULLANIMI

Uzm. Resul GEYİK

Mardin Artuklu Üniversitesi, resulgeyik@artuklu.edu.tr

As is known very well, NewsAcademic is a journal published a very long time. Unquestionably, many works such as articles and thesis have been written and discussed about the journal on account of its significance of the time it was published and delivered all over the world. The main objective of this article is to analyze and determine the usage of vocabulary in terms of phonology, morphology and the language in terms of semantics, syntax and pragmatics. The number of the adjectives used then, the natural utterance of the message in a highly complex sentence, the impact of personal approaches and national languages are just some of the things to be highlighted in it. To be able to point out the differences of usage since the first volume published is of great significance. Each volume has been analyzed and the differences have been compared and contrasted to their current equivalences. the general influence should be analyzed in terms of Van Dyke's Discourse Analysis. The repetition of some of remarkable words and grammar rules had to be classified so as to the vital findings of great importance could be underlined. Moreover, the approach from different writers who are the main ones and having different styles in a very dissimilar but preferable taste. Even though News Academic influenced many people and journals, its century's long influence remains to be seen.

Keywords: News Academic, English, Discourse Analysis, Language, Vocabulary

Çok iyi bilindiği gibi, NewsAcademic çok uzun zamandır yayınlanan bir dergidir. Kuşkusuz, makale ve tez gibi pek çok eser, yayınlandığı ve dünyanın her yerine teslim edilmesinin önemi nedeniyle dergi hakkında yazılmış ve tartışılmıştır. Bu makalenin temel amacı, söz varlığının fonoloji, morfoloji ve dil açısından anlambilimi, sözdizimi ve pragmatik bakımından çözümlenip değerlendirilmesidir. O halde kullanılan sıfatların sayısı, mesajın son derece karmaşık bir cümledeki doğal ifadesi, kişisel yaklaşımların ve ulusal dillerin etkisi, vurgulanacak bazı şeylerden sadece birkaçıdır. Yayınlanan ilk cildin kullanım farklılıklarına dikkat çekebilme büyük önem atfetmektedir. Her sayı analiz edildi ve farklar mevcut eşdeğerlikleriyle karşılaştırıldı ve incelendi. Genel etki Van Dyke'in Söylem Çözümlemesi açısından analiz edilmelidir. Bazı dikkat çekici sözcüklerin ve dilbilgisi kurallarının tekrarı, hayati önem taşıyan bulguların altı çizilebileceği şekilde sınıflandırılmak zorundaydı. Bununla birlikte ana olan ve farklı tarzlara sahip çok farklı yazarlardan oluşan ancak çok farklı bir yaklaşıma sahip olması ayrı bir yönelik verilmiştir. News Academic, birçok insanı ve dergileri etkilese de, yüzyılın uzun etkileri görülmeyi bekliyor.

Anahtar Kelimeler: News Academic, İngilizce, Söylem Analizi, Dil, Kelime

**TÜRKİYE’DE ÖĞRENİM GÖREN ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN
KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ’NDEKİ SURIYELİ
ÖĞRENCİLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

A RESEARCH ON PROBLEMS OF INTERNATIONAL STUDIES IN TURKEY:

SAMPLE OF SYRIAN STUDENTS IN KİLİS 7 ARALIK UNIVERSITY

Prof. Dr. Sadettin PAKSOY

Kilis 7 Aralık Üniversitesi İİBF, sadettinpaksoy64@gmail.com

Öğr. Gör. Erdal ALANCIOĞLU

Harran Üniversitesi Bozova MYO, ecalancioglu@harran.edu.tr

2011 yılında Ortadoğu’da ortaya çıkan “Arap Baharı” Suriye’yi de etkilemiştir. Suriye’de ortaya çıkan kriz ve iç çatışmalar, komşu ülke olması nedeniyle Türkiye’yi de derinden etkilemiştir. Bu süreçte milyonlarca Suriyeli rejimden kaçıp komşu ülkelere (Lübnan, Ürdün, Irak ve Türkiye) sığınmıştır. Bugün Türkiye’de yaklaşık 2,7 milyon civarında Suriyeli sığınmacı bulunmaktadır.

Üniversite çağında olan Suriyeli sığınmacıların bazıları Kilis, Gaziantep, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, Adıyaman, Hatay, Osmaniye, Adana ve Mersin illerinde bulunan üniversitelerin çeşitli fakültelerinde yükseköğrenimlerine devam etmektedirler. 2015-2016 Öğretim yılı itibarı ile Kilis 7 Aralık Üniversitesi’nin farklı fakülte ve yüksekokullarında öğrenim gören 188 Suriyeli öğrenci bulunmaktadır. Bu çalışmada, Kilis 7 Aralık Üniversite’sinde öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir. Öğrencilere yönelik hazırlanan anket formları yüz yüze görüşme yoluyla doldurulmuş ve veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar yorumlanmış ve öneriler getirilmiştir. Katılımcı 64 Suriyeli öğrencinin yaş ortalamaları 21,78’dir. Bunların %17,2’si erkek %82,8’sini de kız öğrencidir. Katılımcı Suriyeli öğrencilerin %46,9’u Kilis’te dil bilmeme sorunu yaşamaktadır. Anket sonuçlarına göre yaklaşık %25’lik kısmın gelir düzeyinde bir düşüş yaşanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Baharı, Suriyeli Öğrenciler, Sosyo-Ekonomik Yapı

“Arab Spring” which is coming out in the Middle East in 2011 has affected Syria as well. Riots and civil war has also deeply affected Turkey as a neighboring country. Under these circumstances, millions of Syrian people has defected to neighboring countries (Lebanon, Jordan, Iraq, Turkey). Today, 2.7 million of Syrian people located in Turkey. Some of Syrian refugees at young generation pursue their tertiary education in the universities especially located in the provinces of Kilis, Gaziantep, Kahramanmaras, Sanliurfa, Adiyaman, Hatay, Osmaniye, Adana and Mersin. Kilis 7 Aralik University has 188 Syrian students at different faculties and college by the school year of 2015-2016. In this paper, socio-economic structure of Syrian students in Kilis 7 Aralik University is evaluated. Surveys for those students are conducted one-on-one and analyzed by using SPSS software package. Results and suggestions is given after analysis. Participants of 64 Syrian students’ overall age

is 21.78. 17.2% of them is male and 82.8% is female. 46.9% of participants are faced with the language problems. According to survey results, 25% of participants' income level has fallen.

Keywords: Arab Spring, Syrian Students, Socio-Economic Structure

آل روها

BÖLGESEL KALKINMADA KAMU YATIRIMLARININ ETKİSİ: GAP BÖLGESİ ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ

EFFECTS OF PUBLIC INVESTMENTS ON REGIONAL DEVELOPMENT:
AN EXAMPLE OF GAP IN TURKEY

Prof. Dr. Sadettin PAKSOY

Kilis 7 Aralık Üniversitesi İİBF, sadettinpaksoy64@gmail.com

Öğr. Gör. Erdal ALANCIOĞLU

Harran Üniversitesi Bozova MYO, ecalancioglu@harran.edu.tr

Gelişmiş ülkeler, sahip oldukları ekonomik imkânlarla kalkınmalarını gerçekleştirebilmekteler ve bölgeler arasındaki dengesizliği de en aza indirebilmektedirler. Ancak bu durum, gelişmekte olan ve az gelişmiş olan ülkeler için geçerli değildir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin en önemli sorunlarının başında sürdürülebilir kalkınmanın yetersiz olması gelmektedir. Bu da, bölgeler arası dengesiz kalkınmaya neden olmaktadır. Bugün Türkiye'nin önemli sorunlarından birisi bölgelerarası gelişmişlik farklılıklarıdır. Bu farklılıklar; sosyal, siyasal ve kültürel sorunları da beraberinde getirmektedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesi (GAP), çok sektörlü, entegre ve sürdürülebilir bir kalkınmayı hedefleyen bir bölgesel kalkınma projesidir. GAP ile bölge insanının gelir düzeyi ve hayat standardını yükselterek, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Projenin kalkınma programı; sulama, hidroelektrik, enerji, tarım, kırsal ve kentsel altyapı, ormancılık, eğitim ve sağlık gibi sektörleri kapsamaktadır. Toplam maliyeti 32 milyar ABD doları olan GAP, kamu yatırımları ile finanse edilmektedir. GAP'ın merkezi konumunda olan Şanlıurfa projenin yüzde 25'ini oluşturmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye'de GAP Bölgesinde, kamu yatırımlarının bölgesel kalkınmaya olan etkisi, projenin merkezinde bulunan Şanlıurfa ilinin makro ekonomik değişkenleri analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yatırımları, Bölgesel Kalkınma, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Şanlıurfa

Developed countries can perform better growth with their economic possibilities and they can minimize the imbalances among regions. However, this is not applied to developing and least developed countries. The most important problem of developing countries such as Turkey is insufficiency of sustainable development. Thus, this has led to imbalanced development between regions. Today, one of the major problems of Turkey is inter-regional inequalities in developments. These inequalities also bring social, political and cultural problems with them. South-eastern Anatolia Project (GAP) aimed a multi-sectoral, integrated and sustainable and regional development. It is aimed to raise the income levels and living standards of people in the region with the help of GAP, and as a result to abolish the inequalities between this region and other regions. Development program of the

project covers irrigation, hydropower, energy, agriculture, rural and urban infrastructure, forestry, education and health sectors. GAP is funded by public investments and its total cost is 32 billion U.S. dollars. Sanliurfa where hold 25 percentof share of this project is center of GAP. In this study, we will analyze effects of public investments macro economical variables on Sanliurfa where is on center of GAP.

Keywords: Public Investment, Regional Development, South-eastern Anatolia Project (GAP), Sanliurfa

آل روهها

3PL LOJİSTİK HİZMETLERİNDE DIŞ KAYNAK KULLANIMI VE İHRACAT PERFORMANSI

Arş. Gör. Semir ÖLMEZ

Gaziantep Üniversitesi, semiolmez@gantep.edu.tr

Doç. Dr. Hanifi Murat MUTLU

Gaziantep Üniversitesi, mmutlu@gantep.edu.tr

Artan rekabet, ürün çeşitliliğindeki artış, fiyatların farklılık göstermesi, internetin yaygınlaşması ve bunun sonucunda müşterilerin her türlü bilgiye rahatlıkla ulaşabilmeleri işletmeleri gerek faaliyet gösterdikleri piyasa da tutunabilmeleri gerekse de yeni piyasalara nüfuz edebilmeleri açısından kendi öz becerilerine (core competence) odaklanmaya zorlamaktadır. İşletmelerin uzman oldukları işe yoğunlaşarak bütün kaynak ve motivasyonlarını bu alanda yoğunlaştırmaları hem mali açıdan hem de zaman açısından tasarruf etmeleri anlamına gelmektedir. Dış kaynak kullanımı olarak ifade edilen bu olgu; işletmelerin öz becerilerine odaklanabilmeleri için uzmanlık gerektiren diğer faaliyetlerini işletme dışından bir firmaya yaptırması olarak tanımlanmaktadır (Embleton ve Wright, 1998). Tam da bu noktada firmalar; 1900'lü yılların sonundan itibaren lojistik sektöründe rekabetin artması, ürün ve hizmet faktörlerinin çeşitlenmesi ve lojistik hizmet sunan firmaların artması nedeni ile lojistik faaliyetlerinde geleneksel anlayış yerine dış kaynak kullanımını tercih etmeye başlamaktadırlar. Lojistik faaliyetlerde dış kaynak kullanımının firmaların uzmanlık alanlarına yoğunlaşmaları, firmalar arasında bilgi paylaşımının artması, maliyetlerin minimize edilmesi, risklerin dağıtılması, müşteri memnuniyetinin maksimize edilmesi ve böylece müşterilerin sadık müşteriler haline dönüştürülmesi gibi avantaj ve etkilerinin yanı sıra işletmenin performansı (finansal performans, lojistik performans vb.) üzerinde de etkisi bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı; üretici firmaların lojistik faaliyetlerinde dış kaynak kullanım düzeyleri ile ihracat performansları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu bağlamda Gaziantep ilinde faaliyet gösteren 129 tane üretici/ihracatçı firmaya anket çalışması uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda dış kaynak kullanımı ile ihracat performansı arasında pozitif ilişkiler tespit edilmiştir. Çalışma bulgu ve araştırma sonuçlarının tartışması ile sonlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dış Kaynak Kullanımı, İhracat Performansı, 3. Parti Lojistik

NOT: Bu çalışma, birinci yazarın yüksek lisans tezinden türetilmiş olup ikinci yazar tez danışmanıdır.

FİRMA LOJİSTİĞİNE İLİŞKİN ÖZELLİKLERİN FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİ

Arş. Gör. Semir ÖLMEZ

Gaziantep Üniversitesi, semiolmez@gantep.edu.tr

Doç. Dr. Hanifi Murat MUTLU

Gaziantep Üniversitesi, mmutlu@gantep.edu.tr

Günümüzün küresel dünyasında firmaların rakiplerine karşı avantaj kazanabilmeleri rekabetçi pazar koşullarında ortaya koydukları stratejiler ile şekillenmektedir. Bu stratejiler; firmaların rakiplerine oranla yıllar içerisinde kazanmış olduğu deneyim ve bu deneyim sayesinde elde etmiş olduğu yeteneklerin bir demeti olarak ortaya çıkabilir. Bu açıdan bakıldığında; işletmelerin karlarını maksimize edebilmek için malzemelerin, yarı mamullerin ve nihai ürünlerin stratejik şekilde depolanmasını ve nakliyesini sağlayan yönetsel bir sistem olan (Wood vd., 1995) ve doğru ürünün, doğru miktarda, doğru zamanda, doğru şekilde, doğru yerde, doğru maliyetle, doğru müşteriye teslim edilmesi (7D Kuralı) esasına dayanan iç ve dış lojistik faaliyetlerinde ve malzeme yönetiminde firmaların sahip oldukları özellikler son derece önemlidir. Lojistik sistemler; genel maliyetlerin minimize edilmesi ve müşteri beklentilerinin tam olarak karşılanması noktasında hayati öneme sahiptir. Bu çalışmanın amacı; firmaların sahip oldukları ve ortaya koydukları lojistik özelliklerin (lojistik bölüm varlığı, lojistik deneyim, lojistik yetenekler) firma performansı (lojistik performans, finansal performans ve Pazar performansı) üzerinde etkisini incelemektir. Bu bağlamda firma büyüklüğüne ve çalıştığı sektöre bakılmaksızın Gaziantep ilinde faaliyet gösteren üretici/ihracatçı firmalara yüz yüze anket çalışması uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda firmaya ilişkin lojistik karakterler ile firma performansı arasında anlamlı ilişkiler bulgulanmıştır. Çalışma bu bulgu ve araştırma sonuçlarının tartışması ile sonlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Deneyim, Lojistik Yetenek, Finansal Performansı, Pazar Performansı

NOT: Bu çalışma, birinci yazarın yüksek lisans tezinden türetilmiş olup ikinci yazar tez danışmanıdır.

TÜRK VE ALMAN GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ'NİN KARŞILAŞTIRILMASI

Arş. Gör. Semra AYDOĞDU BAĞCI

Aksaray Üniversitesi, semraaydogdu@aksaray.edu.tr

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 1 inci maddesine göre gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 2 nci maddesine göre gelire dahil olan kazanç ve iratlar: ticari kazançlar, zirai kazançlar, ücretler, serbest meslek kazançları, gayrimenkul sermaye iratları, menkul sermaye iratları ve diğer kazanç ve iratlar olmak üzere yedi gruba ayrılmaktadır. Gelir vergisi oranları ücret ve ücret dışı gelir dilimlerine göre % 15 ile % 35 arasında değişmektedir. Türkiye'de Kurumlar Vergisi 5520 sayılı kanunla kabul edilmiştir. Bu kanunun 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre kurum kazançları kurumlar vergisine tabi olan kurumlar: sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıklarıdır. Kollektif şirketler veya adi komandit şirketler gibi kuruluşlar kurumlar vergisi mükellefi olarak kabul edilmezken, yatırım fonları ya da iş ortaklıkları gibi tüzel kişiliği olmayan kuruluşlar kurumlar vergisi mükellefidirler. Kurumlar vergisinin 1 inci maddenin (2) numaralı fıkrasına göre kurum kazancı, gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlardan oluşur. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 2 nci maddesinde bu gelir unsurları belirtilmiştir. Kurumlar vergisi tarife oranı 2006 yılından itibaren % 20'dir. Almanya'da Gelir Vergisi Einkommensteuergesetz adı verilen Gelir Vergisi Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bu kanunun 2 nci maddesine göre Gelir Vergisi'ne dahil olan gelirler; ziraat ve ormancılık gelirleri, ticari işletmelerin gelirleri, serbest meslek kazançları, ücretler, sermaye gelirleri, kiralama ve leasing gelirleri ve diğer gelirlerdir (örneğin emekli aylığı). Gelir vergisi oranları kişilerin gelirlerine ve medeni durumlarına göre % 0 - % 45 oranları arasında değişiklik gösterir. Bu vergiye ek olarak gerçek kişilerden 1991 yılından itibaren Doğu ve Batı Almanya'nın tekrar birleşmesinden sonra oluşan maliyetleri finanse etmek için gelirin % 5.5'i oranında Dayanışma Zammı (Solidaritätszuschlag) kesilmektedir. Kiliseye üye olan gelir vergisi mükellefleri ayrıca Kilise Vergisi (Kirchensteuer) ödemektedirler. Kurumlar Vergisi Körperschaftssteuergesetz olarak adlandırılan Kurumlar Vergisi Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bu kanunun 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre kurumlar vergisi kapsamındaki mükellefler; sermaye şirketleri, kooperatifler (Avrupa Kooperatifi dahil), karşılık esasına göre kurulu sigorta ve emeklilik fon şirketleri, özel hukuk kapsamındaki diğer tüzel kişiler, yasal olarak sorumlu olmayan birlikler, kuruluşlar, vakıflar ve özel hukukun kullanım amacına yönelik diğer varlıklar, kamu hukukunun tüzel kişiliğine uygun olarak ticari faaliyette bulunan diğer işletmelerdir. 2008 yılından itibaren Almanya'da Kurumlar Vergisi tarife oranı dağıtılmayan ve dağıtılmış karlar için % 15'dir. Buna ek olarak bekar vergi mükellefleri için 801 Euro'yu evli vergi mükellefleri için de 1602 Euro'yu geçen sermaye gelirleri için 2009 yılından itibaren Abgeltungssteuer adı verilen Stopaj Vergisi olarak Türkçe dilinde karşılık bulan bir vergi türü ödenmektedir. Stopaj Vergisi sermaye kazançlarının % 25'i olarak vergilendirilir.

Yatırımcıları ve birikim yapanları ilgilendiren bu vergiye tabi olan sermaye kazançları; mevduat faizleri, hisse senedi, tahvil ve diğer yatırım türlerinin getirileri bu vergiye tabidir. Türkiye’de Gelir vergisine tabi olan menkul sermaye iratları Almanya’da Tazminat Vergisi’ne tabidir. Bu çalışmanın amacı Türkiye ve Almanya’nın gelir ve kurumlar vergisinin karşılaştırılması ve farklılıkların ortaya konulmasıdır. Bu amaca yönelik olarak iki ülkenin vergi sistemleri araştırılacak ve benzer ve farklı olan yönler ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Gelir Vergisi, Alman Gelir Vergisi, Türk Kurumlar Vergisi, Alman Kurumlar Vergisi

آل روها

ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ'NDE SMYRNA'NIN İDARİ YAPISI

Arş.Gör. Serpil AYTÜRE

Bitlis Eren Üniversitesi, sayture@beu.edu.tr

Antik yazarlar tarafından “polislerin en güzeli” şeklinde övülen Smyrna, anıtsal yapıları ve yönetim düzeninin mükemmel bir şekilde çalışmasını sağlayan bürokratik alt yapısı sayesinde özellikle Roma İmparatorluk Dönemi'nde önemli *metropolis*ler arasında yer almıştır. İdari yapının ayrıntılı olarak incelenmesi bakımından yeterli kaynağa sahip olan Smyrna'da siyasi yapılanma, en iyi şekilde Roma İmparatorluk Dönemi'nde meydana gelmiştir. Hellenistik Dönem belgeleri ile Roma İmparatorluk Dönemi belgeleri karşılaştırıldığında Smyrna'nın idari düzeninde ne gibi değişiklik veya gelişmelerin olduğu belli oranda saptanabilmektedir. Hellenistik Dönem'e ait henüz sınırlı sayıdaki veri, Hellenistik ve İmparatorluk Dönemi arasındaki süreçte meclislerin gücü ve yapısındaki değişimi göstermektedir. Aynı şekilde meclis üyeleri'nin statülerindeki farklılıklar, meclis yapısında meydana gelen değişimi de yansıtmaktadır. Roma İmparatorluk Dönemi'nde Anadolu'da politik, ekonomik ve sosyal açıdan birçok değişim yaşanmıştır. Bunların yanı sıra polislerin yönetim düzenleri ve idari yapılarında Roma yönetimine uyumlu olarak bir çok değişim meydana gelmiştir. Asia Eyaleti'nin önemli polislerinden biri olan Smyrna, ticari bir merkez olmasına olanak sağlayan konumu sayesinde, Roma İmparatorluk Dönemi'nde en parlak dönemini yaşamıştır. Bu dönemde gerçekleşen imar faaliyetleri ve projeler ile görkemli bir polis haline gelen Smyrna, “Asia'nın birincisi, süsü, incisi” gibi unvanları ile diğer polisler arasında sıvırılmıştır. Yönetim düzeni ve bürokratik yapısının mükemmelliği sayesinde idari yapı boyutunda da öne çıkmıştır. Söz konusu kaynaklar, memur kadrosunun gelişimini, dönemlere göre oluşan değişimleri, polis'in kurumlarının örgütlenme şekilleri ve işleyişlerini anlamaya imkan tanımıştır. Bu bağlamda bölgenin genel tarihi içinde polis'in Romalılaşma sürecinde yönetim yapısında gözlenen değişimler ve bu değişimlerin nedenleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Smyrna, Roma, Yönetim

ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ'NDE SMYRNA'DA ASIARKHESLİK

Arş.Gör. Serpil AYTÜRE

Bitlis Eren Üniversitesi, sayture@beu.edu.tr

Smyrna'nın İmparatorluk Dönemi'nde yıllık şenliklerin düzenlendiği gözde bir yer haline gelmesinde almış olduğu *neokoros* unvanının ve Smyrna'daki *Asia Koinon* memurlarının birliğin etkinliklerini yürütmesinin önemli rolü bulunmaktadır. *Neokoros* unvanı genellikle önemli *metropolis*lere bağışlanmıştır. M.S.1. yüzyılın sonunda bu unvanın bağışlandığı *polis*lerde *neokoros* tapınakları inşa edilmiştir. Tiberius, Hadrianus ve Caracalla tarafından üç kez *neokoros* unvanıyla onurlandırılan Smyrna'da imparatorluk kültürü ilk olarak M.S.26 yılında Tiberius, Livia ve Senato onuruna kurulmuştur. *Koinon*, imparatorluk kültürüne ek olarak yıllık bir festival düzenlemesi ile birlikte Roma'nın baş rahibi olan *Asiarkhes* bu organizasyonun baş memuru olmuştur. Köken olarak yerel seçkinler sınıfına ait olan *Asiarkhes* adı verilen rahipler, geleneksel kültürlerin rahipleri gibi uzmanlaşmış kişiler olmamakla birlikte imparatorluk kültürü içinde önemli bir yere sahiptir. Anadolu'daki ilk eyalet kültürü, “İmparator Caesar Augustus ve Tanrıça Roma'nın baş rahibi” tarafından ortaya çıkarılmıştır. M.S.1.yüzyılın ilk yarısı boyunca Anadolu'da ikinci bir eyalet kültürünün kurulması ile “*Asia'nın baş rahibi*” gibi standart bir unvan ortaya çıkmıştır. Prestij açısından önemli bir yere sahip olan *Asiarkheslik*, Smyrna yazıtlarından anlaşıldığı kadarı ile bazı durumlarda beş gün gibi oldukça kısa bir süre için yapılabiliyordu. Yüksek finansal harcamalar yapmayı gerektiren bu memuriyet, gladyatör oyunları ve hayvan mücadelelerini kapsayan organizasyonları düzenlemekle görevliydi. Bazı epigrafik kaynaklar *Asiarkheslik* ile gladyatör aileleri arasında güçlü bir bağın olduğunu ve bazı memurların bu ailelerin hamiliğini yaptıklarını onaylamaktadır. Smyrna yazıtlarında kadınların da bu görevi üstlenebildikleri görülmüştür. Ayrıca verilerden anlaşıldığına göre sivil ve dini görevleri yerine getirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Smyrna, Koinon, Roma, Neokoros, Kült

SULAMA BİRLİKLERİNDEKİ YÖNETİM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Levent KARACA

Yük. Müh., Sarımsaklı Pompaj Sulama Birlik Müdürü, leventkaraca79@hotmail.com

Doç. Dr. Sinan GERÇEK

Erciyes Üniversitesi Seyrani Ziraat fakültesi, sgercek@erciyes.edu.tr

Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM

Erciyes Üniversitesi Seyrani Ziraat fakültesi, cevdetsaglam@erciyes.edu.tr

Ülkemizde DSİ tarafından inşa edilen sulama tesislerinin tamamına yakını Sulama Birliklerince işletilmektedir. Bu nedenle Sulama Birliklerinin etkin ve doğru yönetimi oldukça önem taşımaktadır. 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu gereği birlik müdürü olarak Ziraat Mühendisi istihdamı bir zorunluluktur. Ziraat Mühendisleri sulama mevsimi ve sonrasında birlik yönetimi ile organizasyon, sulama işletmeciliği esnasında ise yapısal sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Sulama Birliklerinin oluşturulmasındaki temel düşünce; su kaynaklarımızın etkin kullanımı ve tarımsal üretimin kalite ve miktar olarak arttırılması olmasına rağmen ortaya çıkan bu sorunlar nedeni ile bu öncelikler arka plana itilmektedir. Bu sorunlar; birliklerin suyun en etkin şekilde kullanılması için gerekli yatırımları yapacak ekonomik güce sahip olmaması, bitki-su tüketiminin belirlenip kontrollü sulamanın yapılmasına ilişkin tedbirlerin alınmıyışı, sulama suyu tahsilat oranlarındaki artışın ekonomik güç olarak kaliteli yönetime yansıtılmaması, birlik yönetiminin gerekli ve yeterli eğitime ve bilince sahip olmaması, işletmecilik esnasında sulamaya vakıf teknik işgücünün azlığı, birlik müdürlerinin iş güvencesi ve özlük haklarının yetersiz olması, birlik yöneticilerinin birlikleri yönetimdeki yanlış anlayışları, birliklerin denetim yetersizliği ve bu denetim sonuçlarına göre birliklere bir müeyyide uygulanamaması olarak söylenebilir. Bu sorunların çözümleri için yapılacak kanuni ve idari düzenlemeler ile organizasyona ilişkin sorunlar, birlik yöneticileri, personelleri ve sulama hizmetlerinden faydalanan çiftçilerin ihtiyaçlarına göre yapılacak eğitim faaliyetleri ile yapısal sorunlara çözüm getirebilir. Bu şekilde Sulama Birliklerinin amaca uygun olarak çalışması mümkün olabilir.

Anahtar Kelimeler: Sulama, Sulama Birliği, Yönetim Sorunları

SULAMA BİRLİKLERİNDEKİ SULAMA SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Doç. Dr. Sinan GERÇEK

Erciyes Üniversitesi Seyrani Ziraat fakültesi, sgercek@erciyes.edu.tr

Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM

Erciyes Üniversitesi Seyrani Ziraat fakültesi, cevdetsaglam@erciyes.edu.tr

Levent KARACA

Yük. Müh., Sarımsaklı Pompaj Sulama Birlik Müdürü, leventkaraca79@hotmail.com

Tarımsal üretimi arttırmaya yönelik tedbirlerin başında sulama gelmektedir. Halihazırda yaklaşık 6.1 milyon hektar alan sulamaya açılmış olup, bu alanların çoğunluğu Sulama Birliklerince işletilmektedir. Sulama Birliklerin kuruluşundaki temel düşünce sulama tesislerinden ve sulamadan en üst seviyede fayda temin etmektir. Bu amacın sağlanması için sulamanın bilime göre yapılması gereklidir. Oysa ülkemizde sulamalar genel olarak düşük randımanlı yüzey sulama yöntemleri ile yapılmaktadır. Diğer taraftan özü itibari ile yüksek randımana sahip basınçlı sulama yöntemleri gerek tesis gerekse de uygulanması açısından sıkıntılıdır. Sulama birliklerinde sulamaya ilişkin bir takım sorunlar bulunmaktadır. Bunlar; sulama suyu ve toprak özelliklerine göre sulama yönteminin seçilmemesi, bitki su tüketimlerinin belirlenip sulamanın buna göre yapılmaması, sulama programlarının mevcut su miktarları ve yetiştirilen bitki desenine göre yapılamaması olarak sayılabilir. Yukarıda sıralanan sorunların çözümü için bir takım müeyyidelerin yasal olarak uygulanmasını temin edecek kanuni değişikliklerin yapılması lazımdır. Yasal düzenlemeler ilave olarak suyu kullanan çiftçiler ve temin eden kurum çalışanlarına amaca yönelik eğitimlerin verilmesi evleviyetle sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sulama, Sulama Sorunları, Sulama Birliği

LEO LÖWANTHAL VE NORBERT GUTERMAN'IN “PROPHETS OF DECIT” ESERİNE DAİR GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Gülsüm ŞİMŞEK

Uzman, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, gulsumermasansimsek@gmail.com

Meryem Derya YEŞİLTAS

Yrd. Doç. Dr. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, deryayesiltas@osmaniye.edu.tr

Çalışmanın amacı Frankfurt okulunun önemli düşünürlerinden Leo Löwenthal ve Norbert Guterman'ın 1940 yılında kaleme aldığı “Prophets of Decit”, “Aldatmanın Peygamberleri” eserinin değerlendirmesini yapmaktır. Eser yazıldığı dönemden bu yana Türkçe 'ye çevrilmemiştir. Yazarlar eserde 1940'larda Amerika'daki ajitatörlerin profaşist ve antisemitist konuşma metinlerini temalaştırarak analiz etmişlerdir. Frankfurt Okulu'nun 2. öneminde (1933-1950) 1940'lılı yıllardaki ortak çalışmanın temel teması anti-semitizm olmuştur. Amerika Yahudi Komitesi'nin desteği ile geliştirilen Anti-Semitizm Araştırma Projesinde 5 ciltlik “Önyargı Üzerine Çalışmalar” dizisi oluşturulmuştur. Bunlar: Önyargının dinamikleri, Anti-Semitizm ve Duygusal Bozukluk, Otoriter Kişilik, Tahrip Provası, Alman İmparatorluğundaki Politik Anti Semitizm Üzerine Bir İnceleme ve Aldatmanın Peygamberleri, Amerikalı Ajitatörler Üzerine Teknik Bir İnceleme eserleridir. Prophets of Decit'in temel unsuru “ajitatör” dür. Fransızca ajitatör, kışkırtıcı veya fitneci anlamına gelmektedir. Ajitatör yerine zaman zaman demagog veya propagandacı da kullanılmaktadır. Löwenthal'a göre ajitatör, “toplumsal değişimin belirli tipteki sözcüsüdür” ve devrimciden tamamen farklıdır. Birey yalnızlık içinde yaşadığı bu rahatsızlığın nesnel nedenlerini tam olarak yalnızlık içinde olduğu için kendi bunalımı olarak görür. Rahatsızlık, toplumsal gerçekliği yansıtmasına rağmen aynı zamanda bu gerçekliği örter ve bozar. Rahatsızlık ne insanların yanılması ne de ajitatörün dayatmasıdır. Ajitatör toplumsal rahatsızlığın üstesinden gelmek için değil rahatsızlığı yaratan durumu kabullenmeleri için dinleyicileri, okurları neredeyse dünyayla paranoyakça bir ilişki kuracak noktaya getirene kadar kandırmaktadır. Bu çerçevede Löwenthal ve Guterman, ajitatörlerin konuşmalarını analiz etmek için yedi bölüme ve 21 temaya ayırmışlardır. Eserdeki temalar: Sosyal huzursuzluk, düşman dünya, acımasız düşman, çaresiz düşman, düşman Yahudi, evsizler için ev ve takipçidir. Demokrasi karşıtı ajitatör, milliyetini öne çıkarır ve yabancılara duyulan güvensizliği, ötekilerin değersizleştirilmesini milliyetçi duygulara dayandırır ve kendisini “sessiz çoğunluğun sözcüsü” olarak tanımlar. Ajitatörler kendisini Amerikalı halktan birisi olarak tanımlayarak toplumsal eşitsizliği ve nesnel gerçekleri ikinci plana atarak huzursuzluğun temel sebeplerinin düşülmesini istemez, rasyonel kavramsallaştırmalardan uzak durur, kalıplar yaratır ve bunları aldatmacalarının kanıtlamak için kullanır, kutuplaştırma, düşman öteki, ya o ya biz teması üstüne odaklanarak dünya görüşlerini oluştururlar.

Anahtar Kelimeler: Ajitatör, Prophets Of Decit, Frankfurt Okulu

The aim of the study is to evaluate the work of Prophets of Deceit, written by Leo Löwenthal and Norbert Guterman in 1940, among the most important thinkers of the Frankfurt school, the Aldatmanın Peygamberleri. The work has not been translated into Turkish since the writing. The authors analyzed in the 1940s the themes of the professor and antisemitist speech texts of the American agitators. The second theme of the Frankfurt School (1933-1950) was anti-Semitism, the basic theme of the joint work of the 1940s. The Anti-Semitism Research Project, developed with the support of the American Jewish Committee, created a five-volume "Prejudice Studies" series. These are: Dynamics of Prejudice, Anti-Semitism and Emotional Disorder, Authoritative Personality, Destruction Proof, An Examination on Political Anti-Semitism in the German Empire and Prophets of Deception, A Technical Review on American Agitators. The main element of Prophets of Deceit is the "agitator". It is a French agitator, provocative or mischievous. From time to time, a demagogue or propagandist is used instead of an agent. According to Lowenthal, the agitator is "a definite kind of word of social change" and the revolution is completely different. The individual sees the objective reasons of this illness that he lived in loneliness as his own depression because he is completely lonely. Despite discomfort and social reality, this reality is also covered and distorted at the same time. The discomfort is neither the illusion of the people nor the imposing of the agitator. Agitators deceive audiences not to come from above social inconveniences but to accept situations that create discomfort, to bring readers to a point where they will almost paranoidly associate with the world. In this framework, Lowenthal and Guterman have divided the agitators into seven divisions and 21 themes to analyze their speech. The themes in the book: Social unrest, the enemy world, the ruthless enemy, the helpless enemy, the enemy Jew, the home and pursuit for the homeless. The anti-democratic agitator emphasizes nationality, and the distrust of strangers bases itself on the nationalist feelings of devaluing the others and defines itself as the "spokesman of the silent majority." Agitators do not want the basic reasons of disquiet to be deducted from social inequality and objective facts by defining social inequality and objective facts on the second plan, avoiding rational conceptualizations, creating molds and using them to prove their deceptions, polarizing, enemy other, .

Keywords: Agitator, Prophets Of Deceit, Frankfurt School

İ'TİKAD BAĞLAMINDA İSLAMOFOBİYE KELAMİ BAKIŞ ISLAMOPHOBIA IN THE CONTEXT OF KALAM AND FAITH

Yrd. Doç. Dr. Süleyman KOYUNCU

Aksaray Üniversitesi, koyuncusuleyman@hotmail.com

İnsanlığa, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderilen peygamberlere ve temsil ettikleri dinlere gelen zarar ve baskılar, tamamen cehaletin eseridir. Yeryüzünde insan kadar birbirine zarar veren bir varlık daha yoktur. Hâlbuki onun kadar faal akıl nimetiyle, irade gücü ile, karar mekanizmasıyla donatılmış, kendisine teklif yüklenmiş ve bu sayede Allah'a karşı muhatap seçilmiş, ondan daha layık bir varlık yeryüzüne gönderilmemiştir. İnsan bazen bu kıymetini unutarak, insanî davranışlarını kaybetmektedir. Zaman içerisinde cehalete, taassuba ve çıkarıcıların aldatmasına mağlup olan insan, onun saadeti ve ateşten kurtulması için gönderilen peygamberlere ve getirdikleri dinlere inanmamış ve onları yalanlamıştır. Sadece yalanlamakla da kalmamış, peygamberleri sihirbaz, şair ve deli gibi çirkin laflarla aşağılamışlardır. Her bir dönemdeki peygamberlere ve getirdikleri dine karşı duyulan korku, bunun neticesinde ortaya çıkan saldırılar, iftiralar ve karalamalar İslamofobi kavramının içeriği çerçevesinde ele alınabilir. Çünkü islamofobi Müslümanlara karşı duyulan irrasyonel nefret, ayrımcılık, düşmanlık ve kin besleme anlamına gelmektedir. Biz de bu çalışmamızda İslamofobinin tarihinin yaklaşık 30 yıllık olduğu veya Endülüs'teki İslam Devleti'nin kurulmasına kadar uzandığı fikrinin aksine, ilk insan ve peygamber Hz. Adem'e kadar geri gittiği fikrini savunacağız. Toplumların Hz. Adem'den itibaren gönderilen peygamberlere verdikleri tepkileri kelâmi bağlamda değerlendireceğiz. Bahsi geçen çalışmayı gerçekleştirirken ayetlerden ve hadislerden yararlanacağız.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, Kelam, Peygamber, Müslüman, Adem

The damages and pressures on the prophets, who were sent as precursors and revivers to humankind and on the religions represented by them are completely the work of ignorance. There is no creature in the world who damages one another like humankind does. However, no creature is worth more than humankind to have been sent to earth with full of active reasoning, willpower and decision-making mechanism; who is qualified for religious duties and by this way chosen as an interlocutor for God. Sometimes by ignoring this value, human being loses his humanitarian behavior. Defeated by ignorance, bigotry and deception of self-interested persons, human being believed in neither the prophets who were sent to make them escape from the fire and find bliss nor the religions brought by the prophets and so denied them. Not only did they deny the prophets but they also insulted them using bad words such as wizard, poet and mad. The fear of the prophets in each period and of the religion they bring, the attacks, defamations and scoldings resulting from this can be considered within the framework of the content of the concept of Islamophobia. Because Islamophobia is the irrational hatred of Muslims, discrimination, enmity and hate. We will defend the idea that Islamophobin's

history goes back to Adam, the first human and prophet, contrary to the idea that the history of Islamophobia is about 30 years old or that it extends to the establishment of the Islamic State in Andalusia. We will evaluate the reaction of the societies to the prophets sent from Adam, in the context of the Kalam context. We will benefit from verses and hadiths while performing this study.

Keywords: Islamophobia, Kalam, Prophet, Muslim, Adam

آل روهها

DEVLETÇİ EKONOMİDEN SOSYAL REFAH DEVLETİNE

Öğr. Gör. Şaban ÖZTÜRK

Muş Alparslan Üniversitesi, s.ozturk@alparslan.edu.tr

Sosyal düzenin sağlanabilmesi için gerekli olduğu kabul edilen devletin, ekonomik hayata müdahalesinin her dönemde söz konusu olduğu bilinmektedir. Devletin ekonomiye müdahale şekillerine bağlı olarak iktisat teorilerinin açıklanmaya çalışıldığı ve ekonomik sistemlerin (merkantilizm, liberalizm, sosyalizm, kapitalizm vb.) oluştuğu görülür. Ülkelerin ekonomik sistemleri sabit olmayıp değişmekte ve bunun en büyük nedeni dünyada meydana gelen hızlı değişim ve dönüşüm olarak kabul edilmektedir. Ekonomik sistemlerin farklılığı sahip olunan kaynaklara bağlıdır. Uzun bir süre merkantilist politikaların uygulandığı dünyada daha sonra liberal, kapitalist ve devletçi ekonomik politikaların da uygulandığı bilinmektedir. Devlet bazen ekonomiyi ele alarak tekelcilik yapmakta bazen de piyasayı kendi başına bırakarak belirli zengin sınıfın diğerlerini sömürmesine seyirci kalmaktadır. Devletin ekonomiye müdahalesinin çok fazla ya da çok az olduğu her iki durumda da ekonomik sorunların yaşandığı görülmüştür. Aslında toplumsal fayda, verimlilik ve piyasayı düzenleyici etkilerinin göz önünde bulundurularak gerekli olduğu durumlarda devletin öncü olması, zaman zaman özel sektörün önünü açması ve piyasanın nabzını tutarak tamamlayıcı rol oynaması beklenmektedir. 1929 dünya ekonomik buhranı ülkeleri devletçi ekonomik politikalar uygulamaya mecbur bırakmıştır. Ancak II. Dünya Savaşı'ndan sonra daha önceden de birçok iktisatçı tarafından tartışılan “refah devleti” anlayışı kabul görmeye başlamıştır. Buna göre toplumsal faydanın maksimize edilmesi, piyasadaki aksaklıkların giderilmesi ve sınıflar arasındaki uçurumun kapatılması için devlet ekonomide etkin olmalıdır. Devletin ekonomik kaynakların verimli kullanımını sağlayarak toplumun ihtiyaç duyduğu eğitim, sağlık, istihdam gibi alanlarda etkin olması ve sosyal politikaları uygulaması “refah devleti” ne giden yolda önemli adım olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, Liberalizm, Devletçi Ekonomi, Sosyal Devlet, Refah Devleti

PARLAMENTER SİSTEME BAKIŞ: İNGİLTERE ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Şaban ÖZTÜRK

Muş Alparslan Üniversitesi, s.ozturk@alparslan.edu.tr

Geçmişten günümüze sürekli önemi artan ve modern çağda siyasal rejimlerin demokratikliğinin en önemli göstergesi olan parlamentolar demokratik sistemlerin tamamında siyasal alanın ruhunu, merkezini ya da denge noktasını temsil eden kurumlar olarak bilinmektedir. Modern demokrasilerde parlamentoların durumuna göre hükümetlerin, başkanlık sistemi, parlamenter sistem ve yarı başkanlık sistemi olmak üzere üç şekilde örgütlendiği belirtilmektedir. Parlamenter sistem, genel olarak yürütme otoritesinin yasamadan çıktığı ve yürütmenin yasamaya karşı siyasal sorumluluğunun bulunduğu bir anayasal hükümet biçimi olarak tanımlanmaktadır. Tanımdan da anlaşılacağı gibi bu sistemin en büyük özelliği yürütme organının yasama organına dayanmasıdır. Günümüzde en yaygın uygulanan sistemlerden biri olan parlamenter sistemin İngiltere’de 13. yüzyılda doğup 17. yüzyılda biçimlenmeye başladığı bilinmektedir. 19. yüzyılın başında Fransa’da ve 20. yüzyıl boyunca Avrupa monarşilerinde uygulanan parlamenter sistem, 20. yüzyılda otoriter ve totaliter düzenler karşısında yükselen demokratik düzenlerle birlikte yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu sürece paralel olarak İngiliz Uluslar Topluluğu’nda (Commonwealth/Kanada, Hindistan, Avustralya, Yeni Zelanda) ve Kuzey Avrupa monarşilerinde de parlamenter sistemin benimsendiği belirtilmektedir. İkinci Dünya Savaşı’nda yenilen Japonya, İtalya, Batı Almanya ile otoriter düzenden daha geç kurtulan Portekiz ve İspanya da bu hükümet sistemini tercih etmişlerdir. Dolayısıyla üç ülke dışında (Türkiye, Japonya ve Etiyopya) parlamenter hükümetler, Avrupa ülkeleri ile başta İngiltere ve Fransa olmak üzere Avrupa ülkelerinin eski sömürgelerinden oluştuğu bilinmektedir. İngiltere’nin bir ada ülkesi olmasından dolayı bulunduğu coğrafya her ne kadar dış etkenlere karşı ülkeyi korunaklı yapsa da, denizden gelen savaşçı milletlere karşı da savunmasız bırakmış ve birçok istilaya maruz kalmıştır. Bu da yöneticilerin sık sık değişmesine neden olmuştur. Ancak büyük Anglo Sakson göçün dışında halk genellikle değişmeden kalmıştır. Ülkede sık sık değişen yönetici kesimlerin halkı yönetime ortak etmeye mecbur kaldığı, büyük ordulara ihtiyaç duymayan İngiltere’nin iç isyanlara karşı zayıf kaldığı için demokratik gelişimin erken dönemde başladığı belirtilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Parlamento, Parlamenter Sistem, Yürütme

EVKAF NEZARETİNİN KURULUŞUNUN VAKIFLARIN YÖNETİMLERİNE OLAN ETKİLERİ: MİHRİŞAH VALİDE SULTAN VAKFI ÖRNEĞİ

THE IMPACTS OF THE ESTABLISHMENT OF MINISTRY OF EVKAF, ON THE MANAGEMENT OF WAQFS: THE CASE OF MİHRİŞAH VALİDE SULTAN WAQF

Arş. Gör. Dr. Tansu Hilmi HANÇER

Marmara Üniversitesi, tansu.hancer@marmara.edu.tr

Vakıfların geçmişi uzun asırlara dayandığı kabul edilse de en gelişmiş ve kurumsallaşmış haline İslam dininin getirdiği inanç, zihniyet ve yaşam tarzıyla ulaşmıştır. İslam'ın ilk dönemlerinden beri Müslüman toplumlarda etkin, verimli ve olumlu şekilde kullanılmış olan temel müesseselerden birisidir. Büyük ve yaygın vakıflara sahip olan Osmanlı Devleti de imkânlarını akıllıca çok yönlü ve çok kapsamlı kullanması sayesinde altı asır boyunca yaşayabilmiştir. Osmanlılar siyasi ve askeri başarılarını iktisadi ve sosyal alanlarda destekleyerek ayakta durabilmiş, gücünü arttırabilmiş ve sürdürebilmiştir. Vakıflar da Osmanlı'nın olgunlaştırdığı, her döneminde ve her bölgesinde iktisadi ve sosyal olarak yoğun şekilde kullandığı bir müessesedir. Devlet, klasik bir Osmanlı müessesesi olan vakıflara kuruluş ve gelişme dönemlerinde olduğu gibi gerileme dönemlerinde de önem vermiştir ancak 18. Yüzyıldan sonra etkinliği ve uygulaması azalmış, gözden düşmüştür. 18. ve 19. Yüzyılda alınan ağır askeri yenilgiler ve yaşanan kayıplar Osmanlı yöneticilerinin tüm alanlarda yenilik yapmasını zorunlu kılmıştır. Bu maksatla devletin varlık sebebi olan klasik kurumlarda reformlar yapılmış, bazıları değiştirilmiş, bazıları ise tasfiye edilmiştir. Ancak asırlardan beri var olan, devletin ve toplumun adeta bütün hücrelerine temerküz etmiş vakıflar kaldırılmamıştır. Bunun pek çok sebebi vardır. Öncelikle oldukça faydalı toplumsal hizmetleri gerçekleştirmesi sebebiyle vakıfların kapatılması veya tasfiyesi istenmemiştir. Ayrıca vakıflar, yüzyıllardan beri bünyelerinde biriktirmiş oldukları muazzam menkul ve gayrimenkul sermayeleriyle devletin gözden çıkaramayacağı varlıklara ve gelirlere sahipti. Bu sermayeleri merkezi devlet bütçeleri ve giderleri için kullanmak Osmanlı Devleti yöneticilerinin bulduğu en kolay ve akılcı çözümdü. 19. Yüzyıldaki yenileşme hareketi süresince istenilen çözümlerin en kısa sürede gerçekleştirilmesi amacıyla yeni müesseseler tesis edilmeye çalışılmıştır. Bunlardan biri de 1826 yılında kurulan Evkaf Nezaretidir. Bu nezaret daha önce devletin fazla müdahale etmediği vakıfların yönetimini ve denetimini yapmaya çalışmıştır. Mihrişah Valide Sultan'ın bir hanedan üyesi olarak 1790 yılında büyük sermaye ve varlıklarla kurduğu Mihrişah Valide Sultan Vakfı da yüklü gelirleri olan, önemli hizmetleri gerçekleştiren bir müessesedir. Ancak gerek ülkenin genelinde yaşanan sorunlar gerek vakfın idarecileri ile çalışanların yaptığı hatalar yüzünden vakfın gelirleri ile giderlerinde dönemler içerisinde büyük değişimler ve zararlar yaşanmıştır. Evkaf Nezareti ise denetlediği ve yönettiği bir vakıf olan Mihrişah Valide Sultan Vakfının gelir ve giderlerini takip etmeye ve düzeltmeye çalışmıştır. Yapılan çalışmada Evkaf Nezaretinin kuruluşundan sonra Mihrişah Valide Sultan Vakfının yönetiminde, gelirlerinde ve giderlerinde herhangi bir olumlu veya olumsuz değişim olup olmadığı incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mihrişah Valide Sultan, Evkaf Nezareti, Vakıflar

TÜRKİYE'DE YABANCI DOĞRUDAN YATIRIMLARIN GELİR DAĞILIMI ÜZERİNE ETKİSİ (1980-2014): ARDL SINIR TESTİ ANALİZİ

EFFECT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN INCOME DISTRIBUTION IN TURKEY

(1980-2014): ARDL BOUNDS TEST ANALYSIS

Öğr. Gör. Tunay BOSTAN GÖKTÜRK

Mustafa Kemal Üniversitesi, tbostan@mku.edu.tr

Arş. Gör. Arif Eser GÜZEL

Mustafa Kemal Üniversitesi, eser-guzel@hotmail.com

Gelir dağılımı bir ülke ekonomisi için en önemli konular arasında olmakla birlikte, etkileşim içinde olduğu faktörler sosyo ekonomik gelişim açısından belirleyici bir öneme de sahiptir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde gelir eşitsizliğindeki artış dikkat çekicidir. Gelir dağılımını etkilediği düşünülen faktörlerden birisi de doğrudan yabancı yatırımlardır. Doğrudan yabancı sermaye yatırımları küreselleşmenin hızla ilerlediği günümüzde gelişmekte olan ülke ekonomileri üzerinde etkin bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada yabancı doğrudan yatırımların gelir dağılımı üzerindeki etkisi 1980-2014 dönemini kapsayacak şekilde Türkiye ekonomisi için incelenmiştir. Kullanılan yöntem ARDL modeli ve sınır testi analizidir. Eşbütünlük analizi sonuçlarına göre yabancı doğrudan yatırımlar ile gelir dağılımı arasında uzun dönemli bir denge ilişkisi mevcuttur. Ayrıca yabancı doğrudan yatırımlardaki artışlar gelir dağılımını uzun dönemde negatif yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları, Gelir Dağılımı, ARDL

TAHAR BEN JELLOUN'UN « GİTMEK » ADLI ROMANINDA NAZİM HİKMET İZLERİ
TRACES OF NAZİM HİKMET IN THE NOVEL OF TAHAR BEN JELLOUN'S PARTIR

Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR
Gazi Üniversitesi ,tulingunor@gazi.edu.tr

1944 yılında Fas'ta doğan ve 1971 yılında Fransa'ya göç ederek sosyoloji ve sosyal psikiyatri okumaya başlayan Tahar Ben Jeloun, 1987 yılında *Kutsal Gece* adlı romanıyla Fransa'nın en saygın edebiyat ödülü olan Goncourt'u kazanır. Özellikle göç ve sömürge sonrası yazının önemli temsilcilerinden olan yazar, sadece Fransa'da değil, tüm dünyada adını duyurmuştur. Yazarın Türkçeye *Kutsal Gece*, *Kum Çocuk*, *Tanca'da Sessiz Bir Gün*, *Bay Ahlak'ın Çöküşü*, *Kör Melek*, *Hata Gecesi*, *Yoksullar Hanı*, *Duygular Labirenti*, *Işığın O Kör Edici Yokluğu*, *Gitmek*, *Son Arkadaş*, *Beckett Ve Genet - Tanca'da Bir Çay* ve *Ülkemde* adlı yapıtları çevrilmiştir. Ayrıca, yazarın, hikâyelerini derlediği *Efsunlu Aşklar*, şiirlerinden oluşan *Devenin Söylediği* ve çocuklara yönelik *Kızıma Irkçılığı Anlatıyorum* adlı yapıtları vardır. Yapıtlarında genellikle, göç, mültecilik, yurtsuzluk, kimlik sorunu gibi konulara ağırlık veren yazar, *Gitmek* adlı romanında göçmenlerin sorunlarına ve onları göçe zorlayan nedenleri konu edinir. Ulusal kimliğinin yanı sıra, etnik, dinsel, cinsel tüm diğer kimliklerinden de sıyrılmış olan insanı ele alan yazar, evrensel bir insan hakları arayışındadır. Tahar Ben Jelloun'un *Gitmek* adlı romanında, büyük şair Nazım Hikmet'in izini sürdüğümüz bu çalışmada, sürgünlük ve göç olgusunun her iki yazar için nasıl bir yazma biçimine dönüştüğü ve bu kavramların her iki yazarda nasıl bir ortak noktada birleştiği gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tahar Ben Jelloun, Nazım Hikmet, Göç, Sürgün

ARAYIŞ VE KAÇIŞIN METAFORU OLARAK BAUDELARE'İN KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ METAPHOR OF ESCAPE AND SEARCH: BAUDELAIRE'S FLOWERS OF EVIL

Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR

Gazi Üniversitesi, tulingungor@gazi.edu.tr

19. yüzyıl düşünce tarihine ve edebiyatına bakıldığında; bazı düşünürlerin evrenin gizli sınırlarını zorladıklarını, yeniyi bulmak ve bilinmeyene olan susuzluğu gidermek için yeryüzünü anlama, kendi dışında gelişen gerçeği tanımlama, gezegenimize bir kukla gibi atılmış insanın sorunlarını aydınlatma tutkusu içinde olduklarını görürüz. Dünyanın anlaşılmasız, akılsız prensipler üzerine kurulu nedenselliklerinin olduğuna vurgu yapan ve doğalla yapay, belirliyle belirsiz arasında gidip gelen sanat dünyasında, evrenin sınırlarını anlama çabası önemli bir rol oynar. Ama onlar arasında çok azı dünyayı anlayabilmiş, görülmeyeni görebilmiştir. Bu ender sanatçılardan biri de Baudelaire'dir. Baudelaire'in şiirinin oluşmasında temel yaratıcılık noktası zengin imgelem gücüdür. İyiyle kötünün, düşünle gerçeğin, cennetle cehennemin savaşım verdiği bir dünyada; şair zengin imgelem gücü sayesinde aklın sınırlarını zorlayarak güzelliği hissettirecek yapıtlar sunar. Dünyayı "sağır evren" olarak nitelendiren Baudelaire, insanın tutkularından yola çıkarak, gerçeklere karşı ruhu aydınlatacak suni güneşin arayışındadır. Baudelaire yapıtında varoluşçuluğun düalizmini yansıtır. Bu ikilik ruhla beden, düşünceyle özdek, iyiyle kötülüğün bitmek bilmeyen savaşımıdır. Baudelaire yaşamı boyunca hep bu zıt duyguların çatışmasına tanık olur. İnsan ne kadar iyiye, güzele sonsuz olana ulaşmak istese de Şeytan, her seferinde kötüyü, çirkini seçmeye yönlendirir. Şair, acı veren bu korkunç gerçekten uzaklaşmak için çeşitli yollar arar. Bu çalışmada, şairin içine düştüğü trajik konumdan kurtulabilmek için baş vurduğu kaçış yollarına değineceğiz. Ruhunu onu doğüstü bir evrene götürecek düşlerle besleyen şairin, yalnızlığını unutmak, iç sıkıntısından kurtulmak için yolculuğa, kadına, uyuşturuculara nasıl sığındığını ve sonunda ölüme duyduğu özlemi incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Baudelaire, İç Sıkıntısı, Kötülük Çiçekleri

“KÜRESEL ANADOLU HEGEMONYASI” ve KADİM URFA’NIN ÖNCÜ ROLÜ

Prof. Dr. Betül KARAGÖZ YERDELEN

Giresun Üniversitesi, drbetulkaragozyerdelen@gmail.com

Bildiride “Küresel Anadolu Hegemonyası” üzerinde durularak teorik bir analiz yapılacak ve bu teorik yaklaşımı besleyen güçlü bir pratik olan tarihi arka-planın çok boyutlu incelemesi sunulacaktır. Bildirinin başlıca amacı, günümüzde dünya hâkimiyet teorileri arasında öne çıkmaya başlayan “Küresel Anadolu Hegemonyası” yaklaşımının, uygulamada yüzlerce yıl önce Kadim Urfa’da belirildiğinin ve Anadolu Hegemonyası yaklaşımı açısından, Kadim Urfa tarihinin önemli bir kaynak oluşturduğunun açıklanmasıdır. Bugüne kadar modern dönemde on beşten fazla hâkimiyet teorisi inşa edilmiştir. Küresel Anadolu Hegemonyası, son dönemde söz konusu teori seti içinde dikkat çekici argümanlar ile sağlam bir zemin üzerinde yükselmektedir. Küresel Anadolu Hegemonyası yaklaşımını, teorik bir yapıda olgunlaştıran üç olgu bulunmaktadır. Bu olgular “soy-kimlik”, “kültür-kimlik” ve “güvenlik-kimlik” üzerinden bedenlenmiştir. Soy-kimlik, küresel Ural-Altay dünyasını; kültür-kimlik, küresel İslam dünyasını ve güvenlik-kimlik de, küresel şiddet karşıtlığı aracılığıyla barış dünyasını temsil etmektedir. Bu üç olgu, görece özerk konumda olsalar bile, birbirinden bütünüyle bağımsız olmadıkları gibi, doğrudan doğruya iktisadi koşullara bağlı olarak bir Tarihsel Blok inşasının gerçekleşmesini sağlamaktadır. Bu bağlamda tarihin her devrinde, her toplumda birbirinden farklı uğraklardaki kimlik-olgular ve birbirinden farklı düzeylerdeki iktisadi koşullar arasındaki organik bütünleşme, yeni bir Tarihsel Blok’un doğmasına ve alt-yapı ile üst-yapının organik bileşiminin kaçınılmaz olarak gerçekleşmesine neden olmaktadır. Bir başka ifade ile açıklarsak; bir toplumda değerler sistemini oluşturan kimlik-olgular ile üretim-tüketim sistemini oluşturan iktisadi koşullar, birbirini koşulladıkları gibi, toplumsal-siyasal sistemlerin de koşullanmasına yol açmaktadır. Bir toplumda yaşanan bu tür yapay olmayan, organik ve karşılıklı koşullanma durumu, hegemonik sistemin zorunlu olarak doğuşunu sağlamaktadır. Hegemonik sistemin kurulması ise, yeni bir düzenin başlaması anlamına gelmektedir ki; bu da, o toplumda yeni bir Tarihsel Blok inşa etme iradesinin ve gücünün doğuşuna denk gelmektedir. Türkiye’de son yıllarda hegemonik bir varlık ortaya koyma ve yeni bir Tarihsel Blok üretme koşullarının biçimlendirdiği yeni bir süreç doğmuştur. Ülkede giderek “bilinçli çoğunluk” tarafından adım adım “Küresel Anadolu Hegemonyası” gerçekleştirmek üzere tarihi koşullara uyum sağlama iradesi sergilenmektedir. Henüz bir Tarihsel Blok inşasından söz edilemeye de, bunun şafağının gelip çatdığı ve önümüzdeki ilk on yıllar içinde, böyle bir inşanın gerçekleşebileceğine dair beklentilerin arttığı gözlenmektedir. Aslında Anadolu, birkaç kez Tarihsel Blok inşasının gerçekleştiği ve görece bölgesel ve küresel hegemonik ilişkiler ağının örüldüğü köklü deneyimler yaşamıştır. Bu deneyimlerin en etkileyici örneklerinden biri Kadim Urfa’da yaşanmıştır. Kadim Urfa’nın gerçekleştirdiği kültürel hegemonya, günümüzün Anadolu hegemonyası için, küresel boyutta analitik bir birikim kaynağıdır. İnsanlığın Kadim Urfa’da ulaştığı hegemonik mücadele ve

organik koşullama süreçleri, bugünün Küresel Anadolu Hegemonyası'nı inşa etmekte muazzam bir deneyim, birikim ve itici güç oluşturmaktadır. Bu bildiride, literatür incelemesiyle desteklenecek teorik inşaya ve özgün görüşlerin ifade edilmesine önem verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hegemonya, Anadolu Hegemonyası, Küresel Ural-Altay, Kadim Urfa

آل روهها

**TEMEL DEMOGRAFİK GÖSTERGELER (SOSYAL GÖSTERGELER) BAĞLAMINDA
ŞANLIURFA İL NÜFUSUNUN TÜRKİYE İLE KARŞILAŞTIRILMASI**
THE COMPARISON OF ŞANLIURFA PROVINCE POPULATION WITH TURKEY IN THE
CONTEXT OF BASIC DEMOGRAPHIC INDICATORS (SOCIAL INDICATORS)

Doç. Dr. Veysi GÜNAL

Harran Üniversitesi, vgunal@harran.edu.tr

Doç. Dr. M. Sait ŞAHİNALP

Harran Üniversitesi, sahinalp@harran.edu.tr

Fatma ALTUĞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Harran Üniversitesi, altugftm@gmail.com

Çalışmanın amacı Şanlıurfa il nüfusunun sahip olduğu sosyal niteliklerinin Türkiye ortalaması ile karşılaştırılmasıdır. Başka bir ifade ile, bazı demografik göstergelerin karşılaştırılması sonucunda il ile Türkiye ortalaması arasında beliren farklılıkların nedenlerini ortaya koymak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu bağlamda öncelikle il ile Türkiye nüfusunun 1927-2016 yılları arasındaki yıllık artış hızı, şehirleşme oranları, genel cinsiyet oranları, yaş yapısı, bağımlılık oranı, medyan yaş, ortalama hane halkı büyüklüğü gibi göstergelerle karşılaştırılması sonucunda önemli farklılıklar olduğu görülmektedir. Yıllık artış hızına bakıldığında, ildeki artışın yaklaşık olarak Türkiye'deki artışın iki katı civarında olduğu anlaşılmaktadır. Örneğin 2015-2016 dönemindeki yıllık artış hızı Türkiye'de %13,55 iken, Şanlıurfa ilinde %25,21 olarak gerçekleşmiştir. Önemli oranda göç vermesine rağmen, Şanlıurfa ili genelinde doğum oranlarının fazla olması, il ile ülke ortalaması arasında bu denli farklılığa neden olmaktadır. Şehirleşme oranında da ilin sahip olduğu değerler oldukça farklıdır. Nitekim 2012 yılında Türkiye'deki şehir nüfusu oranı %77,3 iken, Şanlıurfa ilinde daha düşük gerçekleşmiş ve %55,4 oranında kalmıştır. Bu durum Şanlıurfa kırsalındaki nüfusun Türkiye ortalamasına göre toprağa daha bağlı olduğunu göstermektedir. Şehirlerin çekiciliğinin az olması ve halen tarımın etkisinin önemli oranda bulunması şehir nüfusunun düşük olmasına neden olmaktadır. Bununla birlikte şehir nüfusunun ildeki payı daha düşük olmasına rağmen, şehir nüfusunun yıllık artış hızı bazı dönemlerde, özellikle de 1985 yılından itibaren, genellikle Türkiye ortalamasından daha yüksek olmuştur. Genel cinsiyet oranları (100 kadına düşen erkek sayısı) ise Şanlıurfa ilinde daha yüksek görünmektedir. Gerçekten de 2016 yılı verilerine göre, il nüfusedeki genel cinsiyet oranı 101,37 iken, Türkiye ortalaması 100,68 olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan ana yaş grupları, ortanca yaş, toplam bağımlılık oranları, ortalama hane halkı büyüklüğünde de önemli farklılıklar görülmektedir. Ana yaş grupları baz alındığında, Şanlıurfa il nüfusunun, Türkiye ortalamasından daha genç olduğu görülmektedir. Nitekim 2016 yılında 0-15 yaş aralığına sahip olan nüfusun toplamdaki payı Şanlıurfa'da %40,11 iken, Türkiye ortalaması %23,71 olmuştur. Buna karşın 65 yaş ve üzeri nüfusun Türkiye'deki payı (%8,33), Şanlıurfa'dan (%3,70) daha yüksektir. Yaş

yapısındaki bu farklılık medyan (ortanca) yaşa ve toplam bağımlılık oranına da yansımıştır. Gerçekten de ortanca yaş 2016 yılında Şanlıurfa'da 19,5; Türkiye'de ise 31,4 olarak gerçekleşmiştir. Toplam bağımlılık oranı ise Şanlıurfa'da 77,96; Türkiye'de ise 47,16'dır. Yaş yapısı ile ilgili bu göstergelerde bu farklılığın temel nedeni, yine ildeki doğum oranlarının yüksekliğidir. Toplumsal yapının önemli oranda etkili olduğu ortalama hane halkı büyüklüğünün ilde 5,8; Türkiye'de ise 3,5 olduğu görülmektedir. Önceki dönemlere göre azalma göstermesine rağmen, Şanlıurfa ilinde halen ortalama hane halkı büyüklüğünün çok yüksek olduğu görülmektedir. Bunda temel etkinin ildeki gelenek-göreneklerin ağırlığı, tarımsal yapının ağırlığı ve ekonomik gücün zayıflığı olduğu söylenebilir. Sonuç olarak nüfusun temel sosyal göstergeleri karşılaştırıldığında Şanlıurfa ili ile Türkiye ortalaması arasında önemli farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan faktörler de doğum oranları, ekonomik yapıda tarımın hakimiyeti ve toplumsal yapıda örf ve adetlerin ağırlığı şeklinde sıralanabilir.

Anahtar Kelimeler: Şanlıurfa, Nüfus, Nüfus Coğrafyası, Türkiye

The purpose of this study is to compare the social characteristics of Şanlıurfa province with the average of Turkey. In other words, explain the demographic differences and their causes is the purpose of this work. In this context, when the annual growth *rate* of population, urbanization rates, general sex ratios, the age structure, average size of households, total age dependency ratio and median age of population of Turkey and Şanlıurfa province have been compared, it has been understood to be significant differences. When the annual growth rate of population is considered, It is understood that the increase in Şanlıurfa province is more almost twice from Turkey. For example, while the increase in the period of 2015-2016 was 13,55 % in Turkey, It was realize as 25,21 % in Şanlıurfa province. The reason for this difference is the high birth rates in Şanlıurfa province. There are also differences in urbanization rates. Thus, while the urban population ratio in Turkey was 77,3% in 2012, it was lower in Şanlıurfa province and remained at 55,4%. This shows that the rural population in Şanlıurfa more depends on the soil than Turkey. The reason for the low urban population is the low attraction of cities and domination of agriculture. The general sex ratios (the number of males per 100 females) are higher in Şanlıurfa province. In this context, according to the data of the year 2016, while the general sex ratios was 101,37 in Şanlıurfa, Turkey's average was 100,68. There are also significant differences in the age group, median age, total age dependency, average size of households. When the main age groups are examined, it has seen that the population of Şanlıurfa province is younger than the average of Turkey. Really, while the share of the population of 0-15 age group in total in 2016 was 40.11% in Şanlıurfa, the Turkey's average was 23.71%. In contrast, the share of population over 65 years was higher in Turkey (8,33%) than in Şanlıurfa (3,70%). This difference in general age structure has also affected the median age and total dependency ratio. Indeed, the median age was 19,5 in Şanlıurfa and 31.4 in Turkey. The total dependency rate was 77,96 in Şanlıurfa and 47,16 in Turkey. The main reason for this difference in these indicators is the high birth

rates in Şanlıurfa. The average size of households that social structure is importantly effective was 5.8 in Şanlıurfa and 3.5 in Turkey. Despite the decline compared to the previous periods, it has been observed that the average household size has still very high in Şanlıurfa. The main effect in this is the weight of the traditions-customs, the weight of the agricultural structure and the weakness of the economic power. As a result, when the basic social indicators of the population are compared, it is seen that there are significant differences between Şanlıurfa province and Turkey's average. The factors that cause this difference are birth rates, economic structure, dominance of agriculture and the influence of customs in the social structure.

Keywords: Şanlıurfa, Population, Geography of Population, Turkey

آل روها

KURAN-I KERİM VE HADİS KAYNAKLARININ İLETİŞİM PSİKOLOJİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Arş. Gör. Nesrullah OKAN

Marmara Üniversitesi nesrokan@gmail.com

Arş. Gör. Yahya ŞAHİN

Harran Üniversitesi yahyasahin44@gmail.com

Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN

Marmara Üniversitesi asirin@marmara.edu.tr

Yeryüzünde yaşamlarını sürdüren bütün canlıların hayatlarını idame edebilmeleri ancak iletişimle mümkün olabilmektedir. Özellikle insan için iletişim daha büyük bir önem arz etmektedir. Zira insanın yaşamı tamamen iletişim üzerine endekslidir. En basit durumdan en karmaşık duruma kadar yapılacak her türlü hareket ve davranışı iletişim olmadan yapmak mümkün değildir. Gerek bireysel anlamda ve gerekse toplumsal anlamda insanı ayakta tutan şey iletişimdir. Bu yüzdendir ki, bireylerin, toplumların ve medeniyetlerin zaman içinde getirmiş oldukları birikimlerin tamamı iletişim neticesinde meydana gelmektedir. Dolayısıyla iletişim insanın var olma temelinde en önemli noktayı teşkil etmektedir. İnsanlık tarihine göz atıldığında sonuçları itibariyle iyi ya da kötü denilen her olayda da iletişim bütünlüğü ya da kopukluğu göze çarpmaktadır. Bu durum iletişimin ne denli önemli olduğunun en bariz örneğidir. Yeryüzünde yaşanan bütün sıkıntı ve sorunların temelinde de iletişim kopukluğu ya da eksiliği vardır. Özellikle modernleşme ile birlikte ortaya çıkan sorunlar hem bireyleri hem de toplumları psiko-sosyal yönden olumsuz etkilemekte ve bunun neticesinde de ciddi sorunlar baş göstermektedir. Günümüz toplumunda insanların çeşitli iletişim kopuklukları yaşadıkları bilinmektedir. Bu kopuklukları ortadan kaldırmak ve iletişim kanallarını sağlıklı bir şekilde kanalize etmek için çaba gösteren insanlık çeşitli çözüm yolları arayışı içine girmiştir. Bu yönde yapılan çok sayıda çalışma ve araştırmaya ulaşılabilmektedir. Ancak bu çalışmalarda görülen önemli eksikliklerden birisi hiç şüphesiz insanın manevi yönüdür. İletişimin manevi boyutu ele alınmadan ve irdelenmeden araştırılan çözüm yolları ve önerileri eksik olacaktır. Bu itibarla Kur'an'ın ve yine onun açıklamaları hükmünde olan hadislerin gösterdiği ve tavsiye iletişim önerilerini ele alıp incelemek bu alanda var olan eksikliği giderme noktasında önemli bir katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada genel olarak iletişim psikolojisinin manevi yönü ele alınmış spesifik olarak ta Kuran-ı Kerim ve hadis bağlamında insanlar arası iletişim irdelenmiştir. Bu çalışmada kaynak tarama modelinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: iletişim, psikoloji, maneviyat, kuran-ı Kerim

ORTA FIRAT BÖLÜMÜNDE MAKSİMUM VE MİNİMUM SICAKLIKLARIN TREND ANALİZİ

TREND ANALYSIS OF MAXIMUM AND MINIMUM TEMPERATURES IN MIDDLE FIRAT REGION

Prof. Dr. Murat KARABULUT

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi mkarabulutksu@gmail.com

Öğr. Gör. Yakup KIZILELMA

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi kizilelmay@gmail.com

Öğr. Gör. Mehmet DENİZDURDURAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi denizdurduran@gmail.com

İklim faktörü yerkürenin şekillenmesinden insan faaliyetlerine kadar birçok alanda etkilidir. Yerkürenin ilk oluşumundan günümüze kadar geçen zaman içerisinde iklimde değişimler meydana gelmiştir. Doğal iklim varyasyonlarının yanı sıra özellikle 19. yy. sonrasında hızla gelişen sanayileşmeye bağlı olarak yeryüzünde etkinliği artan beşeri faktörler iklim değişimlerinde etkilidir. Küresel olarak sıcaklıkta meydana gelen değişimler, dünyada birçok çevre tarafından kabul gören ve günümüzde insanların karşılaştığı ciddi çevresel problemler arasında yer almaktadır. Türkiye de dünyanın birçok yerinde olduğu gibi kısa veya uzun süreli iklim değişikliklerinin yaşanabileceği hassas iklim özelliklerine sahip ülkelerden birisidir. Özellikle Güneydoğu Anadolu bölgesi coğrafi konumu itibarıyla iklim değişikliklerine karşı hassas alanlar arasında yer almaktadır. İklim karakterinin zaman içerisinde göstermiş olduğu değişimlerin boyutunu ve yönünü ortaya koyabilmek için birçok istatistiksel teknik geliştirilmiştir. İklim parametrelerinden özellikle sıcaklıklardaki değişimlerin 1970-2014 yılları arasında Orta Fırat bölümünde göstermiş olduğu trendi belirlemek için Mann-Kendall ve Linear Trend Analizi teknikleri kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre, bölgenin maksimum ve minimum sıcaklıklarında önemli değişimler gerçekleşmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mann-Kendall, Trend Analizi, Orta Fırat Bölümü, Sıcaklık, İklim Değişimi

Climate factor is effective in many areas from formalizing of the earth till human activities. Some changes have occurred inside the period from the first formation of earth till today. The human factors whose activity increased on earth especially depending on industrialization rapidly developing after 19th century are effective as well as natural climate variations about the changes of climate. The changes occurring in temperatures globally are among the serious environmental problems which are accepted by many circles in the world and people met today. Turkey is also one of the countries that have sensitive climate features and where short or long-term climatic changes could be lived as well as in many places in the world. Especially Southeastern Anatolia region is also one of our areas which are sensible against the changes in climate in terms of geographic location. Many statistical techniques

have been developed in order to reveal the size and direction of the changes about the climate characters in the course of time. Mann-Kendall and Linear Trends Analysis techniques have been used in order to determine especially the trend of the temperatures which is one climate parameters between the years of 1970-2014 in Middle Fırat region. According to the results of the analysis done, it has been determined that there have been significant changes about maximum and minimum temperatures in the region.

Keywords: Mann-Kendall, Trend Analysis, Middle Fırat Region, Temperature, Climate Change

آل روها

CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇE: ÜLKE DENEYİMLERİ VE TÜRKİYE İÇİN ÖNERİLER

GENDER SENSİTİVE BUDGET: COUNTRY EXPERIENCES AND RECOMMENDATIONS FOR TURKEY

Arş. Gör. Yakup TAŞDEMİR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, yakuptasdemir@comu.edu.tr

Tarih boyunca toplumsal kaynaklara erişim ve bu kaynakların kullanımında kadınlar ve erkekler arasında eşitsizlikler söz konusu olmuştur. Bu eşitsizliklerin sosyal ve ekonomik sonuçlar doğurması, 20. yüzyılın ortalarından itibaren başta Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği gibi kuruluşlar olmak üzere birçok uluslararası kuruluşun cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik politikalar geliştirmesine sebep olmuştur. Geliştirilen politikaların ortak noktası kamu kurumlarının sunduğu hizmetlerden kadınların ve erkeklerin eşit faydalanmasını sağlamaktır. Dolayısıyla bütçenin hazırlanmasında ve uygulanmasında cinsiyet farklılıklarının dikkate alınmasını sağlamaktır. Geçen yetmiş yıllık süre içerisinde cinsiyet eşitliğinin sağlanabilmesi için eğitim, sağlık, ekonomi, politika, çevre, şiddet, kadın hakları, yoksulluk gibi konularda karşılaşılan sorunların çözümüne ilişkin politikalara bütçelerde yer vermeye başlanmıştır. Günümüzde elli'den fazla ülke cinsiyete duyarlı bütçeyi uygulamaktadır. Cinsiyet duyarlı bütçe, iki aşamadan oluşmaktadır. İlk aşamada, anayasa ve yasalar nezdinde düzenlemeler yapılarak cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik uygulanacak politikalar hukuki bir zemine dayandırılmaktadır. İkinci aşamada ise, belirlenen bu politikalara devlet bütçelerinde yer verilmektedir. Cinsiyete duyarlı bütçe, bu iki aşamayı kapsayan ve kadınların statusünü yükseltmeyi amaçlayan bir uygulamadır. Türkiye'de cinsiyet eşitliğini sağlamak amacıyla kanunlarda birçok düzenleme yapılmasına rağmen, bu kanunların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için doğrudan bütçe tahsis edilmiş uygulamalar sadece Şartlı Nakit Transferi, Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakdi Yardım Programı ve birkaç büyükşehir belediyesi uygulamaları ile sınırlı kalmıştır. Bu durum Türkiye'de cinsiyet eşitliğini sağlanmaya yönelik politikaların uygulanması konusunda sorun teşkil etmektedir. Türkiye'de kanunlarda birçok düzenleme yapılmasına rağmen, hâlâ istihdam, eğitim, siyaset, medya ve çevre gibi birçok konuda eşitsizlik devam etmektedir. Bu durum cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik politikaların doğrudan bütçe sürecinde dikkate alınması ve bu politikaların uygulanması için bütçelerden pay ayrılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada cinsiyete duyarlı bütçenin tanımına, gelişimine, ülke uygulamalarına ve Türkiye'de cinsiyet duyarlı bütçe konusunda yapılan çalışmalara değinildikten sonra Türkiye'de cinsiyete duyarlı bütçe anlayışının gelişimine katkı sağlayabilmek amacıyla öneriler ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyete Duyarlı Bütçe, Bütçe, Birleşmiş Milletler

DENİZLİ İLİ BOZKURT İLÇESİ GELENEKSEL GÖÇMEN KADIN GIYSİLERİ

Öğr. Gör. Bahriye YALÇINKAYA

Pamukkale Üniversitesi, Denizli Teknik Bilimler MYO, byalcinkaya@pau.edu.tr

Denizli göçmenler açısından zengin bir nüfusa sahiptir. Denizli ili Bozkurt ilçesinde Bozkurt Merkez, Armutalanı, Başçeşme, Hayrettin, Mecidiye, Sazköy mahallelerinde yaşayan halkın büyük çoğunluğu Bulgaristan göçmenidir. Kültürel değerlerin içinde önemli bir yere sahip olan giyim kuşam örnekleri toplumların sosyal ve kültürel yaşantıları hakkında bize ışık tutar. Ait oldukları dönem ve toplumların örf ve adetlerini anlamamızı sağlayan, Anadolu'nun zenginliğini ve çeşitliliğini kanıtlayan maddi değerlerin en önemli belgelerini geleneksel giysiler oluşturmaktadır. Geleneksel giysiler; toplumsal yapının en önemli göstergesi olduğu için özel anlam taşımaktadır. Hala geleneklerini ilk günkü gibi devam ettiren göçmenler için bu giysilerin anlamı ve değeri büyüktür. Göçmenler için bu giysiler geçmişlerini hatırlatan ve koruyan belge niteliğindedir. Araştırma kapsamında, Denizli'nin Bozkurt ilçesine yerleşen Bulgar göçmeni kadın giysileri ele alınmıştır. Bu giysiler arasından 2 adet gömlek 2 adet şalvar, 2 adet uçkur ve iki adet başörtüsü incelemeye alınmıştır. Giysiler ve aksesuarlar alan araştırması yapılarak ilçede yaşayan kişilerden toplanmıştır. Giysiler hakkında bilgiler görüşme yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Giysi örnekleri kişilerden bire bir derlenerek gözlem fişleri doğrultusunda incelenmiştir. Çalışmada yer alan giysiler; kumaş, kesim, dikim ve süsleme özellikleri açısından ele alınarak yorumlanmıştır. Uygulama kapsamında yorumlanan giysilerin fotoğrafları çekilmiş, ölçüleri alınmış, kumaşları, kalıpları ve dikiş özellikleri belgelenmiştir. Çalışma kapsamında literatür taraması yapılmıştır. Göçmen kültürünü devam ettiren bozkurt ilçe halkının bu giysilerinin belgelenerek kayıt altına alınması, gelecek kuşaklara aktarılması bu çalışmanın en önemli çıkış noktasını oluşturmaktadır. Çalışma sonunda sadece yöre halkının devam ettirdiği bu kültürel değerlerin yok olmadan kayıt altına alınması ve moda ya uygun şekilde modernize edilerek güncel tasarımlar ile yayınlştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelime: Denizli, Bozkurt, Geleneksel, Göçmen, Kadın, Giysi

MEHMET ÂKİF İNAN'A GÖRE İSLÂM BİRLİĞİ

Öğr. Gör. Dr. Yılmaz EVAT

Aksaray Üniversitesi, yilmazevat@hotmail.com

Okt. Kudret Safa GÜMÜŞ

Aksaray Üniversitesi, kudretsafagumus@aksaray.edu.tr

Mehmet Âkif İnan; ülkemizin yetiştirdiği güzîde bir mütefekkir, şâir, yazar ve sendikacılarından biridir. Kendisini İslâm davasına adanmış olan İnan, Müslüman milletlerin kavmiyetçi ve Batıcı olmadığına inanmaktadır. Mehmet Âkif İnan'a göre İslâm birliği, Müslüman ülkelerin hayatta kalıp şerefli bir şekilde yaşamaları için tek çâredir. Dahası, Kudüs'ün Yahudilerce işgali bile, aslında Müslümanların birleşmesi için bir uyarıdır. Buna rağmen İslâm birliği; Batılıların İslâm coğrafyasında maksatlı olarak ürettiği fitneler, basiretsiz Batıcı aydınlar, kukla yöneticiler, İslâm topraklarındaki Batı kökenli akımlar sebepleriyle gerçekleşmemektedir. İslâm birliğinin önündeki bütün engellere rağmen Müslüman coğrafya milletlerinin birleşmekten yana olduğu düşüncesi üzerinde duran İnan, İslâm birliğine kafa yoran herkesin Abdülhamit Han'ı örnek almaları yönündeki fikriyle "Osmanlıcılık" geleneğini ön plana çıkarmak istemiştir. İnan'a göre, Müslüman ülkelerin işbirliğine gidebilmelerinin yolu kendi silahlarını kendilerinin üretmelerinden geçmektedir. Emperyalistlerden silah almayan Müslüman ülkeler, kendi aralarında daha rahat işbirliğine gideceklerdir. Kaldı ki münbit ve geniş İslâm coğrafyası, birbirinin eksiklerini giderecek kapasiteye fazlasıyla sahiptir. Bu çalışmada; doküman inceleme yöntemi kullanılarak Mehmet Âkif İnan'ın İslâm birliğine dair fikirleri eserlerinden hareketle irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Âkif İnan, İslâm Birliği, Ortadoğu, Batı, Aydın

KİBRİT ÇÖPLERİ'NDE KONUŞMA EĞİTİMİNE DAİR FİKİRLER

Öğr. Gör. Dr. Yılmaz EVAT

Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yilmazevat@hotmail.com

Kudret Safa GÜMÜŞ

Okt., Aksaray Üniversitesi, kudretsafagumus@aksaray.edu.tr

Edebî metinler, insanın iç dünyasını yansıtan kayda değer vesikalardır. Bundan dolayı, metinlerden edebiyat eğitiminde daha fazla yararlanılmalıdır. Bu durum, bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır. Ülkemizde, “Konuşma Eğitimi” hakkında yeteri kadar çalışma yapılmadığı görülmektedir. Bununla birlikte, eğitim kurumlarında yeterli seviyede “Konuşma Eğitimi” verilmediği bilinmektedir. Murathan Mungan’ın *Kibrit Çöpleri* isimli hikâye kitabı “Konuşma Eğitimi”ne dair zengin fikirler içermektedir. Sözelimi, *İşsiz* isimli öyküde az laf çok iş fikri savunulur. Öyküde baba tembel biridir; üstelik çok konuşan biridir. Anne ise az konuşup daha çok çalışan biridir. *Köpeklerle hatırlanan* isimli öykü ise hırçın konuşmayı irdeler. Öyküde bir kadının eski kocası, diğer köpeklere her an saldırmaya hazır mahalle köpeklerine benzetilir. Yazar, bu tip insanların çevrede ciddiye alınmadığı kanaatindedir. *Dahası, Polisiye ayrıntı* isimli öyküde ruh sağlığı ve konuşma ilişkisinden söz edilir. Öykünün kahramanı sanki hayatında ilk kez kendisini önemli biri gibi hissetmekte ve bundan dolayı da devamlı konuşmaktadır. Bu çalışmada, doküman inceleme yöntemi kullanılarak Murathan Mungan’ın *Kibrit Çöpleri* isimli hikâye kitabında bulunan hikâyeler incelenecek ve “Konuşma Eğitimi”ne katkıda bulunulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Edebî Metin, Konuşma Eğitimi, Kibrit Çöpleri, Murathan Mungan

TÜRKİYE’DE GİRİŞİMCİLERİN İŞ FİKRİ OLUŞTURMA DAVRANIŞLARI VE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR: NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Yrd. Doç. Dr. Şefik ÖZDEMİR

Aksaray Üniversitesi, sefikozydemir@aksaray.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Gökhan KERSE

Aksaray Üniversitesi, Ortaköy Meslek Yüksekokulu, gokhankerse@hotmail.com

Girişimcilik faaliyetleri bir ülkenin ekonomik anlamda gelişip kalkınmasında kuşkusuz işlevsel bir rol üstlenir. Bu faaliyetler belirli bir sürecin sonucudur ve bu süreç iş fikirlerinin belirlenmesi ile başlar. Girişimci adaylarının belirledikleri iş fikirlerinin temelini farklı nedenler oluşturmaktadır. İşte bu çalışma girişimcilerin seçtikleri iş fikrinin nedenleri incelenmektedir. Ayrıca çalışmada girişimcilerin neden bu işe başladıkları, müşteri isteklerini nasıl belirledikleri, iş fikrini ticarileştirirken hangi kaynakları kullandıkları ve bu aşamada hangi sorunlarla karşılaştıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Aksaray ilinde 63 girişimci ile yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda girişimcilerin mevcut işe başlamasındaki temel nedenin kendi veya baba mesleği olduğu; iş fikrini seçmesinde daha çok müşteri talebinin dikkate alındığı; müşteri isteklerini ise gözlem yaparak belirledikleri görülmüştür. Ayrıca girişimi başlatmak için kullanılan en önemli varlığın bireyin kendi deneyimi olduğu ve işletme kuruluş aşamasında daha çok maddi sıkıntılarla karşılaştığı bulgusu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, İş Fikri, Karşılaşılan Problemler

YÜKSEK ÖĞRETİMDE KAPANAN FAKÜLTELER: SU ÜRÜNLERİ BÖLÜMLERİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Zafer DOĞU

Harran Üniversitesi, zaferdogu@harran.edu.tr

Doç. Dr. Erdiç ŞAHİNÖZ

Harran Üniversitesi, e_sahinoz@yahoo.com

Osmanlı İmparatorluğunun son bulması ve Türkiye Cumhuriyetinin ilanından sonra o zamanki adıyla Darülfünunu Talimatnamesinde öngörülen husus çerçevesinde İlmi Hayvanat (Zooloji) dersi verilmeye başlanmasıyla ilk adımları atılan ve 1980 yasasıyla Su Ürünleri Yüksekokulları oluşumuna kadar geçen süreç, aslında günümüz Su Ürünleri Fakültelerinin neden bu durumda olduklarını özetler niteliktedir. 2011-2012 eğitim döneminde kontenjanlarında büyük oranda boşluk kalan Su Ürünleri Fakültelerine ilişkin, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) aldığı kararla bazı Fakülteleri kapatma yoluna gitmiş ve aynı yıl ÖSYM'nin açıkladığı yeni yerleştirme kılavuzunda tüm Su Ürünleri Fakülteleri ikinci öğretimleri kapatılmıştır. İlerleyen süreçte öğrenci alımını tamamen kapatmak durumunda kalmış 10'a yakın Su Ürünleri Fakültesi'ne, 2016 yılında yeterli tercih alamamalarına rağmen, 2017 yılında YÖK'teki yeni yapılanma çerçevesinde yeterli kontenjan verilmiştir. Böylelikle, 2016 yılında 245'e kadar gerileyen kontenjan sayısı 2017 yılında 325 olmuştur. Su Ürünleri / Balıkçılık Programları ile ilgili dikkat çeken bir başka durum ise İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesinin yeterli sayıda tercih almasına rağmen, fakülte ve program adını değiştirerek Fakültenin adını Su Bilimleri Fakültesi, programın adını ise Su Bilimleri ve Mühendisliği olarak değiştirmiş olmasıdır. Yeterli tercih alınamamasına ve mezunların istihdamına ilişkin sorunlar, sürekli gündem konusu olarak devam etmektedir. Sorunun gerçek nedenlerine yönelik çözümler yerine, defalarca denenmiş isim değiştirme yoluna gidilmesi düşündürücüdür. Bu bağlamda karşılaşılan sorunları etraflıca irdelemek ve ülkemiz gerçekleriyle uyumlu, sürdürülebilir bir su ürünleri yükseköğretim modeli bir an önce oluşturulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Öğretim, Su Ürünleri, Eğitim

TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNÜN MEVCUT DURUMU

Doç. Dr. Erdiñ ŞAHİNÖZ

Harran Üniversitesi, e_sahinoz@yahoo.com

Doç. Dr. Zafer DOĞU

Harran Üniversitesi, zaferdogu@harran.edu.tr

Hızla artan dünya nüfusunun beslenmesi, tarımsal üretimin arttırılmasına ve adil bir şekilde dağıtılmasına bağlıdır. 1960’larda 3 milyar olan dünya nüfusu bugün 8 milyar civarında olup nüfus artış hızı bu hızla devam ederse 2050’li yıllarda 10 – 12 milyar eşiğinde olacaktır. Mevcut dünya nüfusunun dengeli ve sağlıklı beslenmesinde ciddi sorunlar yaşadığını düşündüğümüzde yarının bugünden daha sorunsuz olmayacağı kesin bir vakadır. Karasal alanların tamamına yakınının tarımsal istihsalde kullanıldığı günümüzde deniz ve tatlı suların hala var olan atıl kapasitelerinin kullanımında su ürünleri istihsalinin çok daha fazla önem arz ettiği görülmektedir. Ülkemiz, uzun sahil şeridi, yaygın içsular ve nehir sistemleri sebebiyle önemli ölçüde balıkçılık kaynaklarına sahiptir. Ancak balıkçılık sektörünün GSYİ ‘sinin sadece % 1’ine ulaşmamaktadır. Türkiye su ürünleri açısından hem ithal eden, hem de ihraç eden bir ülke konumundadır. Su ürünlerinde pozitif bir dış ticaret dengesi mevcuttur. Ticaret sistemimiz yüksek değerli ürünlerin “yumuşakçalar, konserve balık v.b.” ihraç edilmesini, düşük değerli ürünlerin “uskumru” ve hammadde girdilerinin (balık yemi ve ton balığı) ithal edilmesini içermektedir. Bu çalışmada Türkiye ve Dünyadaki ve su ürünleri sektörünün mevcut durumu ele alınarak çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Su Ürünleri, Balık, Üretim, Ekonomi

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Betül ÇEBİ

Öğr.Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, betulcebi@ksu.edu.tr

Zekeriya ARSLAN

Öğr.Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, zarслан46@hotmail.com

Neslihan AVAR VAYVAY

Öğr.Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, neslihanavar@hotmail.com

Bireylerin davranışlarının değişmesi yönünde eğitim ortamlarında olması gereken birçok unsur mevcuttur. Yaşantılar neticesinde bireyde meydana gelen değişimde eğitim neticesinde oluşmaktadır. Ancak eğitim ortamlarının öğrenciler için arzu edilir olması, öğrencilerin eğitim ortamlarında bulunma isteklikleri bu değişimler için önemli bir etkidir. Öğrenciler devam edemedikleri ya da devam etmek istemedikleri ortamlarda değişimi de gerektiği gibi yaşayamazlar. Bu bağlamda çalışmanın genel amacı Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin devamsızlık eğilimlerinin incelenmesidir. Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Göksun Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden 1600 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen 200 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ve Şimşek, Uğurlu ve Usta(2016) tarafından geliştirilen “Devamsızlık Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 28 madde ve 5’li derecelendirme sistemi ile oluşturulmuştur. Derecelendirme puanları “Hiçbir zaman(1), Nadiren(2), Ara sıra(3), Genellikle(4), Her zaman(5)” şeklindedir. Araştırma verileri toplandıktan sonra normallik testi uygulanmış olup verilerin normal dağılım gösterdiği gözlenmiştir. Bu sonuç doğrultusunda parametrik testlerden cinsiyet ve çalışma durumu değişkenine göre t-testi; bölüm ve bölüm seçme durumu değişkenine göre ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Araştırma sonucunda; cinsiyet($p=,112>0,05$), ek bir işte çalışma durumu($p=,554>0,05$), okuduğu bölüm($p=,314>0,05$) ve bölüm seçme durumu($p=,376>0,05$) değişkenlerine göre Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin devamsızlık yapma eğilimleri arasında fark olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Devamsızlık, Meslek yüksekokulu, Devamsızlık eğilimi

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN DEVAMSIZLIK EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

Neslihan AVAR VAYVAY

Öğr.Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, neslihanavar@hotmail.com

Zekeriya ARSLAN

Öğr.Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, zarlan46@hotmail.com

Betül ÇEBİ

Öğr.Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi betulcebi@ksu.edu.tr

Eğitim bireyde var olan davranışların istendik yönde değiştirilmesi üzerine odaklanır. Bireylerin davranışlarının değişmesi yönünde eğitim ortamlarında olması gereken birçok unsur mevcuttur. Yaşantılar neticesinde bireyde meydana gelen değişimde eğitim neticesinde oluşmaktadır. Ancak eğitim ortamlarının öğrenciler için arzu edilir olması, öğrencilerin eğitim ortamlarında bulunma isteklikleri bu değişimler için önemli bir etkidir. Öğrenciler devam edemedikleri ya da devam etmek istemedikleri ortamlarda değişimi de gerektiği gibi yaşayamazlar. Bu bağlamda çalışmanın genel amacı Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin devamsızlık eğilimlerinin incelenmesidir. Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Göksun Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden 1600 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen 200 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ve Şimşek, Uğurlu ve Usta(2016) tarafından geliştirilen “Devamsızlık Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 28 madde ve 5’li derecelendirme sistemi ile oluşturulmuştur. Derecelendirme puanları “Hiçbir zaman(1), Nadiren(2), Ara sıra(3), Genellikle(4), Her zaman(5)” şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: Devamsızlık, Meslek yüksekokulu, Devamsızlık eğilimi

THE NEED FOR LIFELONG LEARNING

Dr. Zekeriya NAS

Yuzuncu Yil University, didibret@hotmail.com

“Learn the science from the cradle to the grave”

This review article aims to find out firstly, whether lifelong learning is possible and beneficial. What lifelong learning is and why lifelong learning is needed. Lifelong learning refers to a means for meeting the challenges related to enabling persons, establishments, societies, and nations in a very rapid competitive world. In competitive environment it is required to improve the skills, qualifications you have. Lifetime learning is needed for social control as providing an extension of opportunity involving everybody. It can also provide requirements for all resources for individuals need to succeed in today’s competitive workplaces as well. The world is changing with new technologies. So it is the fact that knowledge and acquaintance on everything is also growing day by day. The persons who do not up to date, carry on to develop and improve; they will not be able to compete with others. This means that your knowledge must also increase to keep up. Throughout lifelong learning individuals increase their knowledge, improve their lives, get opportunities develop and strengthen their skills, experiences, and they can become more knowledgeable, sophisticated, professionally competitive and emotionally well-adjusted as well. Keep learning is essential for individuals in a knowledge-based economy as continually growing the skills and capabilities is essential to career success. It helps individuals to come to know who is doing what and when. Finally lifelong learning is requirement for success.

Keywords: Lifelong Learning, Competitive World, and Continuing Education

WHY CROSS CULTURAL EDUCATION

Dr. Zekeriya NAS

Yuzuncu Yil University, idilbret@hotmail.com

Staff are gaining abroad skills, knowledge, and experiences wisely through cross cultural education. Cross cultural education helps individuals while working in a different cultural surroundings. People working abroad have difficulties adapting to that different cultural environments. That is why, it is supposed that individuals working abroad who have cross cultural education are much more successful than the ones who do not. While cross cultural education helps individual not to face difficulties in adaptation and cultural shocks in their new working environments, it facilitates having high performance as well. Because individuals can understand all differences such as an appreciative of other worldviews in the working across cultures. On the other hands, scholars assert that individuals are the most successful ones who adapt their new work environments. Understanding the cultural differences is one of the main factors to be successful abroad. As a result, organizations have business in a global village and as they services around the world they are outsourcing manufacturing and interaction among individuals has enlarged significantly as well. But unfortunately getting the job done is not that much easy as it is very complex. So it would be much better offering cross cultural education in order to better communication, understanding, and performance.

Keywords: Cross Cultural Education, Communication, Understanding, Performance

BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDI VE TÜRKİYE'DE UYGULANABİLİRLİĞİ

Yrd. Doç. Dr. Züleyha YILMAZ

Ordu Üniversitesi, zulehayilmaz@odu.edu.tr

Finansal tabloların hazırlanması ve sunulması ile şirketler ilgili taraflara finansal performansları ve nakit akışları ile ilgili bilgiler sunmayı amaçlar. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun (KGK) 2014 yılında aldığı karar ile Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) kapsamında yer alan sermaye şirketleri ve Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) / Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ve yorumlarını uygulamayı tercih eden şirketler bu standartlarda belirlenen düzenlemeleri uygulamakla yükümlüdürler. Bu şirketler dışında kalan diğer şirketler ise ilki 1992 yılında yayınlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) ve 2014 yılında yayınlanan “TMS’leri Uygulamayan Şirketlerin Finansal Tablolarının Hazırlanmasında Uygulanacak İlave Hususlar” Kararı’na uygun olarak finansal tablolarını hazırlamaktadır. Ancak bu tablolarda öncelikli amacın vergi açısından şirketlerin durumunun gösterilmesi olması, finansal tabloların gerçeğe uygun, finansal bilgiye uygun ve karşılaştırılabilir olması gerektiği amacı ile örtüşmemektedir. Bu nedenle KGK, bağımsız denetime tabi olup Türkiye Muhasebe Standartları’nı uygulamayan büyük ve orta boy işletmeler için 29 Temmuz 2017 tarihinde “Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS)” nı yayınlamıştır. Bu araştırmanın amacı, 01.01.2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek BOBİ FRS’nin uygulanabilirliği konusunda muhasebe meslek mensuplarının görüşlerinin alınmasıdır. Araştırmada yöntem olarak yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmış ve TR 90 Bölgesi’nde faaliyet gösteren Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanları ile mülakatlar yapılmıştır. Mülakatlar sonucu elde edilen görüşler araştırmanın bulgular kısmında sunulmuş ve sonuç ve tartışma kısmında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: BOBİ FRS, Muhasebe Eğitimi, Büyük ve Orta Boy İşletmeler

KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ BİZANS ESERLERİ: TRABZON ÖRNEĞİ

Doç.Dr. Sevcan YILDIZ

Akdeniz Üniversitesi, sevcanyildiz@akdeniz.edu.tr

Seden TURAMBERK ÖZERDEN

Uzman, t_seden@hotmail.com

Dünya tarihinin en önemli ve en uzun ömürlü devletlerinden biri olan Bizans Devleti'nin kuruluşu, Roma İmparatorluğu'nun 395 yılında ikiye bölünmesiyle oluştuğu genellikle kabul edilmektedir. Doğu Roma İmparatorluğu olarak da bilinen Bizansın, Hellenist kültür ve Hristiyan dininin Roma devlet şekliyle bir sentez haline gelmesi alıştığımız tarihi teşekkülü meydana getirmiştir. Bizans tarihi sadece Roma tarihinin yeni bir evresi ve Bizans Devleti eski Roma İmparatorluğu'nun devamıdır. Bizans sanatı ise, halihazırda bu bölgelerde var olan sanat akımlarıyla da etkileşim içerisinde bulunarak, yeni bir sanat akımı olan Hıristiyanlık Sanatı'nın gelişmesinde öncü rol oynamıştır. Bu rolüyle de Bizans Sanatını, Ortaçağ'ın önemli bir parçası haline getirmiştir. Bizans sanatı, kaynağını Anadolu topraklarından almış olmasının yanında Suriye ve Mısır ile de etkileşim içerisinde. Anadolu topraklarının hemen her yerinde de Bizans izlerine rastlanmaktadır. Karadeniz kıyılarının incisi Trabzon, doğal zenginlikleri, tarihi, arkeolojik ve sosyo kültürel değerler içinde harmanlanmış nadide bir Anadolu şehridir. Birçok farklı devletin akınlarına uğrayan Trabzon bir süre de Bizanslıların yönetiminde kalmıştır. 1204 yılında Latinlerin İstanbul'u ele geçirmelerinin üzerine kentten kaçan Alexis Komnen, Trabzona gelerek burada 250 yıl süren bir egemenliğe sahip olmuş ve Trabzon-Komnen İmparatorluğu'nu kurmuştur. Bu imparatorluk 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet'in Trabzonu fethetmesi ile yıkılmıştır. Yavuz Sultan Selim'in Sancak Beyliği'ni yaptığı, Kanuni Sultan Süleyman'ın doğduğu bu kentte, günümüze kadar sağlam kalabilen pek çok tarihsel anıta rastlamak mümkündür. Çalışmada Trabzon şehrinin Bizans dönemine ait eserlerine yer verilmiş ve bu eserlerin tarihsel süreçleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bizans, Trabzon, Bizans Eserleri

KÖTÜLÜK PROBLEMİNE GENEL BİR BAKIŞ

Doç. Dr. Vecihi SÖNMEZ

YYÜ İlahiyat Fakültesi Kelam Anabilimdalı
vsonmez66@gmail.com

Bu dünyadaki kötülüklerin varlığı bir vakıdır. Bu dünya tam manasıyla mükemmellikten yoksun olduğu için her insan acı ve sıkıntılara maruz kalabilmektedir. Kimileri bu kötülüklere göğüs gerebilirken, kimileri de yaşanan bu acı ve felaketlerin altında ezilebilmektedir. Aynı zamanda kimi felaketler bireysel olabilirken kimileri de toplumsal bir etkiye sahip olabilmekte ve tüm insanları kuşatabilmektedir. Mesela bir muhitte meydana gelen bir deprem veya sel o çevredeki tüm insanların hayatlarını altüst edebilmektedir. İşte tam da bu acı ve ıstırapların içinde tek başına ve yalnız kalmış bir fert veya bu felaketlere karşı tüm gücünü ve ümidini yitirmiş bir toplum, yaşanan bunca acı ve felaketleri bir de Tanrı inancı açısından değerlendirip sorgulayabilmektedir. Çünkü bu insanlar, mutlak iyi, mutlak bilgi sahibi ve her şeye gücü yeten bir Tanrı'nın varlığıyla, bunca kötülüğün var olması arasındaki zahiri çelişki ve tutarsızlığa doğal olarak bir anlam verme girişiminde bulunmaya çalışacaklardır. “Evrendeki kötülük problemi argümanı” ateistlerin teistlere karşı kullandığı en önemli argümanlarından birisini oluşturmaktadır. Kötülük problemi hem tarihsel olarak hem de konu içeriği bakımından çok köklü ve derin bir problemdir. Konu içeriği olarak, kader, cüz'i irade, ceza ve mükâfat gibi çok derin konularla bağlantısı olması bu konuyu daha da zorlaştırmaktadır. Bundan dolayı bu problem sadece ateistleri değil, zaman zaman teistleri de zor durumda bırakabilmekte ve bu problemi izah etmede teistler de güçlük çekebilmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Evren, Kötülük, Tanrı İnancı

AHMED-İ HÂNÎ'NİN “EQİDEYA İMANÊ” METNİNDEKİ KELÂMÎ KONULARA BİR YAKLAŞIM

Doç. Dr. Vecihi SÖNMEZ

YYÜ İlahiyat Fakültesi Kelam Anabilimdalı
vsonmez66@gmail.com

Erken İslâmî dönemde inanç konusunda ortaya çıkan aykırı görüş ve akımlara karşı Ehl-i Sünnet akâid ve kelâm âlimleri, tartışmaya girmeksizin dinin inanç konularını doğru şekilde aktarmayı amaçlayan, akâid denilen kısa ve özlü metinler kaleme almışlardır. Birkaç sayfadan oluşan, açık ve akıcı ifadelerle yazılmış bu metinler medreselerde okutulmuş, sonraki dönemlerde ayrıntılı şerhleri yazılmıştır. Bu bildirinin konusu olan akâid metni ise daha geç dönem olan XVII. yy.'a ait bir çalışmadır.

Ahmed-i Hânî (d.1061/1650 – v.1118/1707), birer klasik olan Mem û Zîn ve Divân gibi başyapıtlarıyla Kürt-İslâm edebiyatına önemli katkılarda bulunmuş, ünlü edebiyatçı ve filozoftur. İlgi alanı edebiyatla sınırlı kalmamış, dinî sahaya da uzanmıştır. Bu bağlamda 1687 yılında yazmış olduğu Eqideya İmânê (İmanın Şartları) adlı eserinin yanında bin Arapça kelimenin Kürtçe karşılığını beyitler halinde içeren ilk Arapça-Kürtçe manzum sözlük olma özelliğini taşıyan “Nubâra Biçûkan” adlı eseri de dinî bir gaye ile te’lif edilmiştir.

Kürtçe, Arapça, Farsça ve Türkçe’ye hakim olan müellif, eserlerini Kürtçe yazmıştır. Önemli eserlerinden biri olan Eqideya İmânê İslâm dininin inanç konularını içeren, 70 beyitten müteşekkil, manzum bir kitapçıktır.

Müellifin akâid metninde inanç konularını ele alış tarzı ve metnin klasik akâid metinlerinden farklı özellikleri bu makalenin konusunu oluşturmaktadır. Üç bölümden oluşan makalemizde, giriş bölümünden sonra numaralandırılarak, eğik şekilde sol tarafta verilen manzûm beyitlerin yapılan tercümeleleri ise düz yazı şeklinde sağda sıralanmıştır. Eserde aktarılan kelami meselelere ve tartışma konularına beyit aralarında değinilerek, eserin dili, hitap ettiği dönem ve kültürel ortam çerçevesinde oluşmuş kendine has üslûbu, kelami konuları ele alış tarzı vb. özellikleri ise genel bir değerlendirme halinde sonuç kısmında verilmeye gayret edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: EQİDEYA İMANÊ, AHMED-İ HÂNÎ, KELÂMÎ

HOW DO SECOND LANGUAGE READING PROFICIENCY AFFECTS OUR EYES WHILE READING: AN EYE TRACKING STUDY

Yrd. Doç. Dr. Emrah DOLGUNSÖZ

Bayburt Üniversitesi, edolgunsoz@gmail.com

This study aims to (1) examine the relationship between foreign language reading proficiency and eye movements during reading, and (2) to describe eye movement differences between two L2 proficiency groups (B1 and B2) by using eye tracking. 57 learners were tested under two experimental conditions: Natural L2 reading and isolated sentence stimulus. Their eye movements were recorded as they read a standard paragraph silently for comprehension purposes. The results revealed that total fixation duration and first pass time were predicted significantly by L2 reading proficiency in both experiments while second pass time and single fixation duration were found to be stimulus sensitive. Furthermore, B2 learners were observed to have less total fixation, first pass and second pass time and rate in both experiments when compared to B1 learners. The findings confirmed that characteristics of eye movements change as L2 reading skill develops. The use of eye tracking technique in future language classrooms to observe L2 learner reading development was also discussed.

Key Words: Foreign language reading, eye movements, eye tracking, L2 reading proficiency

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE’DE FARKLI ALANLARDA GÖRÜLEN
NEGATİF AYRIMCI DAVRANIŞLARIN UYGULANMA SIKLIĞI HAKKINDAKİ
GÖRÜŞLERİ (BAYBURT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**
OPINIONS OF UNIVERSITY STUDENTS ABOUT THE APPLICABILITY OF NEGATIVE
DISCRIMINATORY BEHAVIORS SEEN IN DIFFERENT FIELDS IN TURKEY (BAYBURT
UNIVERSITY EXAMPLE)

Yrd. Doç. Dr. Süleyman YURTTAŞ
Bayburt Üniversitesi, syurttas@bayburt.edu.tr

Ayrımcılık, kimlik, tutum, önyargı ve kalıpyargı kavramlarını da içine alan çok boyutlu bir olgudur. Fakat ayrımcılığı diğer olgulardan ayıran en önemli özellik, ayrımcılığın davranışlarda somutlaşmasıdır. Bu durum birçok alanda kendini ortaya koymaktadır ve her alandaki ayrımcı davranışların uygulanma sıklığı değişiklik göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversitede öğrenim gören öğrencilerin, Türkiye’de uygulanan farklı alanlardaki ayrımcı davranışlarla ilgili bakış açılarını ortaya koymaktır. Çalışmada üniversitede öğrenim gören öğrencilerin farklı alanlardaki ayrımcı davranışlarla ilgili bakış açılarını belirlemeye ve bunların öğrencilerin demografik özellikleri ile ilişkisini açıklamaya yönelik betimsel nitelikte tarama yöntemi kullanılmıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda, Türkiye’de cinsiyete, cinsel yönelime (lezbiyen, gay vb.), etnik kökene ve dini inanca dayalı ayrımcılık alanlarında görülen ayrımcı davranışların sıklığının yüksek; yaşlılara ve engellilere yönelik ayrımcılık alanlarında görülen ayrımcı davranışların sıklığının ise düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Ayrımcılık, etnik ayrımcılık, cinsel ayrımcılık, yaşlı ayrımcılığı

Discrimination is a multidimensional phenomenon that includes notions of identity, attitude, prejudice and stereotyping. But the most important feature that separates discrimination from other cases is that discrimination is embodied in behaviors. This situation manifests itself in many areas and the frequency of discriminatory behaviors in each area varies. The aim of this study is to reveal the views of the university students about the discriminatory behaviors in different fields applied in Turkey. In the study, a descriptive scanning method was used to determine students' views on discriminatory behaviors in different areas of the university and to explain their relation to the demographic characteristics of the students. As a result of the statistical analyzes made, the frequency of discriminatory behaviors seen in discrimination areas based on sex, sexual orientation (lesbian, gay, etc.), ethnic root and religious faith in Turkey is high; and the incidence of discriminatory behaviors in the areas of discrimination against elderly and disabled persons is low.

Keywords: Discrimination, ethnic discrimination, sexual discrimination, ageism

BONSAİ VE BAHÇE SANATI BONSAI AND GARDEN ART

Yrd. Doç. Dr. Mahire ÖZÇALIK

KSÜ Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, mahira.me@gmail.com

Bonsai, geleneksel bahçe sanatları arasında ünlü bir sanattır. Küçük bir saksıda evcilleştirilmiş bir ağaç ya da ağacın evcilleştirilmesi sanatıdır. Sanatçı doğadan esinlenir, manzara resimleri ile ün kazanır ve doğayı resme getiren sanatçı olur. Bahçe doğayı küçültür. Bahçe sanatlarının amacı, doğadan alınan güzellik tadını insan eli ve emeğiyle yaratmaktır. Bonsai, insanı geçmişe, geçmişini insana yaklaştırır. Bonsai'e benzeyen ağaçlarda vardır, fakat burada sanatın ölçekte olmasıdır. İnsanın ölçüğe egemenliğindedir. Bu çalışmada, bonsai'in yaratılış amacı, tarihçesi, felsefesi ve bonsai yetiştiriciliğinden kısaca bahsederek Uzak Doğu bahçe sanatındaki önemi vurgulanacak hem de günümüz bahçe sanatında kullanımını ile ilgili öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bonsai, Bahçe, Sanat

Bonsai is a famous art in traditional garden arts. It is a cultivated old tree or cultivation of the tree in small container. Artist inspires from nature, fames with panaromic illustration and illustrates the nature. The Bonsai garden is the minifiying illustration of the nature. The purpose of the garden arts are creating taste of the beauty obtained from nature by human hands and works. Bonsai makes near history to human and human to history. There are trees resembling Bonsai, but art is scaled in Bonsai. Human is dominant about scaling in Bonsai. In this study it will be given short information about creation purpose, history and philisophy of Bonsai and Bonsai cultivation while emphasizing the importance in the East Asia culture as well as making recommdation about the using in the todays garden arts.

Keywords: Bonsai, Garden, Art

ÇİN FELSEFESİNDE FENG-SHUI VE PEYZAJDA UYGULANMASI FENG SHUI IN CHINE PHILOSOPHY AND ITS APPLICATION

Yrd. Doç. Dr. Mahire ÖZÇALIK

KSÜ Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, mahira.me@gmail.com

Feng-shui insan ve doğa arasındaki dengeyi ve uyumu hedefleyen bir tasarım olup, tasarım meslek disiplinlerini ilgilendiren geniş kapsamlı bir olgudur. Çağımızda Feng-shui sadece geleneksel kültür değil, ayrıca bir bilim dalıdır. Son yıllarda, yabancı bilim adamları feng-shui ile ilgili araştırmalar yapmıştır. Feng-shui Çin geleneksel doğa ve çevre kavramının, mimari kültürünün ve bahçe sanatının oluşumunda önemli etken olmuştur, Çin tarihi geleneksel bahçe planlama ve tasarım ilkeleri de feng-shui felsefesinden esinlenmiştir. Buna dayanarak çalışmada, feng-shui felsefesi tanıtılacaktır, esas olarak feng-shui felsefesinin peyzaj tasarımındaki kullanımı analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Çin, Feng-shui, Peyzaj

Feng-Shui is a design aiming to balance between human and nature and has got a wide scope related different professional disciplines. In this age, Feng-Shui is a traditional culture as well as a science branch. In recent years, foreign scientists have researched about Feng-Shui. FengShui made an extensive effect during the formation of the traditional nature and environmental term, architecture culture and garden art. Historical traditional Chine garden planning and designing principals were inspired from Feng-Shui philosophy. In this article, according to performed study, Information about Feng Shui philosophy will be given and basically using the Feng-Shui phylosopy in landscape design will be analyzed.

Key Words: Chine, Feng-Shui, Landscape

**RESUL RIZA'NIN ŞİİRLERİNDE CEPHE İLERİSİNDEN CEPHE GERİSİNE
YÖNELEN TUTUMUYLA SAVAŞ OLGUSU
THE CASE OF WAR WITH ATTITUDE TOWARD THE FRONT OF THE FRONT
İN THE POETRY OF RESUL RIZA**

Ayşe ATAY

Dr., Balıkesir Üniversitesi, aysemtay@hotmail.com

İnsanlık tarihi ve talihine yön veren karşı konulamaz gücüyle savaş, bir tem olarak edebiyatta kendine her daim yer bulmuş bir olgudur. Hamasi, millî, dinî, ekonomik ya da ideolojik konjonktür içerisinde gerekçeleri değişebildiği gibi birey ve toplumun savaş algısı da sonuçlarından bağımsız olmayarak farklılaşmıştır. I. ve II. Dünya Savaşlarında yitirilen milyonlarca insan, kitle imha silahlarının acı bilançosu, daha önemlisi geriye kalan sefalet ve acı, savaş algısını yeniden biçimlendirmiş; toplumlar savaşı önlemeye ve barışı korumaya yönelik birlikler kurma ihtiyacını elzem bulmuşlardır. Bu durum edebiyatın çehresini de değiştirmiştir. Cephedekilerin cesaret ve kahramanlığı yanında cephe gerisindeki insanların savaş ve sonrasındaki trajedisi de göz ardı edilmemiş, böylece savaş karşıtlığı bir tavır olarak edebiyatta da karşımıza çıkmıştır.

Savaşın milletlerin talihinde oynadığı role keskin bir örnek sunan Rus ve Sovyet coğrafyası ve bu idare sürecinden geçmiş Türk Cumhuriyetleri, edebiyatlarında savaş temi için zengin örnekler barındırmaktadır. Sanat yaşamı sosyalist realizm çizgisinden bireyin iç dünyasının yansıtıldığı, millî ve manevî değerlerin yükseltildiği bir tutuma evrilen Resul Rıza, Azerbaycan edebiyatının öncü şairleri içerisinde yer almaktadır. II. Dünya Savaşı yıllarında Kırım Cephesi'nde ordu gazetelerinde görev yapan sanatçı, savaşın nabzını tutan gazeteciliği yanında şiirleriyle savaş gerçeğini tüm çarpıcılığıyla yansıtmıştır. Rıza, düşmana karşı millî birlik ve beraberliğin önemine dikkat çekip vatanperverlerin cesaret ve kahramanlıklarını yüceltmiş, bunun yanında işgalci emperyalistlere keskin eleştiri ve savaş mezalimi karşısında yaşanan insanlık dramına da eserlerinde yer vermiştir.

Bu çalışmada Resul Rıza'nın şiirlerinden yola çıkarak savaş temi; ideolojik, sosyal ve kültürel boyuttaki etkileşimin yarattığı değişim izleğinde savaş olgusu değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan edebiyatı, Savaş teması, Resul Rıza.

The war with irresistible power, which directs the history and fortune of mankind, is a phenomenon found in literature as a whole. Hamas, national, religious, economic or ideological conjuncture may change the reasons as well as the perception of the war of the individual and the society is not independent from the results are different. Millions of people lost in the I. and II. World War, the bitter blessing of weapons of mass destruction, more importantly, the rest of the misery and pain reshaped the perception of war; Societies found the need to establish unity for war prevention and peacekeeping. This situation changed the face of literature. In addition to the courage and heroism of on the fronts, the tragedy of the people behind the front and the war was also ignored, so that the antagonism came out in literature as an anti-war attitude.

The Russian and Soviet geography that provided a sharp example of the role of the war in the fortunes of the nations, and the Turkic republics that have gone through this process of administration, have rich examples of warfare in their literature. Resul Rıza is a pioneer poet of Azerbaijani literature which evolves from the socialist realism line of art life to the inner

world of the individual and the national and spiritual values are elevated. During World War II, he worked in army newspapers on the Crimean Front, reflecting the truth of war with his poetry as well as the journalism that holds the battle of the war. Conscientious objection to national unity and solidarity against the enemy paved the courage and heroism of the patriots, as well as to the imperialists of the invaders, to the dramatic human criticism and the tragedy of humanity in the works of war.

In this study, starting from the poems of Resul Rıza, Ideological, social and cultural dimension, the war case will be evaluated.

Keywords: Azerbaijani literature, battle theme, Resul Rıza.

آل روها